

Leto XLVIII, št. 493, 31. maj 2021

Nas časopis

Izhaja za občine Vrhnika, Borovnica, Horjul, Dobrova - Polhov Gradec in Log - Dragomer

Naslednja številka bo izšla v
ponedeljek, 28. junija.
Gradivo bomo zbirali do 15. junija.

Olimpijska bakla med nami

Sredi maja je občine obiskala olimpijska bakla.

Olimpizem

Sredi maja je olimpijska bakla obiskala slovenske občine, med drugim tudi »naših« pet. Gre za promocijo olimpijskih iger, za popularizacijo športa, predvsem pa za spodbujanje duha olimpizma. V antiki je bil za Grke olimpijski duh moralna osnova za njihovo nacionalno enotnost, ki je bil tako močan, da je bil sposoben vzpostaviti mir med sprtimi stranmi v vojni. Ideja se zdi privlačna, a ker je hkrati časovno tako oddaljena, celo mogoča. A če se postavimo na stvarna slovenska tla in si zamislimo, da bi z baklo tekli počez po Sloveniji, nato pa bi obmolknile razprtije naši-vaši za nekaj tednov? Mogoče si vi to lahko zamislite, jaz pa si težko. Pred tedni sem naletel na objavo predsednika republike na enem od družbenih omrežij, kjer je bila kratka notica o pietetnem dejanju v spomin na preminule. Po prvih dveh vljudnih odzivih se je vsul plaz primitivnih zapisov, polnih žvepla in sovraštva. Kako močan bi moral biti plamen bakle, da bi razsvetlil to temo? Moj bog, kam smo zašli, Slovenci. Pa komaj tri desetletja po tistem, ko smo se odločili za enotnost, sožitje, medsebojno razumevanje in lastno državo! Spoštovane bralke in bralci: ob prazniku naše domovine, dnevu državnosti, vam iskreno čestitam in želim prijetno praznovanje.

Gašper Tominc, urednik Našega časopisa

Foto: Aleš Fevžer

Slovenska bakla za letošnje olimpijske igre v Tokiu, ki bo širila vrednote olimpizma, sporočila solidarnosti, upanja in jeklene volje, je svoje popotovanje po slovenskih občinah začela 3. maja v Bovcu. Do 23. julija, ko se bodo v

Tokuu začele olimpijske igre, torej v 81 dneh, bo bakla obiskala vseh 212 občin v Sloveniji. Med drugim se je ustavila tudi v »naših« petih, kjer so združili moči športniki, mladina, starejši in lokalni župani. Naslovna fotografija prihaja

iz dobrovsko-polhogradske občine, kjer sta jo med drugim ponesla župan Franc Setnikar in smučarska skakalka Urška Bogataj.

--> 44

Log - Dragomer

Društvom kmalu na voljo novi prostori

Nova pridobitev

Občina Log - Dragomer je v začetku maja začela z obnovitvenimi deli v Domu krajanov v Dragomerju, kjer je imela svoje prostore do selitve na novo lokacijo. Prostori naj bi bili nared za društva do konca šolskih počitnic; prostorov bo sedem, še dva pa bosta na voljo v centru TC. Kot smo še izvedeli, bodo trije prostori opremljeni tudi s pohištvo. Mogoč bo mesečni najem ali občasna uporaba.

--> 50

Vrhnika

O usodi muzeja

Različna mnenja

Na vrhniških straneh prinašamo zapis o usodi »vrhniškega muzeja«, za katerega se je pred časom iz medijev izvedelo, da bo zapustil Vrhniko. Doživlajsko razstavišče Moja Ljubljana, kot se uradno imenuje, je svoja vrata odprl septembra 2016. Pogleda na »nesporazum« o odgovornosti za pripravo strategije muzeja sta zapisala Občina Vrhnika ter Muzej in galerije mesta Ljubljana.

--> 7

Borovnica

Pobrali 200 kg odpadkov

Čistilna akcija

Ko so se sprostile omejitve in je posijalo sonce, so v Občini Borovnica zavihali rokave in se srečali na akciji, ki sta jo organizirala občina in Zavod TRI-NITI v sodelovanju z JP KPV, d. o. o. V akciji je čistilo več kot sto prostovoljcev, pridruživši pa se je tudi več kot dvesto varovancev in vzgojiteljev. Skupaj so pobrali 200 kg odpadkov.

--> 27

Horjul

Svetovni dan čebel

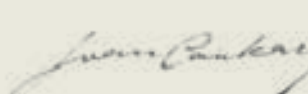
Minister Vizjak in župan Prebil

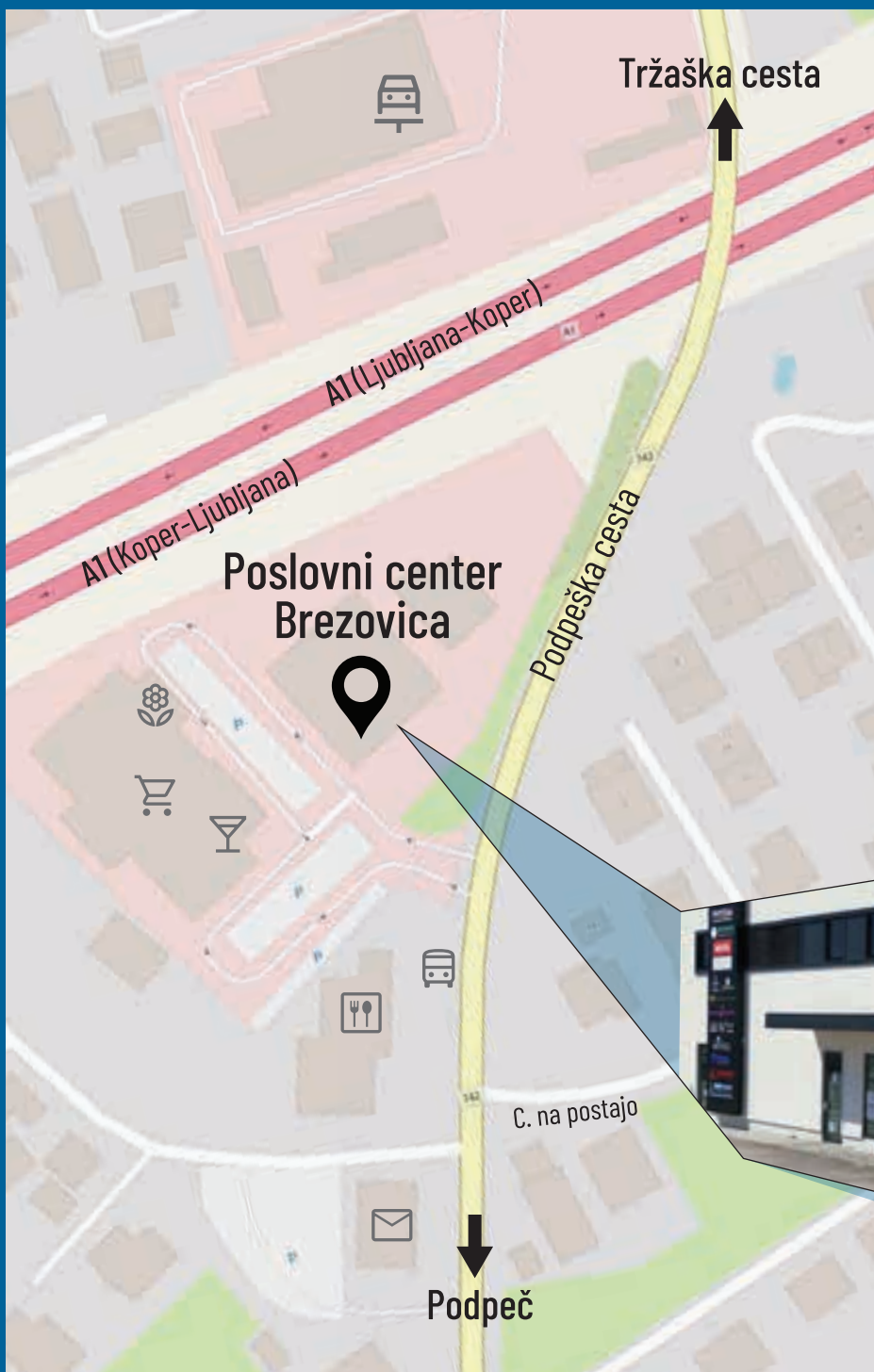
Minister Andrej Vizjak in župan Janko Prebil sta na strehi ene od stolpnic ministrstva v Ljubljani spregovorila o pomenu čebel pri nas. Župan Janko Prebil, kot oskrbnik čebel v centru Ljubljane, najmanj enkrat na dva tedna pregleduje stanje v tako imenovanih »urbanih čebelnjakih«. Več na horjulskih straneh.

--> 30

Cankarjeva misel:

... lačen človek
še nikoli ni bil navdušen
za domovino ...

Ivan Cankar, Novela doktorja Grudna

VETERINA BARJE
ambulanta za male živali d.o.o.

Obveščamo vas, da smo našo veterinarsko ambulanto preselili na novo lokacijo:
Podpeška cesta 14, Brezovica
(nov poslovni center na Brezovici)

tel.: 05 9048720 / 064 156093
dežurni tel.: 064 156163

pon-pet : 8h - 19h
sobota : 8h - 13h
nedelja, prazniki zaprto

info@vet-barje.si
www.vet-barje.si

Kuhinje⁺

TRGOVINA S KUHINJAMI,
BELO TEHNIKO IN VGRADNIMI OMARAMI

50%
popust na
vse modele!

+ BREZPLAČNI
IZRIS

Nemške kuhinje:
nobilis

Sušnikova 3a, za bivšo mlekarino Vrhnika - nekdanja trgovina IUUV
www.kuhinjeplus.si | vrhnika@kuhinjeplus.si | GSM: 051/368-210

**OKULISTIČNI PREGLEDI V
DOPOLDANSKEM IN
POPOLDANSKEM ČASU**

ZA NAROČANJE NAS POKLIČITE

Optika in očesna ordinacija Jelovčan
01 755 61 05, 041 578 205
Trg Karla Grabeljške 2A, 1360 Vrhnika

GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ▶ ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ **PRODAJA DRV**

041/706-359

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.gozdarstvo@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

FRIZERKA META

Sončni in vroči dnevi so tu. Svoje lase pripravite na poletje in sonce, saj tako kot vaša koža tudi lasje potrebujejo zaščito pred soncem in vročino. Z globinsko nego in kakovostnimi produkti svojim lasem zagotovite zadostno vlago in zaščito. Lahko pa se oglasite le na striženje in poskrbite, da vam v toplih dneh ne bo prevroče.

- žensko striženje
- moško striženje
- otroško striženje
- klasična in modna barvanja
- urejanje pričesk za posebne priložnosti
- ličenje za vse priložnosti

**NAROČILA NA
031 219 541**

@frizerkameta

Meta Bizjan s.p.
Cankarjev trg 3,
Vrhnika

- ROČNO PRANJE
- POLIRANJE VOZIL
- GLOBINSKO ČIŠČENJE
- OŽNOVA ŽAROMETOV
- PRIPRAVA RABLJENIH VOZIL NA PRODAJO
- ZAŠČITNI PREMAZI LAKA, STEKL, PLATIŠČ

**M-PROFI
DETAILING**

✉ mprofidetailing@gmail.com
☎ +38641299233
📍 Velika Ligojna 52a, 1360 Vrhnika

f @mprofidetailing

Prve novice

Horjulski hokejisti v boj za naslov državnega prvaka

Sredi maja, natančneje v petek, 14. 5., se je začela letošnja sezona državnega prvenstva v in-line hokeju. Dinamiti Horjul se v boj za prestižni naslov državnega prvaka v zelo skrajšani sezoni podajajo z dvema ekipama. Največ pričakujejo od prve članske ekipe Horjula, katere glavni in edini cilj je osvojitve naslova državnega prvaka. Žal tekme letos ne bodo v Horjulu, ampak le v gosteh.

36

Žig na razgledni točki nad Vihrovco

Po več letih poskusov, eni uničeni skrinjici in štirih povsem uničenih planinskih vpisnih knjigah planinci ne vidimo več smisla, da bi slednje – ob trenutni kulturi obiskovalcev Pekla – še nameščali tja. Ob demontaži obstoječe skrinjice smo imeli v mislih Kotovo sedlo, pa se je pojavila želja, da bi jo raje prestavili na razgledno točko nad Vihrovco, kjer je novembra 1999 turistično društvo postavilo obeležje. Rečeno, storjeno. Sočasno se je porodila ideja, da bi na tisti točki prav tako potrebovali žig.

25

Boštjan Avbelj zmagal italijansko klasiko

Na prvi letošnji dirki močnega italijanskega mednarodnega prvenstva v reliju, ki se imenuje IRC International Rally Cup, je vso konkurenco ugnal Boštjan Avbelj s sovoznikom Damijanom Andrejko. Vrhnčan, ki se bo v letošnji dirkaški sezoni povsem posvetil dirkam v prvenstvu IRC, kjer vozi za močno italijansko ekipo, je kljub mladosti dokazal veliko mero zrelosti, saj so bile vremenske razmere na severu Italije za prvi majski konec tedna vse prej kot idealne. Kljub temu sta bila več kot sekundo na kilometer hitrejša od drugouvrščne posadke in na koncu zmagala z 8,9 sekunde naskoka pred dvojico Re-Menchini, ki sta vozila dirkalnik Volkswagen polo R5.

70

Policija svari pred tatovi

Na Policijski upravi Ljubljana (policisti PP Vrhnika so letos obravnavali že dve kaznivi dejanji oz. drzni tatvini) opažajo pojav drznih tatvin iz stanovanjskih hiš, ki se jih storilci lotijo na zelo prefinjen in pretkan način. Žrtve so predvsem starejši občani. Storitvi žrtve zamotijo s pogovorom (da so serviserji, da so prišli odkupit staro železo, da prihajajo iz elektroslužbe in si ogledujejo teren, kje bi postavili nove daljnovode, da bodo opravljali sanacijo odtokov itn.) in jih tako zvabijo iz hiše ali od hiše, da je nimajo več pod nadzorom. Njihovo odsotnost takrat izkoristijo drugi storilci in v času pogovora vstopijo v hišo, pregledajo notranjost in v večini primerov odtujijo denar ter nakit.

10

Gradnja kanalizacije še naprej po načrtih

V Občini Log - Dragomer nadaljujejo gradnjo kanalizacije in čistilne naprave. Projekt naj bi končali do konca leta 2022, do takrat pa naj bi dela potekala na več gradbiščih hkrati. Na občini so povedali, da čeprav se je občina spremenila v gradbišče, občani situacijo sprejemajo z razumevanjem in dobro voljo.

46

Slikar Jožef Petkovšek: 160. obletnica rojstva

Bodimo ponosni

V šolah smo se učili o razvoju človeka, o tem, da smo ljudje socialna in družabna bitja. V času brez omejitev, v predkoronskem času, se nismo zavedali kaj to pomeni. Kakšna dobrina je to, da se lahko družimo, da se skupaj veselimo in da skupaj ustvarjamo.

Da naša svoboda, naše neomejeno prehajanje mej, ni nekaj samoumevnega. Šele ko to izgubimo, se zavemo, kako svobodno živimo. Podobno je z našim odnosom do države, naše domovine. Samoumevno nam je govoriti slovenski jezik, glasno protestirati pred parlamentom ali glasno kritizirati tistega, ki je trenutno na oblasti. Samoumevno nam je, da hišno tehniko lahko kupimo v desetinah različnih trgovinah, da se gradbeni material prodaja na vsakem vogalu, da je na prehrabnih policah toliko različnih izdelkov, da nikoli ne bomo vseh preizkusili; da je naša edina težava v tem, da se zaradi količine ponudbe ne moremo odločiti kaj bomo kupili, kakšne kavbojke bomo nosili ali kje po Italiji bomo kolesarili...

Vse kar je samoumevno ni nastalo iz nič in ni bilo od nekdaj. Sam sem dovolj star, da sem osnovno šolo obiskoval v drugem času. V času, ko so imeli starši težave, če sem jaz kaj neprimernega povedal čez takratne voditelje, predvsem čez umrlega Tita. V času, ko smo mesečno hodili po nakupih v Avstrijo, ker pri nas ni bilo ali pa je bila hrana občutno dražja, kot v državah grdega kapitalizma. V času, ko smo kupovali kavbojke na italijanskih tržnicah, pred tem pa v dolgih vrstah čakali na bencinskih črpalkah. Starejši imajo še več spominom. Tudi takšne, da so nekatere zaradi izražanja drugačnih družbenih misli šikanirali, zapirali ali jim onemogočili zaposlitev.

Četudi so bili takrat časi nenaklonjeni ideji o svobodni domovini in drugačni

politični ureditvi, so nekateri pokazali dovolj poguma, da so začeli o tem pisati in govoriti. Velikokrat so bili poplačani z zaporom ali celo smrtjo. Šele po dolgih letih delovanja posameznikov se je v narodu prebudila dovoljšna želja po drugačnem, po svobodi in tega ni bilo moč ustaviti. Posamezniki in organizacije so pred tridesetimi leti na Vrhniki odigrali pomembno vlogo. Na Vrhniki smo imeli namreč vojašnici z veliko tankovsko enoto. Zahvaljujoč takratnemu občinskemu političnemu in teritorialnemu vodstvu, smo se na Vrhniki izognili večjemu uničenju in večjim življenjskim žrtvam. V tistih prelomnih časih smo tako otroci kot odrasli z optimizmom zrlji v prihodnje in upali na mirno razdruženje ter na miren prehod na samostojno pot. To nam je uspelo in je prav, da se mlajši, ki nismo sodelovali pri teh dogodkih, zahvalimo vsem tistim, ki so pripomogli k samostojni in svobodni Sloveniji. Ker ne poznamo vseh akterjev, vseh tistih, ki so dosegli zmago, se jim zahvalimo tako, da izobesimo zastave in s tem pokažemo, da smo ponosni na Slovenijo. Ponosni, da lahko naši športniki tekmujejo pod slovensko zastavo in da lahko poslušamo slovensko himno na podelitvah medalj. Ponosni na to, da smo navkljub majhnosti naroda ohranili slovenski jezik in slovensko besedo.

Bodimo ponosni, da živimo na najlepšem koščku sveta.

Daniel Cukjati, župan

S pravilnim pristopom še do zadnjega podpisa za gradnjo prvega dela pločnika na Betajnovi

Vrhnika, 23. april – Saga o gradnji pločnika ob občinski cesti na Betajnovi je dobila srečen konec, saj se je slepo črevo zapletov dokončno odpletlo s pridobivanjem zemljišč za omenjeni pločnik.

Kot je pojasnil župan Daniel Cukjati, je bil vzrok, da je v preteklosti investicija obtičala, neposrečen odnos občine do enega od lastnikov. »Ko sem prišel na občino, je bila ena mojih prvih prioritete ureditev prometne varnosti. Po pregledu vseh perečih točk je izstopala izvedba pločnika na Betajnovi. Dobil sem informacijo, da imamo vsa soglasja za umestitev pločnika, samo ena oseba naj bi bila »problematična« in ne želi dati soglasja. Proučil sem vso dokumentacijo in se srečal z g. Boštjanom Seliškarjem. Ko sem prisluhnil še njegovi zgodbi, sem prišel do zaključka, da je

Boštjan Seliškar in župan Daniel Cukjati ob podpisu pogodbe

bila težava predvsem v odnosu s strani občine. Zato sem se g. Seliškarju opravičil in se sedaj še javno opravičujem za nepriemeran odnos občine do njega in njegove družine. Gospod Boštjan Seliškar in njegova družina sta se izkazala kot zelo kooperativna in pripravljena čim prej urediti prometno varnost z ureditvijo pločnika. Predlagala

sta tudi namestitve hitrostnih ovir. Oboje, tako pločnik kot hitrostne ovire, bomo sedaj, ko imamo vsa soglasja, uredili v najkrajšem možnem času. Srčno upam, da nam bo uspelo do začetka novega šolske leta. Še enkrat se poleg g. Seliškarju zahvaljujem tudi vsem občankam in občanom, ki bodo s svojimi soglasji omogočili večjo prometno varnost na tem odseku.

Čez naselje Betajnova v zadnjih letih beležijo strmo povečanje prometa, čemur botrujejo tudi novi prebivalci bližnjih novozgrajenih naselij ter povečan obisk turističnih točk kot sta Star maln in Planina, ki do parkirišča Pri štirni v največji meri dostopajo ravno čez Betajново. Z vedno večjim prometom pa se je povečalo tudi število voznikov, ki celo za trikrat preokrajajo predpisano hitrost v naselju, kar so pristojni ugotovili z večkratnimi meritvami hitrosti. Kot so sporočili iz civilne iniciative prebivalcev Betajnovе, ki se zavzemajo za umirjenost prometa na tamkajšnjem odseku in večjo prometno varnost, del katere je tudi Boštjan Seliškar,

so v preteklosti že nastale številne izjemno nevarne situacije tako za avtomobiliste kot pešce – šolarje in pohodnike – ter kolesarje. »Ker so vse civilne pobude zadnjih let, celo desetletij, v želji po izboljšanju prometne varnosti v naselju naleteli na gluha ušesa, smo se prebivalci Betajnovе organizirali v civilno iniciativo, zbrali 132 podpisov v sklopu peticije in od pristojnih organov, vključno z županom Vrhnike, zahtevali takojšnjo ureditev prometne varnosti, v izogib nepotrebnih nesreči. Pozdravljamo odziv župana g. Cukjatija ter direktorja Občinske uprave g. Koprivca, ki se zavedata preteče nevarnosti in skupaj z drugimi institucijami odločilno pripomogla k načrtu za skorajšnjo izgradnjo novega dela pločnika in hitrostnih ovir čez naselje. Želimo si, da bi bili kmalu pločnik in druga sredstva za umirjanje prometa zgrajena tudi v zadnjem delu in bi tako odločilno pripomogla k visoki stopnji varnosti v naselju.«

Gašper Tominc, foto: GT

287 tisoč evrov za Cankarjevo šolo

Vrhnika, 30. april – Občino Vrhnika je konec aprila razveselila vest, da bo od države prejela 287.399,50 evra nepovratnih sredstev za gradnjo prizidka pri Cankarjevi osnovni šoli.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je februarja 2021 objavilo razpis za sofinanciranje investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu.

Prispelo je 160 prijav, od tega 67 projektov za vrtce in 93 projektov za osnovno šolstvo. Kot rečeno, je bila med njimi tudi

vrhniška prijava, ki bo z odobrenimi sredstvi poravnala več kot polovico vrednosti investicije.

Le-ta po podpisu pogodbe z izvajalcem del Tipo investicijske gradnje znaša 486.387,20 evra.

S prizidavo bo šola pridobila tri nove učilnice, tri kabinete in pisarno, kar bo olajšalo prostorsko stisko na šoli.

Obenem bodo dostojno uredili vhodni del šole in preprečili zamakanje iz prej neuporabne terase. (gt)

Zdravstveni dom Vrhnika

Do konca aprila opravili več kot 18 tisoč testov in 10 tisoč cepljenj

Po zadnjih podatkih s konca aprila so v Zdravstvenem domu Vrhnika od začetka testiranj s hitrimi antigenski testi in cepljenjem zoper covid-19 opravili več kot 10 tisoč cepljenj in več kot 18 tisoč testov.

Testiranja potekajo v Cankarjevem domu, cepljenje pa v prostorih zdravstvenega doma.

Potrdila o testiranju so bila do sredine maja brezplačna, od tedaj pa jih Zdravstveni dom Vrhnika obračunava po deset evrov. »Od 1. januarja 2021 do 30. aprila 2021 je prišlo na hitro antigensko testiranje več kot 18.000 ljudi.

Kljub našim prizadevanjem so obremenitve postale preve-

like. Zato je potrdila o hitrih antigenskih testih od 12. maja dalje možno pridobiti le med 12. in 14. uro v modrem zabojniku pred ZD Vrhnika. Potrdila so po novem plačljiva.

Za potrdilo je potrebno odšteti deset evrov, možno je le gotovinsko plačilo,« so sporočili iz Zdravstvenega doma Vrhnika. Kljub temu pa je še vedno mogoče pridobiti potrdilo brezplačno, če si ga natisnete sami s spletnega portala Ministrstva za zdravje zVem.

Po podatkih ZD Vrhnika je bilo opravljeno naslednje število testov HAGT:

- v januarju, 1.312 testov HAGT, od katerih je bilo 83 pozitivnih,
- v februarju, 4.591 testov HAGT, od katerih je bilo 55 pozitivnih,
- v marcu, 6.988 testov HAGT, od katerih je bilo 62 pozitivnih,
- v aprilu, 5.752 testov HAGT, od katerih je bilo 50 pozitivnih.

Do 30. 4. 2021 je bilo skupaj opravljenih 18.643 testov, od katerih je bilo 250 pozitivnih.

Prva cepljenja so se začela v vrhniškem domu upokoencev konec minulega leta. V Zdravstvenem domu Vrhnika pa so prve (starostniki nad 80 let) cepili 17. januarja.

Cepljenje poteka v skladu s predlagano strategijo in se prilagaja glede na sprejete spremembe (prioritetne skupine).

Iz poročila Civilne zaščite Vrhnika izhaja, da je bilo do 23. 4. 2021 število cepljenih prebivalcev (vključno z zaposlenimi v vrtcih in šolah, varovanci in zaposlenimi v VDC) naslednje: 4.585 oseb z enim odmerkom cepiva in 2.872 oseb z dvema odmerkoma.

S tretjim majem je ZD Vrhnika začel cepljenje skladno s VI. različico Nacionalne strategije cepljenja proti COVID-19, kamor sodijo osebe, stare 50 let in več.

Gašper Tominc

Vrata je odprl DM

Vrhnika, 13. maj – Svoja vrata je odprla nova prodajalna DM na Vrhniki, ki je sodeč po zanimanju na socialnih omrežjih in branosti članka na internetu bila težko pričakovana novost – še zlasti med nežnejšim spolom.

Vodstvo prodajalne je za prvih nekaj sto kupcev pripravilo manjše presenečenje, prav vsi pa so bili teden dni deležni posebnega popusta. Vodstvu nove trgovine je dobrodošlico zaželel tudi župan Daniel Cukjati.

Kot so nam povedali v trgovini, sta osebnost vrhniškega DM foto in lepotni kotichek. Na voljo vam je več aparatov za takojšen tisk vaših fotografij, ki omogočajo tudi tisk nalepk in voščilnic ter večjih fotografij, vse do velikosti 20x30 cm. Tako lahko svoje najlepše spomine ohranite za vedno, hkrati pa lahko ustvarjate personalizirane voščilnice, nalepke ali naročite izdelke z vašimi foto-

grafijami, ki so tudi čudovito darilo.

V posebnem lepotnem koticčku boste našli vse za lepe nohte. Brezplačno si boste lahko uredili manikuro in nalakirali nohte s svojo najljubšo barvo. Imeli pa boste tudi možnost virtualnega preizkušanja make up-a. S pomočjo tablice boste ustvarjali različne make up videze in preizkušali stile ličenja glede na vaš tip obraza. (gt)

Korona ni prinesla samo bolezni, ampak tudi odpadke

Vrhnika – Pred nedavnim se je na nas obrnila bralka in opozorila na nesnago v bližini sprehajalne poti za Lidlom in pri Unichemu.

Na vrhniško komunalno smo povprašali, kako je z odpadki v takih primerih. Kot so nam povedali, je v takih primerih za odpadke odgovoren lastnik parcele, na katerem so odpadki. Ker se je izkazalo, da so to večinoma manjši odpadki, kot so embalaže drobnih trgovinskih izdelkov, se je bralki porodilo logično vprašanje, mar ne bi bilo bolje, da bi bilo še več košev za smeti. Na komunalni odgovarjajo, da se načeloma strinjajo, a hkrati trkajo tudi na vest občanov. Po njihovem je zabojnikov dovolj, samo nekaj korakov je treba narediti do najbližjega. Prav tako ne želijo postavljati večjih košev na osamljenih krajih, kot so na primer sprehajalne poti, ker so taki zelo pogosto tarče vandalizma, predvsem pa občanov ali mimoidočih, ki v koš namensko prinesejo vse mogoče odpadke.

Na vrhniški komunalni zadnje leto opažajo še en fenomen, ki je povezan s koši in odpadki, in sicer, da so koši vse večkrat polni odpadkov embalaže od kosil ali malic. Pa ne samo koši, tudi strmine pod cestami pogosto postanejo odlagališče tovrstnih odpadkov lačnih voznikov ali voznic. Dejstvo je, da se je zaradi zaprtih gostiln povečalo zaužitje »hrane za seboj«, ki se jo velikokrat

zaužije kar na klopici ali v avtu. Na komunalni pravijo, da taka embalaža zelo hitro zapolni vsak koš, zato apelirajo na občane, da naredijo nekaj več korakov in jo odložijo v za to primeren zabojnik. Si predstavljate koliko prostora zasede škatla od pice? Za njo je težko še kaj odložiti v koš, zato se pogosto zgodi, da to na koncu pristane v naravi.

Gašper Tominc

Shranite svoje spomine in razvijte fotografije!

Trajnost digitalnega zapisa na diskih je vprašljiva (virusi, sistemске napake, prenehanje delovanja diskov, ...)
Fotografije na fotografskem papirju vam zagotavljajo, da boste spomine in občutke ohranili desetletja.

FOTOSTUDIO TIM
VRHNIKA

Svetujemo in pomagamo pri prenosu fotografij na USB, računalnik,...

pon. - pet. 8:00 - 18:00, sob. 8:00 - 12:00

Akcija
Ob izdelavi 50 fotografij vam podarimo fotografije A4
več 150 ali preveč, nad 300 vt. itd.

FOTOSTUDIO TIM VRHNIKA

Ekipa iz FOTOSTUDIA TIM na Vrhniki poskrbi:

- da pridete do fotografij za dokumente v 20-ih minutah
- da dobite v eni uri narejene fotografije iz telefona ali fotoaparata
- da stara ali poškodovana fotografija izgleda kot nova
- za 3D platno ali plakate
- za albume ali uokvirjanje slik
- za poročne fotografije in fotografije ostalih slovesnosti

www.foto-tim.com

V PTC VRHNIKA
ROBOVA CESTA 4, VRHNIKA
Telefon: 01/750 4568, 031/474 005
foto_tim@siol.net, fotostudiotim@gmail.com
FOTOGRAFSKE STORITVE IN OKVIRJANJE

FOTOSTUDIO TIM
VRHNIKA

Zapleti okoli muzeja Ljubljanice

Po objavi v medijih, da bo MGML (Muzej in galerije mesta Ljubljana), ki z občino sodeluje v projektu Vzpostavitev upravljanja razstavišča v Kulturnem centru Vrhnika in razstave Moja Ljubljana, razstavo odpeljal z Vrhnike in jo prenesel v Ljubljano, smo za pojasnilo poprosili obe strani: Občino Vrhnika in MGML. Zapleta se pri različnem pojmovanju, kdo je odgovoren za pripravo strategije za nadaljnje upravljanje »muzeja«.

Poprosili smo ju, če lahko vsaka predstavi svoje videnje zapleta in morebitne rešitve. Obe strani sta se odzvali: občina z zapisom, pri MGML pa so prosili za vprašanja.

Nasčasopis

Prihodnost razstave Moja Ljubljana

Glede na informacije o zaprtju razstave Moja Ljubljana, ki se pojavljajo zadnje dni, podajamo nekaj informacij o zadevi. Občina Vrhnika je dolžna odgovoriti na insinuacije in manipulacije izjav ter predstaviti resnico.

Razstava Moja Ljubljana je bila odprta septembra 2016 v prostorih nekdanje šivalnice IUV na Vrhniki. Za programsko vodenje razstavišča je že od začetka odgovoren Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML), za poslovno vodenje pa je bil prvo leto odgovoren Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, od septembra 2017 pa je MGML odgovoren tako za programsko kot poslovno vodenje razstavišča. V času, ko je Zavod Ivana Cankarja Vrhnika sodeloval pri upravljanju, je bilo zabeleženih 8.647 obiskovalcev in 27.779,41 € prihodkov iz dejavnosti razstavišča.

Veljavni sporazum med Občino Vrhnika in MGML v 6. členu določa, da je MGML med drugim odgovoren za razvojno in strateško zasnovo in sklopu poslanstva in strategije zavoda in lokalne skupnosti, zasnove projektov s področja turizma, kulturne in naravne dediščine za prijave na EU projekte, strokovno usposabljanje kadrov za dolgoročno upravljanje razstavišča s področja kulturne in naravne dediščine, programsko zasnovo, razvojno in strateško zasnovo na področju kulturne in naravne dediščine za območje porečja Ljubljanice, pripravo letnih načrtov za izvedbo projekta ... Sporazum velja do 31. 12. 2021 in vse do takrat ima MGML obveznost, da pripravlja načrte oz. razvojno in strateško zasnovo za prihodnost. Občina Vrhnika je tudi sicer verjela, da je skupni cilj nadaljevanje razstave tudi po izteku sporazuma in da se je ekipa MGML v razstavišču v preteklih stihir letih dovolj usposobila za uspešno poslovno in programsko vodenje, pa tudi za pripravo ustreznega načrta za prihodnost razstavišča. Zato je občina že novembra 2020 pisno predlagala, da muzej z ekipo, ki so jo vsa ta leta usposabljali, pripravi razvojno in strateško zasnovo za delovanje razstavišča po zaključku projekta vzpostavitve upravljanja razstavišča. Muzeju se je posredovalo tudi obstoječe strateške akte občine.

Glede na to, da muzej ni pripravil omenjene zasnove, se je Občina Vrhnika obrnila na Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, Muzejsko društvo Vrhnika in Cankarjevo knjižnico Vrhnika, ki so bili med pobudniki ustanovitve muzeja na Vrhniki. MGML je bil ponovno povabljen, da sodeluje pri razstavišču vsaj v delu, ki se nanaša na zbirke, za

katero je skrbnik po pooblastilu Ministrstva za kulturo. Občina se je zavezala tudi v prihodnje zagotavljati ustrezne pogoje za delovanje razstave. Kljub temu je muzej aprila letos enostransko sporočil, da bo zbirko prenesel v Ljubljano, še preden bi bila razstava popolnena z obljubljenim deblakom, ki je bil glavni razlog za vzpostavitev razstavišča.

V zvezi z rimskodobnim deblakom je potrebno poudariti, da si ga kljub drugačnim zagotovitvilo se vedno ni možno ogledati v razstavišču, kjer je bilo že ob pripravi razstave zanj predvideno osrednje mesto. Po številnih obljubah in skrivalnicah predstavnikov MGML glede datuma prihoda ključnega predmeta v razstavišče, se je šele po poizvedbi občine pri neposrednih izvajalcih konservacije deblaka izkazalo, da glede na predvidene postopke sušenja, deblak še vrsto let ne bo pripravljen za razstavo. Čeprav je bilo v prejšnjem mandatu večkrat rečeno, da je vprašanje mesecev, da bo deblak razstavljen na Vrhniki, je sedaj evidentno, da bo trajalo še približno 10 let! Zato ni nerazumljivo, da se Občina Vrhnika počuti prevarano in je zelo previdna.

Občina Vrhnika je kot nosilec projekta v skladu s sporazumom celotno obdobje izpolnjevala vse svoje obveznosti do MGML za delovanje razstavišča. Prispevek občine za delovanje razstavišča je v letu 2019 (80.000 EUR) predstavljaj skoraj štirikratnik vsote, ki je bila za delovanje predvidena v investicijskem programu razstavišča. Prihodki iz dejavnosti razstavišča pa so v istem letu znašali 16.089,89 EUR, kar predstavlja petkrat manj od prihodkov, predvidenih v investicijskem programu, ki je bil osnova za odločitev o investiciji. V letu 2018 je razstavišče obiskalo 5232 obiskovalcev (od tega 1407 brezplačno), v letu 2019 jih je bilo 5657 (od tega 1705 brezplačno), v letu 2020 pa 1556 (od tega 543 brezplačno). Kljub slabšemu obisku razstavišča in višjim stroškom od prvotno predvidenih, je Občina Vrhnika MGML redno nakazovala dogovorjena finančna sredstva, saj se zaveda, da namen muzeja ni ustvarjanje dobička.

Občina Vrhnika je prepoznala potencial bogate kulturne dediščine Vrhnike, zato se je odločila vzpostaviti razstavišče posvečeno dediščini na Vrhniki. S pomočjo Zavoda Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika občina razvija tudi številne druge programe na osnovi naravne in kulturne dediščine. Vsekakor pa želi, da projekti niso sami sebi namen, ampak da, med drugim, dosežejo tudi občane in obiskovalce. MGML je v preteklih letih z razstavo na Vrhniki žal uspel privabiti zelo malo obiskovalcev in se ni odzval na prošnjo za pripravo razvojne

zasnove za nadaljevanje delovanja, zato je občina želela vključiti lokalne javne zavode in Muzejsko društvo Vrhnika, s čimer bi med drugim okrepili doseg razstavišča. K nadaljnjemu sodelovanju se je povabilo tudi MGML. Občina Vrhnika podpira javne zavode, ki lažje zastopajo javni interes kot zasebni zavodi, ki imajo lahko druge interese. Izključujoče drže MGML-ja, ki je pri upravljanju razstavišča najprej sodelovala z zasebnim zavodom Za.Polis, z.o.o. sedaj pa sodeluje z zasebnim zavodom NaNovo, ne želi pa sodelovati z javnimi zavodi, občina ne podpira. Prav bi bilo, da bi bila javnost seznanjena, da je MGML praktično v celoti iz proračunskih sredstev Občine Vrhnika v dobrih dveh letih (od decembra 2017 do marca 2020) nakazal 174.496,27 € zasebni zadrugi Za.Polis, z.o.o., ki je upravljala z razstaviščem Moja Ljubljana in katerega ustanovitelji so med drugimi tudi: Žiga Gruden, Irena Oblak, Andrej Markovič, Jernej Fefer ... (vir: Erar in Ajpes). Od marca 2020 do aprila 2021 pa je MGML nakazal 50.635,76 € zasebnemu zavodu NaNovo, katerega direktor je Žiga Gruden (vir: Erar in Ajpes). Skupaj so torej zasebne ustanove prejele več kot 225.000,00 € javnih sredstev!

Zaradi navedenega je Občina Vrhnika začudena, da novinarji za izjave sprašujejo ustanovitelje zasebnih zavodov ali zadrug (izjava g. Markoviča v prispevku ge. Ladike), ne pridobijo pa informacije od širše javnosti.

Ne glede na odnos MGML-ja je Občina Vrhnika odločena, da bo še naprej skrbela za svojo kulturno in naravno dediščino Vrhnike (vključno z razstaviščem) ter se trudila, da jo približa občanom in obiskovalcem od drugod. Občina Vrhnika se jasno zaveda bogastva kulturne in naravne dediščine, ki je paradni konj razvoja našega turizma. Obenem pa verjame, da je največji potencial razvoja kulturne in naravne dediščine ravno v lokalnem prebivalstvu, ki je združen v javnih zavodih in društvih. Ne sprejemamo arogantne drže, ki zunanji javnosti kaže sliko, kot da se je celotna ideja muzeja rodila pri njih. Javni zavodi in še posebej Muzejsko društvo Vrhnika so že leta, desetletja pred vzpostavitvijo razstave Moja Ljubljana, snovali muzej na Vrhniki. Ne dovolimo, da bi neka zunanja ustanova izključevala Občino Vrhnika in naše javne zavode ter Muzejsko društvo Vrhnika iz nadaljnjega razvoja naravne in kulturne dediščine. Občina Vrhnika bo naredila vse, kar je v njeni moči, da bodo prostori v Kulturnem centru Vrhnika še vedno namenjeni predstavitvi naravne in kulturne dediščine naše občine.

Zaradi vsega navedenega se tudi nam porajajo vprašanja:

- Kdaj bo deblak, zaradi katerega je občina vložila ogromno sredstev v postavitev razstavišča, prišel na Vrhniko in zakaj ga še ni?
- Kdo na MGML-ju je strokovno ocenil, da bo deblak razstavljen v roku enega leta po odprtju, če so na vedeli, da bo deblak restavriran po isti metodi kot najstarejše kolo z osjo, kar pomeni sušenje 1 cm na leto, najdebelejši del deblaka pa je debel 20 cm?
- Po dogovoru bi moral MGML izobraziti kader, ki bo nadalje upravljal z razstaviščem. Če ga je usposobil, se sprašujemo po kakšnih merilih in kriterijih ter ali ima usposobljen kader kakšne licence, ki izkazujejo usposobljenost?
- In ključno vprašanje: zakaj so bili finančni rezultati že pred epidemijo tako slabi in zakaj je bilo obiskovalcev, ki bi plačali vstopnino, nekajkrat manj od načrtovanega, kljub temu, da je Občina Vrhnika namenjala

MGML-ju nekajkrat več sredstev, kot je bilo načrtovano?

Če je bila Občina Vrhnika zavedena in se sedaj dogaja »medijski spin« ter skuša zvaliti krivdo za neuspeh na Občino, potem javno pozivamo Nadzorni odbor Občine Vrhnika, da naredi temeljito revizijo projekta od samega začetka dalje.

Občina Vrhnika

Muzej in galerije mesta Ljubljana

Občina Vrhnika bi po vašem mnenju morala pripraviti strategijo za dolgoročno upravljanje razstavišča Moja Ljubljana, toda občina trdi ravno obratno – da bi go morali vi. Zakaj je takšno diametralno razumevanje tega? Laični javnosti se zdi enostavno vprašanje, na katerega bi moral slediti nedvoumen odgovor.

MGML je skladno s Sporazumom o partnerstvu med nosilcem projekta Občino Vrhnika in partnerjem MGML za izvedbo projekta Vzpostavitev upravljanja razstavišča v Kulturnem centru Vrhnika in razstave Moja Ljubljana izdelal strokovne podlage (Programska shema projektne oblike upravljanja razstavišča Moja Ljubljana, september 2016 in Strateške usmeritve projektne oblike upravljanja razstavišča Moja Ljubljana, december 2017) za obdobje 2017–2021. V strategiji smo definirali pet ciljev:

Cilj 1: kakovostno, strokovno verodostojno in dolgoročno upravljanje razstavišča Moja Ljubljana

Cilj 2: ozaveščena lokalna javnost o pomenu in potencialih kulturne in naravne dediščine

Cilj 3: dolgoročno varovanje in ohranjanje dediščine ter širjenje dostopnosti do dediščine za najširšo javnost

Cilj 4: delovanje v javnem interesu

Cilj 5: umesčenost Ljubljanice na svetovni zemljevid

MGML je v sodelovanju z zunanjimi partnerji, ZA.POLIS, zadrugo za kulturo, z. o. o., znanstvenoraziskovalnimi sodalavci Univerze v Ljubljani ter s pridobitvijo projekta Evropskega socialnega sklada za zaposlovanje mladih, skladno s sporazumom o partnerstvu do konca leta 2018 izvedel vse načrtovane dejavnosti ter vzpostavil pogoje za dolgoročno upravljanje razstavišča Moja Ljubljana in zaključek projekta. Nosilec projekta Občina Vrhnika ni izpolnil svojih obveznosti.

»Cilj 1, ukrep 3

Skladno s cilji projekta Vzpostavitev upravljanja razstavišča v Kulturnem centru Vrhnika in razstave Moja Ljubljana nosilec projekta Občina Vrhnika do zaključka projekta (konec leta 2018) pripravi strateške razvojne usmeritve lokalne skupnosti v kontekstu razstavišča Moja Ljubljana in celovite revitalizacije naravne in kulturne dediščine ter zagotovi pogoje in organizacijsko obliko dolgoročnega upravljanja razstavišča, minimalno vsaj do konca leta 2021 (projektne obveznosti EGP). MGML zagotovi strokovno platformo za dolgoročno upravljanje razstavišča Moja Ljubljana, minimalno vsaj do konca leta 2021 (projektne obveznosti EGP).«

Občino Vrhnika smo več kot dve leti prosili za strateške usmeritve lokalne skupnosti in podlage za dolgoročno upravljanje razstavišča Moja Ljublja-

nica. Ob prijavi na razpis EGP je Občina Vrhnika za upravljavca razstavišča predlagala Cankarjevo knjižnico Vrhnika, s čimer smo se, glede na možnost razvoja Domoznanskega oddelka knjižnice, strinjali tako v MGML kot tudi na Ministrstvu za kulturo RS in v Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Ob zamenjavi direktorice knjižnice je Občinski svet Občine Vrhnika na pobudo knjižnice načrtovano upravljanje preklical, nove rešitve, ki bi zdržala strokovno presojo, pa ni podal. Projektno obliko upravljanja od odprtja razstavišča septembra 2016 do decembra 2018 je predlagal MGML, s temeljnim ciljem usposobitve strokovnih kadrov (mladih brezposelnih iz lokalnega okolja) za redno in strokovno verodostojno izvajanje dejavnosti po zaključku projekta. Organizacijske oblike bodočega upravljavca, razen statusa delovanja v javnem interesu na področju kulture, MGML ni nikoli predlagal ali pogojeval, saj delovanja v javnem interesu ne tehtamo med javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami, temveč po strokovni presoji vsebine.

Kljub vsem zaključenim dejavnostim projekta za vzpostavitev upravljanja razstavišča konec leta 2018 je Občina Vrhnika brez vsebinske utemeljitve dvakrat podaljšala projektno obliko delovanja in tudi do dogovorjenega roka, novembra 2020, ni posredovala strateških usmeritev lokalne skupnosti za nadaljevanje dejavnosti. V začetku januarja 2021 nas je obvestila, da tega ne bo storila in predlagala, da strategijo pripravi naš muzej. MGML je javni zavod na področju kulture, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Ob podvodnih arheoloških raziskavah rimske ladje v Ljubljani leta 2012 smo na pobudo Občine Vrhnika z lastnimi sredstvi, znanjem in kadri pristopili k pripravi idejne zasnove Celovite revitalizacije kulturne in naravne dediščine Vrhnike in kasneje projekta Doživljajsko razstavišče Ljubljana s temeljnim ciljem zagotavljanja javnega interesa na področju kulture – varovanju in ohranjanju kulturnega spomenika državnega pomena ter širjenju dostopnosti do dediščine. MGML nima nikakršne podlage niti interesa za pripravo strategije razvoja vrhniške lokalne skupnosti, je pa z zasnovo celovite revitalizacije kulturne in naravne dediščine Vrhnike izdelal kompleksna strokovna izhodišča z navedenimi dediščinskimi potenciali širšega območja Vrhnike, ki bi lahko služila za pripravo strategije razvoja občine. Po dosedanjih izkušnjah žal Občina Vrhnika v svetovno znani dediščini kraškega in barjanskega porečja Ljubljanice dejansko ne prepozna razvojnega potenciala lokalne skupnosti, ki bi si zaslužil umestitev med prednostne strateške naloge občine, s katerimi bi omogočila stabilno, dolgoročno in strokovno verodostojno delovanje razstavišča Moja Ljubljana, predvsem pa pripravo novih projektov, skladno z zasnovo celovite revitalizacije kulturne in naravne dediščine. Zato so strokovne službe MGML nadaljnjo obravnavo Ljubljanice umestile v nov petletni program MGML in delovanje na tem področju v celoti prenesle nazaj v Ljubljano.

Župana je večkrat slišati, da je upravitelj »vrhniškega muzeja« prejel dovolj denarja, da bi lahko pripravil omenjeno strategijo. Kako komentirate njegovo izjavo?

Razstavišče Moja Ljubljana nima upravljavca. Podaljševanje projektne oblike vzpostavitve upravljanja je odlo-

ODPRTA STRAN

čitev nosilca projekta Občine Vrhnika. MGML je skladno z veljavnim sporazumom o partnerstvu izdelal strategijo in druge strokovne podlage za delovanje razstavišča v obdobju 2017–2021. V mesečnih zahtevkih in letnih poročilih razstavišča je navedena natančna poraba projektnih sredstev občine in sofinanciranje MGML. Za obdobje po letu 2021 od Občine Vrhnika nismo prejeli ključnih (oz. nikakršnih) podlag, ki bi omogočale pripravo strokovnih dokumentov za nadaljnje delovanje razstavišča.

Kje vi vidite razlog za odhod? Je to samo strategija ali je v ozadju še kaj več?

Nosilec projekta Občina Vrhnika ni izpolnil obveznosti vzpostavitve dolgoročnega upravljanja razstavišča Moja Ljubljana. Z naše strani bi bilo neodgovorno in neprofesionalno večti-sočletno dediščino svetovnega formata z Unesco znakom še naprej prepuščati naključnim odločitvam vsakokratne občinske oblasti.

Kaj pomeni »odpeljati z Vrhnike«, kar je zaslediti v medijih? Kaj to zajema v primeru vaše razstave?

Razstava Moja Ljubljana je bila zasnovana in izdelana za konkretno okolje in razstavni prostor, zato ne bo premeščena v drugo okolje, temveč bo ob koncu projekta zaključena.

Ali je dokončno, da jo konec leta odpeljete z Vrhnike? Župan vendarle pravi, da zgodba zanj še ni zaključena.

Veljavni sporazum o partnerstvu se zaključi 31. 12. 2021. Brez strateških usmeritev Občine Vrhnika in rešitve dolgoročnega upravljanja razstavišča Moja Ljubljana, za kar smo pogoje vzpostavili konec leta 2018, nismo imeli podlage za vsebinsko, prostorsko, časovno in organizacijsko opredelitev dejavnosti za nadaljnje delovanje na Vrhniki, niti možnosti za prijave na razvojne evropske projekte, ki so za ohranjanje in prezentacijo dediščine vitalnega pomena, zato smo dejavnosti prenesli nazaj v Ljubljano.

Zakaj se odpovedujemo vrhniškemu ponosu?

Pred dnevi smo iz medijev izvedeli, da se bo stalna razstava iz Doživljajskega razstavišča Ljubljana morala preseliti v Ljubljano, saj Občina Vrhnika kot nosilka projekta že dve leti ne želi narediti strategije razvoja, s pomočjo katerega bi nadaljevala sodelovanje z Muzeji in galerijami mesta Ljubljane (MGML). Že od same postavitve razstavišča so iz ust politikov, ki sedaj predstavljajo vrhniško koalicijo (SDS, LRVP), prihajali komentariji, ki so nasprotovali razstavišču. Po eni strani je bilo smešno poslušati ocene, da razstavišče ni dobičkonosno, po drugi pa smo vedeli, da so sredstva za letno delovanje podobna ceni

postavitvam šotorov za nekajdnevno prireditve ali dve. In to v času, ko se občina samo v tem letu namerava zadolžiti za okoli tri milijone evrov za investicije v športni park brez evropskih sredstev. Razstavišče pa ni vredno vizije kljub vsem nagradam, ki jih je projekt prejel in turističnemu potencialu, ki ga predstavlja. Mar nam je res več do zabavišnega parka na Tičnici, ki bi pripeljal množični turizem dnevnih obiskovalcev kot pa do zgodbe o najstarejšem kolesu na svetu, do zgodbe, ki celostno opisuje razvoj našega kraja in možnosti, da bi razvili projekt in smiselno povezali in obnovili objekte kulturne in naravne dediščine po celotni Vrhniki in naredili kraj zanimiv lastnim občanom? Ali je sploh vprašanje, koliko sta vredni vrhniška kulturna in naravna dediščina? Še v Svetem pismu je gospodar najprej poslal hlapca, da pognoji smokev, da bo potem videl, ali kaj rodi ali ne. V ta kulturni biser, ki je postavljen z evropskimi sredstvi v nekdanjem objektu IUUV, bi bilo smiselno kvečjemu investirati, dati zagon in ga promovirati, ne pa postavljati na tnalo rentabilnosti in pustiti brez rednega financiranja in vizije. In nenazadnje povedati ljudem po pravici, da je nekomu morda več do praznega objekta kot do nagrajenega projekta in razstavišča s svetovno pomembno dediščino samo zato, ker ju ne upravljajo z oblastjo nepodložnimi ljudmi. Žal pa to ni edini kulturni objekt brez vizije. Uradne vizije razvoja občine ni,

ni vizije razvoja turizma, niso niti v pripravi. Kupujejo se objekti, za katere ni izdelanih vizij oziroma vsaj zanje ne vemo: Močilnik, Rokodelski dom, Lenarčičeva hiša ... Skratka, Občina Vrhnika je brez prave strategije in delajo se stvari po trenutnem navdihu. Tako ni čudno, da so ljudje iz Muzejev in galerij mesta Ljubljana obupali. Upam pa, da nad našo občino ne bodo obupali domačini, da ne bomo zgubili volje, da se ne sprijaznimo, da ni mogoče nič spremeniti. Odkrito si želim, da bi nehali misliti, da je na Vrhniki preveč močnih egov, da bi prenesli projekt, ki daje na svoje mesto najpomembnejše objekte kulturne in naravne dediščine. Upam, da se projekt Moje Ljubljane vrne na Vrhniko čim prej.

Marko Močnik,
Levica

Odgovor občine

Spoštovani Močnik, predstavnik Levice Izražanje drugačnega mnenja je v demokraciji dobrodošlo in nujno. Pri tem je potrebno samo paziti, da se predstavi resnico. V vašem pismu bralcev je zapisanih izredno veliko polresnic, neresnic oziroma laži zato je prav, da na njih odgovorimo.

1. V podpisnem sporazumu med Občino in MGML je določeno, da MGML izobraz strokovni kader, ki bo dolgoročno upravljal z razstaviščem. Z vsemi nalogami (programi, strategija). Občina je na osnovi sporazuma izdatno financirala MGML, ki je sodeloval z zasebno zadrugo in zasebnim zavodom. Občina je v celoti izpolnila svoje obveznosti. Še več. Ker ni bilo odziva s strani MGML, smo jim predlagali možno upravljanje v prihodnje. Predlog, da bi vključili lokalne javne zavode, s strani MGML ni bil sprejet.
2. Tako svetniki SDS kot LRVP niso nikoli nasprotovali postavitvi razstavišča. Želeli so samo transparentno porabo javnih sredstev in transparentno izbiro upravitelja muzeja. Med drugim so tudi opozarjali, da je finančni plan v investicijskih dokumentih nerealen

in da bo moral biti vložek občine bistveno večji. V letu 2020 je bil prispevek občine 60.000 €, kar je 3x več, kot je bilo predvideno in načrtovano. Leta 2019 je bil prispevek občine 80.000 €, kar je skoraj 4x več od tega, kar so predvideli in načrtovali. Primerjati naveden zneske s postavitvijo šotorov je neresno, saj npr. postavitev prireditvenega šotora v upravljanju ZIC-a za gasilska društva znaša 600,00 €.

Glede investicij v športni park predlagam, da si pogledate proračun Občine Vrhnika za leto 2021. V letošnjem letu je predvidena investicija v kolopark v višini 144.824,00 €. Od tega je pridobljenih 90.444,00 EU sredstev. Rezervirana so tudi sredstva v višini 250.000,00 € za vso dokumentacijo in morebitna prva gradbena dela predvsem za garderobni in skladiščni objekt, ki je nujen potreben za uporabnike športnega parka. Trenutno je v sprejemanju Občinski podrobni prostorski načrt. Po sprejemu se lahko pripravi dokumentacija, ki je nujna za prijavo na razpise.

3. Občinska uprava se zaveda pomena vrhniške kulture in naravne dediščine. Zaradi tega smo povečali sredstva za delovanje kulturnih društev, povečali sredstva za sofinanciranje obnove objektov pod spomeniškim varstvom. Obnovili smo železniško postajo, ki jo je prejšnje občinsko vodstvo želelo podreti. Nekdanji rokodelski dom smo letos namenili nevladnim organizacijam in rezervirali sredstva za njegovo obnovo ...

Projekt Moja Ljubljana je bil zgrajen v veliki večini z občinskimi sredstvi. Zaradi vedenja, da upravljanje zahteva več sredstev, kot ga je v dokumentih predvidelo prejšnje občinsko vodstvo in MGML, je Občina namenila za upravljanje 3x več sredstev od predvidenih. Občina izdatno financira MGML čeprav v razstavišču še vedno ni deblaka, ki predstavlja osrednjo zgodbo razstavišča in je bilo razstavišče zaradi tega artefakta sploh vzpostavljeno. Prejšnji občinski svet je projekt podprl, ker jim je bilo obljubljeno, da bo do odprtja osrednji artefakt že pripravljen in da bodo začetna investicija in obratovalni stroški nekajkrat nižji od dejanskih.

4. Zaradi slabega upravljanja z Močil-

nikom s strani vseh treh lastnikov, je začel Močilnik pred leti propadati. V objektu pa je začel obratovati »Wellnes« center, katerega je marsikateri občan označil za »vrhniško sramoto« ali celo za »javno hišo«. Občina je v letu 2019 začela aktivno reševati nastalo situacijo.

Občina tudi ni kupila Rokodelskega doma. Dom je že vrsto let v občinskih rokah, sedaj ga bomo zapolnili s programi. Lenarčičeva hiša pa je v zasebnih rokah, a zaradi nadaljnjega razvoja središča Vrhnike, je strateško izjemnega pomena.

5. Strategijo razvoja občine Vrhnika pišemo vsi občani skupaj. Zato smo že lani v proračunu rezervirali sredstva za izdelavo strategije. Takoj v začetku leta smo začeli s postopkom izbire izvajalca strategije, ga tudi izbrali in se dogovorili za nadaljnje korake. Od 26. 4. do 20. 5. je bil odprt razvojni vprašalnik, na katerega je odgovorilo kar 700 oseb. Za ta izjemen odziv smo vsem občanom in občanom zelo hvaležni.

6. Srčno upam, da projekt Moja Ljubljana živi in ostane na Vrhniki. To pa je mogoče samo tako, da se ne izključuje domačih ljudi, vrhniških javnih zavodov in vrhniškega muzejskega društva. Nihče nikogar ne podi iz Vrhnike. Celotno več, želimo, da skupaj s stroko razvijamo naravno in kulturno dediščino na katero smo zelo ponosni. Vse številke tako pri obisku kot posledično prihodkih razstavišča kažejo, da so številke bistveno, bistveno nižje od napovedovanih v dokumentih pred samo investicijo. Občina Vrhnika je MGML-ju in tistim, ki jih je MGML izbral kot najustreznejše upravljavce, pustila popolnoma proste roke pri upravljanju. Sedaj pa izgleda, kot da mora vse breme teh rezultatov, ki so daleč pod pričakovanjem, nositi občina. To odločno zavračamo in bomo izčrpali vse možnosti, da dokažemo resnico. Resnica je, da je občina vložila enormna sredstva, da se je razstavišče vzpostavilo, ter skoraj 400.000 € za program in upravljanje. Res je, za slabe rezultate bi moral nekdo odgovarjati. A to ne more biti občina, ki je izdatno podprla celoten projekt.

Občina Vrhnika

Arheološke točke
Vrhnika

OTVORITEV nove tematske poti

V okviru **Poletja na Vrhniki 2021** pripravljamo prav posebno otvoritev nove **Arheološke poti**. Vabimo vas na brezplačno vodenje z družinskim gledališčem, pokušnjo antične kulinarike, preizkusite se v antičnih športih in ustvarjajte, kot so to delali v zgodovini.

Podroben program otvoritve bo objavljen na spletni strani ter Facebook strani Visit Vrhnika.

ODPRTA STRAN

Doživljajsko razstavišče
Moja Ljubljana: z
bogom ali Bog ne daj?!

»Prvikrat je človek oskrunil mladost, kadar je prvikrat molčal, ko mu je srce ukazovalo, naj govori. Iz živalske sebičnosti se je rodila strahopetnost.« (Ivan Cankar)

Rad bi sodeloval v »demokratski tribuni prebivalcev občine«, kar Nas časopis po statutu je. Več nas bo spregovorilo, več bo demokracije. Dandanes je nivo javnega govora res nizek (javno zmerjanje ljudi z »rjavosrajčniki«, teroristi, zločinci, morilci, golaznijo, prostitutkami ... fašisti, nacisti, komunisti). Dasiravno poskušam biti v besedilu malo bolj zahteven, odločen in »robat«, se niti na daleč ne morem meriti s prvorazrednim z enega in drugega brega. Sploh pa nočem biti oseben. Zanima me, zakaj se Vrhnika odpoveduje Doživljajskemu razstavišču Moja Ljubljana (DRML). Zaradi objav v medijih sem prebral veliko zapisov o DRML in si skušam ustvariti jasno podobo. Odgovori gospoda Cukjati, ki jih je dal do zdaj, nazadnje v prispevkih z začetka maja, ne zdržijo resne presoje.

25. marca, v pismu MGML, tako članek v Dnevniku, župan zapiše, da bodo »zasnovo za delovanje razstavišča pripravili Muzejsko društvo Vrhnika, Cankarjeva knjižnica in Zavod Ivana Cankarja.« V prispevku na TV SLO gospod župan izjavlja, da si želi, da bi razstava ostala na Vrhniki, ampak ... Zakaj se še kar naprej oglašajo pisčalka za odhod zadnjega vlaka z razstavo Moja Ljubljana z Vrhnike v Ljubljano?

Dogajanje okrog DRML je le en primer slabe oblastne prakse v zdajšnji Sloveniji (nezaupanje v stroko, projekti brez strategij, fascinacija s kapitalom ...). Mirno bi se lahko odzval v osrednjih medijih. Želim in upam, da se lahko naprej odkrito pomenimo doma. Javno in brez pregovornih političnih skrivalnic. Morda pa le ugotovimo, da si korenin drevesa življenja, ki ga živimo, ne gre sekati.

»Enajsta šola, Bog s teboj! Milo se mi stori, kadar se spomnim nate, zibel življenja in spoznanja.« In: "Mnogokaj sem študiral v svojem življenju, ali toliko bogate in koristne učenosti, kakor jo daje svojim učencem enajsta šola pod mostom, nisem zadobil nikjer in nikoli." (Ivan Cankar, Moje življenje)

Vrhnika ima štiri zelo močne »identitete«: zgodbe Ivana Cankarja, Argonavte, koliščarje in Ljubljansko barje ter zgodbo o rimski naselbini Nauportus, ki je na naših tleh nastala zaradi reke, ki teče od nas do Ljubljane. Vse te zgodbe pa povezuje voda kot taka in naša reka Ljubljana. To so stebri naše identitete. Po katerih nas prepoznajo, če pa nas ne, smo za to sami krivi.

Je Ljubljana pod mostom in nasploh, dandanes še (lahko) enajsta šola za vrhniške otroke, kot je bila pred 145 leti za Cankarja in njegove vrstnike? Zavod Ivana Cankarja že dolgo dostojno oživlja mit o Argonavtih, ki so pluli po Ljubljani, dokler niso naleteli na pečine ob njenih izviri. Zanimiva in odlično režirana odprtja vrhniških poletij so ostala občasen preblik za stotnijo najbolj kulturnih Vrhnčanov. Tista »prava stvar«, ki pride za velikim mitom in pritegne tisoče in deset tisoče, je Noč na Vrhniki. Komercialna zgodba, v kateri se prelivajo hektolitri piva in cvrči srbska kuhinja. Kar tudi ni slabo.

Koliščarji in Ljubljansko barje. S prepoznavnim literarnim spomenikom, Jalnovim romanom Bobri. Občina Ig je pred 2,3 milijona težko investicijo v postavitev replike starodavnega kolišča.

Kje smo mi?

Ljubljana je pomemben del našega bivanja. Zaradi nje smo tu, kjer smo in to, kar smo (gl. You Tube: <https://www.youtube.com/watch?v=zs8-aqkmpOQ>). Reka, ob kateri se prebujamo, je poimenovala našo prestolnico. Z muzejem, katerega jedro je Ljubljana, bi se Vrhnika zelo močno zasvetila na vsakem zemljevidu.

Gospodje Cukjati, Koprivec in sodelavci. Menda nočete v zgodovino Vrhnike kot odločevalci, ki ste izpustili iz rok v svetovnem merilu rastočo zgodbo. Mnogi menijo, da gre za osebne zamere in politično kuhinjo. Za to, ali bodo Moja Ljubljano upravljali naši, ali pa je ne bo? Zato, da je treba razvrednotiti delo tistih »ne naših« pred nami? Komu mar Vrhnika, Vrhnici in naša identiteta?

»Moja Ljubljana premalo dobičkono-sna.« Identiteta se ne meri v dobičku. Identiteto imamo, se je zavedamo, jo spoštujemo, doživljamo, ohranjamo, nosimo, nanjo smo ponosni ... In, ja. Prav je, če smo iznajdljivi, prizadevni, delavni ter iz njenega naslova tudi kaj iztržimo. Tega ne smemo pod nobenim pogojem zanemariti. Ampak vrstni red je: najprej identiteta potem trženje. Začetek take zgodbe, če naj uspe, pa je zrelost skupnosti. Zaveza tistemu, kar je skupno in je lahko in mora biti skupno. Ne zgolj vaše. Ne zgolj naše. Od vseh!

Morda vas pa moti tole (iz strokovne recenzije DRML umetnostne zgodovinarke, Alenke Pirman): »Dejanski naboj doživljajskega razstavišča je v tem, da si upravljavci prizadevajo, da bi postal forum civilne družbe, da bi torej usmerjal institucionalno moč, avtoriteto, s katero konstruira simbolno vrednost, tudi v politične akcije, kakršne so potekale po požaru v Kemisu (Gorenje na Vrhniki, 2017).« (spletni vir: <https://www.dnevnik.si/1042883865/kultura/vizualna-umetnost/bogata-preteklost-nasmetena-sedanjost>).

Daniel Cukjati, načelno, kot lahko presodim, niste slab župan. Mlad človek ste. Čez nekaj let, naj Bog da, da bova oba živa in zdrava, bi z veseljem rad zapisal: župan Cukjati je v svojem času na Vrhniki pometel z izključevanjem, osebnim diskreditiranjem, favoriziranjem »naših«, nezaupanjem do stroke in drugimi politikantskimi smetmi. Tudi Vaša stranka potrebuje nove voditelje, če že ne povsem, pa vsaj bistveno manj obremenjene s preteklostjo, da se lahko pomakne v zmernejšo sredinsko pozicijo. Trenutno, žal, pa ne edina, vedno znova dokazuje, da se boji »prizadevanj za forum civilne družbe«, ki bi usmerjala (in bognečaj – nadzirala) institucionalno moč in avtoriteto in, dvakrat bognečaj, izvajala, kakšne politične akcije.

Položite čiste račune pred Vrhnicanke in Vrhnici. Stroka in Evropa z večinskimi in Občina Vrhnika z manjšinskimi deležem smo skupaj ustvarili izjemno izhodišče za razvoj turizma, kulture in potrjevanje identitete Vrhnike. Kdo naj zdaj prevzame odgovornost za našo identiteto, za našo kulturno in naravno dediščino, za naš turizem? Prisluhnimo Cankarju: Vrhnika si bo pisala sodbo sama, ne Ljubljana, ne »republika« in ne Evropa ji je ne bodo!!

Vrhnici sem od leta 1963. Tu sem se kot otrok kopal v Okencih, lezel po votlinicah v Retovju, s sošolci raziskoval Močilnik, hodil po bregovih Ljubljane, poslušal in bral o Cankarjevi Enajsti šoli pod mostom, se učil o koliščarjih, Nauportusu, Barju, Argonavtih ... In zdaj mi, spoštovani mladeniči, govorite, da je identiteta mojega kraja, ki je tudi del moje osebne identitete in identitete vseh, ki tu živimo, nekaj, česar si ne moremo,

nočemo ali ne upamo privoščiti. Ker se (kratkoročno?) ne splošča?

Sapere aude! Hic Rhodus, hic salta! Upajte si biti drugačni od prevladujočega modela!

Usedite se z MGML, potrudite se za kakovostne kompromise in poslovne aranžmaje, sestavite ekipo (zakaj ne skupaj z njimi?), ki bo sposobna in pripravljena za vas in za vse nas narediti strategijo ekološko prijaznega, ekonomsko zanimivega in v naši identiteti utemeljenega turizma. Poskrbite, da dokazi o volji do življenja in moči preživetja naših prednikov ostanejo DOMA!

Marjan Geohelli

Bo Občina Vrhnika
zapravila Muzej
Ljubljane?

Čeprav še vedno upam, da ne, se bojim, da je mednarodno nagajana razstava (Unescov znak) Moja Ljubljana za Vrhniko izgubljena. Na žalost se nam dogajajo pregovorne reči. Če ne znamo ceniti, kar imamo, lahko to izgubimo. Toda kako je kaj takega sploh mogoče? Če bi pred desetimi leti Vrhnican(k)e vprašali, ali obstaja možnost, da bi muzej arheoloških najdb iz reke Ljubljane postavili na Vrhniki in ne v Ljubljani, sem prepričan, da bi 99 % občanov reklo, da te možnosti ni. Tudi sam sem tako mislil pred desetimi leti. No in vendar se je zgodilo. Občina Vrhnika je v letih 2014–2016 s ključno pomočjo dveh strokovnih partnerjev iz Ljubljane (Muzej in galerije mesta Ljubljane (MGML) in Univerze v Ljubljani (UL)) uspela pridobiti nepovratna evropska sredstva iz norveškega finančnega mehanizma za projekt Doživljajsko razstavišče Ljubljana na Vrhniki. Občina Vrhnika je nosilka tega projekta in kot takšna je najbolj odgovorna za njegov razvoj in prihodnost. S tem projektom sta na Vrhniko prek dveh strokovnih partnerjev prišla znanje in širša vizija oživitve kulturne ter naravne dediščine Vrhnike, ki ju sami, kot majhno mesto, ne premoremo. In kako smo na vse to odgovorili Vrhnici, z občinskimi svetniki na čelu? V velikem delu s sumničavostjo in nezaupanjem, od samega začetka! Jasno je, da je na nezaupanju nemogoče zgraditi karkoli trdnega! Nezaupanje takratne opozicije v občinskem svetu do občinske oblasti, tj. župana Stojana Jakina, se je preneslo na projekt Doživljajsko razstavišče Ljubljana in s tem tudi na strokovne partnerje v projektu. Nasprotovanje županu je preraslo v nasprotovanje Muzeju in galerijam mesta Ljubljane in Univerzi v Ljubljani. To nerazumevanje, do kod seže lokalna politika in od kod naprej

imamo opraviti s stroko (muzejska stroka, arheologija itn.) je imelo katastrofalne posledice za Doživljajsko razstavišče Ljubljane (DRL). Evropsko financirani projekt DRL se je spolitiziral do skrajnih meja, kar je na svoji koži še najbolj občutila arheologinja in kustosinja Mestnega muzeja Ljubljane Irena Šinkovec, ki je ena glavnih avtoric projekta DRL. Namesto priznanja, da je takšen muzej na Vrhniki, je bila ga. Irena Šinkovec deležna klevetanja in lažnega obtoževanja, kar smo tiste Vrhnicanke in Vrhnici, ki smo imeli priložnost spoznati omenjeno gospo in njeno strokovno delo, gledali z grenkim obžalovanjem in nemočjo. Že leta 2017 je postajalo jasno, da če se bo takšno razdiralno in krivično delovanje lokalne politike nadaljevalo, Doživljajsko razstavišče Ljubljana ne bo imelo prihodnosti na Vrhniki. Posameznice in posamezniki iz civilne družbe na Vrhniki, ki smo prepoznali vrednost muzeja, smo strokovnjakom iz Ljubljane ponudili roko sodelovanja in zaupanja z namenom, da bi muzej vendarle ostal na Vrhniki. Z Zadrugo za.polis, kar v prevodu pomeni »za skupnost svobodnih in enakih«, ki smo jo ustanovili mladi zaposleni v Doživljajskem razstavišču Ljubljana in občani iz Civilne družbe, smo skušali začasno posredovati v nesoglasjih in ob prekinitvi sodelovanja Zavoda Ivana Cankarja Vrhnika (ZIC) z MGML in Občino Vrhnika. Naš vpliv je bil žal premajhen oziroma nasprotovanje dela lokalne skupnosti preveliko, da bi sanirali škodo v odnosih, ki je postajala vse večja. Dosegli smo, da smo tudi sami postali tarče klevet in lažnega obtoževanja, ki še vedno traja. Ob teh nesoglasjih je bila kaplja čez rob dejanje odgovornega urednika Našega časopisa, ki si je, mimo svojih pristojnosti, dovolil cenzurirati, tj. ne objaviti v NC daljše pojasnilo gospe Irene Šinkovec, v katerem je utemeljevala razloge za prekinitve sodelovanja z Zavodom Ivana Cankarja Vrhnika (ZIC). Pri tem resnično upam, da občanke in občani Vrhnike razumemo radikalnost takšnega dejanja, ko občinski časopis, ki deluje v sklopu ZIC Vrhnika, vodi projekt Doživljajsko razstavišče Ljubljana na Vrhniki ne dovoli javnega pojasnila, zakaj se prekinja sodelovanje z ZIC Vrhnika. Po takšnih nedemokratskih dejanjih je zaupanje težko graditi nazaj. Če se motim, me, prosim, demantirajte. Danes na Vrhniki vlada nekdanja opozicija. Občina je nosilka tega projekta in kot takšna je najbolj odgovorna za njegov razvoj in prihodnost. Projekt Doživljajsko razstavišče Ljubljana je za številne Vrhnici neoprecenljivo kulturno bogastvo, ki ga ne smemo izgubiti. Izguba muzeja, še bolj pa vizije revitalizacije kulturne in naravne dediščine Vrhnike, kar je smoter projekta DRL, bi bilo kulturno osiromašenje Vrhnike. Za

rešitev tega projekta, ki po pomembnosti presega trenutna lokalna politična nesoglasja, ki se jih čez deset let nihče ne bo več spomnil, smo številne občanke in občani pripravljeni prispevati svoje znanje, čas in dobro voljo. S projektom DRL je na Vrhniko prišlo novo znanje in novi pogledi, ki se jih ne bi smeli bati. Več pluralnosti, več strokovne neodvisnosti od politike in bolj avtonomna civilna družba so demokratične vrednote projekta DRL in tudi vseh nas ne glede na politični svetovni nazor. Le bati se ne smemo tega. Iskanje »grešnih kozlov« in izogibanje odgovornosti, ko bo enkrat prepozno, ne bo pomagalo nikomur, še najmanj resnici.

Dr. Andrej Markovič,
občan Vrhnike in nekdanji član
Zadruga za.polis

»Vrhnika, prečuden kraj!«

Tako je zapisal Ivan Cankar in kot priseljenec se s tem ne bi mogel bolj strinjati! Vrhniko sem obiskoval že kot mali deček, saj sta tu živela moja stara starša in je tu odrasla moja mati. Kar nisem se mogel nehati čuditi, kako napredno in razsvetljeno je to mesto in občina. Ločeno zbiranje odpadkov, pojem katerega nismo na doletnem poznali do 2000-ih. Imela je svoj center kulture s Cankarjevo hišo, ogromno knjižnico, v kateri so bile na voljo knjige, katere si pri nas lahko samo naročil iz Ljubljane. In še bi lahko našteval. Ko sem si s partnerko izbral Vrhniko kot kraj, v katerem bi rad pustil svoj pečat in se zanj trudil po vseh svojih močeh, da ne postane le še eno spalno naselje na obrobju prestolnice, sem bil še bolj prepričan, da sem storil pravo stvar. Prenovljen Cankarjev dom se je kazal v vsem svojem sijaju. Prenovljena je bila stavba nekdanjega IUV-ja v katerem je bila ta prekrasna knjižnica in kaj še? Muzej, kateremu lahko zavida Ljubljana, Slovenija in širša Evropa! Oh, kako mi je srce zapelo, ko nas je kustosinja muzeja vodila skozi razstavni prostor. V živo sem videl, kako bogato zbirko imamo na Vrhniki. Najstarejše kolo na svetu! Izjemno stara lesena konica, največji še ohranjen deblak, ki samo čaka, da zavzame svoje mesto na razstavi. Pa ga žal, nikoli ne bomo ugledali. Skupaj z vsemi ostalimi eksponati bo odšel v Ljubljano. Mesto, katero ne bo moglo ceniti vsega tega tako, kot to cenimo mi. No, vsaj mislil sem, da cenimo našo dediščino. Cankar je ljubil Vrhniko in jo kulturno obogatil s svojimi deli. Mi pa kažemo svetu, kako se kulture sramujemo in jo zavračamo. Mene ni sram kulture, me pa je sram, kako kot skupnost delamo s kulturo.

David Kastelic

Olimpijska bakla v vse slovenske občine, 17. maja je obiskala tudi Vrhniko

Nekaj manj kot sto dni pred odprtjem olimpijskih iger v Tokiu, je Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez v sodelovanju s številnimi deležniki in partnerji predstavil enega največjih projektov, ki bo v vsakem kotičku Slovenije spomnil na prihajajoči največji športni dogodek.

Pred dobrimi tremi leti je OKS – ZŠZ pred zimskimi igrami v Pjongčangu premierno organiziral pot plamenice po Sloveniji. Tokrat je projekt Slovenska bakla še obsežnejši in bolj dostopen tako rekoč slehernemu Slovencu. Gre za promocijski projekt, v katerega bi organizatorji radi vključili čim več lokalnih ljubiteljev športa, aktivnih otrok, zdajšnjih in nekdanjih vrhunskih športnikov in gospodarstvenikov ter drugih zanimivih občanov.

Bakla se je »rodila« 22. aprila v jeklarni SIJ Metal na Ravnah na Koroškem, torej pri partnerju OKS Skupini SIJ, kjer ji je njena rojenica Petra Majdič vdihnila jekleno voljo. Formalen začetek poti je bil 3. maja, ko je bakla v Občini Bovec »odtekla« svoje prve kilometre. Do 23. julija, torej v 81 dneh, bo obiskala vseh 212 občin v Sloveniji. Z baklo želijo širiti vrednote olimpizma, sporočila solidarnosti, upanja in jeklene volje. Želijo tudi pokazati, da sta rekreativni in vrhunski šport med seboj tesno povezana.

K sodelovanju pri projektu se je na pobudo Športne zveze Vrhnika pridružila tudi Občina Vrhnika. Bakla je v ponedeljek, 17. maja 2021, ob 13. uri prišla tudi v vrhniški športni park. V ta namen smo ob upoštevanju priporočil in ukrepov Vlade pripravili krajšo prireditev.

Po naši deželi bo baklo v tem času nosilo več kot 5.000 tekačev, ki bodo pretekli poljubno razdaljo. Zavedati se moramo, da bo projekt v teh časih uspešen le, če bodo vsi deležniki temeljito upoštevali navodila in priporočila odgovornih glede situacije z epidemijo covida-19.

Tako so olimpijsko baklo iz Občine Borovnica predali Občini Vrhnika v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri. Predal jo je košarkar in dolgoletni športni delavec Franjo Modrijan, prešla pa jo je še vedno odlična kolesarka Ajda Opeka; moral bi jo smučar Štefan Hadalin, ki pa je zaradi bolezni zadnji hip odpovedal. Bakla se je ustavila v muzeju, kjer poteka razstava olimpizma. Tod jo je pričakala njena predhodnica z Ivanom Čarmanom, našim nekdanjim

smučarskim tekačem, ki je bil zadnji nosilec olimpijske bakle na stadionu Koševo ob odprtju Zimskih olimpijskih iger Sarajevo 1984. Obe bakli je pozdravila direktorica TMS dr. Barbara Juršič in po nekajminutnem obujanju olimpijskih spominov je bakla nadaljevala pot na Vrhniko.

Pri Cankarjevi rojstni hiši sta baklo sprejela sam Ivan Cankar oziroma njegov sodobni posnemovalac in župan Občine Vrhnika Daniel Cukjati. Skupaj z Ajdo Opeka so baklo ponesli na asfaltno ploščad Športnega parka na Vrhniki, kjer so jo pričakali številni mladi vrhniški športniki in jo v teku ter hoji ponesli okoli asfaltne ploščadi. Kroge z baklo in olimpijsko zastavo so opravili: upokojeni športniki, nogometaši, košarkarji, telovadci, smučarji, strelci, teniški igralci, lokostrelci, taekwondisti, boksarji, rokometarji, atleti in plezalci. Zbrane sta nagovorila župan Vrhnike Daniel Cukjati in prvi podpredsednik OKS – ZŠŠ mag. Janez Sodrznik. Med nosilci so bili tudi paraolimpijski športnik Miha Jakofčič, nagrajenec in predstavnik SKB banke kot generalnega sponzorja OKS – ZŠŠ. Mladi športniki Vrhnike so se ob koncu z baklo tudi fotografirali in si omogočili nepozaben spomin.

Simon Seljak

Bakla na asfaltni ploščadi čaka nosilce.

Zanimivo je, da je na isti datum, le da je od tega minilo že 68 let (17. 5. 1953), tekla tudi ekipa TVD Partizan z Vrhnike po ljubljanskih ulicah. Tedaj so v okviru štafete mladosti skrbeli za zadnjo predajo štafetne palice pri narodnem domu. Tedaj so v ekipi sodelovali: Mira Jerman, Jana Žitko, Pavel Kunc, Marija Nagode, Peter Habič, Milena Grm, Slava Koessner, Mihajlo Vujošević, Peter Kunc in Luka Drašler.

Dve olimpijski bakli v TMS Bistra ob predaji Franja Modrijana Ajdi Opeka, zraven sta še direktorica TMS Bistra dr. Barbara Juršič in Ivo Čarman z baklo izpred 37 let ob odprtju Olimpijskih iger Sarajevo 1984.

Nosilci so bili tudi nekdanji športniki in športni delavci (od leve): Miha Vujošević, Luka Drašler, Vinko Bizjak, Mateja Grom, sedanji paraolimpijec Miha Jakofčič, Lojze Peternel in Marjan Možina.

Ruski ataše Mališev in župan Cukjati položila venec

Vrhnika, 21. maj - Župan Daniel Cukjati in vojaški ataše Ruske federacije v Sloveniji Aleksander Mališev sta v parku pri vojašnici na Stari Vrhniki položila venec k spominskemu obeležju 1. tankovske brigade NOV.

Ruska federacija na ta način ohranja spomin na njene padle borce druge svetovne vojne. Župan Cukjati je dejal, da je spomin na pokojne pomemben del civilizacijske norme, še toliko bolj za matere padlih sinov in možev daleč stran od domovine. Mališev je izrazil željo, da se nori-

ja izpred 80-tih let nikoli več ne ponovi, kar je dolžnost in naloga vseh nas, tudi na način, da se zgodovine ne pozabi. 1. tankovska brigada NOV je nastala leta 1944 kot prekomorska brigada, ki je bila ob prihodu v Slovenijo – tako Janez Kikelj iz lokalne Zveze združenj borcev za vrednote NOB – udarna sila partizanskih enot. Zgodovinar Martin Premk je pojasnil, da se je iz Italije, kjer so jo s tanki opremili Britanci, podala v Dalmacijo in od tam v Trst ter na koncu na Koroško. Brigada je štelala okoli dva tisoč borcev, od tega jih je bilo okoli dve tretjini Slovencev. Padlo je 168 borcev, od tega tudi nekaj državljanov tedanje Sovjetske zveze. (gt)

PREJELI SMO

Konec poskusom na Verjanih!

Podjetje Hamex v gozdu tik nad vasjo Verd v mraku tedensko izvaja pirotehnične poskuse. Poki so glasni in odmevajo po vasi, s čimer motijo vaščane in živali v okolici. Podjetje je na naš prvi zapis v pismih bralcev v Našem časopisu odgovorilo z odgovori, ki so bili za naše argumente irelevantni in v delu nesramni. Vaščani, ki nasprotujemo glasnemu pokanju v mraku nad našimi glavami, nimamo nič proti podjetju, razumemo, da mora izvajati poskuse. Vendar pa ne razumemo, da se podjetje in njegov lastnik oholo poživžgata na argumente ljudi in želita težavo pomiriti z izsiljenim opravičilom in nesramnim napotkom o prešolanju psov. V povezavi z zakonitostjo poskusov smo dobili odgovor Inšpektorata RS za okolje in prostor, ki nas ni razveselil. V njem piše, da inšpekcija opravi pregled na vsaka tri leta in da znotraj te dobe ne bo posredovala. Piše tudi, da je bila zvočna jakost pokov merjena na lokaciji podjetja na Stari Vrhniki in ne presega mejnih vrednosti. Torej sploh ne upošteva kraja poskusov, nad katerim se pri- tožujemo. Odgovor razumemo na način, da štiti interes podjetja in se sploh ne zmeni za vsebinske argumente prijave. V prijavi je jasno napisano, da poskusi ne potekajo na sedežu podjetja, ampak nad vasjo Verd in da nas, krajane, motijo. Podjetje se ne zmeni za dopis Zavoda za varstvo narave, ki je podjetje pozvalo, naj takoj prekine poskuse na tej lokaciji, saj ne sodijo v naravno oko- lje. Poživžga se na pozive vodstva občine in ljudi, ki tu živimo, skratka ravna brezobzirno. Čeprav ima podjetje vsa legalna državna dovoljenja za svojo dejavnost, pa nima legitimnosti, ki bi jim jo dali ljudje, ki ob poskusih živijo, ali lokalna

skupnost. Tudi če ima podjetje vsa dovoljenja in sme legalno izvajati poskuse, pa nima legitimnosti motiti življenja ljudi, katerim poka nad glavami. Nima privoljenja ne vaščanov in ne občine. Če- prav podjetju zakon nalaga izvajanje poskusov, pa mu ne nalaga, da z njimi moti življenja ljudi v njihovi bližini. Marsikdo se je obregnil ob naše prizadevanje, češ da so poki raket vizualno lepi in da je naš problem nepomemben. Tako se res zdi marsikomu, ki to opazuje od daleč, vendar bi za boljše razumeva- nje moral priti v Verd v času poskusov, občutiti glasnost in odmev pokov v Retovju, se poistovetiti s psi, ki slišijo veliko bolje od nas in v času poskusov neutolažljivo tulijo – po mnenju Aleša Hama zaradi neodgovornosti lastnikov, ki jih niso načrtno pripravljali na glasne poke pi-rotehnike! Zamislite si, da ste v koži starejšega človeka, ki je pravkar zaspal. Ali pa kako se odziva dojenček ali majhen otrok, ki prav tako ni načrtno »treiran« na eksplozije v svoji bližini. Res je nad vasjo tudi kamnolom, kjer razstreljujejo skalovje z dinami- tom, vendar so detonacije tišje, ker jih akumulira podlaga, izvajajo pa se samo dopoldan. Lastniku podjetja Hamex se zdi pravilno, da zavo- ljo svojega podjetja z nekaj zaposlenimi tedensko vznemirja vaščane in živali. Njegov argument moči je, da mu tega ne preprečuje zakon. Naša pravica pa je, da mu naše nestrinjanje javno pred- stavimo in ga pozovemo, da izvajanje poskusov prestavi na primernejše mesto. Podpise podpore še naprej zbiramo na naslovu: proti.poskusom@gmail.com

Marko Močnik, Levica

Spomin na osvobojeno Vrhniko

Polaganje venca pri grobnici na Drči

Vrhnika se je 6. maja 1945 prebudila v zmagoslavju osvoboditve po petletni drugi svetovni vojni. Številne partizanske enote so pregnale nemške okupatorje in domače izdajalce. Tako je Vrhnika veliko let 6. maj praznovala kot občinski praznik.

Letos je delegacija Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika in Občine Vrhnika položila venec na Drči dan pred osvoboditvijo Vrhnike. Ob upoštevanju priporočil in sprejetih ukrepov glede varovanja zdravja zaradi koronavirusa se je

pri grobnici na Drči zbralo določeno (10) število občanov. Z minuto molka in poklonom dveh pra- porov ter položitvijo venca so se tako spomnili na osvobojeno Vrhniko, na številne padle partizane ter dogodkov grozovite petletne vojne za Sloveni- jo, na nekdanjo Jugoslavijo. Vojna in boji so se na- daljevali še tri dni, in to pred Ljubljano. Tako sta bila osvoboditev in konec druge svetovne vojne 9. maja 1945. Zato slava vsem padlim partizanom, predvsem pa Vrhničanom za pomoč pri osvo- bajanju in končanju druge svetovne vojne. Tako smo postali svobodni in si pridobili svojo državo, ki jo moramo negovati bolj združeno in bolj eno- tno, tako kot so delovali takratni osvoboditelji.

Simon Seljak

Spominsko slovesnost 5. maja na Drči so člani Zveze borcev za vrednote NOB Vrhnika izkoristili za podelitev srebrne plakete Zveze združenja borcev NOB Slovenije, ki jo je prejel dolgoletni član Teofil Bizjak.

Predlog je pripravilo vrhniško združenje NOB, ki ga je Združenje NOB Slovenije prejelo in tudi odobrilo. Srebrno priznanje za predano in uspe-šno utrjevanje zgodovinske resnice, vrednot in dosežkov NOB slovenskega naroda, spoštovanje žrtev in ohranjanje kulturne dediščine NOB ter vključevanje mladih rodov v uresničevanje pro-gramskih nalog Zveze sta Teofilu Bizjaku po- delila Jani Kikelj, predsednik ZB NOB Vrhnika, in članica predsedstva ZB NOB Slovenije, Tilka Bogovič.

Simon Seljak

Teofil Bizjak je dolgoletni član Združenja borcev za vrednote NOB Vrhnika. Kot mlajši upokojenec

Teo Bizjak, dobitnik srebrne plakete NOB

je od tovarišev Janeza Rozmana in Milana Jer- mana prevzel skrb za posamezna obeležja NOB na našem območju. Delo svojih predhodnikov je še nadgradil in z dobro uigrano ekipo opravlja zelo pomembno delo iz nalog delovanja ZB. Pra- vi dosežek njegovega kontinuiranega dela je na- stanek podrobne evidence vseh spomenikov in pomnikov NOB na področju delovanja ZB NOB Vrhnika (popis, območje, slikovno gradivo, zapis besedil s spomenikov, lokacije, način dostopa ...) in vnos lokacij s spremnim besedilom in podatki v karto na Geopedii. Nastal je prepotrben do- kument časa, ki je uporaben ne samo članom in privržencem vrednot NOB, ampak tudi lokalnim oblastnim organom, ki si z njim pomagajo pri skr- bi za pomnike.

Pozneje je popisovanje pomnikov razširil še na druge občine v okolici, kjer organizacije ZB niso aktivne. Svoje delo še vedno opravlja vestno in podatke redno obnavlja in dopolnjuje.

Tovariš Teo je bil tudi član Glavnega odbora ZZB NOB Slovenije, član predsedstva ZB NOB Vrhnika, sedaj pa poleg vodenja skupine za spo- menike opravlja tudi dolžnost predsednika nad- zornega odbora ZB NOB Vrhnika. Sodeloval je tudi pri organizaciji srečanj članov in samem delu Skupnosti borcev Dolomitskega odreda.

Previdno, pojavljajo se drzne tatvine!

Na Policijski upravi Ljubljana (policisti PP Vrhnika so letos obravnavali že dve kaznivi dejanji oz. drzni tatvini) opažajo pojav drznih tatvin iz stanovanjskih hiš, ki jih storilci izvršujejo na zelo prefinjen in pretkan način, oškodovance pa zavedejo tako, da preteče kar nekaj časa, preden ugotovijo, da so bili okradeni.

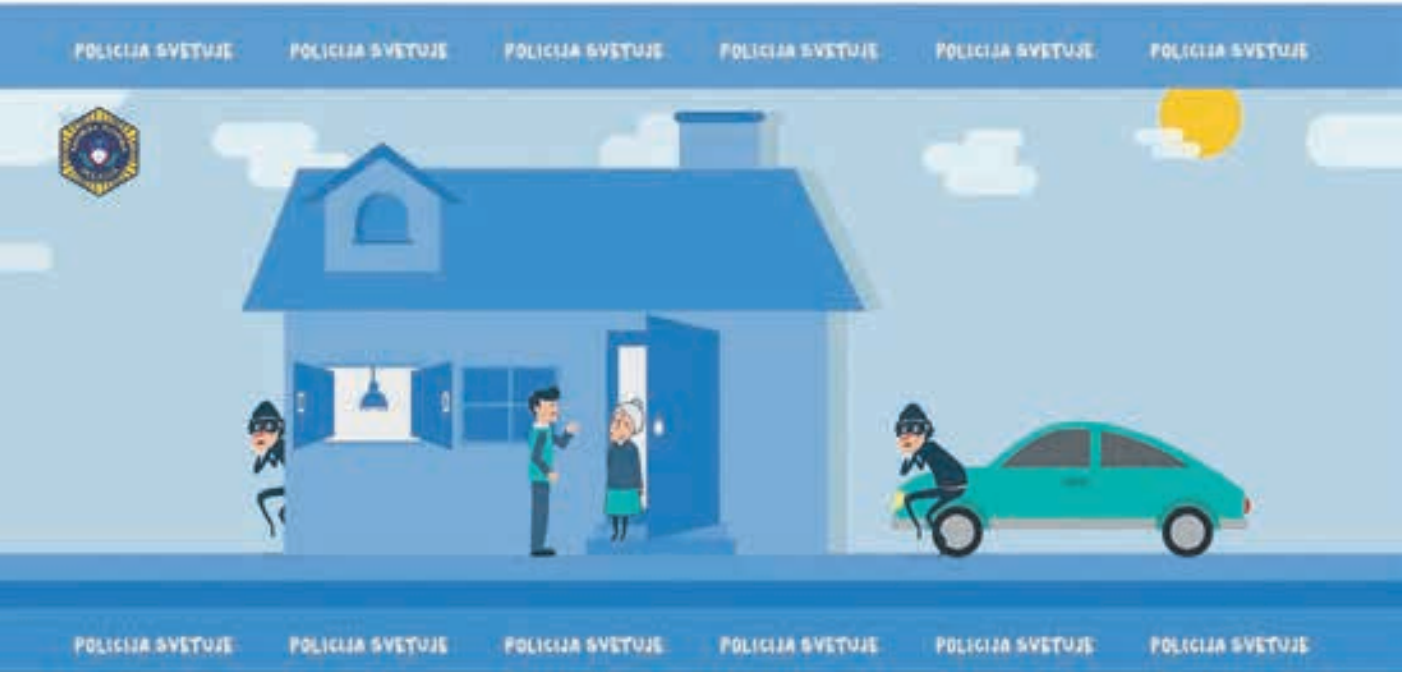
»O omenjenih dogodkih smo že večkrat poročali tudi v medijih, vendar opažamo, da so ljudje še vedno premalo previ-

dni ali pozorni do neznancev, ki prihajajo na njihove domove in jih ogovorijo. Žrtve pa so predvsem starejši občani. Storilci žrtev zamotijo s pogovorom (bodisi da so serviserji, bodisi da so prišli odkupit staro železo, da prihajajo iz elektro službe in si ogledujejo teren, kje bi postavili nove daljnovode, da bodo opravljali sanacijo odtokov itn.) in jih tako zvedejo iz hiše ali od hiše, tako da je nimajo več pod nadzorom. Njihovo odsotnost takrat izkoristijo drugi storilci in v času pogovora vstopijo v hišo, pregledajo notranjost in odtujijo v večini primerov denar ter nakit. Nato storilci kraj zapustijo hišo, tisti, ki je zamotil žrtev, pa se vljudno poslovijo in zapusti kraj. Največkrat se do hiše pripeljejo z vozilom in tako kraj tudi zapustijo,« so sporočili iz Poli-

cijske uprave Ljubljana. Zato svetujejo, da ste pozorni na videz oseb (oblačila, govor, posebnosti) ter vozilo, s katerim so se pripeljali (znamko, barvo, tip in reg. št. vozila). Občanom svetujejo, naj imajo osebe, ki so prišle do njih nenapovedano, ves čas pod nadzorom in jih brez potrebe

ne vabijo v prostore. Vedno zaklenite hišo, ko jo zapustite, ključ pa vzemite s seboj, pa četudi »stopite samo za vogal«. Če kljub previdnosti postanete žrtev kaznivega dejanja, takoj obvestite policijo na št. 113 ali najbližjo policijsko postajo.

GT

Kako delujejo drzni tatovi?

- Žrtve so pogosto starejše osebe na osamljenih krajih, tatvine pa se največkrat zgodijo dopoldne.
- Tatovi delujejo v skupinah.
- Eden izmed tatov vas zamoti z raznimi pretvezami (sprašuje za pot; poizveduje, ali ste sami doma; pove, da je iz komunalnega ali telekomunikacijskega podjetja, elektropodjetja ipd. in da bo v okolici vašega doma napeljeval kable, kopal jarke; razlaga, da zbira staro železo; prosi za vodo ipd.) in poskuša zvesti stran od doma.
- Drugi tatovi medtem vstopijo v vaš dom ter krajejo denar in vrednejše predmete.

- Kako ukrepati, da ne postanete žrtev tatov?**
- Bodite pozorni na sumljiva vozila in osebe v okolici svojega doma ter o tem obvestite policijo na telefonsko številko 113.
 - Vedno zaklepajte vrata, zapirajte okna in doma ne hranite večjih vsot denarja.
 - Neznancev ne spuščajte v svoj dom.
 - Pogovor z njimi opravite na varni razdalji (skozi okno, z balkona ipd.).
 - V pogovorih s sumljivimi osebami vzbudite prepričanje, da niste sami doma.
 - Na pojav takšnih oseb opozorite sosede.
 - Ko vas ni doma, imejte v hiši oziroma stanovanju prižgano luč in se dogovorite s sosedi, naj bodo pozorni tudi na vaš dom.

- Kako ukrepati, če postanete žrtev tatov?**
- Obvestite policijo na telefonsko številko 113.
 - Zapomnite in zapišite si čim več podatkov o tatovih (opis zunanjskega videza, uporabljeno vozilo, smer odhoda ipd.).
 - Do prihoda policistov ne hodite tam, kjer so se gibali tatovi, in ne premikajte predmetov, s katerimi so bili ti v stiku.

Vrhnika junaško mesto, 3.

Ne bom pisal o rojstnem dnevu prve slovenske vojaške obveščevalnovarnostne službe, naj se s tem ukvarjajo zgodovinarji.

Osebo štejem za začetek mojega sodelovanja s slovensko vojaško obveščevalno službo, ki se sedaj imenuje OVS, 21. junij 1990, ko je bil moj sodelavec v Izobraževalnem centru Organov za notranje zadeve, samostojni inšpektor milice **Andrej Lovšin**, imenovan za pomočnika republiškega sekretarja za Ljudsko obrambo Janeza Janše.

V tistem trenutku je bilo, po moji oceni, najbolj občutljivo delovno mesto v prvi slovenski vladi po demokratičnih volitvah aprila 1990; bilo je vodenje sektorja 9 v Republiškem sekretariatu za Ljudsko obrambo, vojaško varnostno službo. Nikoli nisem preverjal, ali je bilo to v skladu s takratno zakonodajo, vendar je bilo treba ukrepati, saj je pozizkus razorožitve Teritorialne obrambe terjal, da to delovno mesto izpulimo iz rok JLA.

Prvi poraz JLA na Vrhniki

Prvi sestanek na Vrhniki sva imela z Lovšinom 5. 8. 1990 ob osmi uri pri meni doma. Jaz sem za sodelovanje že pridobil **Mariana Čelca**, ki je imel Gostilno Polž, ki je bila pri vhodu v vojašnico največje oklepne brigade na Stari Vrhniki. Bila je kot nekakšna vojaška kantina zunaj ograje, saj so se v njej zbirali vsi oficirji iz brigade in je bila tako »banka« informacij. Na podstrehi si je Marjan uredil nekakšno opazovalnico, usmerjeno proti garažam in vhodu oklepne brigade.

Na sestanku z Lovšinom je bilo dogovorjeno o načinu komuniciranja in obveščanja. Po udarek je bil na čim točnejšem številu oklepne tehnike in pridobivanju slovenskih oficirjev za sodelovanje.

Lovšin je v ta namen Marjanu zagotovil vsa komunikacijska sredstva (telefonsko tajnico in napravo IC za nočno opazovanje), dve avtomatski puški s 360 kosi streliva in še mnogo druge opreme.

Marjan je bil pozoren na obiske civilnih oseb v vojašnici, ki so se po prvih demokratičnih volitvah zelo povečali, sploh pa obiski upokojenih oficirjev pri zdravniku v vojašnici, kjer so se dobivali z oficirjem KOS Popovičem in mu poročali, kaj se dogaja na Vrhniki. Marjan

je tako spremljal tudi načelnika za ljudsko obrambo, ki je hodil po prvih demokratičnih volitvah k namestniku komandanta Bobiču in komandantu Matiču »jokat«, naj ukrenejo vse potrebno, da na občini obdrži delovno mesto načelnika za ljudsko obrambo.

Vrhnika je bila pred več kot 30 leti v nekdanjem enopartijskem sistemu močno vojaško mesto. Najmočnejša tankovska enota, protizračna obramba in vojaški nadzor zračnega prostora so narekovali življenje na Vrhniki, še posebno politično. Kontraobveščevalna zaščita teh enot je vplivala na ključne vodilne funkcije v sami upravi občine. Te funkcije so po mojem mnenju bile: partijski sekretar, načelnik za ljudsko obrambo, direktor pošte in še kdo. Šele za njimi so bili predsednik skupščine in predsednik izvršnega sveta, ki so v glavnem izpolnjevali politične naloge.

Tu je treba omeniti, da je zadnji partijski sekretar prišel iz vrst službe državne varnosti, načelnik za ljudsko obrambo pa je bil pred tem partijski sekretar v IUUV in krog je bil sklenjen oziroma se je kolobarilo. Kdo je bil direktor pošte, je bilo zelo pomembno, saj je on odredil, kdo bo na Vrhniki imel že tako redke telefonske priključek.

Volitve aprila 1990, imenovane tudi prve večstrankarske demokratične volitve, so prinesle korenite spremembe v občinski strukturi.

V zakulisju so se bile bitke za ključne funkcije, še posebno za mesto načelnika za ljudsko obrambo, kjer je poveljnik tankovske brigade podpolkovnik Matič naročil svojemu pomočniku majorju Radetu Kostiću, da kot delegat v vrhniški skupščini, zboru združenega dela, naredi vse potrebno, da dotedanji načelnik še naprej opravlja to nalogo.

JLA sploh ni dosegla, da bi se pogovarjali o njegovi kandidaturi. Na mesto načelnika je bil tako imenovan **Tone Jesenko**, učitelj zgodovine, ki je konec osemdesetih let izgubil mesto učitelja zaradi svojih demokratičnih nazorov in ostre kritike nekdanjega režima.

Poleg tega je bilo očitno, da je stari načelnik ljudske obrambe odigral »čudno« vlogo pri predaji orožja na Vrhniki maja 1990, saj bi kot poznavalec razmer, ko je dobil depešo o razorožitvi, lahko storil vse potrebno, da razorožitve na Vrhniki ne bi bilo.

Tako pa je odgovornost prevalil na novega predsednika skupščine. Tudi v nadaljevanju se je stari načelnik obnašal aro-

gantno in neodgovorno, zato je predaja dolžnosti novemu načelniku stekla šele 13. 6. 1990. Po zapisniku je manjkalo kar nekaj strogo zaupnih dokumentov, med njim tudi dokumenti koordinacije mobilizacije, ki jih je odnesel komandantu Matiču, da jih Demos ne bi dobil v roke. Na odgovornost za to početje ga ni nihče klical.

Ko je novi načelnik Jesenko prevzel vodenje oddelka za LO, so se nanj še vedno obračali, nanj pritiskali in mu obljubljali delovno mesto učitelja, ki ga je izgubil, da bi mesto prepustil staremu načelniku. On jim je odgovoril: »Ta služba meni odgovarja.« Tu lahko z vso odgovornostjo zatrdim, da je tankovska brigada na Vrhniki prvo bitko izgubila. Z občinskim strukturami je bila prekinjena dolgoletna vplivna povezava.

V začetku septembra '90 je slovenska obveščevalna varnostna služba zaposlila prva dva uslužbenca.

Osebo nisem razmišljal, da bi se zaposlil, saj sem imel v Milici dobro službo. O tankovski brigadi na Vrhniki smo imeli vedno več podatkov. Ponoči iz četrtega na peti oktober 1990 me je Marjan poklical in povedal, da vojaški tovarnjaki vozijo tankovsko strelivo iz Borovnice. Našel je 60 tovarnjakov, približno 4650 granat. Vojaška policija JLA je v Ljubljani

namreč zavzela republiški štab za Teritorialno obrambo. Osemindvajsetega septembra 1990 je namreč slovenska skupščina sprejela ustavni dopolnilni k ustavi RS, s katerima je bila pristojnost nad TO prenesena na slovensko predsedstvo. Tako je Slovenija dobila lastno vojsko, imenovali so nove poveljnike iz vrst Teritorialne obrambe Slovenije. Seveda se s tem JLA ni strinjala in ni hotela predati dolžnosti načelnika TO Sloveniji. V strah in grožnjo se je armadni vrh odločil, da na Vrhniki prebudi orjaka, največjo tankovsko brigado v Jugoslaviji in jo napolnil z bojnim strelivom.

Ne vem, če si lahko sedaj sploh predstavljamo, v kakšnem položaju se je znašla Vrhnika. Osebo menim, da je 5. 10. 1990 datum, ki je prelomnica v slovenski zgodovini v povezavi z osamosvojitvijo.

Tistega dne je namreč JLA prekoračila svoja pooblastila in z orožjem nastopila proti svojemu narodu, narodu, ki jo je oblekel, obul in oborožil. Osebo sem našel v vojašnici na Stari Vrhniki 286 vseh oklepnih vozil, vse kar ima oklep. Vendar je bil najnevarnejši, najsodobnejši M 84. V treh bataljonih brigade jih je bilo okoli 96. Samo na kratko bom predstavil tank, da si lahko predstavljamo, s kom je nam, Vrhnčanom, grozila JLA.

Tank M 84 je različica ruske-

ga tanka T 72. Leta 1979 smo od Rusov kupili licenco in ga začeli sami proizvajati v tovarni Džuro Džaković. V proizvodnjo tanka je bilo v nekdanji Jugoslaviji vključenih 240 tovarnih in 1000 različnih podjetij, tudi slovenska. V železarni Ravne so izdelovali kupole, pogonska kolesa, torzije in gosenice. V Iskri so izdelovali merilne naprave, laserske daljinomere in tankovske sisteme za vodenje ognja. M 84 je bil boljši od ruskega T 72. Deloval je na vse vrste goriv: nafto, kerozin, vse bencine, petrolej. Imel je 125 mm top z gladko cevjo, dolžine 6250 mm, kar pomeni, da je dosegel cilje tudi do 10 000 m. 2000 metrov oddaljene cilje je zadel med vožnjo s 60 % natančnostjo. S 1600 litrov goriva je prevozil 700 km.

V kompletu je imel 40-45 granat. Top se je polnil avtomatsko in je lahko izstrelil do tri grana-te na minuto. Stal je približno štiri milijone dolarjev.

Popolnitev brigade za bojnim kompletom je pomenilo, da se moramo na Vrhniki pripraviti na najhujše. Vrhnika je začela s pripravami obrambe pred oklepno brigado na vseh in nivojih, z vsem strukturami, ki jih je imela na voljo. »S katerim orožjem?« sem se vprašal sam pri sebi ...

Ko to pišem, gledam tudi TV, kjer predsednik Pahor ob 30-letnici podeljuje čin generalmajorja brigadirju **Mihi Škrbin-**

cu, poveljniku slovenskih sil SV, ki ima sedež na Vrhniki, na Raskovcu, kjer je nekoč podpolkovnik **Božo Novak** poveljeval divizionu protizračne obrambe JLA. Zanimivo bi bilo izvedeti, kako bi se general Miha Škrbinc, poveljnik sil SV, sedaj po 30 letih, je tudi veteran vojne za Slovenijo, lotil nevarnosti, ki jo je predstavljala tankovska brigada na Vrhniki, s sedanjim bojnimi sredstvi, ki jih ima SV, in sedanjo profesionalno vojsko. Bom poskrbel, da bo Naš časopis dostavljen Poveljstvu sil SV.

Vsi relevantni podatki za izdelavo obrambnega načrta so v diplomski nalogi z naslovom Občina Vrhnika v času vojne za Slovenijo diplomantke obramboslovja, sedaj višje policistke **Sanje Remškar Dolinar** pod mentorstvom docenta dr. Damjana Guština.

Izredno delo, izdelano v letu 2007 s pomočjo vseh akterjev vojne za Slovenijo na Vrhniki v času, ko je katedro za obramboslovje Fakultete za družbene vede vodila dr. Ljubica Jelušič. V pričakovanju odgovora, spoštovani generalmajor, poveljnik sil SV, g. Miha Škrbinc. Iskrene čestitke za napredovanje.

*Vid Drašček, predlagatelj
zlatega častnega znaka
svobode RS Vrhniki*

EVROPA ZDAJ!
11. kongres ZKS, Ljubljano, 22.-23.12.1989

O BČ I N S K I K O M I T E Z K S
S T R A N K A D E M O K R A T I Č N E P R E N O V E
V R H N I K A

DATUM: 20.2.1990

S p o s t o v a n i !

Tudi v naši občini smo polno angažirani v predvolilnih pripravah, saj nam ne sme biti in nam tudi ni vseeno, kdo bo v naši občini in drugih nivojih sestavljal bodoči parlament.

Zavedamo se, da je le-to edini in pravi kraj za reševanje kompleksnega življenja za vse nas.

V tem predvolilnem času smo v naši organizaciji izdelali volilni program za raven občine, ki bo v kratkem objavljen, promoviran pa bo tudi v drugih oblikah.

25.2.1990 ob 18. uri imate tudi v naši KS (KS Vrhnika - Center) zbor volilcev, kjer boste potrjevali nekatere kandidate za razne funkcije tako na nivoju občine kot republike. Zbor bo v sejni sobi KS Vrhnika, Tržaška 13.

Na zadnji seji OK in posvetu sekretarjev smo sklenili, da se naši člani dodobra pripravimo tudi za te zборе ter, da se jih udeležimo polnoštevilno. Namreč tudi fizična prisotnost in ob tem glasovanje v podporo tem ali onemu je ena izmed izredno pomembnih faz celotnih volitev, pa naj si bo to za podporo posameznega kandidata iz občine ali pa tov. KUČANA, ki ga bomo tu predlagali za funkcijo predsednika Predsedstva SR Slovenije.

Zatorej te prosim, da si tega dne ob navedeni uri vzameš čas in prideš na zbor volilcev, saj boš s svojim sodelovanjem veliko pripomogel za našo organizacijo.

Naj dopis istočasno izkoristim tudi kot povabilo na javno srečanje s tov. KUČANOM, ki ga organiziramo v Cankarjevem domu na Vrhniki dne

28.2.1990 ob 16.30. uri

Tudi na to srečanje in razgovor z našim kandidatom za najvišjo funkcijo v republiki si ISKRENO VABLJEN.

Lepo te pozdravljam!

SEKRETAR:
Simon Krejan

Naš časopis v Rovtah

Ko se pripelješ po avtocesti nad Verd, se ti z verjanskega viadukta razpre eden najbolj čudovitih pogledov v Sloveniji.

Sicer med vožnjo ni dobro preveč oprezati naokoli, vendar pa bi pogled na levo zaslutil cerkvice, ki kakor stražarji varujejo golce nad Smrečjem. Zagotovo je tudi naš dragi rojak Ivan večkrat pogledoval proti beli smreški golo-bici Mariji, ki maha v slovo odhajajočim Trem kraljem. Pod kralji pa čez ovinek, dva, tri, včasih se jih zdi nebroj, prideš v Rovte.

Čudovite hribovske vasi, kjer lahko popotnik od daleč občuduje pridnost domačinov, so povezane med seboj. Ljudje se poznajo, vedo, od

kod kdo prihaja, čigav je, in tako je že od nekdaj. Zato je tudi v Krajevni knjižnici Rovte dobrodošla novost izvod Našega časopisa, ki po novem že nekaj časa vsak mesec razveseli pridne rovtarske bralce in jih seznani z novostmi iz sosednjih vrhniške in dobrovsko-polhograjske občine, izvedo pa tudi, kaj je novega pri Raven-cih na Logu, v Dragomerju in na Lukovici ter seveda v Borovnici.

Krajevna knjižnica Rovte, ki je podružnica Knjižnice Logatec, je odprta od torkih in četr-tkih od 15. do 19. ure. Naš časopis pa lahko ve-doželjni bralci preberejo tudi v matični knjižnici v Logatcu.

*Miha Rus,
Knjižnica Logatec*

VDC uredil kratko učno pot

Varstveno-delovni center Vrhnika je ob svetovnem dnevu čebel (20.5.2021) uredil kratko učno pot o čebelarjenju, čebelah in njihovem dragocenem pridelku – medu.

Čeprav so čebele in čebelarstvo zelo priljubljena tema in se zdi, da jih zelo dobro poznamo, so nam nekatera po-

membna dejstva o njihovem življenju še vedno zelo slabo poznana. Zaradi tega smo se odločili, da jih predstavimo na preprost in igriv način. Če jih bomo poznali, jih bomo znali tudi ceniti in varovati. Z razstavo se lotevamo vprašanj... koliko medu nabere čebela v svojem življenju? Kako čebela zaznava svet okoli sebe? Kako sporoči drugim čebelam, kje je dobra paša? Katera nevarnost grozi čebelam v zadnjih letih (motnja propadanja čebeljih

družin)? Kako je organizirano življenje v čebeljih panjih? Kako izgleda čebelji dom? Koliko meda se prodaja pomešanega s sladkorjem? Razstava ponuja preproste razlage o zanimivih dejstvih.

Vljudno vas vabimo, da nas obiščete. Z veseljem vas bomo pospremili po učni poti. Lahko pa si jo ogledate tudi sami. Razstava traja od 24.5. do 1.6.

VDC Vrhnika

Prvi orientacijski tek po Podlipski dolini

Zadnji vikend v aprilu je bil v Podlipski dolini v znamenju fotoorientacije.

PGD Podlipa - Smrečje je v sodelovanju s ŠD Lipa organiziralo prvo tekmovanje v orientaciji z namenom, da bi naše kraje in druge spodbudili, da bi se odpravili ven in raziskali okolico naše prelepe doline. Tekmovanja se je udeležilo več

kot 50 otrok skupaj s starši, babicami in dedki ... kjer so s pomočjo fotografij znanih in malo manj znanih odkrivali koticke Podlipe. Zaradi ukrepov za-jezivitve epidemije je tekmovanje potekalo brez stika oz. v varnih mehurčkih in v duhu »fair play«. Vsaka ekipa se je sama prijavila na startu in prek fotonamigov poiskala vse kontrolne točke, vse do cilja.

Ob tej priložnosti bi se še enkrat zahvalili vsem pokrovi-

teljem za nagrade, ki so jih nagra-jenci ob koncu tekmovanja dobili na dom. Pokrovitelji so bili: **Gostilna Jurca, Kavarna Napoleon, Jeklarna, Jernej Ogrin, s. p., Mesarstvo Blatnik, Mlekarna Krepe, Ribogojnica S, Tech part, d. o. o., in Ugrizni.Me**

Vsem tekmovalcem čestitke za lepe rezultate in se vidimo naslednje leto!

*Za PGD Podlipa - Smrečje,
Jana Merlak*

PGD PODLIPA – SMREČJE

**VABI VSE OTROKE, STARE OD 6 DO 12 LET,
DA SE VČLANIJO V DRUŠTVO,
SAJ POTREBUJEMO MOČNE, HITRE IN POGUMNE ČLANE,
KI BODO ODRASLI V PRAVE GASILCE IN GASILKE.**

*Skozi leto se bomo udeleževali gasilskih tekmovanj,
se učili gasilskih veščin in spretnosti ter se zabavali.*

Za vse informacije pokličite na 040 522 450 (Jana)

V boju za kulturo

Vrhnika, 29. april - Tudi na OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika se je skupina osnovnošolcev, staršev in učiteljic pridružila pozivu Narodnega doma Maribor »V boju za kulturo – pet pred dvanajsto«, ko so hkrati po Sloveniji potekali različni kulturni dogodki. Ustvarjalci so z njimi želeli opozoriti, da je že čas, da se kulturo osvobodimo iz omejitvenih prijemov, ki so nastali zaradi razgla-

šene epidemije koronavirusa.

Skupina je pripravila krajši kulturni program v parku pred šolo – pri spomeniku Antona Martina Slomška. »S kratkim kulturnim programom »v živo« in ob upoštevanju vseh epidemioloških ukrepov smo želeli pokazati, da kultura lahko in mora ponovno zaživeti,« je dejala Ranka Keser, učiteljica slovenščine. »Z izbranimi odlomki Slomška, Prešerna, Cankarja in

Župančiča ter ruskega pesnika Puškina smo spomnili, kako zelo pomembna je kultura za obstanek in razvoj slovenskega naroda in kako moramo ceniti tudi druge kulture.

Z glasbenimi točkami pa smo prikazali, kako nas glasba povezuje in krepi naš nacionalni ponos. Posnetek si lahko ogledate na povezavi: www.osams.si

Gasper Tominc, foto: GT

Poletju naproti!

V Turističnem društvu Blagajana smo se tako kot mnoge druge turistične organizacije in gostinski obrati več kot leto soočali in spopadali z epidemijo ter ukrepi za preprečevanje širjenja koronavirusa.

Večino prireditev in dogodkov lani in prve štiri mesece letos nismo mogli izpeljati. Kljub ukrepom smo se trudili delovati v prid razvoja turizma in v dobro obiskovalcev. Naša glavna skrb pa je bila, kako preživeti. Od oktobra do aprila je bilo dolgo obdobje brez stalnih prihodkov, večino obratovalnih stroškov smo poravnali z iztržki v poletnih mesecih, zahvaljujemo pa se podjetju 3D D.O.O. Ljubljana in podjetju Fortrade, d. o. o. z Vrhnike za moralno podporo in finančni prispevek društvu.

V jeseni smo na pobudo krajevnih skupnosti Vrhnika - Vas in Vrhnika - Center, da bi v Starem malnu postavili igrala za najmlajše obiskovalce, prebudili zmaja, ki je že od leta 2011 čakal v Strategiji razvoja Starega malna in od leta 2012 v Idejni zasnovi, izdelani v Delavnici, d. o. o. Krajevni skupnosti

sta financirali igralo, Turistično društvo, ki je upravljavec lesenega zmaja, pa pripravo podlage in načrte.

Uroš Jereb in njegovi sodelavci so izdelali podroben načrt, v Gradbeništvu Matjaža Jereba so pripravili podlago, usklajeno s standardi za igrala, v podjetju Levček Andreja Rožmanca so zmaja izdelali in ga spomladi umestili v Starem malnu.

Član upravnega odbora TD Blagajana Andrej Kos pa je izrezljal nasmejan zmajev glavo. Veselje najmlajših obiskovalcev je nagrada za vse nas, ki smo združili znanje, delo in sredstva. HVALA.

V Star maln se je vrnilo življenje, v Močilnik tudi. Bralci Cankarjevih besedil spet beremo tam, kjer je Ivan črpal navdih za pisanje, mi pa smo se mu oddolžili z dogodkom v Starem malnu, v »družinskem krogu« bi lahko rekli, z eno gostjo, izjemno damo, slavistko, ljubiteljico Cankarja, prof. dr. Vesno Mikolič.

Ob vodah obeh vrhniških biserov, Močilnika in Starega malna, smo izrazili skrb za z Ustavo zagotovljeno pravico do čiste vode in skrb za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Ob vodi, zaradi vode je nastalo in se razvijalo naše mesto. Tisočletna pričevanja so podvodne arheološke najdbe z dna Ljubljane, postavljene na ogled v Doživljajskem razstavišču Ljubljane na Vrhniki.

O odhodu muzejske zbirke z Vrhnike se v zadnjem času veliko sliši in piše. V Turističnem društvu nas ne zanima jo razprtije, ne politika, še manj osebne zamere, ki ne sodijo v tako veličastno

predstavitve vrhniške zgodovine. Želimo le, da dediščina z dna naše Ljubljane ostane doma. Vemo, da je vzdrževanje razstavišča finančno breme, menimo pa, da tudi vsak objekt, postavljen v kulturne, turistične ali športne namene, vsak muzej, vsaka ustanova, javni zavod, terjajo vzdrževanje, obratovalne stroške in strokovni kader. Za pravičen dogovor v dobro vseh je potreben dialog. Nič bi ne smelo biti narobe, če javnost izrazi svoj pogled glede razvoja domačega kraja in s tem na razporejanje sredstev v različna, za kraj pomembna področja predstavitve in delovanja.

Med Razstaviščem in Turističnim društvom Blagajana je bilo veliko sodelovanja, sodelovali smo na prireditvah, na delavnicah, snemanjih televizijskih prispevkov in oddaj, društvu so strokovni delavci muzeja nudili vsestransko pomoč, drug drugega smo priporočali obiskovalcem. Uspešno. Povratna informacija je bila: navdušenost nad zbirko in vodenjem po razstavi. Takega sodelovanja, povezovanja in s tem promocije kulturnega turizma si želimo tudi v prihodnje. Razstava Moja Ljubljana naj ostane na Vrhniki, ker sodi na Vrhniko!

Tudi letos bo prišlo poletje. Upamo na konec epidemije, na konec omejevanj gibanja, druženja, delovanja in upamo na moč razuma. S pogledom naprej, z načrtovanjem, s poslušanjem glas ljudstva bo prihodnost lepša in zdrava. Ostanite zdravi tudi vi.

Mirjam Suhadolnik, predsednica TD Blagajana

Komisija za lepše okolje nadaljuje z delom v prilagojeni obliki

Komisija za lepše okolje bo v mesecu juniju zopet pričela z aktivnim opazovanjem naše okolice. Tudi letos bomo ocenjevanje prilagodili razmeram, vseeno pa upamo, da bomo lahko izpeljali celotno akcijo in jo zaključili z druženjem v septembru

Letošnje leto vas vabimo, da nam pomagate pri zbiranju fotografij vaših balkonov, vrtov, najlepše urejenih hiš. Verjamemo, da ob urejanju okolice hiš nastane tudi kakšna fotografija ravno v pravem času. Fotografijo nam lahko pošljete na naš spletni naslov.

Že v naprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

V kolikor opazite morda kakšen prijeten naravni kotiček, učno pot ali zelo urejeno sprehajalno/učno pot nam to sporočite preko glasovnega lističa in nam ga posredujete v elektronski obliki ali pa po pošti. Naš naslov je pripet pod glasovalnim lističem.

Pri opazovanju naše okolice bomo pozorni na celostno ureditev objekta, cvetličenje, urejenost in vzdrževanje okolice.

Prosimo vas, da nam posredujete vaše predloge preko izpolnjenega glasovalnega lističa na naslov: TD Blagajana, Cankarjev trg 4, Vrhnika ali pa jih pošljete na spletni naslov društvo.blagajana@gmail.com. Prijave zbira-

mo do 5. 7. 2021. Pozdravljamo vse ljubitelje urejene in čiste okolice, ostanite zdravi in se oglasimo v naslednji številki Naslega časopisa.

Predsednica Komisije za lepše okolje, Anita Čretnik

Živel 1. maj v Starem malnu

Turistično društvo Blagajana Vrhnika in ekipa Star maln sta za 1. maj na široko odprla veliko teraso pred znano lastno kočjo v Starem malnu.

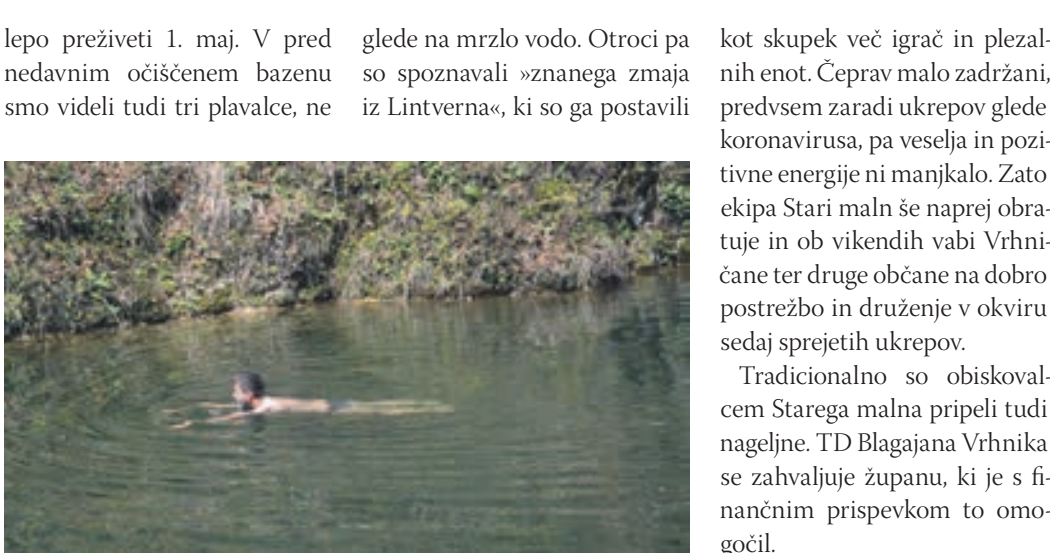
Glede na vse ukrepe je bilo odprtje terase po več mesecih strogega zaprtja. Tako so upoštevali vse ukrepe za preprečevanje širjenja koronavirusa. Mize so morale biti oddaljene tri metre ter zasedene oziroma postrežene za štiri osebe. Poskrbljeno in zadišalo je po jedeh z žara, dobrem golažu in domačih vrhniških sladica. Vsak obiskovalec si je lahko pripel rdeč nagelj, ki je znak praznika dela. Gosti in prišleki so se menjavali skoraj ves dan; vsi z namenom:

Delovali so ukrepi pri druženju

Znani zmaj tudi za igrice najmlajših

Plavalcu ni prišla do živega mrzla Staromalna voda

Simon Seljak

Cankarjevo branje v Starem malnu

Tokrat branje Cankarjevih besedil v Starem malnu za občinski praznik

Vrhnika praznuje svoj občinski praznik na Cankarjev rojstni dan. Kot vemo, je to 10. maj.

Tako je letos minil že 145. rojstni dan. Turistično društvo in bralci Cankarjevih del so se z branjem v Starem malnu na ta dan poklonili njemu in občinskemu prazniku. Naj ob tem omenim, da se je branja udeležilo točno deset bralcev, ki so upoštevali ukrepe za varovanje zdravja. Bralce je na harmoniki spremljal mojster

Tone Stanovnik.

Svojim delom je prisluhnil tudi sam Ivan Cankar in malo pokukal iz višav večnosti. Bralci so ga namreč še posebej zaprosili, naj zastavi kakšno močno besedo tudi za njegovo Mojo Ljubljano: »Naj ostane na Vrhniki!«

»O Vrhnika, blagoslovljeni kraj! Kadar leže mrak v tvoje tiho naročje, se zganejo lepe in skrivnostne sanje v Močilniku. Za velikim oltarjem v cerkvi svete Trojice zabuči pokopano jezero; kdor leže na

mrzli kamen, pod tisto strahotno lobanjo za oltarjem, sliši zamolklo pesem skritega jezera in ko vstane, ko ugleda to čudežno vrhniško dolino in to belo nebo nad njo, se zamisli v čudno tihotne zgodbe, ki jih uho ni slišalo in oko ne videlo. Bela megla se vzdiga iz Močilnika, vijoč se, trepetajoč hrepeni proti nebu, v veličastnem kelihi prinaša zvezdam nezaslišane skrivnosti ...«

*Ivan Cankar,
Aleš iz Razora
Simon Seljak*

Klub vrhniških študentov in Cankarjeva knjižnica Vrhnika vas vabimo na zadnje potopisno predavanje pred poletnim odmorom! **Se vidimo 3. 6. 2021 ob 19.00 prek Facebook Livea!**

Sejšeli z otroki

Še ne dolgo nazaj sem mislila, da so Sejšeli kraj, kamor greš v razkošen resort in potem tam deset dni uživaš na plaži. Zdeli so se mi predragi in nezanimivi, še posebno, ker sva z možem ugotovila, da nisva osebi za hotel all inclusive in počitnikovanje na eni lokaciji, kjer »nimaš drugega kot ležati, se sončiti in jesti«, saj nama postane dolgčas. Rada imava dogajanje, odkrivanje novih krajev, dobre trekinge, drugačno kulturo, preizkušanje lokalne hrane in predvsem dogodivščine. Ko sem prebrala potopisa The beauty we live in Places and notes in ugotovila, da so Sejšeli lahko precej »kul«, aktivni in res doživeti, smo se odločili, da jih doživimo tudi mi. Ugotovili smo, da so res idealni za zimski pobeg na toplo, da imajo res lepe plaže, super trekinge z lepimi razgledi, dobro hrano, toplo vodo in obilo sonca. Predavala bo Andreja Obal.

Se vidimo!

Zakaj Montessori pristop

Montessori pristop temelji na znanstvenih opažanjih o otrokovem kognitivnem, nevrološkem in čustvenem razvoju.

Upošteva edinstvenost vsakega otroka in tako je delo s skrbno izbranimi materiali prilagojeno njegovim značilnostim. To pomeni, da otroka vodi njegova lastna volja in pripravljenost, kar zagotavlja, da izkoristi svoje potenciale.

V naslednjih stavkih vam bomo predstavili nekaj najpomembnejših, ki jih ponuja Montessori okolje.

Montessori vrtec oz. Hiša otrok je vrtec, ki je zasnovan tako, da imajo otroci občutek, da so prišli v hišo oz. dom in ne v ustanovo.

Neodvisnost - Montessori okolje otrokom omogoča njihov naravni razvoj. Otroci se s pomočjo vzgojitelja in delom z Montessori materiali naučijo uporabljati lastne zmožnosti in sposobnosti za dokončanje nalog in reševanje problemov. Ko po lastnem vzgibu oz. želji začnejo delo z določenim materialom, ga na koncu zaključijo in nato material pospravijo na svoje mesto na polici. Naloga vzgojitelja je, da skrbno pripravi okolje, jasno razloži pravila in tako se otrok lažje znajde v takem okolju. To pa mu daje občutek neodvisnosti.

Samodisciplina in samokontrola - Poudarek je na svobodnem odločanju otroka, katero delo si bo izbral. S svobodno izbiro, ki pomeni tudi odgovornost, se naučijo biti (samo) motivirani in v sobi ohranjati mirno in urejeno okolje brez prisile. S tem pride veselje do dela in do želje po odkrivanju.

To pa krepi otrokov razvoj, pozitivno samopodobo in ustvarjalni duh.

Delo z materiali iz resničnega sveta - Praktični pristop pomeni, da otroci delajo dela iz vsakdanjega življenja in preko

Skrbno pripravljeno okolje, ki je prilagojeno za otrokov razvoj na vseh področjih.

njih pridobivajo znanja, ki so pomembna za njihov miselni, fizičen in duševni razvoj. Montessori pristop se osredotoča na razumevanje in učenje konkretnih konceptov predvsem s pomočjo senzoričnih in vizualnih materialov.

Spoštovanje, empatija, skrb za skupnost - Montessori pristop pripravi otroke, da bodo dobri in aktivni člani svojih skupnosti in državljeni sveta. V starostno mešanih skupinah starejši otroci z zgledom in s spodbujanjem mlajše vrstnike učijo ustrežljivosti in prijaznosti in jim pomagajo pri delih, ki jih mlajši še ne zmorejo. Tako se jim gradi občutek za skrb za skupnost in empatija do sočloveka.

Ravnovesje - Montessori način je oblika aktivnega učenja v mirnem okolju. Prostor je skrbno pripravljen za spodbujanje celostnega otrokovega razvoja, otrokovega (samo)

učenja in s tem krepitve samozavednosti. Ena ključnih stvari s katerim Montessori pristop opremi otroka je pripravljenost k učenju in da se otrok ob tem dobro počuti.

Otroci, ki ne želijo delati sami, je to največkrat zato, ker preprosto ne vedo kako se nekaj počne ali pa jim ni bila dana priložnost, da bi poskusili. Mi pristopamo tako, da natančno opazujemo otroka in mu nato, ko je pripravljen, zagotovimo ravno pravo pomoč (ne premalo ne preveč). Nato pa mu dovolimo, da znova in znova (in spet!) vadi toliko časa, da jo obvlada. Napake vidimo kot možnosti učenja v ozračju potrpljenja, zaupanja in spoštovanja.

»Mir je tisto, po čemer hrepeni vsako človeško bitje, človeštvo pa ga lahko prinese skozi otroka« (Maria Montessori)

Vrhnška hiša otrok

preprosto montessori

Prijatelji Kneippovih terapij in vizij

Po dolgem času se pojavljajo ideje o gibanju, ki pa so v zdajšnjem času podkrepljene s pravili NJZ-ja. Predvidene poti bodo potekale po predhodnem dogovoru za vsako pot posebej.

– **Obisk Radelj ob Dravi** in ogled naravno nastalega bazena, ki je obdan s prelepimi primerki rastlin tistih krajev izpod Pohorja.

– **Deseta obletnica obstoja**

Društva Kneipp Vrhnika, po dogovoru.

– **Potujemo na travnik na Krasu**, kjer bomo nabirali rastline: slez, žajbelj in druge.

– **Potujemo v Bad Woerishofen** na dvestoto obletnico rojstva Sebastiana Kneippa. V juliju.

– **Kopanje ali štorljanje** po vodi v jezeru Jasna pod Vrščem.

– **Ustvarjajmo na Vrhniki**. Ureditve čutne poti ob Ljubljani in postavitev korita za namakanje rok ali postavitev table Kneippovega Društva Vrhnika.

– **Izobraževanje** – sodelovanje z Zeliščarsko šolo v Logarski dolini.

– **Meditacije** za prijetnejše življenje v naravi. Ob morju in v prostorih na Vrhniki.

– **Obisk Hotela Delfin** v Izoli.

– Po dogovoru bodo časovno potekala vsa popotovanja z lastnim prevozom, mogoče so spremembe in dodatna potovanja, kar bo omogočil čas. Sproti vas bomo obveščali po elektronski pošti. Prijavite se!

Društvo Kneipp Vrhnika,
041 833 238.

Referendum o zakonu o vodah bo!

Do dneva pisanja tega prispevka (17. 5. 2021) smo prostovoljci, podporniki in pobudniki referenduma o Zakonu o vodah po vsej Sloveniji zbrali 39 059 overjenih podpisov.

Kot kaže, nam jih bo do 24. 5. 2021 uspešno zbrati predpisanih 40 000 in nekaj več za rezervo.

Pri tem gre v prvi vrsti za uspeh mladih ljudi, ki sestavljajo večino od več kot 400 prostovoljcev po vsej Sloveniji. Vrhničani smo pri tem prispevali svoj delež, saj bomo do končnega roka zbrali prek tisoč overjenih podpisov. Hvala in čestitke vsem, ki ste prispevali podpise, in tudi tistim, ki se s sklicem referenduma ne strinjate in vendar ste pri srečanjih s prostovoljci pred Upravno enoto Vrhnika svoje legitimno stališče izražali na strpen in demokratičen način.

Za podporo in razumevanje se zahvaljuje-

mo tudi lokalnim organizacijam in posameznikom, kot so KvaKvačkaš, Klub vrhniških študentov, Pivovarna Human Fish, Ribiška družina Vrhnika, Humanistično in umetniško društvo »O«, Janez Bončina Benč, Mirjam Suhadolnik, Vika Končan in Marko Močnik.

Podpise za referendum smo pred Upravno enoto Vrhnika od 20. 4. do 24. 5. 2021 kot prostovoljci zbirali Hana Mrak, Matic Žust Šprah, Jan Peteh, Grega Zor, Uršula Marković, Sara Arsič, Gal Kononenko, Marko Jakopič, Urška Čimžar, Aleksandar Rajaković, Tjaša Zorc Rupnik, Arne Zupančič, Primož Turk, Igor Bijuklič, Andreja Bobnar, Neja Marković, Tijana Čvorak, Lea Ogrin, Adem Sikirić, Vid Drašler, Jernej Fefer in Andrej Marković.

Se vidimo na referendumu.

Dr. Andrej Marković

Sem voda in nisem slepa

Sem voda in nisem slepa, starejša sem od človeštva, imam tudi spomin, sem vedeževalka in prerokinja.

Takšna je tudi naša voda, voda iz reke Ljubljanice, takšna je v izviru Retovje na Verdu in takšna je Močilnikova voda na Vrhniki. Sestri sta, ki se združita pod drugim lesenim mostom med Verdom in Vrhniko. Veselje ob srečanju in veselje do potovanja ženeta ljudi na pot, a žal žalost odhoda iz domačega kraja vedno jemljemo s seboj.

Voda iz izvira v Retovju, z laskavim imenom Velika Ljubljana, je malce vzvišena. Je sicer majhna reka, a zapisana z veliko začetnico. Na svet prihaja skozi dve okni, iz Malega in Velikega Okenca. Morda je prav ta dvojnost rojstva povezana z njenim imenitnim imenom, ki so ga bile deležne samo velike kraljice in častitljivi vladarji svetov. Eno okno občasno presahne, drugo, manjše nikoli. V nenehni pripravljenosti je, škili s pogledom v nebo, a spodaj v sebi težka zadržuje vodo, da ne presahne ali prezgodaj privre na dan. Včasih se ob izhodu obotavlja, kot se obotavlja prestopiti prag rojstne hiše človek, ki se odpravlja v širni svet. Ko bo zagledala naš svet, bo še na pol slepa in utrujena od dolgih podzemeljskih

potovanj in čakanj nanje. In rojstvo se zgodi, ko se ji oči odprejo v svetlobi bleščečega sveta.

Nazadnje je bila tukaj pred dolgimi leti, morda jih je minilo sto, dvesto, morda več. Tukaj po prehodu skozi okna se ji povrne spomin, saj je spet doma, pri svojih. A vsaka vrnitev v rojstni kraj ni rojstvo nove mladosti ali srečanje s skrito neuslišano ljubeznijo. Na svojem bregu ne vidi več vanjo zaljubljenega fanta z Vrhnike, s Klanca. Nekoč je prihajal k njej, se z njo spogledoval, zazrt v mirno gladino vode, v sebi pa tlačil grenkobo osamljenosti in obup revščine. Toliko se ga je veselila, a ga tokrat ni bilo. Pozneje je od svoje sestre, Močilnikove z Vrhnike, izvedela, da jo je tako lepo opisal: *Mirna gladina je podobna velikemu, na stečaj odprtemu očesu, ki še ne bedi, strmi iz večerne zarje komaj odbeglih sanj* [1].

Spomnila se je, kako je nekoč veselo poskakovala po lesenih lopaticah številnih mlinov, obračala kolesja zadržnih žag, prinašala bogatim bogastvo in revnim preživetje, gasila žejo živini in človeku. Ni več Maroltovih, Golobovih, Petričevih, Kotnikovih, ni zadrž in podružnic, ni gospodarjev in njihovih hlapcev.

Oh, ljudje, čez noč vam nisem več potrebna, kot da bi bili vsi bogati in žejen nihče.

Bridkost razočaranj ob prihodu v rojstni kraj duši vse tisto silno hrepenenje po vrnitvi in ponovnem rojstvu. Vse manj je tistih, ki me poznajo, vse manj tistih, ki se ob meni ustavljajo. Zdi se, kot da bi nekdanji znanci in sorodniki nekam odšli. V znanem kraju neznani in tuji ljudje. Ko se človek po dolgih potovanjih ustavi in se vrne v rojstni kraj, tam najde le neizprosno sodbo usode svojega odhoda – postane nepitna voda, ki ne odžaja nobenega več. In voda svojega razočaranja ne more skriti:

Za vodo ni večje kazni, da ni pitna.

Zaradi te kazni voda vidi sebe v podobni človeka tujca, ki je bolj podoba kot človek, nihče ga ne vidi in ne želi. Izbrisan je. Pomanjkanje spomina in pozabljenost ljudem nista tuja. Ko dosežemo lagodje lastnega obilja, se prepustimo skupinski izgubi spomina. Pozabimo na trpljenje ljudi, njihovo žalost in hrepenenje, krivice niso več naše, a njihove usode so njihove kazni. Zato se nam včasih reka zdi preveč bučna, neukrotljiva in v jezi mogočna. A se ne jezi, le opominja na prekletstvo naših izbranih spominov. Občasno se uporniško zapre v svet kujavosti, ki ga poznajo ponižani in razžaljeni ljudje, zapre za seboj Malo in Veliko Okence ter v miru podzemeljskega sveta premišluje o ljudeh, njihovih navadah in grehih. Brezgrešni vedno nosijo bremena grešnih. Spomni se svoje poti po starih rimskih naselbinah in njihovega reka: *Errare humanum est* – Grešiti je človeško. Zdaj vidi, da ni tako in da je treba spreminjati tudi dobro znane modrosti.

Ljudje, odpustkov ni več, grešiti ni človeško.

S svoje dolge poti nam bo voda v enomer prinašala izpovedi drugih voda, strašljive zgodbe o izginulih ljudstvih, pripovedovala nam bo o mukah tistih, ki se dušijo v naših smeteh. O še mogočnejših rekah, ki tečejo mimo žejnih ljudi. O nepopisno lepih gorah Himalaje in onih v Andih, ki smo jih ljudje razglasili za najvišje in najlepše gore

na svetu. A kaj, ko pod temi gorami rastejo človeške gore – smeti. Veličastni človekov naziv *El mas bello del mundo* za andsko goro Alpamaya bo v nas kmalu vzbudil samo še občutke neutolažljive žalosti. Žal nam bo, da smo njeno lepoto sploh videli. Mnogi se bodo spraševali, od kod ji tako ime, tako kot smo se mi nekoč spraševali, zakaj omenjena inkovska gora skriva v sebi ime deroče reke [2].

Naša voda je bila tudi v ameriškem kongresu, na govorniškem odru, skrita v vrču indijskega poglavarja. Zpomnila si je upor ljudstva proti prodaji zemlje in voda ter začudenje poglavarja, da mora prodati nekaj, kar ni njegovo:

Bistrina vode ni v naši lasti [3].

Biti ali prodati je v našem času nova sintagma dvoma, ki jo najbolj poznajo nemočni in mali narodi.

A tistega, česar takrat nihče ni razumel in kar nobenim očem ni bilo vidno, je nekaj stoletij pozneje postala vodi in človeku uresničena prerokba. Nepismen indijski poglavar opiše prihajajoče trpljenje človeštva:

Zadušili se boste v lastnih smeteh [3].

A naša reka pa le ima majhno srečo. Nekaj sto metrov od izvira prepozna družinsko kmetijo Cundrovih, ki stoji na njenem desnem bregu in stoletja kljubuje vsem zakonitostim sodobne ekonomije. Kmet je zadnji modrec našega časa, kmetije ne proda, četudi ve, da se je ne splača imeti. Šele sedaj, ko se obregne ob hišo znane kmetije, se Velika Ljubljana zave, da je tukaj doma. Taka je kot človek, ki je velik samo med svojimi in v svojem domu, vse drugo je pot k temu. Kmetija je njen prvi in zadnji svetilnik, a ne zato, da reki kaže pot, ta ji je dobro znana, temveč da vodi povrne spomin na rojstni kraj.

Včasih se zdi, da na pot hiti, z valovi tolče po pretesni strugi, ponekod se poleni in postane zamolklo zelena, drugje spet teče mirno in tiho, upajoč na prihod sorodnice iz Močilnikovega izvira. Združitev je podobna srečanju dveh sester, ki se veselita, da sta

spet skupaj. Pot nadaljujeta v zaupnih pogovorih, opravljanju sosedov in sorodstva, nestrpno čakata na številna nova druženja na dolgi poti do velikih voda. Tiha združitev dveh sester pod mostom je neopazna, zgodi se, kot da bi bila sama po sebi umevna, neizogibna in že vnaprej določena. In ko se enkrat zgodi, tako kot drugače ne bi moglo biti, za človeka nima več pravega pomena. Tisočkrat bomo šli čez ta most in druge mostove, ne da bi se ustavili in pogledali pod nami vodo, ki so jo nekoč pili naši predniki in se z njo spogledovali pisatelji.

A voda bo upravičeno še naprej go-drnjala, če ne drugega, zaradi novega imena, ki smo ji ga nadeli ljudje. Pred nedavnim je postala javno dobro. Nad tem imenom se bo še dolgo zmrdovala, ne bo ji vseč niti ime niti ta človeški izum deklarativne zaščite, v katerem smo ji zapisali svojo sodbo. Deklaracije pišemo, ko smo v težavah in zanje nimamo rešitev, pišemo jih tudi takrat, ko vnaprej vemo, da jih ne bomo spoštovali. Ne spoštujemo namreč deklaracij o zaščiti človekovih pravic, kaj šele deklaracij o zaščiti neke pitne vode.

Voda si bo pisala sodbo sama.

Več spoštovanja do vode bi bilo, če bi si tudi narod pisal sodbo sam, a so te besede dandanes le spomin na pisateljeve besede, ki so postale neuresničene želja iz njegovih že zdavnaj odbeglih sanj [1].

Sodbe V imenu ljudstva izginulim narodom izreka tuji gospodarji.

A tudi mi imamo svoje sanje, imamo častitljivi svetovni dan voda, svetovno Agendo 21, deklaracije in resolucije o zaščiti pitne vode, imamo osupljive prerokbe iz izpovedi mnogih rek. Toda vse prerokbe so vraže, dokler se nam ne zgodijo.

Se vidimo, v deželi nevidnih gospodarjev in sužnjev brez izvira pitne vode. Vaša Voda.

Moja tokratna pot od Retovja do Močilnika se končuje s postankom na mostu čez reko. Toda to ni več reka iz začetka te zgodbe in tudi jaz nisem isti človek.

Viri:

- [1] I. Cankar: *Književni jug* 1918.
- [2] T. Mihelič: *Andi, beli vrhovi zelene celine*, Didakta 1997.
- [3] F. Burgar: *Kako naj vam prodamo modrino neba*, Samozaložba 1988.

Juso Ikanović, Verd, marec 2021.

30 let vrhniške Karitas

Vrhnika, 24. april – V cerkvi sv. Pavla je Župnijska karitas Vrhnika s sveto mašo in kratko slovesnostjo po njej obeležila 30 let obstoja. Mašo je daroval nadškof msgr. Stanislav Zore, organizaciji pa je ob jubileju čestital tudi župan Daniel Cukjati.

Župnijska karitas Vrhnika je bila ustanovljena 17. aprila 1991 na pobudo Župnijskega pastoralnega sveta in tedanjega vrhniškega župana Franceta Kvaternika. Kot je mogoče prebrati v biltenu, ki so ga izdali ob svojem jubileju (avtor Kazimir Metljak), so sprva delovali »iz rok v usta«, saj niso imeli ustreznih prostorov in ne žiro računa na banki. Sprva so delavci Karitasa delali v najetih prostorih v Prekovi hiši. Po končani denacionalizaciji in obnovitvi so se 9. septembra 1996 preselili v obnovljene prostore v mežnariji. Prostori so rasli z zmoglostmi in potrebami. Za prehranske izdelke je župnik Blaž Gregorc leta 2015 blagoslovil obnovljene kletne prostore. Uredili so jih kar sami dobitniki pomoči in tako pokazali svojo hvaležnost.

Begunski preizkušnji

Vrhniška Karitas se je dvakrat soočila z begunskim in migrantskim valom in obkraljevala je terjal od nje velike napore. Prvič se je pripetilo prav kmalu po ustanovitvi, ko se je začela vojna

v nekdanji Jugoslaviji. Takrat so se pokazale velike potrebe po dobrotah, hkrati pa so tudi številni občani izgubili delo zaradi stagnacije gospodarstva. Drugič je bila na veliki preizkušnji leta 2015, ko je vlada v vojašnici na Stari Vrhniki vzpostavila begunski center. V njem se je zvrstilo na tisoče migrantov, za katere je med drugim poskrbela tudi vrhniška Karitas.

Nepogrešljivi prostovoljci

Jedro Župnijske karitas Vrhnika so prostovoljke in prostovoljci, ki so v teh letih opravili več deset tisoč ur, če ne nešteto. Z njihovo pomočjo so vsaj malo »zamašili luknje« težav, ki se kažejo vsak dan pri bolnih, obnemogljivih, žalostnih, zapuščenih, depresivnih, materialno potrebnih in drugače prizadetih. Vseh dosedanjih prostovoljcev, ki pa so bile večinoma prostovoljke, je bilo preveč, da bi jih omenjali. Na leto jih je približno trideset, a potrebe po novih so

velike. Zato k sodelovanju in prostovoljstvu vabijo ženske in moške, stare in mlade.

Različna področja pomoči

Karitas je med ljudmi najbolj prepoznavna po materialni pomoči, ki jo nudi. V letu 2020 je tako med ljudi razdelila kar 40 ton hrane, ki večinoma prihaja prek stalnih velikih dobaviteljev, kot so DG69, Lidl, Hofer, Mercator ali od same centrale Karitasa. Zelo pomembna, a skoraj nevidna pomoč, je tudi denarna, ki je mogoča le s pomočjo dobrotnikov iz bližnje in daljne okolice, pa tudi s pomočjo koncertov, kot je tradicionalni Dva novčiča, od nabirk za Karitas, podarjene dohodnine, prispevkov od prodaje izdelkov skupine Žarek upanja ... Zadnja leta v ospredje prihaja tudi nematerialna pomoč, kot sta psihoterapevtska in pravna pomoč. Tudi to izvajajo v vrhniški Karitas.

Nadškof Zore in župan Cukjati

Vrhniška Karitas je svečani jubilej obeležila s sveto mašo, ki jo je daroval nadškof msgr. Stanislav Zore. Tako on kot župan Daniel Cukjati sta se v nagovoru zahvalila vodstvu in prostovoljem, ki se že tri desetletja trudijo za lajšanje socialnih stisk.

Zbrane so pozdravila tudi Marko Čižman, direktor Škofijske karitas Ljubljana in generalni tajnik slovenske Karitas Jože Kern. Za kratek kulturni program na citrah je poskrbel Peter Perše.

Direktor vrhniške Karitas župnik Mohor Rihtaršič je ob jubileju zapisal v zbornik, da

Nadškof Stanislav Zore v svojem nagovoru prostovoljcem in vodstvu Karitas

Marko Čižman, direktor Škofijske karitas Ljubljana in tajnica vrhniške Karitas Marica Štirn

nas razmere s covid-19 znova opozarjajo, da ne pozabimo na pomoč drug drugemu. »Vedno so med nami ljudje, ki potrebujejo našo bližino in pomoč, saj se sami preprosto ne morejo izkupati iz svojih težav.

Zato je že od začetka ena od

glavnih nalog Cerkve skrb za uboge.« Marica Štirn, prva roka vrhniške Karitas, pa: »Želim si, da bi naša roka našla vsakega človeka, ki je potreben toplote, dobrote in spodbude za njegovo boljše življenje tako z materialnega kot duhovnega vidika.

Želim si veselo bodočnost brez stresa in stisk v družini. Zahvala vsem prostovoljcem, ki nesebično pomagajo in boste pomagali, da bomo lahko nadaljevali naše poslanstvo.«

Gašper Tominc

Blagoslov Šelovsovega križa

V soboto, 1. maja, na dan, ko goduje Jožef delavec, je bila v Smrečju slovesnost ob blagoslovu obnovljenega Šelovsovega križa.

V knjigi Dediščina župnije Šentjošt je zapisano, da so po drugi svetovni vojni, leta 1948, križ postavili domačini v spomin na umrle smreške domobrance. Postavili so ga ob cesti znotraj ozkega ovinka, nasproti Šelovsove domačije.

Nekateri pripovedujejo, da je takratni Šelovsov gospodar, Janez Kogovšek, križ izdelal že pred vojno in ga hranil doma.

Po domnevi, naj bi bil narejen v priprošnje za srečno pot vozarjem, ki so po tisti cesti vozili dolge lesene hlode in so tamkajšnji ovinek le s težavo izvozili.

Po drugih virih naj bi križ postavili v spomin omenjenemu Janezu Kogovšku, očetu desetih otrok, ki so ga partizani leta 1942 umorili v skupini devetih domačinov. Takrat je križ blagoslovil župnik Janko Oblak.

Ob spremembi cestne trase proti Žirem je bil leta 1994 križ na novo izdelan in postavljen nekoliko višje, na nasprotno

stran ceste. Pri ureditvi lokacije je sodelovalo podjetje Dvig, križ in ogrado je izdelal Matija Cankar, pri postavitvi so sodelovali domačini, stroške pa so poravnali iz sredstev programa CR-POV. Blagoslovil ga je župnik Alojz Brce.

Letos sta dala sedanja gospodarja Šelovsove domačije, Franci in Metka Kogovšek, v zahvalo za pomoč v času težke bolezni križ ponovno obnoviti na lastne stroške. Po prvotni podobi ga je obnovil Metkin brat Boštjan Rupnik in okrog njega izdelal tudi novo ogrado.

Domači so obstoječe mesto uredili in okrasili s cvetjem, smreški fantje in sorodniki pa so križ postavili.

Slovesnost blagoslova je bila v soboto popoldne. V uvodnem delu sta učenci Glasbene šole Vrhnika, Lucija in Iza Malovrh, zaigrali priložnostno skladbo, nato pa je domačin Jože Malovrh navzoče seznanil z zgodbo

vino obstoja križa. Blagoslovil ga je g. župnik Franc Kadunc in ob zaključku pojasnil namen obnove ter poudaril pomen simbola križa, ki označuje Kristusovo zmago nad smrtjo in našo odrešitev.

Obnoveitev znamenja ne pomeni le ohranjanje, pač pa prispeva k prepoznavnosti podobe slovenskega podeželja in bogatitvi zakladnice naše kulturne dediščine. Morda je bilo zgolj naključje: po slovesnosti je začelo deževati in se nadaljevalo v nedeljsko jutro. Zjutraj so se oblaki za kratek čas razgrnili in posijali so sončni žarki.

Čez nebo se je iz smeri Triglavskega pogorja razpela mavrica in se sklonila prav do novo blagoslovljenega križa, ga za trenutek obsijala in počasi zbledela.

Čez nekaj minut je le malo stran še enkrat zasijala, kot bi se ozrla, nato po so jo vsrkali dežni oblaki.

SM

Kdo je izumil glagolico?

V dolgoletnem raziskovanju slovenske zgodovine sem prišel do podatkov, ki se nanašajo na glagolico, in prišel do zaključka, da Konstantin (Ciril), ko je v 9. stoletju prišel k Slovencem v Panonijo, ni bil prvi avtor glagolice, ampak jo je tukaj samo dodelal oziroma izboljšal.

Veliko virov omenja, da je ustno sporočilo pripisovalo glagolico sv. Hieronimu, ki so jo rimski papeži potrdili, še bolj pa, ker njene neobičajne in težavne črke, ki jih nima nobena druga pisava, kažejo, da so davna in izvirna iznajdba. **Jernej Kopitar** je na začetku postavil dve hipotezi v tej zadevi, prvič: kaj ko bi bili Slovenci imel glagolico že pred Cirilom, če ravno ne od sv. Hieronima? In drugič: kaj ko bi bil Ciril celo glagoliško abecedo sestavil s tem namenom, da ne bi Latinci črtili grške pisave in z njo vred Slovencev; kajti Grke so sovražili zavljo razkolništva. Kopitar je tudi med prvimi ugotovil, da je glagolica starejša od cirilice, kar sta pozneje potrdila tudi slavna jezikoslovca Šafarik in Miklošič.

Šafarik je celo menil, da pisave za bukvice ni bilo, pač pa so rabili tako imenovane »Rune«, to je črte in rise, ki so jih v les rezovali in z njimi zaznamovali števila in druge izraze. Miklošič pa ugotavlja, da glagolica spada k tistim pisavam, ki so se razvile iz feničanskih pismenk in ki so se razširile po vsej Evropi. Pred smrtjo je Šafarik sprejel Miklošičevo obrazložitev.

V glagoliških rokopisih je veliko »arhaizmov«, to je zastarelih besed in zastarelih oblik. Arhaizme cirilski prepisovalci popravljajo s tem, da jih nadomeščajo z novimi besedami in oblikami, da bi jih bralci lažje razumeli. Vse to kaže, da je glagolica veliko starejša od cirilice. Delavnost sv. Cirila in Metoda spada v Panonijo, kjer jih je slovenski knez Kocelj rodoljubno sprejel že v času prvega popotovanja v Rim. Tam sta poučevala v slovenski pisavi petdeset domačih učencev in vpeljala slovenske obrede. Koceljeva dežela ali stara Panonija je tisti kraj, kjer so tri dela sv. Cirila, namreč Evangelij, Apostel in Psalter, dobila glagoliški značaj. Ko so leta 1803 na Bavarskem odpravili samostane in dragocenosti odnesli v Monakovo (Muenchen), so preiskali tudi knjižnice. Ob tej priložnosti so med knjigami frižinske (Freising) bukvarnice našli **tri slovenske spomenike (Brižinski spomeniki)** v duhovnih bukvah škofa Abrahama, ki je bil Slovenec po rodu (957–994). Knjižničar Bernhart iz Monakovega jih je dal natančno prepisati in prepis izročil Kopitarju. Le-ta jih je prestavil v latinski jezik in natisnil v svojem delu Glagolite Clozianus. Kopitar je menil, da je prvi in tretji spo-

Alphabetum Thervianorum littere sunt 30	Alphabetum Dalmaticum divi Hieronymi
Alphabetum Illyricum divi Hieronymi	Alphabetum auctore Cyrillo

meni iz 8. stoletja in sega še v predcirilske čase in le drugi del (pridiga pred spovedjo) je Abrahamovo delo, preostala pa bi škof samo prepisal. Kje je Kopitarjev prepis, ki je pisan v glagolici in ga je prejel od Bernharta? Ali je morda v rokopisnem oddelku NUK-a v Ljubljani? Naj omenim še **Reimski Evangelij**, o katerem lahko govorimo, da ima pustolovsko zgodovino. Kralj in cesar Karl IV. je v 14. stoletju drago kupil ta kodeks, misleč, da je to rokopis sv. Prokopa (umrl 1053), pozneje pa se je izkazalo, da izvira iz 13. stoletja. Karl ga je nato podaril samostanu Emaus v Pragi, v katerem so benediktinski menihi smeli v slovenskem jeziku opravljati svete obrede, ki jih je odobril sam papež Klemen VI.

Ti so to knjigo – codex okrasili in dodali še glagoliške liste in evangelijska berila. V husitskih vojnah je bil samostan razdejan. Codex je prišel husitom v roke in so ga hranili kakih 40 let. Husiti so ga poslali v Carigrad grškemu patriarhu v poklon, češ naj jih sprejme v grško cerkev. Patriarh pa starega spomenika ni čislal, več mu je bilo za denar, saj je bil codex okovan z zlatom in srebrom. Leta 1546 ga je patriarh prodal škofu iz Reimsa. Tam so bukve še bolj okrasili z biseri, platnice prevlekli z zlatom ter ga rabili za to, da so **francoski kralji prisegali na njem pri kronanju**. Niso pa vedeli, v katerem jeziku je pisava (cirilica in glagolica). Ko je leta 1717 ruski car Peter I. prišel v Reims in vide te dragocenosti in lepote, je Francozom povedal, da imajo v cirilici napisane **slo-**

venske evangelije. Car glagolice ni poznal. Med francosko revolucijo se je dragocenost izgubila. Ko je Napoleon I. postal konzul, je ukazal vse stare knjige in pisma znesti v remiško knjižnico. Velečastiti Kopitar je žaloval, da se je to izgubilo, pa vendar ni obupal in je prosil francoske zgodovinarje, naj iščejo med zavrženimi papirji in res so našli codex, seveda je bil oropan okrasja. O venetsko-etrusčanskih črkah je bilo že veliko napisane v knjigi Veneti naši davni predniki. Nesporno je tudi, da so rune izšle iz venetsko-etrusčanske abecede, je pa učenjak sv. Hieronim v 4. stoletju nadaljeval s pisavo oziroma izumil neke vrste protoglagolico in prvi prevedel sveto pismo v latinski in staroslovenski jezik. To potrjujejo številni viri, ki sem jih že objavil v članku Zamoščani pisci zgodovine kot dodatek k raziskovalnemu članku Lokacija rojstnega kraja Hieronima – Oppido Stridon (Strane). **Zlati vek** je naslov knjige, ki je izšla leta 1863 in v kateri je **prečastiti p. Ladislav Hrovat** v obširnem članku Staroslovenščina dokazal, da glagolica izhaja od venetskih črk in je to obrazložil takole, citiram: »Nekaj glagoliških čerk je odpertih (usmerjenih) na levo, cirilske, gotiške in latinske pa so na desno obrnjene; une na levo obrnjene izvirajo iz tiste stare dobe, ko so še pisali od desne na levo.« Tak način pisanja je bil v rabi v času Venetov in kot kaže še do 9. stoletja. Učenjak in zgodovinar **August Ludwig von Schlozer**

(1735–1809) piše o pismenkah: »Ko sem bral legende in prestave cerkvenih očakov v slovenskem jeziku, stermel sem nad bogastvom, krasoto in krepkostjo njegovo v glasu in izrazih.« Ni še dolgo, ko je slavni Herman v graškem zboru rekel pomenljive besede: »Že ob času sv. Cirila in Metoda je bil južnoslovenski jezik tako čudovito izobražen, tako dovršenih oblik, da je že tedaj stal na enaki stopnji z latinskimi in grškimi; drugi evropski jeziki so pa šele začeli bivat jeziki.«

Dimitrij Kebe

Abeceda – Hieronimova glagolica

Zamoščani pisci zgodovine Izmed 30 zgodovinskih piscev bom navedel samo štiri: **Karl IV.**, cesar in kralj, je v rokopisih med letoma **1316 in 1355**, ki so bili tiskani in izdani po smrti v Pragi, opisal, da je papež Klemen VI. dovolil v samostanu sv. Hieronima v Pragi, da se božja služba opravlja zgolj le v »Slavonica« (slovenskem) jeziku, in to v spoštovanje sv. Hieronima, ki je prevedel sveto pismo iz hebrejščine v latinščino in tudi v slovenščino, iz katere izvira dialekt oziroma jezik češkega kraljestva. – Vir: Listina, Karl IV., F.M. Pelzel, Praga str. 91–93, 1780.

Ioanne Aventinus – zapiše, da je Hieronim noriškega rodu (Divus Hieronimus Noricus genere) in še, da je Hieronim na začetku uporabljal pisavo svojega otroštva. – Vir: Ioanne Aventinus - Analecta ducum Boiaria Libri Septem, str. 2, 381, Germanija, 1554. **Conrad Gesner** – piše, da je v ta jezik (ilirski) prevedena velika množica svetih knjig, največ po zaslugi sv. Hieronima in Cirila. Z istimi črkami so napisani domovinski anali in tudi anali Aleksandra Velikega, anali rimskih cesarjev in spomini Marka Antonia in Kleopatre. Beremo, da je Hieronim prevedel tudi knjige stare zaveze v jezik svoje domovine. – Vir: Conrad Gesner - Mithridates, Tiguri, str. 52,55, 1555. **Adam Bohorič** – je po Vramcu drugi slovenski pisec, ki je opisoval našo zgodovino. Tako v njegovi drugi knjigi v slovenskem prevodu Latinsko Kranjsko črkopisje opiše, da sta plemeniti Herberstein in grof Turenski v 16. stoletju v Pragi odkrila listino – diplomu Aleksandra Velikega, imenovano Privilegij, po kateri se Slavenom za izvrstno služenje njemu dodeli pravica polastiti se najpremožnejših krajev Evrope na jugu in severu. Privilegij – Listina je bil shranjen v slovenskem samostanu sv. Hieronima v Pragi. Samostan je edini, ki je bil med drugo svetovno vojno bombardiran v Pragi. Tako je zgorel še eden izmed mnogih dokazov o prvobitnosti Slovencev. – Vir: Adam Bohorič - De Latino Carniolana literatura, Witeberg, str. 21/2, 1584.

Po dolgem času smo se spet vrnili v vrtec in našo igralnico.

Ker še vedno upoštevamo protikoronske ukrepe, veliko časa preživimo na prostem. Gibanje v naravi je za nas zelo pomembno, saj je narava okolje, ki na različne načine navdihuje in spodbuja gibalno aktivnost. Sončki razvijamo gibalne sposobnosti in aktivnosti v dolini, odpravimo se v naš gozdni kotiček na Sveti Trojici, tekamo po šolski poti, opa-

zujemo travniške živali na Bizjakovem griču ... Vse naše aktivnosti na prostem združimo z igro, opazovanjem in raziskovanjem narave. Otroci smo radi divji, neustrašni raziskovalci. To je naša prava narava. Pustite nam, da smo svobodni. V gozdu, na travniku, neke v tišini neokrnjene narave, kjer lahko spet najdemo sebe. Tam utihne hrup ponorelega sveta, naša pozornost se lahko umiri in tam je prostor za sanje, za pogum, za brezmejno domišljijo. Tam čarobni svet postane resničnost. **Vrtec Vrhnika**

Zgodba o mojem starem očetu

Italijanska osebna izkaznica leta 1942

Pred več kot pol stoletja mi je moj bratranec, ki je bil novinar časopisa Dnevnik, prinesel kopijo članka o mojem starem očetu Francu Ogrinu (1850–1942), po domače Mescovmu, s Stare Vrhnike.

Zgodba je bila objavljena v Mohorjevem koledarju leta 1987, na strani 177. Ker je zgodba zanimiva in se zgodovina ponavlja, vam jo dajem v branje in razmislek. Zgodbo o starem očetu Francu Ogrinu je zapisal njegov vnuk Marjan Gamze, (1930–1996). Ko mu je umrl ded po mami Ani, septembra leta 1942, je bil Marjan star 12 let. S sestro Esti, roj. 1933, sta iz Ljubljane hodila na počitnice na Staro Vrhniko in ostala povezana z družino in krajem. Marjan je bil zelo dober opazovalec ljudi, zanimalo ga je gospodarjenje, dogajanje na vasi, poznal je domača imena, osebe in kraj. Zgodbo je objavil več kot 40 let potem, ko je oče umrl, a zelo dobro si je zapomnil podrobnosti iz življenja na Stari Vrhniki in imena kmetov na vasi. V času pred drugo svetovno vojno je nastala še njihova pričujoča družinska fotografija pred hišo Pri Mesc. Ob okupaciji Italije je v maju 1942 moral tudi 92-letni Franc zamenjati osebno izkaznico, septembra pa je umrl. Osebna izkaznica se je ohranila vse do danes. Ded ni dočakal vnukov sina Franca, naslednika kmetije. Poročil se je pet let pozneje, pri 50 letih, in imel štiri otroke. To je bil moj oče Franc Ogrin (1898–1969).

Ema Goričan, rojena Ogrin

Umr! je stari Mesec.

Zazvonil je navček. Vaščani so se spogledali in se spraševali, kdo je umrl. Na misel jim je prišel le stari »Mesc«, zanj so vedeli, da že tri dni leži v postelji.

V gostilni **Verbič** so pivci modrovali. Mesc ima pljučnico, tudi star je že. »Pri šestinsedemdesetih letih je še vsakega pobrala,« je dejal Martin in spil svoj kozarec vina.

Možje za mizo so nekaj časa tiho strmeli predse. Oglasil se je premožnejši kmet **Kokalj**: »Ne morem verjeti. Predobro ga poznam. Ko bi le mi doživeli njegovo starost! France je grča, ki je ne zbiješ z enim samim zamahom. Stari lisjak se bo tudi to pot izmazal.«

»Saj ni bil slab človek. Bil je trd gruntar, toda dober in pošten. Berača ali bajtarja ni od svojega praga nikdar odgnal. K njemu na dnino smo vsi radi prihajali,« je pristavil bajtar **Grom**. »Saj ne veš, ali je res umrl France,« se je obregnil kmet **Hočevar**.

Možakarji so se zopet zastrmeli v svoje kozarce.

»No, škoda bi ga bilo. Kakšne konje redi, najlepše v vsej vasi ima,« je menil Jože.

»Res. S sinom pa se že dolgo ne razumeta. Stari je trmast. Sin jih ima že šestintrideset, pa mu noče in noče prepisati kmetije. Mesc je danes tretji najmočnejši kmet na vasi. Sin pa se prav zaradi njegove trme ne more poročiti. Je ni, ki bi ga vzela, če je samo hlapec na očetovi kmetiji.«

»Trdno kmetijo si je ustvaril, le ti, Kokalj, in ti, **Klama**, ga še prekašata. Bikov in konj, kot jih ima on, pa tudi vidva nimata. Trd in starokopiten je, to je. Ima pa le svoj prav. Niti dinarja dolga nima. Vidva pa sta pri kmeč-

Pri Mes'c, pred drugo svetovno vojno: sedijo stari oče Franc Ogrin (1850–1942), levo žena Kati (1876), desno hči Ana (1900), poročena Gamze, in sin Marjan, levo hči Esti, zadaj desno stojita mož Ivan Gamze in Franc Ogrin mlajši (1898).

ki banki že najemala kredite,« je pikro zabelil Grom.

»Pa ga bo prav to neslo. Danes se izplača najemati kredite,« ga je osorno zavrnil **Kokalj** in srknil iz svojega kozarca.

*

»Gospa, pripravite se na najhujše, pljučnico ima, štirideset vročine je pri teh letih smrtno nevarno. Še mladi težko prenesejo tako temperaturo. Pustil sem mu nekaj tablet za zbijanje vročine. Kaj naj še rečem – morda poskusite z mrzlimi obkladki, ne verjamem pa, da bo kaj dosti pomagalo. Jutri ga pridem znova pogledat, če bo preživel to noč, seveda . . .« je rekel doktor, se obrnil, pokimal gospodinji in odšel.

»Katra! Komu zvoni navček?« se je iz kamre zadr! France. »Ne vem, France.«

»Že meni zvonite?« je prepoten vzkliknil France. »Daj mi kamižolo in krevljo, pa mojega šnopsa en frakelj!«

»France! Takšen vendar ne moreš nikamor.« »Daj, kar sem rekel,« je zagodrnjal in že vstajal iz postelje.

Žena mu je prinesla, kar je zahteval, in še preden se je oblekel, je na dušek izpil frakelj žganja, ki ga je prejšnjo jesen sam skuhal. Poveznil je polhovko na glavo, vzel krevljo in ves omočičen odtaval skozi vežna vrata.

»France, kam pa greš?« je vpila za njim žena, ki si je tudi že naložila sedmi križ na ramena.

»V rovt,« je jezno zarenčal v odgovor.

»Moj Bog! Kdo ga bo ustavil? Sveta Mati božja! Pomagaj mu,« je vsa v solzah sklenila roke Kati. Prvi koraki so bili majavi, kot da bi se ga napil.

Bolj ko je vdihaval hladni jesenski zrak, bolj se je potil pod kamižolo, bolj mu je plala kri v žilah in iz koraka v korak se mu je vračala moč.

»Tako! Pokopati ste me že hoteli,« se je jezil sam pri sebi. »Pa se še ne dam! Dokler sem zdrav, sem jaz gospodar. France naj si raje ogleda kakšno dekle, ki bo

k hiši prinesla kaj denarja, ne pa da lovi kelnarce. Tako bo, dokler sem jaz živ!« je sam pri sebi mrmljal in se potil po gozdni cesti v reber, kjer je imel sredi gozda svoj gorski pašnik.

»Na, tudi jabolk niso pobrali,« je jezno udaril s krevljo po jablani. »Se tako gospodari, kaj? Še za močnik ne zasluži!«

Domov grede je obujal spomine. Iz majhne kmetije, ki jo je podedoval, je ustvaril veliko. Z Madžarskega je gonil v Italijo konje naprodaj in dobro služil. Mnogokrat je na teh dolgih poteh prebedel noči v hlevih in vagonih na vlaku skupaj s konji, ki so mu bili edina resnična strast v življenju. Trdo delo. Vsak dinar je vlagal v zemljo in gozdove.

»Sin, ta ni mojega kova. Same novotarije hoče. Nove stroje. Tako se z manj dela več pride la, pravi. Morda ima celo prav. Dokler pa sem jaz gospodar, bomo delali tako, kakor je delal moj oče. Za zapeček me pa še ne bodo spravili, primojduš!« Ko se je pridušal, se je stresel. V srcu je čutil, da preklinjati ni prav. Zakaj? Razložiti si ni znal in ni poskušal.

Ob mraku se je mlahav od utrujenosti vrnil domov, najprej zavil v hlev pogledat, če je vse prav postorjeno, z negotovimi koraki stopil v hišo k svoji omari, spil še preostalo žganje in kar oblečen legel, ne da bi s kom spregovoril besedico. Kati je po tihi prišla za njim, ga nežno slekla in pokrila s toplo odejo.

*

Naslednji dan je zdravnik prišel okrog devetih. »Dober dan, mati, kako se počuti vaš bolnik?« je negotovo vprašal.

Kati mu je nasmevano odgovorila: »Kar ogledajte si ga, v štali je.«

»Kaj?«

»Ja, v štali je. Vstal je že ob petih in šel pokladat živini.«

»Pa s takšno vročino?«

»Ne vem, če jo še ima. Zdaj je

že ves čas tam. Samo na močnik se je vrnil vmes.«

»To je nemogoče!«

»Sami se prepričajte.« Zdravnik je našel Franceta, ko je božal Lisko, svoj najboljšo molznico.

»Kako ste si upali vstati? Ne veste, da ste bolni?« je jezno vprašal zdravnik.

France se je široko zasmejal v odgovor: »Ste me hoteli že pokopati? Pa ne bo šlo tako lahko!«

»Dobro, dobro. Nihče vas ni hotel pokopati. Zdaj pa stopiva v hišo, da vas pregledam.« »Včeraj so pa le mrliču zvonili.«

»Ni bilo za vas. Vzelo je bajtarja Kurnika iz zgornje vasi.«

Z zdravnikom sta stopila v hišo. France se je čudno kremžil, brez ugovora sprejel toplotmer in ga vtaknil pod pazduho. Ko ga je vrnil zdravniku, si je ta dvakrat nataknil očala. Ni mogel verjeti. »Nemogoče. Vročina vam je začela padati.«

»Ja, gospod doktor, ni vse v vaši glavi. Včasih je treba tudi s trmo kaj postoriti. Še dobro, da je včeraj na vasi zazvonil navček.« Mesc se je ob tem veselo zasmejal, zdravnik pa mu je kislo pritegnil. Na dušek je izpil ponujeni frakelj žganja. Ko je odhajal, je moral priznati, da ima stari morda celo prav. Ni vse v znanosti. Človeška vztrajnost marsikaj doseže.

Minevala je pomlad za pomladjo in stari Mesc si je naložil na pleča že dvaindevetdeseto leto. Ramena so mu bila sicer vedno bolj upognjena, po vaških poteh pa je še hodil s svojo krevljo in pomečkanim kmečkim klobukom. Zet mu je med pogovorom na klopci pred hišo nekega tihega večera dejal:

»Na vaši kmetiji bi bilo moč veliko več pridelati in vaš sin France ima posluš za kaj takega. Zakaj mu ne dovolite gospodari ti po svoje?«

»Kako po svoje? Tu smo vedno kosili s koso, on pa želi kosilnico. Me prav zanima, če bo s kosilnico obkosil jablane in vse

skale, ki so v lazu,« je trmoglavil France.

»Vseh pašnikov tudi nimate v lazu. Kaj pa spodaj, v ravnini, ko morate najemati in plačevati kosce, da se trudijo od ranih ur do opoldanske vročine? Še nahraniti jih morate. Kosilnica bi vse opravila v nekaj urah.«

Z zetom se je stari pogovarjal bolj miroljubno kot s sinom. Pred njim je kar pobesnel, ko mu je predlagal kakšno izboljšavo v kmetovanju. Trmasta sta bila oba, saj rek ne pravi zaman, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Sin je nekako le dosegel, da sta z očetom kupila kosilnico s konjsko vprego. V domači tišleriji pa je izdelal stroj za setev koruze, kakor ga je videl na sejmu v Novem Sadu. Ded je ob novotarijah samo godrnjal. Čeprav je videl, da so res v pomoč, sinu ni hotel priznati. Nenehno je stolpal za sinom po košeninah in prigovarjal:

»Poglej okrog jablane. In tam za skalami. Kdo bo pa to pokosil?«

»Jaz, oče. In to s koso,« je jezno odvrčal sin.

Ko pa je prišel na njivo, ki je bila zasejana z domačim sejalnikom, je moral nehote priznati, da so brazde dosti bolj ravne kot prej, ko so delali z motiko. Tudi okopavanje je bilo sedaj lažje. A povedati tega ni hotel. Vedno je imel kaj pripomniti. Spat pa se je odpravlj al slabe volje. Lagati si ni mogel, da ima vedno sam prav in da so koristne tudi sinove novotarije.

Kljub starosti in trmoglavosti je spoznal, da so prišla leta, ko ne bo več zmogel kmetije. Odložil se je in odšel k advokatu. Testament sta sestavila nekako takole: »Sinu Francetu zapuščam kmetijo z željo, da bo na njej gospodaril tako, kakor sem gospodaril sam. Sin mora skrbeti za mamo do njene smrti. Ostane ji njena kamrica, hrana in ves zaslužek od prodanih jajc in enega praseta na leto. Hčerki

Slovarček starih besed:

navček: zvon, navadno najmanjši, ki naznanja smrt koga dnina: delo na kmetiji, ki ga opravlja najet delavec, plačan na dan

gruntar: lastnik grunta, velik kmet

kamižola: kratek moški suknjič, navadno oprijet

krevlja: palica z ukrivljenim koncem (za opiranje)

frakelj: prostorninska mera, osmina litra

polhovka: kučma iz polhovih kožic, polhovine

plala kri: gibati se, valoviti

pokladati: dajati živini (živinsko) krmo

>>

Ani zapisujem 1000 m² zemlje na Srednjih njivah in pravico do poseka treh smrek v gozdu, da si zgradi hišo. Hčerki Mici zapuščam njive na Morostu in pravico do poseka treh smrek.« Podpisal je oporoko in se utrujen vračal proti domu. Med potjo mu je nenehno rojilo po glavi, kaj bo s kmetijo po njegovi smrti. Razdelil jo je, čeprav je sinu zapustil največ in ga napravil za gospodarja. Ali bo znal? V hlevu je šestnajst glav živine in pet prašičev. Za vse to je treba skrbeti. Bo obdržal vse ali kaj napravil? In konji? Zdaj so v hlevu trije repi. Fuksa je res že stara in jo bo treba dati stran, Šimelj in Miško pa ... Kako čvrsta konja sta. Tudi bika bo treba prodati, da poravnamo z davkarijo. Ima že osemsto kil. Kmetija še ni bila zadolžena in tudi ne sme biti. Vedno so bili vsi davki pošteno plačani. Letos je bila pšenica bolj slaba, najbrž bo treba kruh kupovati ... Ko se je vrnil, se je

počutil kot prazna vreča, ki ne stoji več pokonci. Zgrudil se je v posteljo. Je vse prav zapisal? Je kateri od hčera zapustil premalo? Najtežje pa mu je bilo, ker je sploh zapisal ...

Od tega dne je hodil okrog kmetije kot senca. Zgubljen in brez volje, da bi ukazoval, kakor nekoč, ko je imel po večerji navado reči moškim ob mizi: »Pojdimo scat, nato pa spat.« To je bil ukaz. Sin in vnučki, vsi so ga ubogali in stopili pred hišo. Med tem obredom se je stari vedno zazrl v mesec in ovohaval veter. Ob koncu je napovedal: »Jutri bo lepo vreme, gremo kosit!« ali pa: »Jutri bo deževalo, dela je dovolj okrog kmetije!« Nihče se mu ni upiral. Zapeli so se in se odpravili spat.

Nedolgo po prepisu sta se s sinom znova sprla. Sin mu je predlagal, naj proda zemljo v Notranjih Goricah, ker je predaleč od kmetije.

»Saj tam pridelamo vso kislo krmo za konje!«

»Kaj pa nam je treba treh konj v hlevu?« »Ti meni že ne boš ukazoval.«

Sprta sta se razšla in nista več spregovorila besede.

Naslednjega dne je stari vstal ob svoji uri. Sin je kljuboval in ga ni bilo v hlev kakor običajno. V starem je vrelo od togote. Vedel je, da morata v kamnolom, da naložita pesek in ga odpeljeta na cesto. Da sina ni, ga je še bolj razbesnelo. Poveznil si je klobuk na glavo, zapregel konja v trugo za prevoz peska in šel. Delavci so mu naložili kamenje in povedali, kam naj strese.

»Vsak dinar, ki ga zaslužim, prav pride,« je razmišljal stari, konja pa sta v koraku stopala naprej.

»Hej!« prišli smo.

Nerodno se je skobacal z voza in začel iskati dvigalo, da bi zvrnil pesek. Dvigalka pa nikjer. »Primojduš!« je za-

renčal, »pozabil sem jo doma!«

Odpel je stranico in začel odmetavati z lopato. Ko ga je še komaj kaj ostalo, se je ujezil in z ramenom stresel ostanek. V dimljah je začutil žgočo bolečino. S težavo se je zavlekel na voz in pognal konja proti domu.

Ni mu bilo treba več paziti, saj je Fuksa sama našla pot. Doma je spregel in se komaj še odvlekel v posteljo.

»France, kaj je s teboj?« je zaskrbljeno vprašala Kati, ko ga je pogledala v obraz.

»Ne vem. Žge me pa, kot da bi hudič zakuril. Takoj grem v posteljo.«

Zvečer ga je kuhala vročina in sin, ki se je vrnil, je takoj stopil v kamro k njemu:

»Oče, po zdravnika grem.«

»Ne! Saj tako nič ne vedo.«

Sin je dobro vedel, da oče zdravnikov nikoli ni maral. Edini zob, ki mu je manjkal, si je s kovaškimi kleščami sam izpulil, potem ko je prej izpil pol litra žganja.

Ker je bilo jutraj še slabše, so brez očetove vednosti pripeljali zdravnika.

»Mati, žal tu ni rešitve. Počila mu je kila, ki si je ni hotel operirati. Sepsa. Zastrupitev krvi. Zdaj tudi frakelj šnopsa ne bo več pomagal,« je dejal zdravnik, ko ga je pregledal.

Naslednji dan je zazvonil navček.

Vaščani so se spogledali.

»Umr! je stari Mesec,« je novica v hipu obšla vso vas.

V gostilni **Pri Verbiču** so bili zbrani stari pivci. To pot so bili redkobesedni.

Samo **Grom** se je grenko oglasil:

»Škoda ga je, bil je pa le poštenjak!«

Marjan Gamze (1930–1996, novinar pri Dnevniku)

Vir: Mohorjev koledar 1987, STRAN 177, 178, 179, Marjan Gamze

Košare, koši in brezove metle

Ko človek prideš na planoto 962 m visokega Golega vrha, ga prevzameta mir in brezmejnost.

Oko se ustavi šele neke daleč in zdi se, da je vse ostalo spodaj pod teboj. To je kraj, kjer v trdih zimah sneg zabriše poti in v vršacih smrek tulijo mrzli vetrovi, kjer se jesen zgodaj poslovi in zamuja pomlad, kjer sonce vstane prej in gre pozno spat. Tod sta rast in količina pridelka še kako odvisna od vremena in pridnih delavnih rok. Odmaknjenost od urbanih naselij, odvisnost od lastnih prevozov in zanašanje nase se v tamkajšnje domačine vraste že v otroštvu. Zadovoljni so, da imajo svojo zemljo, čisto in mirno okolje ter prelep razgled na vse strani neba, od Triglavskega pogorja, čez Ljubljansko barje do Snežnika in naprej na Trnovski gozd. Vse take razmere vplivajo nanje in jih delajo klene in obenem mehke po duši.

Domačije so raztresene po brežinah, na katerih še stojе vojaške utrdbe – bunkerji, ki so bili zgrajeni pred drugo svetovno vojno. V enem izmed njih je manjša muzejska zbirka in visoko ob njem že desetletje vihra slovenska zastava. Tik pod njim je Lomarjeva domačija, na katero se je jeseni leta 1959 priženil Franc Oblak iz Lučin.

Ljudem je znan kot človek, ki se ne pritožuje in je vedno vedrega duha. Dolga leta je hodil v službo in nikoli ni hrepenel po udobnem sodobnem življenju in bivanju. Zaslužek od zaposlitve in delo doma na kmetiji sta mu zadostovala za preživetje družine, žene in dveh otrok. Skupaj s staro materjo so živeli v pritlični kmečki hiši, ki ima pod isto streho hlev, v katerem so vsako leto vzredili nekaj govedi ter prašičev in imeli kokoši. Stare matere že dolgo ni več, odrasla sta tudi njegova otroka. Hči je odšla na možev dom v Poljansko dolino, sin Peter je ostal doma, se poročil in prevzel kmetijo.

Z ženo Mari sta obstoječe poslopje nasproti stare hiše dogradila v stanovanjsko hišo, kjer bivata s svojo družino. Skrb sta prevzela tudi za očeta Franca, ki mu je pred leti umrla žena in poslej živi sam. Sedaj, ko je upokojen, si pozimi krajša čas s pletenjem košev in košar ter izdelavo brezovih metel.

Za izdelavo ličnih košar in košev potrebuje dober les, iz katerega se kro-

jijo lepe, ravne vitre. Najprimernejše so 2–3 m dolge in 2 cm debele palice leske, stare od 4 do 5 let, ki rastejo v smrekovem gozdu. Ker na Žirovskem Vrhuljeska ne uspeva, jo nabira v okoliških gozdovih, pogosto na lučinski strani. Najboljši čas za sekanje je v decembru in januarju, v obdobju stare lune.

Takrat posekane je mogoče uporabiti od enega do dveh mesecev. Če so posekane v oktobru ali novembru, jih je treba porabiti v petih dneh, sicer se ne krojijo. Še težje je delo iz palic, posekanih spomladi, ker so zaradi sokov

mokre – muzevne. Po vsej dolžini očisti izrastke drobnih vejic in jih skrajša na primerno dolžino. Da se vitre lepše krojijo, palice dva dni greje na topli krušni peči. Na tanjšem koncu jo plitvo zareže, upogne čez koleno in vitro previdno nagiba navzven, da se enakomerno debelo kroji.

Rebrca za košaro nako!je iz 30 cm dolgega hrastovega ali kostanjevega polena. Posamezno jih vpenja v »babo« in z rezilom oblikuje v koničasto obliko. Na spodnji strani jo obreže okroglo, proti vrhu pa v čedalje širšo ploščato obliko. Delo je zamudno, v eni uri naredi le 20 rebrc.

Ročaj košare je izdelan iz enoletne mladike kostanja, brogovite ali leske. S palice odstrani lubje in jo za nekaj časa namoči v vodo. Nato jo na kolenu ukri- vi v polkrog, z vrstico čvrsto poveže in pusti od 3 do 4 dni, da obdrži obliko.

Dno košare je izdelano iz lesa lipe, topola, jesena ali breze. Oblikuje ga v ustrezno obliko in ob robu v primer- ni razdalji pod kotom naredi izvrtine. Vanje najprej vstavi ročaj, v preostale pa rahlo prilepi in s kladivom zabije rebrca. V dno zabita rebrca za nekaj ur namoči v vodi, da jih pri pletenju lažje

ukrivi v želeno obliko. Če bi bila suha, bi se pri upogibanju lomila, preveč moka pa bi se povrnila v prejšnjo lego.

Ko je osnova košare pripravljena, začne ovijati vitre od spodaj proti vrhu. Ob zaključku z žico med seboj poveže rebrce in zadnjo vitro, da se ne snemajo, in tako ojača še rob košare. Ojačitev lahko naredi tudi z ovijanjem srobota v zadnjih treh vrstah, ki ga z žico prav tako poveže z rebrcem, obenem pa dobi košara še barvni vzorec. Le-tega včasih splete tudi z barvnimi trakovi iz umetnega materiala. Za košaro s 40 cm dolgim dnom potrebuje 40 rebrc. Za enkratno ovitje je potrebno 1,4 m viter oziroma 56 m viter za pletenje celotne košare.

Pri pletenju košev je postopek dela podoben, le da je dno manjše, rebrca pa znatno višja in ob vrhu zelo razširjena. Za nošenje na ramenih ima na hrbtni strani vstavljeno ožjo desko, na katero je pripet trak – gurtina in večji ročaj za ročno nošenje.

Po navadi pripravi material za izdelavo petih ali šestih košar. Če bi delal eno samo, bi porabil vsaj tri dni, za več košar pa le nekaj več. Na leto jih izdeladobrih 20 in nekaj košev, toliko, kot jih je mogoče prodati. Oblike in velikosti so različne: nekatere izdela po želji naročnika, druge po svojem okusu na zalogo, spomladi pa jih raznosi po hišah. Pri tem ne gre le za prodajo, temveč za srečanje in pogovor z ljudmi, kar mu prijetno popestri življenje.

S pletenjem se njegovo delo še ne konča. Tiste lepe, bele tankolase breze, ki so opevane v pesmih, tudi Franc dobro pozna. Iz njihovih vejic izdeluje metle. Pozimi naseka večje veje, jih poveže v butare in odnese domov. Primerne odbere in na topli krušni peči

nekaj dni greje, da se lepše ravnaajo. Za metlo uporabi tanke veje, ki jih poveže v pet manjših snopov, eden od njih je krajši pre ostali štirje so daljši.

Na ročaj, ki ima na koncu izvrtino, pritrdi štiri daljše, mednje v sredino vstavi krajšega, in ga pričvrsti še skozi izvrtino. Nato metlo vpne v primež, da se vejice poravnajo in jih s kovinsko pletenico dobro zategne, da se žični obroči sploščijo. Debelejše konce vej ob ročaju zaradi lepše oblike le še obreže in metla je končana. Brezove metle so na kmetijah nepogrešljive, saj so zelo primerne za pometanje po hlevu ali dvorišču.

Majhna izbica, ki je bila nekoč spalnica Lomarjeve stare matere, je tako postala njegova delavnica, v kateri ustvarja v mrzlih zimskih dneh. Zakurjena peč mu daje prijetno toploto, majhno okence pa razgled na hišno dvorišče, na katerem se pogosto igrata mala pravnuka, ki rada prideta tudi k njemu v delavnico.

Ko se sprehodiva po poti ob domačiji, se mu pogled ustavi na urejenih travniških brežinah, sveže preoranih njivah ter številnih kmetijskih strojih, ki jih v času, ko je prišel k hiši, ni bilo. Videti je zadovoljen in pri tem ne pozabi omeniti mladih gospodarjev, sina in snahe, ki že dolga leta pridno delata in skrbita za domačijo.

Še preden se poslovim, ga vprašam, kolikšen je zaslužek z izdelavo košar in metel? Pogleda me, se na glas zasmeje in pove v svojem stilu, da približno tolikšen, kot je zaslužek klekljaric.

Za pogovor, prikaz pletenja košar in izdelavo metel se mu iskreno zahvaljujem.

Zapisala: Sonja Malovrh

Stoletnica, polna energije in volje do življenja

Zadnji petek v aprilu, točno pred prvomajskimi prazniki, je Marija Tomažin, roj. Molk, na Opekarski ulici (v naselju Impeks) praznovala stoletnico rojstva.

V lepem dopoldanskem jutru jo je najprvo obiskala delegacija Društva upokojencev Vrhnika, ki so ji ob velikem jubileju izrekli iskrene čestitke.

Popoldanski čas pa so s slavljenko preživeli najbližji sosed. Izrekli so ji prelepe čestitke in izročili priložnostna darila.

Na povabilo sosedov (saj sem skoraj njen sosed) sem se od-

zval ter stoti jubilej ovekovečil s fotoaparatom. Ob obveznem šampanjcu in vzkliku: »Na zdravje,« je potekal zanimiv pogovor o njenem življenju in o raznih resničnih dogodivščinah z dobrimi sosedi.

Takoj moram poudariti, da je slavljenka Marija Tomažin še vedno zelo bistra, polna energije in prelepih spominov. Doživel sem res lep petkov popoldan tudi v razgovoru z njo. Rada prebira tudi Naš časopis, saj mi je marsikaj zaupala, kaj rada prebere.

Tudi fotografirala se je rada, vendar si je popravila svojo frizuro: »Saj se moram videti lepo ob tej stoti obletnici.«

1. maja pa je svojih sto let pra-

Stoletnica Marija Tomažin v krogu najbližjih sosedov

znovala v krogu svojih najdražjih članov družine in bližnjih sorodnikov.

Ob koncu moram še enkrat izreči vse najlepše čestitke ob stoletnici, obilo zdravja in še na mnoga leta ob njeni budni bistrosti in veliki energiji za nadaljnje življenje.

Dovoljujem si zapisati, da ji to želijo tudi zvesti vrhniški bralci Našega časopisa.

Simon Seljak

Miri v slovo

Kot reka je naše življenje. Če so v nas lepe misli in ljubezen, je njena voda čista, njeni bregovi zeleni. Taki ostanejo za vedno. Tudi ko se poslavljamo in ko živimo spomine o tisti najdražji osebi, ki je delila lepe misli in ljubezen sleherni dan svojim najdražjim.

Pravo življenje zareže v nas globoke rane, ki niso bolečina, so le dokaz, kako pogumni smo bili. Je velika impresija v vseh mogočih odtentkih. V črno smo odeti, ko pride bela gospa.

Kako neusmiljeno kosi med nami, vedo tudi v Društvu invalidov, ki so v zadnjem času izgubili kar nekaj svojih članov.

»Zdaj se je poslovila tudi Mira, naša tajnica,« so zapisali. »Bila je motor društva, polna idej za nove aktivnosti. Znala je poiskati tudi vire za financiranje teh idej. Z Društvom invalidov Vrhnika je živela in dihala skoraj od ustanovitve. Sprejela je dolžnost tajnice in skupaj s prvim predsednikom društva Janezom Petričem sta bila pravi tim za uspešno delo društva. Tako sodelovanje se je nadaljevalo tudi z obema naslednjima predsednikoma.« Mira je bila v preteklosti tudi članica Upravnega odbora Zveze delovnih invalidov Slovenije. Delovala je na področju športnega udejstvovanja in organizacije izletov.

Njeno življenjsko pot je zaznamovala prirojena telesna hiba, ki je v mladosti ni toliko ovirala, z leti pa so se težave kopičile. A Mira je bila pogumna in tako je tudi živela.

V osnovnošolskih letih je obiskovala glasbeno šolo in se učila igranja harmonike. Bila je članica orkestra glasbene šole pod vodstvom Draga Bitenca. V gimnaziji je med počitnicami vodila otroške kolonije. Po diplomi na univerzi, ko je postala profesorica geografije, se je lotila vodenja izletov po takratni Jugoslaviji in evropskih državah.

Generacije vrhniških otrok se bodo vedno spominjale šole v naravi v Valovinah. Za to je zaslužna prav Mira. Bila je med pobudniki in ustanovitelji Glasbene šole na Vrhniki, nato še

v Logatcu. Njena vesela narava je kar klicala po dobri družbi. Zven njenega smeha je nepozaben. In plesala je, poslušala dobro glasbo, tisto pravo, Glena Mullerja, Edith Piaf...

Mira je bila dolgoletna članica Turističnega društva Blagajana in več mandatov članica upravnega odbora. Več let je bila zaposlena v Turističnem biroju v času, ko je Vrhnika beležila deset tisoče nočitev na leto. Pomembno delo je opravljala pri promociji domačega kraja na sejnih in turističnih prireditvah. Društvu je ostala zvesta, dokler je zmogla. Kot aktivna članica društva je prispevala k sodelovanju med turističnim društvom in društvom invalidov. Njeno poznavanje narave in kulturne dediščine je bila tudi dediščina očeta Franca Okrajška, častnega člana Turističnega društva

Blagajana. K Miri sem se včasih zatekla po nasvet, njena modrost in izkušnje so bile dragoceno vodilo. Rekla je: »Pridi.« Rada je pomagala vsem.

V stari državi se je kot strokovna sodelavka zaposlila v Samoupravni interesni skupnosti za izobraževanje na Vrhniki. Po ukinitvi te oblike delovanja je isto delo do upokojitve opravljala na vrhniški občini. Pri vsem delu si je utegnila ustvariti tudi družino. Življenjski sopotnik Ferdo se je poslovil že pred leti, hčerka Andreji in Poloni z družino sporočamo naše iskreno sožalje v verzih Mile Kačič:

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni, kar družni nas. So vezi močnejše. Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas. Andrej, Mirin dolgoletni sodelavec in prijatelj, je razbral naše misli in zapisal:

»Draga Mira, kamorkoli si že odšla, za mavrico ali v Deželo spomina – SREČNO POT! Še vedno boš ostala z nami, z vsemi, ki smo te poznali in te imeli radi.«

Počivaj v miru!

Mirjam Suhadolnik, predsednica Turističnega društva Blagajana Vrhnika

Pisal se je 30. april 1921. Kot drugi otrok se je na Cankarjevem klanecu rodila staršem Micki in Francu Molk hčerka Marija. Očeta je izgubila stara komaj pet let.

Tako so sami z mamo ostali otroci stari 14, pet in tri leta. Poleg dela doma je mama hodila v »žrnade«, da so preživeli. Že kot majhna deklica je pod domačim kostanjem pletla brisače. Takratne vrhniške gospe, ki so hodile na sprehod na Trojico, so se ustavljale pri njej in občudovale male ročice, ki so pletle brisače, ki je bila večja kot otrok.

Sveta Trojica ima za Marijo posebno mesto, saj je to kraj njenega otroštva, kjer je s svojo sestro Francko in sovrstniki s klanca preživela in doživela čudovita otroška leta: pasli so kozo, se igrali prodajo blaga, gnili jajce in gradili hiše v živi meji.

Bila je zelo bistra in vestna šolarka. Po končani osnovni šoli se je iz želje po znanju in veselju do ročnih del izučila za šiviljo pri mojstrici Antoniji Pirnat v Verdu.

Večkrat pripoveduje, koliko potrdil z občine je morala pridobiti njena mama, da je prišla do denarja, shranjenega v hranilnici, da ji je kupila šivalni stroj, ki sta ga potem skupaj na »kripci« peljali v Verd. Po končani učni dobi se je zaposlila pri pletilji Franji Fefer na Vrhniki.

Takrat so prejeli plačo tedensko in delila jo je na tri dele: en del je dala mami, drugi del je imela za priboljšek, medtem ko je tretji del šel v šatuljo.

Denar, ki ga je shranjevala v šatuljo, je bil namenjen za nakup kolesa, za katere-

ga je bilo v njeni mladosti treba varčevati tako dolgo kot dandanes za avto. Kolo je vestno vsako nedeljo po maši očistila, da se je popoldne z lepim kolesom s prijateljicama Ančko in Maro zapeljala na krajši izlet.

Po drugi svetovni vojni je spoznala fanta Toneta, ki ga je življenjska pot pripeljala z Dolenjske na Vrhniko. V vročem poletju je ljubezen zadehtela, zato se jima je leta 1949 rodil prvi otrok, hčerka Marta. Nato so se jima rodili še: leta 1954 Slavka (kot trimesečni otrok je umrla), leta 1955 Franci, leta 1957 Ivan in leta 1958 Andrej.

Z možem sta si svoje domače gnezdo zgradila leta 1955 na Opekarski cesti. Pri skrbi za družino je poleg moževe plače (delal je v opekarni) prispevala tudi sama s šivanjem.

Vsa oblačila, ki so jih nosili družinski člani, je sešila ali spletla sama. Sinovi še vedno s ponosom nosijo puloverje z norveškim vzorcem, ki jih je spletla v času njihove mladosti.

Vsi njeni se vedno znova radi vračajo k njej. Ob vsakem obisku je polna miza. Še pri devetdesetih letih je spekla potico.

Za njene najdražje ni navaden človek, ker iz nje vejeta nenavadna materina dobrota in ljubezen, zato je zatočišče v prijetnih in manj prijetnih trenutkih.

Za seboj pušča številna ročna dela. Kljub težavam z rokami, ji kvačka še dobro služi in zato še vedno ustvarja prave umetnine.

To pomeni, da je še polna energije, volje do življenja in spomina na stoletno življenje v krogu svojih najdražjih.

UPOKOJENSKI KOTIČEK...

Spoštovane upokojenke in cenjeni upokojenci

»Upamo in želimo si, da bi vas čim prej lahko povabili na kakšen izlet, pohodnike na pohode, željne kulture na kulturne dogodke, na splošno telovadbo, balinanje, pikado, šah ... ob tem, da so prostovoljke iz projekta Starejši za starejše vse skozi aktivne in v stiku s pomoči potrebnimi,« smo zapisali v prejšnji številki Našega časopisa. Zdaj lahko z veseljem sporočimo, da smo takoj ob sprostitvi nekaterih ukrepov organizirali splošno telovadbo na prostem v varnostni razdalji. Zagotovili smo tudi telovadbo v primeru slabega vremena v notranjih prostorih s polovico manj telovadk hkrati.

Klekjarice so odšle na organiziran ogled čipkarske razstave v Ljubljano, kar je za začetek krasno.

Vse potrebno pa pripravljamo za izlet z vlakom v Sežano, ki naj bi bil ob ugodnih epidemioloških razmerah v četrtek, 3. junija 2021. Avtobus bo udeležence odpeljal v Borovnico, sicer so pa vse informacije vedno na oglasnih deskah, zato vas prosimo, da se tam ustavite in preletite novice.

Že prvega junija bo odprtje razstave čipk in voščilnic v počastitev 70-letnice društva.

V tem času bo izšel tudi bogat Zbornik o delovanju društva v zadnjih desetih letih.

Članice socialne komisije in prostovoljke iz projekta Starejši za starejše so obiskale kleno in delavno 100-letnico, gospo **Marijo Tomažin**, in ji pripravile krajši kulturni program s pesmi in harmoniko. Gospa se je zahvalila z darilom, ki ga je nakvačkala en dan prej – čudovit prtiček. Stoletne roke še vedno vrtijo kvačko, da o natančnosti izdelka ne govorimo. Še mnogo

zdravih let, gospa Marija.

Milena in Andrej Velkavrh, odgovorna za pikado, vas vabita na ponedeljkov pikado v dvometrski razdalji, ko čakate na met.

Žalosti pa nas, da je vodenje balinarske sekcije ostalo brez dolgoletne udeleženke in ene od organizatork tekmovanj, Marinke Petkovšek, ki si je naložila druge obveznosti. Vabimo mlajše članice in člane društva, ki jih veseli druženje ob balinišču in rekreacija z balinčki, da se oglasijo v društveni pisarni, ker bomo morali na novo ustanavljati žensko ekipo, saj so se uspešnim starejšim balinarkam nabrale na plečih različne tegobe, zaradi katerih so morale prenehati z rekreativnim in tekmovalnim balinanjem. Škoda bi bila prevelika, da bi 30-letno uspešno balinanje tako klavрно končalo, saj so pogoji za druženja in treninge ob bifeju zelo ugodni.

Zato še enkrat vabilo tistim, ki imajo radi balinanje, nekaj znanja o njem, pa tudi tistim, ki jih zanima, kako se igra, da se oglasite v društveni pisarni.

Tudi o pohodih smo razglabljali na seji Komisije za šport, a težko je na pohodu zagotoviti medsebojno razdaljo 1,5 m, zato čakamo na junij, kaj bo prinesel.

Načrtujemo tudi svečano prireditev ob 70-letnici in razdelitev priznanj še za leto 2019 in nato za 2020 s pogostitvijo, a ne vemo, kdaj nam bo to uspelo.

Pisarna je odprta ob sredah in petkih od 9.00 do 12.00, kjer lahko poravnate članarino ali pa se včlanite v društvo, saj je le manj kot polovica upokojencev v naši občini članic in članov društva. Prijazno vabljeni! Zagotovo boste našli kaj zanimivega zase.

V imenu UO: Elica Brelih

Okrogli jubileji v maju

- Valerija Sterle, Dom upokojencev Vrhnika (1923)
- Marija Petkovšek, Stara Vrhnika (1926)
- Antonija Tomšič, Dom upokojencev Vrhnika (1926)
- Iva Pečar, Dom Upokojencev Vrhnika (1929)
- Marta Seljak, Gabrče (1930)
- Polda Gregorka, Sinja Gorica (1931)
- Bogomila Suhadolnik, Sternanova (1936)
- Marija Troha, Poštna (1936)
- Gabrijel Jelovšek, Drenov Grič (1941)
- Jakobina Pišler, Planina (1941)
- Stanislava Pišek, Kuclerjeva (1941)
- Marjan Vihtelič, Ob izviru (1941)

Vsem jubilantom iskreno čestitamo za visoki jubilej. Čestitke pa tudi vsem, ki so maja praznovali rojstni dan.

Na podlagi Statuta Občine Vrhnika (Uradni list RS, št. 430/2015) je Občinski svet Občine Vrhnika na 15. redni seji dne 13. 5. 2021 sprejel

ODLOK

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O PODELJEVANJU PRIZNANJ OBČINE VRHNIKA

1. člen
V Odloku o podeljevanju priznanj Občine Vrhnika (Uradni list RS, št. 13/2000 in Naš časopis, št. 307/2004, 356/2008, 433/2015 in 449/2017), se na koncu prvega odstavka 8. člena piko zamenja z vejico ter doda »oziroma v izrednih razmerah na drugi primerni prireditvi.«

2. člen
V 19. členu se za drugim stavkom doda nov stavek »V primeru izrednih razmer lahko komisija objavi javni razpis tudi kasneje v letu.«

3. člen
Za prvim odstavkom 20. člena se doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:
»Komisija ima pravico, da Občinskemu svetu predlaga podelitev drugega priznanja kot ga je predlagal predlagatelj. Komisija mora pozvati predlagatelja, ali s predlogom komisije soglaša ali pa bo predlagatelj predlog umaknil. Predlagatelj se do poziva opredeli v roku 8 dni.«

KONČNA DOLOČBA

4. člen
Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Našem časopisu.

Številka: 094-1/2021
Datum: 13. 5. 2021

ŽUPAN
Daniel CUKJATI, l.r.

Na podlagi 124. oz. 125. člena Zakona o urejanju prostora – ZUreP-2 (Ur. l. RS, št. 61/17) in 22. člena Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 365/09) je Občinski svet Občine Vrhnika na 15. redni seji, dne 13. 5. 2021, sprejel

Odlok o spremembah in dopolnitvah

Odloka o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo Ceste pod Hruševco
(po kratkem postopku 124. oz. 125. člena ZUreP-2)

1. člen
(1) S tem odlokom se popravi grafični del Odloka o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo Ceste pod Hruševco (Ur. l. RS, št. 51/1998, Naš časopis, št. 429/2015).
(2) Ta prostorski akt je v prostorskem informacijskem sistemu objavljen pod identifikacijsko številko 1959.

2. člen
V grafičnem sestavnem delu Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo Ceste pod Hruševco (Naš časopis, št. 429/15) se popravi meja urejanja z lokacijskim načrtom tako, da ureja le priključke na Cesto pod Hruševco. Obstoječi grafični prikazi se zamenjajo z novimi grafičnimi prikazi, kot sledi:

- 1. Geodetski načrt s prikazom območja OPPN
M 1:500
- 2. Prikaz obstoječe komunalne in energetske javne infrastrukture
M 1:500

- 3. Lomne točke obodne parcelacije OPPN in zakoličba obeh uvozov
M 1:500
- 4. Ureditvena in prometno tehnična situacija - uvoz 1
M 1:500
- 5. Ureditvena in prometno tehnična situacija - uvoz 2
M 1:500

3. člen
Ta odlok je javnosti na vpogled na oddelku pristojnem za prostor Občine Vrhnika in na spletnih straneh Občine Vrhnika.

4. člen
Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v občinskem glasilu Naš časopis.

Št. 3505-6/2020 (5-08)
Vrhnika, dne 17. 5. 2021

Župan
Občine Vrhnika
Daniel Cukjati, l.r.

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1 in 30/18) in 22. člena Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis, št. 430/15) je Občinski svet Občine Vrhnika na 15. redni seji 13. 5. 2021 sprejel naslednji

SKLEP

O PRENEHANJU STATUSA JAVNEGA DOBRA in DRUŽBENE LASTNINE

I.
Nepremičninam, parc. št. 823/4, 823/6, obe k. o. Verd ID znak: parcela 2003 823/4, ID znak: parcela 2003 823/6, parc. št. 1018/2, k. o. Smrečje, ID znak: parcela 2692 1018/2; parc. št. 2729/20, k. o. Vrhnika, ID znak: parcela 2002 2729/20, parc. št. 3102/6, k. o. Blatna Brezovica, ID znak: parcela 1997 3102/6, preneha status javnega dobra in družbene lastnine.

II.
Sklep začne veljati osmi dan po objavi v občinskem glasilu Naš časopis.

Številka: 478-11/2021 (6-08)
Datum: 13. 5. 2021

Župan
Občine Vrhnika
Daniel Cukjati, l.r.

Občinski svet Občine Vrhnika je na podlagi 11. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16), sklepa Sveta Ljubljanske urbane regije z dne 2. 4. 2021 o sprejemu skupne liste kandidatov za člane Razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije 2021-2027 in Statuta Občine Vrhnika (Naš časopis št. 430/15 z dne 28. 9. 2015) na 15. redni seji Občinskega sveta Občine Vrhnika dne 13. 5. 2021 na predlog Sveta Ljubljanske urbane regije sprejel

SKLEP

o potrditvi sestave skupne liste kandidatov za člane Razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije za mandatno obdobje 2021-2027

Občinski svet Občine Vrhnika je na 15. redni seji dne 13. 5. 2021 potrdil Skupno listo kandidatov za člane Razvojnega sveta Ljubljanske regije 2021 - 2027.

Ta sklep prične veljati naslednji dan po objavi v Našem časopisu.

Župan
Daniel Cukjati, l. r.

Vabilo

na proslavo ob Dnevu državnosti

Občinska proslava ob Dnevu državnosti, ki ga letos obeležujemo v znamenju 30. letnice rojstva Slovenije kot samostojne in neodvisne države, bo tudi letos potekala **25. junija na parkirišču pred vrtcem, s pričetkom ob 10:00**. Potekala bo običajnem protokolu z nagovori župana, predstavnikov veteranskih združenj in kratkim kulturno umetniškim programom.

Proslavi bo ob 10:45 na Košutovem vrtu sledila **otvoritev fotografij Lada Jakše**, ob 11:00 pa še njegov koncert. V primeru dežja vas bomo o lokaciji proslave, razstave in koncerta predhodno obvestili preko spletne strani in FB profila občine.

Lado Jakša je že več desetletij znan kot skladatelj in multi-instrumentalist, ki se giblje v območjih jazz in eksperimentalne glasbe. Danes ga poznamo tudi kot subtilnega fotografa in multimedijskega umetnika.

Občina Borovnica

NOVICE IZ BOROVNICE

Letos borovnic bolj za vzorec

Spomladanska pozeba je tudi v Borovnici naredila svoje. Posebej so jo občutili pridelovalci ameriških borovnic na Ljubljanskem barju – večina sort je pozebla od 80 do 95 odstotkov. Na dveh poznih sortah je videti nekoliko boljše stanje, a glavnina pridelka je propadla, zato bo letos verjetno borovnic bolj za vzorec. Primerjava fotografij lanskega in letošnjega leta ob istem času je več kot zgovorna ...

Škoda na pristavski poti

Kot bi se dobesedno utrgal oblak tistega petkovega majskega popoldneva, ko so močne padavine zajele tudi našo dolino. Ob tem smo dobili tudi nov potok – Pristavščico, ki je po makadamski poti neusmiljeno drla s Pristave in pri tem pustila svoj davek.

Na podlagi 10. člena Odloka o občinskih priznanjih občine Borovnica (Ur. l. RS, št. 23/07), občina Borovnica objavlja

JAVNI POZIV za zbiranje predlogov za podelitev občinskih priznanj občine Borovnica za leto 2021

Občina Borovnica podeljuje naslednja priznanja:

- Naziv častni občan Občine Borovnica, ima pomen priznanja za življenjsko delo posameznika.
- Zlata plaketa Občine Borovnica, ima pomen zahvale in priznanja za dolgoletno uspešno delo na različnih področjih.
- Priznanje občine Borovnica, ima pomen priznanja za izredne dosežke v zadnjem letu dni.

1. Naziv častni občan Občine Borovnica

Je najvišje častno priznanje Občine Borovnica. Naziv je priznanje posamezniku za njegovo življenjsko delo. Podeljuje se ga za tiste trajne dosežke na znanstvenem, ekonomskem, kulturnem, razvojnem, vzgojno-izobraževalnem, športnem, naravovarstvenem, humanitarnem ali še na katerem drugem področju dela posamezniku, ki je s svojim delovanjem tako prispeval k razvoju, ugledu in uveljavitvi Občine Borovnica, da ima to trajni pomen. Naziv se podeli največ enkrat vsake štiri leta.

2. Zlata plaketa Občine Borovnica:

Je drugo najvišje občinsko priznanje in ima pomen zahvale in priznanja za dolgoletno uspešno delo na različnih področjih. Podeljuje se tistim posameznikom, organizacijam in skupinam, ki so dosegli izjemne uspehe in dosežke na svojih področjih delovanja v daljšem časovnem obdobju na vseh področjih ustvarjalnosti in dela. Letno se podeli največ dve tovrstni priznanji.

3. Priznanje občine Borovnica:

Je tretje najvišje občinsko priznanje in ima pomen priznanja za izredne dosežke v zadnjem letu dni. Podeljuje se tistim posameznikom, organizacijam in skupinam, ki so dosegli izjemne uspehe in dosežke na svojih področjih delovanja v obdobju zadnjega leta na vseh področjih ustvarjalnosti in dela. Ima značaj vzpodbude prejemnikom za takšno nadaljnje tvorno delo, ki ima poseben pomen za razvoj in napredek občine Borovnica. Letno se podeli največ dve tovrstni priznanji.

Kandidate za priznanja občine lahko predlagajo občani, skupine občanov in organizacije. Predlagatelj in kandidat za priznanje ne moreta biti ista oseba.

Predlog se posreduje v pisni obliki na obrazcu, ki je na voljo na Občini Borovnica ali na spletni strani Občine Borovnica **Upoštevani bodo predlogi, ki bodo prispeli na občino Borovnica do 8. 6. 2021 do 12. ure..**

O podelitvi priznanj odloča Občinski svet na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Slavnostna podelitev priznanj bo ob občinskem prazniku.

Številka: 094-0001/2007-67

Datum: 11. 5. 2021

OBČINA BOROVNICA
OBČINSKI SVET

KOMISIJA ZA
MANDATNA
VPRAŠANJA, VOLITVE IN
IMENOVANJA

Prvomajska budnica »drive in«

Že drugič zapovrstjo so bili tudi prvomajski prazniki drugačni. Brez množičnih kresovanj, pri nas pa brez tradicionalnega pohoda na Župnco. Posamezni nadebudni posamezniki se sicer tradiciji niso izneverili in so se sami odpravili na pot. Prav posebna pa je bila prvomajska budnica, lahko bi rekli budnica »drive in« skozi vso vas in okolico. Zanj sta poskrbela Danilo Furlan in Jože Zorman.

Čudoviti panoramski posnetki našega kraja

Če ste uporabnik družbenega omrežja Facebook in če ste član skupine Prov lepa je bruniška fara, potem imate možnost in privilegij, da lahko občudujete fotografske mojstrovine iz zraka dveh Borovničanov – Boštjana Pervinška in Jožeta Pristavca

Foto: Boštjan Pervinšek

»Borovnica je razvojno na pravi poti«

Pogosto ga vidite na kolesu, skrbno in vzorno zavarovanim s čelado, odsevnim jopičem in sončno kremo. Organizator številnih dogodkov občinske uprave, kjer je zaposlen od leta 2015. Kdo je Andrej Klemenc, kakšna je njegova vloga na občini in kakšen je njegov pogled na Borovnico kot nekdo, ki ni domorodec, pa v intervjuju z njim.

Kdo je Andrej Klemenc?

58 letnik, rojen v Celju, kjer je preživel prvih 10 let svojega življenja. Potem se je z družino preselil v Radomlje, kjer je končal osnovno šolo, gimnazijo pa v Kamniku. Po odsluženem vojaškem roku je v Ljubljani, kamor se je preselil po zaključenem prvem letniku, začel s študijem na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, dve leti kasneje pa še s študijem filozofije na Filozofski fakulteti. Študij je je uspešno zaključil konec leta 1987 z zagovorom diplomskega dela »Protijedrsko gibanje in politika jedrske energije v Zahodni Evropi«, za katerega je prejel fakultetno Prešernovo priznanje. Po študiju se je kot pedagoški asistent in raziskovalec zaposlil na FSPN (ki se je leta 1990 preimenovala v Fakulteto za družbene vede oz. FDV) ter vpisal magisterij iz filozofije na Filozofski fakulteti. Po ukinitvi predmeta filozofija na FDV leta 1992 je bil naslednji dve »nadomestni« asistent pri številnih predmetih in na fakulteto »prinesel« tudi svoj prvi in edini EU raziskovalni projekt, ki je obravnaval lekcije iz uspešnih projektov izgradnje objektov za predelavo ali skladiščenje nevarnih industrijskih odpadkov. Kljub temu na prošnjo za spremembo področja svojega magistrskega dela ni dobil odgovora. Verjetno tudi zaradi tega, ker je kot eden od ustanoviteljev Zelenih Slovenije leta 1990 podprl vstop stranke v DEMOS, dve leti za tem pa njen odhod iz takrat vladajoče koalicije. Njegova akademska kariera se je tako končala in naslednjih 9 let je se je preživljal oz. pomagal pri preživljanju svoje družine skozi prekarne oblike dela kot samostojni raziskovalec, publicist, urednik (Časopisa za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo, na kratko ČKZ), (kolesarski) turistični vodič ter sekretar in projektni vodja okoljske nevladne organizacije Slovenski E-forum, društvo za energetske ekonomiko in ekologijo. Organizacijo je skupaj z nekdanjim (in prvim) slovenskim energetske ministrom dr. Mihaelom Gabrielom Tomšičem in vodilnimi slovenskimi strokovnjaki za obnovljive vire in učinkovito rabo energije ustanovil leta 1994, ko mu je postalo jasno, da so Zeleni Slovenije podlegli neozdravljivemu virusu stalnih notranjih sporov in delitev, celotna slovenska strankarska politika pa spregi z gospodarskimi lobiji in sli za prevlado nad vsemi drugimi družbenimi podskupinami.

Pri prekarjem preživljanju so mu prav prišle tudi izkušnje iz časa študija, ki si jih je pridobil kot urednik študentskega časopisa TRIBUNA in že omenjenega ČKZ, član Izvršnega odbora Zveze društev za varstvo okolja Slovenije in Delovne skupine za mirovna, ekološka in duhovna gibanja pri Republiški konferenci Zveze socialistične mladine Slovenije, s podporo katere je organiziral tudi proteste proti onesnaževanju zraka, mednarodno konferenco o jedrski energiji, proteste proti jugoslovanskem jedrskem programu in obratovanju NEK ipd. SE-F se je sicer uspešno razvijal, pridobival številne manjše mednarodne in EU podpore za projekte nevladnih organizacij ter vlogo partnerja v projektih evropskih okoljskih nevladnih organizacij, kar je Andreju Klemencu omogočilo, da si je po 9 letih ustvaril formalno sicer redno zaposlitev, a dejansko odvisno od uspešnosti pridobivanja projektnih in drugih sredstev. Že pred formalnim vstopom Slovenij v EU se mu je uspelo vključiti v

velike (poleg raziskovalnih tudi ozaveševalno-izobraževalne) EU projekte na področju podnebnih sprememb, učinkovite rabe in razvoja tehnologij za rabo obnovljivih virov energije). A ker nikakor ni mogel iz javnih sredstev RS pridobiti potrebnih sredstev za zahtevani »domači« delež sofinanciranja, je bil po drugi strani žrtev svojega uspeha oz. prevelike odvisnosti od EU finančnih virov. Po tem, ko je skupaj z drugimi okoljskimi NVO uspešno zlobiral, da so bile v državni proračun vključene tudi postavke za sofinanciranje »domače« udeležbe za EU projekte, je takratna vlada leta 2005 praktično vsa sredstva za sofinanciranje NVO na področju energije prenesla na druge postavke. Da je Andreju Klemencu uspelo zagotavljati zahtevani delež »domačih sredstev«, je moral vzeti hipotekarni kredit na svoje stanovanje. Ker je SE-F skupaj z drugimi NVO po letu 2008 začel javno postavljati »zoprna« vprašanja glede okoljske primernosti in gospodarske upravičenosti projekta TEŠ 6 in o obeh zadevah opozarjati tako Državni zbor in predsednika republike, kot tudi EBRD, je HSE zaprl sicer skromno pipico (financiranje poletnih taborov za osnovnošolce in dijake o podnebnih spremembah in trajnostni energetiki), Andrej Klemenc ni več zmogel vseh bremen in sprejel ponudbo, da se kot projektni vodja zaposli v ljubljanski pisarni Regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo (REC). Tam je od leta 2009 do 2015 vodil slovenske dele večjih s strani EU večinsko financiranih in s strani velikih, za pridobivanje in vodenje EU projektov specializiranih projektov, predvsem na področjih trajnostne mobilnosti (s poudarkom na vlogi kolesarskega sistema kot sestavnega dela trajnostne mobilnosti) ter vloge lokalnih skupnosti pri razvoju decentralizirane oz. lokalne trajnostne energije. Kot vidite, je vloga neodvisnih okoljskih (in drugih) NVO precej širša kot zgolj nasprotovanje odločitvam vladi in še zdaleč ne gre za, kot poskušajo ustvariti vtisi vlade, dobro plačane aktiviste, temveč za ljudi, ki morajo biti izredno fleksibilni ter se soočati tudi s podjetniškimi tveganji, čeprav njihovo poslanstvo ni ustvarjanje dobička za dividende ali kapitalne investicije. Finančna kriza je močno prizadela REC, katerega centrala je locirana blizu Budimpešte. Ker se vodstvu organizacije ni uspelo pravočasno oz. dovolj uspešno prilagoditi novonastali situaciji, je bila ogrožena tudi pisarna v Ljubljani, ki je sicer ves čas poslovala pozitivno, a ni izpolnjevala vedno večjih zahtev, da lokalne pisarne zagotavljajo večji delež sredstev za delovanje centrale. Sočasno je bil Andrej Klemenc tudi vedno bolj naveličan projektov, ki ne dajo nobenih neposrednih in otipljivih rezultatov. Poleg tega je prišel v leta, ko vsakotedenska potovanja križem krašem po Evropi zaradi projektnih sestankov, delavnic in konferenc niso več veselje, temveč predvsem stres in napor. Zato je jeseni 2014 z veseljem sprejel ponudbo takratnega kandidata za župana Borovnice Bojana Čebele, da se zaposli kot svetovalec za razvoj in razvojne projekte na Občini Borovnica, v kolikor bo izvoljen za župana. Sicer pa je Andrej Klemenc poročen s slikarko Slavico Peševsko in od jeseni 2002 živi v lastniškem podstrešnem stanovanju v »Cukalovi štali« v Borovnici. V prejšnjem zakonu se mu je leta 1990 rodil sin Bor, s katerim je takrat zaradi

poporodne hudo bolne partnerke na porodniški preživel prvih 8 mesecev njegovega življenja, kar je za posledico imelo tudi precejšnje osebnostne spremembe. Zato zna zdaj na svet pogledati tudi z »materinske perspektive« in dobro ve, kako naporena je vloga matere, čeprav je kasneje večino časa odraščanja svojega sina imel vlogo očeta.

Kakšno vlogo imate na občini in kakšne so vaše naloge?

Po moji zaposlitvi na občini je bila prvenstvena naloga po predpisanih zahtevnih postopkih, ki zahtevajo tudi vključevanje lokalne javnosti in deležnikov, voditi tako procese kot tudi oblikovati osnovne dokumente, ki so pogoj za pridobivanje domačih in EU investicijskih sredstev za sofinanciranje razvojnih projektov. Uvodoma bi rad povedal, da EU ni niti dobrodelna ustanova niti klasična ustanova za podporo razvoju manj razvitih. Projektna sredstva je mogoče pridobiti le, če projekt prispeva k enem ali več razvojnih ciljev EU in s kvantitativni kazalniki uspeha dokaže, da prispeva k doseganju teh ciljev. To se strogo preveri in če temu ni tako, je potrebno vrniti del sredstev ali celo vsa sredstva! Tako smo najprej prišli do Razvojne strategije Občine Borovnica 2017–2027+. Ta projekt mi je omogočil spoznati stanje stvari v občini na posameznih področjih, prednosti in slabosti strukturnih in fizičnih na eni ter sistemskih in institucionalnih danosti v občini na drugi strani, kot tudi primerjalnih slabosti in prednosti. Kolikor mi je znano, je s tem občina dobila svoj prvi strateški razvojni dokument. Občani so bili soočeni z novo, večini nepoznano institucionalno obliko posredovanja svojih pogledov, mnenj in interesov. Strategija je predvsem proces, ki vpeljuje nove oblike, postopke, ideje in vizije in tako vodi do boljše integracije in sodelovanja med vsemi deležniki za (so)delovanje ter krepi zaupanje in sposobnost za oblikovanje strateških razvojnih interesov in kompromisov, obenem pa tudi prispeva k občutku pripadnosti k skupnosti.

Kot operativno še bolj nujna, se je izkazala Celovita prometna strategija Občine Borovnica. Občinski svet jo je potrdil tako rekoč v zadnjem trenutku, da smo lahko na njeni osnovi še pravočasno vložili vlogo za sofinanciranje projekta P+R pri železniški postaji Borovnica, ki je bil, kot veste, uspešno zaključen. Samo redki pa vedo, kako težko je bilo za ta projekt izpeljati zelo kompleksen proces izvetja potrebnih zemljišč iz javne železniške infrastrukture, njihovega vpisa v zemljiško knjigo ter preko Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo na občino. Brez neposredne intervencije takratnega državnega sekretarja na Ministrstvu za infrastrukturo g. Jureta Lebna ter podpore našegav vodstvu Slovenskih železnice zaposlenega občana g. Pavla Zalokarja nam ne bi uspelo. Obema še enkrat hvala!

Odkar sem se septembra 2015 zaposlil na občini, jepoleg priprave strateških razvojnih dokumentov občine moja naloga predvsem:

- pridobivanje informacij o različnih programih tako EU kot tudi ostalih, ki omogočajo pridobivanje nepovratnih sredstev za razvoj lokalnih skupnosti,
- seznanjanje in preučitev pogojev in rokov, ki jih

- mora izpolnjevati prijavitelj,
- priprava vlog, projektne in investicijske dokumentacije oz. koordinacija pravočasne priprave projektne in investicijske dokumentacije,
- pridobivanje ponudb za pripravo projektne in investicijske dokumentacije,
- koordinacija dela med izdelovalci projektne dokumentacije ter nudenje pomoči pri stikih z občani in pristojnimi institucijami,
- pridobivanje soglasij pristojnih vladnih uradov in služb kot tudi, če je to potrebno, s strani zasebnih lastnikov zemljišč,
- priprava dokumentacije za administrativno poročanje o izvedbi projekta,
- obveščanje javnosti o projektu oz. dejavnostih na projektu
- organiziranje dogodkov in prireditve v okviru projekta;
- nudenje pomoči pri izvedbi projekta.

Pri tem je treba povedati, da tudi pri projektih, ki jih pripravljam in do izvedbene faze koordiniram, ne gre brez zaupanja in izrecne podpore župana in direktorice občinske uprave, niti brez podpore in pogosto angažmaja, ki presega službene obveznosti vseh sodelavcev in sodelavk. V »ligi« projektov lahko zmagujejo le moštva in ne posamezniki. Upam, da se bo naše moštvo še bolj ugralo, pa tudi še kakšna okrepitev bi bila dobrodošla. Pa seveda čim manj polen pod noge, zlasti na domačem terenu.

Moje naloge na občini pa so še: obveščanje občanov preko spletne strani in FB profila občine ter sodelovanje pri organizaciji in izvedbi dogodkov, ki jih organizira občina samostojno ali v sodelovanju z drugimi. Nenazadnje pa »pokrivam« tudi področje priprave in izvedbe javnih razpisov v podporo podjetništvu, obrti in sobodajalstvu. Skratka, večkrat pride do situacij, ko je nujno treba narediti marsikaj na različnih področjih, tako da po opravljenem človek ne ve več, kje se ga glava drži.

Niste »čistokrvni Borovničani«, zato imate mogoče lahko tudi širši pogled na vse dogajanje in razvoj Borovnice.

Najprej, kako se počutite v naši dolini?

V Borovniško kotlino sem prvič prišel sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja s petletnim sinom na sedežu zadaj na kolesu. Seveda na obisk soteske Pekel. Potem me je pokojni župan Alojz Močnik, s katerim sva se spoznala, ko se je udeležil strokovne ekskurzije ogleda dobrih praks energetske izrabe lesne biomase v Avstriji v organizaciji SE-F, povabil, da sodelujem na predstavitvi možnosti, da se s strani sklada GEF sofinancira izgradnja DOLB v Borovnici. Že leta 1999 sem premišljal, da bi se z ženo in sinom preselil v Borovnico, ki sem si jo za novi dom izbral po ločitvi leta 2002 zaradi zelo pestrega in dobro ohranjenega okolja, nizke cene stanovanja in predvsem zaradi zelo dobre povezave z vlakom z Ljubljano. Kmalu po selitvi sem si sicer pridobil nekaj novih prijateljev, a v lokalno življenje sem se vključil šele z ustanovitvijo HUD Karel Barjanski, prav zares pa šele jeseni 2015, ko sem se zaposlil na občini. Zdaj poznam praktično vse ključne deležnike ter družabno in kulturno življenje v občini, zaradi

narave mojega dela pa me seveda pozna vedno več občanov in občank. Sem mi pa zdi, da za »čistokrvne Borovničane« v občini veljajo, če malo karikiram, samo tisti, katerih družine imajo korenine v borovniški kotlini vsaj sto let, vsi ostali pa smo bolj ali manj »prišleki«.

Menite, da gre razvoj Borovnice v pravo smer?

Smer, ki jo je ubral župan, je gotovo prava, saj daje poudarek na nujno infrastrukturo, ki je občini kritično primanjkuje in ne objektom, ki bi bili bolj namenjeni določeni interesni skupini ali temu da služijo kot reprezentativni »spomenik« vladavi ni župana. Po mojem mnenju pa bo v prihodnje poleg investicij infrastrukturo, ki so nujne zlasti na področju prometne infrastrukturo, zanesljive oskrbe z vodo, zmanjšanje poplavne ogroženosti, športno in kulturno infrastrukturo, med katerimi je na prvem mestu nova knjižnica, bo trebs veliko več kot sedaj investirati v integracijo priseljencev, krepitev pripadnosti kraju, medgeneracijski dialog, dnevne centre bivanja in nove oblike skrbi za ostarele in marginalizirane. Kaj od tega bo v naslednjih letih operativno izvedljivo, pa je v veliki meri odvisno od tega, kako bo Evropska komisija gledala na Načrt za okrevanje in obnovo, ki ga je Vlada RS pred kratkim poslala v Bruselj, podobno velja za Okvirni sporazum za sodelovanje RS in EU, namenjen črpanju kohezijskih sredstev, ki je še v pripravi. Pri tem bo treba upoštevati, da je v novi finančni perspektivi EU, ki se praktično ravno začena, statistično razvita Zahodna regija, kamor sodi tudi naša občina, s strani EU upravičena samo do 25 % sofinanciranja upravičenih stroškov. Zato je ključno, da bodo prihodnje vlade držale obljubo sedanje, da bo vlada iz državnega proračuna dodatno zagotovila najmanj 25 % sofinanciranje upravičenih stroškov. V nasprotnem primeru bo delež dejanskih stroškov, ki jih bodo morale za EU projekte zagotoviti občine iz zahodne kohezijske regije tako velik, da se bo komajda splačalo prijavljati na javne razpise za dodelitev teh sredstev. Sedanja vlada sicer za večje projekte načrtuje poseben razvojni sklad, pri katerem razlikovanja med vzhodnim in zahodnimi regijami ne bo. Je pa vprašanje, kako naj se tisti, ki nismo pri izvoru informacij, vključimo v velike projekte, ki nastajajo v bolj ali manj zaprtih krogih.

Kje ima Borovnica še "rezerve", katere bi morale biti naše prioritete?

Rezerve so po mojem mnenju še pri medsebojnem sodelovanju, vključujočevodenju in upravljanju ter medsebojnem zaupanju, pa tudi pri razkrivanju partikularnih interesov in »klanovskih« interesnih povezav, prav tako tudi pri razvoju vključujočih oblik družabnega življenja. Samo vzdrževanje oz. nostalgija po tradicionalnih vaških oblikah ne zadošča, je pa to zaprtost v Sloveniji težko prebiti, saj smo narod »kulturnih bojev«, vsaj od spora med »staroslovenci« in »mladoslovenci« dalje. Kot sem že omenil, pa bo operativno prioriten okvir v osnovi določen na višjih ravneh, na katere dejansko nimamo vpliva.

Kako uspešna pa je občina na področju črpanja evropskih sredstev?

Glede na naše kadrovske kapacitete, še pred kratkim smo imeli med primerljivimi občinami na število prebivalcev najmanj zaposlenih, bomo počrpali tako rekoč vsa evropska sredstva, kar se jih je dalo v evropski perspektivi, ki se zaključuje. Skupaj je z že realiziranim projektom P+R v igri okoli milijon €, če upoštevamo še posredno pridobljene koristi oz. z države na občino preneseno zemljišče pridemo do okoli 1,2 milijona €. Če k temu prištejemo še dobrih 0,2 milijona €, ki smo jih dobili od Ekosklada za izgradnjo prizidka k šoli, pa pridemo do tega, da bomo v finančni perspektivi počrpali okoli 1,4 milijona € nepovratnih sredstev iz različnih virov.

Koliko dela se skriva za tovrstno birokracijo?

V naravi birokracije je, da se bohoti brez meja (t. i. Parkinsonov zakon). Za iluzijo, da so pred upravnim sistemom vsi enaki, se skriva privilegij tistih, ki so v prvih fazah pridobili sredstva in vzpostavili kapacitete upravljanja. Tako imajo moč da bodisi, seveda sebiikorist, sodelujejo pri nadgradnji pravil bodisi predhodno pridejo do pomembnih informacij. Na ta način na trgu administrativno

vodenih projektov odstranjujejo »prišleke« oz. postavljajo v podrejeni položaj nove konkurente. Vendar tudi birokratski sistemi temeljijo na ljudeh in za Slovenijo kot družbo je značilno, da nima velikega zaupanja v zgolj formalne procedure. Z uradniki je treba gojiti osebne stike. Z vsakim se je treba seznaniti tudi na osebni ravni, čeprav le preko telefona. Ni dovolj, da dobi v roke le uradni dopis in mu potem »težiti« da čim hitreje opravi svoje delo. Treba se mu je predstaviti, mu razložiti smisel in pomen projekta, mu dati vedeti, da je hitrost obravnave zelo pomembna, ga prositi za kakšno informacijo ali nasvet, mu včasih dati vedeti, da smo vsi skupaj »žrtve« nekih neumnih procedur, mu povedati kakšno šalo, ga povabiti na terenski ogled in se tam pogovoriti o možnih kompromisih itd. Vse to pa, seveda, terja ogromno časa oz. dela, ki se ga od zunaj ne vidi.

Kateri so najvidnejši projekti, ki jih je občina zgradila oz. uredila s pomočjo evropskih sredstev?

Glede na naše dosedanje kadrovske kapacitete – še pred kratkim smo imeli med primerljivimi občinami na število prebivalcev daleč najmanj zaposlenih in še vedno smo za izvajanje razvojnih nalog kadrovske podhranjeni – bomo počrpali tako rekoč vsa evropska sredstva, kar se jih je v zaključujoči se finančni perspektivi dalo. Ni pa vse le v evropskih projektih. Npr. mogoče bi bilo spodbuditi občane in jim pomagati pri investiranju v gradnjo skupinskih PV elektrarn, tudi npr. na strehah občinskih stavb (šola, vrtec). Seveda le ob pogoju, da vlada pripravi in DZ sprejeme ustrezen zakon (zaenkrat glede tega bolj slabo kaže). Ali z lastnimi sredstvi in prostovoljstvom označiti kolesarske poti po našem hribovitem zaledju. Ali na podoben način narediti kakšno brv čez Borovnišico. To so seveda razvojno gledano malenkosti, ki se jih lahko lotimo samo, če nismo (pre)obremenjeni z EU projekti.

Kateri so prihodnji projekti, ki bodo še deležni tovrstne evropske pomoči?

Kot že rečeno, je v tem trenutku še popolnoma nejasno, kakšni bodo konkretni projektni okviri na posameznih področjih. Ve se le, da bodo posamezni projekti morali prispevati eni ali več ključnih strateških prioritet: digitalizacije javne uprave in gospodarstva, nadaljnja »ozelenitev« gospodarstva in prometa«, »boj« proti podnebnim spremembam, ustvarjanje »zelenih« delovnih mest, izboljšanje dostop mladim do delovnih mest, hitrejši razvoj inovativnega podjetništva, krepitev odpornosti na različne epidemije ipd. Nobenih garancij (še)ni, da bi lahko s pomočjo EU sredstev npr. dokončali projekt izgradnje kolesarske povezave do meje z Občino Brezovica od odcepa za gasilski dom na Bregu dalje, čeprav imamo večino potrebne projektne dokumentacije že izdelano. So pa obeti, da bo v okviru Načrta za okrevanje in obnovo, ki ga je Vlada RS pred kratkim poslala na potrditev v Bruselj, mogoče dobiti sredstva za sofinanciranje zagotavljanja oskrbe naselij v Kotih z neoporečno pitno vodo in v drugi fazi zagotavljanje rezervnega vodnega vira za celotno občino. Enako velja za zmanjšanje poplavitne ogroženosti vaškega jedra Borovnica, ki jo predstavljahudourniški potok Malence. Preteklo pa bo še precej vode, preden bo omejeni načrt ne le potrjen, temveč tudi operacionaliziran v javnih pozivih za oddajo vlog za operacije oz. projekta na posameznih področjih. Pri tem je treba ravnati strateško in že v naprej pripraviti idejne zasnove, potrebne spremembe občinskih prostorskih aktov ter pridobiti neformalne projektne pogoje in soglasja, sicer v trenutku od objave razpisa do razpisnega roka ne bo mogoče pripraviti popolne vloge. Ob tem je treba vseskozi spremljati, kaj se dogaja v postopku operacionalizacije okvirnih dogovorov med EU in RS v konkretne nacionalne programe na posameznih področjih. Enako velja za okvirni sporazum med RS in EU na področju črpanja kohezijskih sredstev, ki je šele v pripravi.

Kot projektni vodja ste bili zaposleni v Regionalnem centru za okolje za vzhodno in srednjo Evropo, kjer ste sodelovali v projektih s področja učinkovite rabe obnovljivih virov energije. Na kateri točki smo pri tem v Borovnici?

Izvedli smo oceno varčevalnega potenciala v

stavbah v lasti občine (občinska upravna stavba, šola, vrtec in Stara pošta). Ta je preliminarno pokazala, da potencial ni dovolj velik, da bi se investicije v energetske učinkovitost teh stavb lahko v za investitorja ustreznem roku poplačale zgolj iz prihrankov stroškov za energetske storitve in subvencij Ekosklada. Glede slednjih tudi ni jasno, kakšne bodo v prihodnje. Investitorji nam ponujajo, da investirajo v bolj učinkovite ogrevalne sisteme, njihovo upravljanje in vzdrževanje. Ker so sedanji dotrajani in delujejo na osnovi fosilnih virov energije, se stroški zagotavljanja ustreznega ogrevanja, ki bi jih tako kot do sedaj pokrivala šola oz. občina, verjetno dolgoročno nekoliko znižali. Ključna pri celoviti energetske sanaciji stavb pa je sanacija stavbnega ovoja in vgradnja energetske varčnih oken. Po izkušnji s COVID-19, pa bo treba poskrbeti tudi za ustrezno prezračevanje prostorov. Torej je še preveč neznank za konkretne odločitve. Trenutno je v našem položaju najbolj smiselno narediti podroben energetski pregled vsake stavbe. Prvi pogoj je natančen popis vsake stavbe po letu gradnje, gradbenih in izolacijskih materialih in oknih, ter po etažah, namembnosti in funkcijah. To smo pravkar storili.

Ste tudi velik zagovornik trajne mobilnosti, to lahko Borovničani vidimo tudi z vašim vztrajnim kolesarjenjem kamorkoli, ste pa tudi podpredsednik Slovenske kolesarske mreže.

Torej, začeti pri sebi ...

Res je treba začeti pri sebi, predvsem zaradi zdravja in sreče. Znanstvene študije dokazujejo, da so kolesarji srečnejši, bolj zdravi, bolj produktivni in tudi ... boljši ljubimci! Tudi če ne kolesarimo »športno-rekreativno«, ampak redno zgolj v službo ali šolo in po opravkih. A kako začeti kolesariti danes? Ko sem bil še otrok, je bilo avtomobilskega prometa nekajkrat manj. Čeprav tudi takrat ni bilo varno, si se po opravljenem kolesarskem izpitu lahko podal na cesto, danes pa je veliko, veliko bolj tvegano. Da bi lahko ljudje več kolesarili, so prvi pogoji ustrezna prometna infrastruktura, prometni režimi in vozniška kultura. Cestna infrastruktura v občini je slaba in evropska sredstva lahko pridobimo le za izgradnjo ustreznih kolesarske infrastrukture, s tem pa si izboljšamo možnosti, da bo sočasno država zagotovila obnovo pripadajočega dela državne ceste. Poleg tega je kolesarski turizem v izrednem porastu, mi pa imamo za njegov razvoj dober potencial. Seveda pa samo ustrezna infrastruktura za pešačenje in

kolesarjenje ni dovolj. Treba je spremeniti mobilnostne navade. Za navado pa vemo, da je železna srajca. K sreči pa sem si tekom poklicne kariere pridobil nekaj znanj glede spreminjanja navad. Upam, da jih bom lahko s pridom in uspešno uporabil tudi v naši občini.

Kar pa se mene osebno tiče: ne v LKM ne v SKM nimam nobene funkcije, ker za to enostavno nimam časa. In odkar sem zaposlen na občini, kolesarim precej manj, predvsem ne več v službo, do katere imam manj kot 100 m. Dokler sem bil zaposlen v Ljubljani sem se na delo večinoma vozil v kombinaciji kolesarjenja (z zlozljivim kolesom) in prevoza z vlakom. Danes z ženo za enodnevni obisk Obale ali Krasa večinoma uporabljava to kombinacijo, za obisk drugih krajev pa kombinacijo avtomobila in kolesa. Pa, da ne bo pomote – rad tudi vozim avto na panoramskih vožnjah, na nezasedeni cesti, recimo na kakšen sončen zgodnje spomladanski ali jesenski dan po Jadranski magistrali. Žal so takšne vožnje praktično mogoče le še v TV oglasih za prodajo avtomobilov in v nekaterih (starejših) filmih.

Kakšne možnosti ima Borovnica za še več kolesarskih povezav?

Trenutno še ni jasno, kako bo na operativni ravni z možnostjo pridobivanja evropskih sredstev za to. Srednjeročno pa delamo na tem, da se zgradi obvozna cesta mimo TMS v Bistri, s čimer bi se odprle tudi možnosti za izgradnjo varne kolesarske povezave do Vrhnike. V »evropskem duhu« z vidika občine utemeljujemo nujnost gradnje te obvozne ceste prav s tem, da brez nje ni mogoče vzpostaviti neposredne, neprekinjene, varne, udobne in privlačne kolesarske povezave do Vrhnike, posredno pa bi seveda s tem prišli do bistveno bolj varnega prometa in krajših potovalnih časov do Vrhnike (in) obratno za vse udeležence v prometu. A pri tem projektu je ključno, ali bo prepoznan interes osrednje nacionalne institucije na področju tehniške dediščine za njen razvoj. Sami veste, da sedanja cesta poteka skozi nekdanji samostan in si lahko predstavljate, kako tresenje, ki ga povzročajo »šleperji« vpliva na častitljivo več stoletij staro stavbo.

Z vodstvom TMS tudi zato vse bolj sodelujemo.

Rok Mihevc

Žig na razgledni točki nad Vihrovco

Po več letih poskusov, eni uničeni skrinjici in štirih povsem uničenih planinskih vpisnih knjigah planinci ne vidimo več smisla, da bi slednje – ob trenutni kulturi obiskovalcev Pekla – tja še nameščali.

Ob demontaži obstoječe skrinjice smo imeli v mislih Kotovo sedlo, pa se je pojavila želja, da bi jo raje prestavili na razgledno točko nad Vihrovco, kjer je novembra 1999 Turistično društvo postavilo obeležje. Na lokaciji je bila namreč že dlje časa manjša vpisna knjižica, a v provizoričnem ohišju. Rečeno, storjeno.

Pa je sočasno padla še ideja, da bi na oni točki prav tako potrebovali žig. Razgledna točka sicer ni na vrhu Krimščka, je pa malce nižje od najvišje točke občine Borovnica, ki na višini 919 metrov meji z občino Brezovica. Kdo bo žig montiral, kdo plačal, je bilo že jasno, kdo pa ga bo oblikoval?

Jasno, mojster Boštjan Pervinšek.

Tako zdaj naše najmlajše na razgledni točki pod Krimščkom oz. nad jamo Vihrovco čaka prav domiselni žig. Do tod vodi planinska pot iz Zabočeva in Rakitne. Vrh Dola je smerna tabla, ki kaže za Krimšček in razgledno točko, na razcep pota s "Pentljo" pa je velik napis "razgled". Pot je dosledno markirana in na novo nadelana.

Če doma pozabiš planinsko knjižico ...

Vrnitev se priporoča po isti poti ali preko vrha Krimščka.

Upamo, da bosta tako žig kot vpisna knjižica tu pred vandali varnejša kot v Peklu, četudi nam bližnja kolesarska drča s Krimščka, ki vedno vztrajneje uničuje traso planinske poti, ob vsem navdušenju pušča malce grenak priokus.

Damjan Debevec

Olimpijski duh zavel tudi čez Borovnico

Olimpijske igre v Tokiu letos obljublajo, da bodo spet potekale, so tik pred vrati in nekaj olimpijskega duha je že čutiti.

Tudi v Borovnici in to prav s pomočjo Slovenske bakle, ki te tedne povezuje Slovence in Slovenke, občane in občanke, športnike in športnice.

Z njenim popotovanjem po vseh 212 občinah želijo prebuditi jekleno voljo in širiti vrednote olimpizma, to pa so prizadevanje za odličnost, izkazovanje spoštovanja in praznovanje prijateljstva. *"Soočanje z nepredvidljivimi okoliščinami globalne razširjenosti*

koronavirusne bolezni nas je vse osupnilo, a hkrati utrdilo v veri upanje, svetlobo. Zremo naprej. Močnejši. Imamo Slovensko baklo, imamo olimpijske sanje," so zapisali organizatorji na spletni strani.

Bakla je čisto novodobna, izdelana iz nerjavnega jekla in bukovega lesa, oblika in izbor materialov pa sta prepletena z močno simboliko: reciklirano nerjavno jeklo kot simbol trdnosti in trajnosti ter bukov les kot simbol modrosti in samozavesti. Plamenico zaključuje krona v silueti Triglava.

Slovenska bakla je zagorela in se na pot podala tudi v Borovnici in tako kot se za naš kraj spodobi, je k nam prispejala kar z vlakom. Iz Logatca so

jo v spremstvu naše občanke, dvakratne udeleženke olimpijskih iger (Sydney 2000 in Atene 2004), nekdanje reprezentantke v kajaku na divjih vodah Nade Mali, predstavnika TVD Partizan Borovnica Toneta Žerjava in Franja Modrijana prinesli na železniško postajo.

Po kratkem sprejemu pa so jo nato borovniški tekači in kolesarji vseh generacij - približno 30 jih je bilo - ponesli čez naš kraj po deževnih in blatnih barjanskih cestah do Tehniškega muzeja v Bistri.

Ta dogodek je bil po besedah župana Bojana Čebele simbolično dejanje tudi za vse žejne druženja in svobode v teh časih.

Rok Mihevc

NLB Mobilna poslovalnica Bank&Go: 3,2,1 – zdaj! Tudi v Borovnici

So dnevi, ko smo preprosto veseli. Eden takšnih je bil, ko je naša **NLB Mobilna poslovalnica Bank&Go** začela uresničevati svoje poslanstvo. Moderno opremljena, v rokah odličnih bančnih svetovalcev, našim strankam pripelje bančne storitve, znanje, izkušnje in nasvete v 36 krajev po vsej Sloveniji.

Osební stik je najbolj domač zlasti starejši populaciji, ki pa ji bomo skušali približati tudi druge načine poslovanja, ki premoščajo fizično razdaljo in so na voljo 24 ur na dan. Zato povejte svojim dedkom in babicam, znancem in prijateljem, da bančne opravke lahko uredijo tudi v mobilni poslovalnici.

Nekaj dodatnih ovinkov smo sicer morali prevoziti, da smo danes lahko tukaj. A nič za to, vedeli smo, da ne bo lahko. V NLB zdravje naših strank in zaposlenih postavljamo na prvo mesto ter pri svojem poslovanju dosledno upoštevamo priporočila in ukrepe pristojnih.

Obiskovalce zato pozivamo, da ne pozabijo na preventivne zdravstvene ukrepe: zaščitno masko, razkuževanje rok, ustrezno varnostno razdaljo, vstopajo pa lahko le posamezno.

Kdaj in kje bo v vašem kraju?

Kdaj? Borovnica, četrtek, 10. in 24. junij, ob 11.55
Kje? Pred trgovino SPAR, Mejačeva ulica

Urník in vse aktualne informacije o mobilni poslovalnici, pa so vam v vsakem trenutku na voljo na <https://www.nlb.si/bankgo>.

Kaj vam mobilna poslovalnica omogoča?

Če želite urediti finančni opravke ali potrebujete finančni nasvet, morda pomoč glede uporabe spletne in mobilne banke ter drugih načinov poslovanja, ki so vam na voljo 24/7, vam je na voljo naš **bančni strokovnjak**. Za gotovinsko poslovanje pa je na voljo **bankomat**.

V mobilni poslovalnici lahko:

- Odprete bančni račun in sklenete bančni paket.
- Naročite plačilno kartico (Mastercard, Visa, Karanta).
- Oddate vlogo za kredit. (Če vlogo za kredit oddate že prek videoklica, lahko v mobilni poslovalnici le še podpišete pogodbo.)
- Sklenete varčevanje ali depozit in se posvetujete tudi o drugih vrstah naložb.
- Dobite nasvet o življenjskih in premoženjskih zavarovanjih.
- Opravite **brezgotovinsko** plačilo z računa na račun.
- Na **bankomatu** dvignete ali položite gotovino in plačate položnice. Ne pozabite, da za uporabo bankomata potrebujete bančno kartico (osebne računa) ter številko (PIN)

Kdaj in kje bo v vašem kraju?

Kdaj? Borovnica, četrtek, 10. in 24. junij, ob 11.55
Kje? Pred trgovino SPAR, Mejačeva ulica

Posijalo je sonce in počistili smo Borovnico

Največ pločevink piva, polivinila in cigaretnih ogorkov

Ko so se sprostile omejitve in je posijalo sonce, smo v občini Borovnica zavihali rokave in se srečali na akciji, ki jo je v soboto, 8. maja 2020, organizirala občina Borovnica in Zavod TRI-NITI, v sodelovanju z JP KP V d.o.o.

Na akcijo so se odzvali posamezniki, skupine in društva (med njimi čebelarско društvo Borovnica, društvo Dolanski fantje, DPŽ Ajda, Jamarski klub Borovnica, PGD Borovnica in Pako, Planinsko društvo Borovnica, Šahovski klub Borovnica, Vrtec Borovnica, TVD Partizan, Zavod TRI-NITI). Na dan akcije je čistilo več kot 100 prostovoljcev, pridružilo pa se je tudi več kot 200 varovancev in vzgojiteljev. Skupaj smo pobrali 200 kg odpadkov, od tega 60 kg papirja in kartona, 50 kg embalaže, 40 kg mešanih komunalnih odpadkov ter 50 kg kosovnih odpadkov. Odziv občanov je bil zelo dober in s skupnimi močmi smo počistili center Borovnice, Laze, Dol, Mavčevo dolino, Staro postajo, Breg, Pako, Podgoro, Jele,

Dražico, Ohonico, Niževce, Zabočevo, Brezovico ter breg Otavščice in Borovniščiце.

Med najbolj pogostimi odpadki so pločevinke (predvsem piva), polivinil, cigaretni ogorki, vrečke (predvsem ob Borovniščici). Med odpadki se najdejo tudi številne maske za obraz. Z odpadki je zopet najbolj onersnažen del brega Borovniščice (od blokov do Fenolita) in evidentirana so bila 3 nova divja odlagališča. Zaradi priporočil je tudi letos čiščenje potekalo v manjših skupinah. Prosto-voljci so poleg vreč in rokavic prejeli še vrečke za živila in jabolka. S tem smo želeli tudi čimbolje slediti "zero waste" smernicam in vzpodbuditi občane k manjši uporabi plastike za enkratno uporabo. Ste vedeli, da julija začne veljati t.i. SUP direktiva, ki bo zelo omejila uporabo plastike za enkratno uporabo?

Na trgu ne bomo našli več plastičnega pribora, krožnikov, slamic, mešalnih palčk za pijače in določenih izdelkov iz ekspandiranega polistirena in vseh izdelkov iz oksorazgradljive plastike. V sklopu akcije je potekal tudi foto izizz "Ujemi in Poberi", katerega namen je razširiti zavest o odpadkih. Nagrado je podarila pizzerija

ja Grebenčeva klet, ki se prav tako zavestno trudi za svet brez odpadkov.

"Kjerkoli si, poberi smeti." je slogan, ki nas spremlja že vrsto let in nas vsakič znova opomni, da je naša odgovornost, da poskrbimo za čisto naravo. Zato pospravimo za seboj in tudi za tistimi, ki žal še ne vedo, da odpadki ne sodijo v naravo.

Hvala vsem posameznikom

Iz naftalina

Janko Smole, letnik 1957 – atlet

Pred štirimi desetletji, natančno 30. 5. 1981, je naš občan Janko Smole iz Brega pri Borovnici najhitreje pretekel prvi mali maraton Treh src v Radencih.

Njegov talent za teke so opazili tudi v osnovni šoli Borovnica, saj je na šolskih in občinskih tekmovanjih dosegal odlične rezultate. Ob vstopu v srednjo šolo v Ljubljani se je vključil v Atletski klub Olimpija, ki mu je ostal zvest več kot dvanajst let. V mladinski konkurenci je dosegal dobre rezultate predvsem na daljših progah, kjer sta pomembni vzdržljivost in vztrajnost. Njegovi najbolj ljubi disciplini sta bili tek na 3000 m z ovirami in 5000 m. Tudi na krajši razdaljah je bil dober, udeleževal se je raznih tekmovanj v krosu po Sloveniji. Svoje najboljše rezultate je dosegal med letoma 1975 in 1981.

V tem času je redno nastopal na raznih tekaških tekmovanjih in dosegal vrsto odmevnih uvrstitev, med drugimi: tek mladosti Vrhnika 1975 – 1. mesto, prvenstvo SRS za starejše mladince 1975 – 3. mesto, atletski miting Ljubljana – 1. mesto. Julija 1977 je v Novem Sadu na Državnem prvenstvu SFRJ med mlajšimi člani v teku na 5000 m zasedel drugo mesto, njegov rezultat je bil takrat celo tretji najboljši v državi, močno pa se je približal tudi normi za nastop na letnih Olimpijskih igrah, ki so bile leta 1980 v Moskvi. Med največje uspehe pa vsekakor sodi nastop na Balkanskem klubskem prvenstvu leta 1981 v Tripoliju v Libiji, kjer je v teku na 3000 m z ovirami zasedel prvo mesto.

Udeleževal pa se je tudi tekmovanj na lokalni ravni, kot so Tek Ulovka, Tek po ulicah Vrhni-ke, Nočni tek Logatec, Tek ob mejah KS Drenov grič – Lesno Brdo, Spomladanski kros Dragomer in drugih. Zelo rad se spominja štafetnega teka med

Tek na 5000 m, Trst 1979 – Smole štev. 5

Radenci 1981 – Maraton Treh src

Bistro in Borovnico leta 1977 v počastitev krajevnega praznika, ko so člani OO ZSMS Breg – Pako v postavi Ciril Šivic, Stane Pristavec, Janko Smole in Franc Smole premočno osvojili prvo mesto na štiri kilometrski razdalji.

Po prekmalu končani aktivni športni poti se je posvetil družini, aktivno pa deluje v domačem gasilskem društvu PGD Breg – Pako in v lokalni samoupravi, kjer je občinski svetnik že tretji mandat.

Franjo Modrijan

Položili cvetje pri spomeniku Faškarske čete

Delovanje društva ZB NOB Borovnica je tako kot delovanje ostalih društev prilagojeno ukrepom za zaježitev epidemije. Tako smo tudi naše običajne pomladne prireditve izvedli v omejenem obsegu.

Dan upora smo kot običajno počastili pri spomeniku talcem na Belem potoku. Prav posebej smo bili veseli, da je naša članica Jana Šraj za svoje dolgoletno društveno delo prejela priznanje ZB Slovenije. Ustanovitev Faškarske čete, ki je tudi dan našega društva, obeležujemo vsako prvo so-

boto v mesecu maju. Običajno se nas zbere malo manj kot sto in po prireditvi sledi prijetno druženje. Letos smo ta pomemben dan obeležili le s polaganjem cvetja. In kratko predstavitev borbene poti faškarske čete, ki jo je podal Andrej Očepek.

Spominu na padlega dr. Ivana Korošca smo se poklonili skupaj z osnovno šolo pri spomeniku na Lazah. Tudi ta dogodek je bil izveden v skromnejšem obsegu.

Izboljšanje epidemiološke slike in s tem sproščanje ukrepov pa obeta, da bomo letos lahko ponovili pohod do spomenika v Bistri, ki smo ga prvič izvedli lani in je predviden 3. 7.

ZB NOB Borovnica

Prihaja kresni čas in spet bo veselo pri nas!

Da bi na težave nekoliko pozabili, se v družbi prijaznih ljudi poveselili, vas bomo k nam povabili.

Pod našim kozolcem bo zazvenela slovenska ljudska pesem v izvedbi ženske vokalne skupine CINTARE. Dobimo se v soboto, 26. 6. 2021, ob 20. uri na ekološki kmetiji Pr'Laškarju (Zabočevo 10, Borovnica)

Prireditev bo na prostem in ob upoštevanju vseh navodil NIJZ glede zdravstvenih okoliščin v Republiki Sloveniji.

Predstavitev skupine:

Skupina nepretrgoma deluje že od leta 2003. Ohranjajo slovensko ljudsko pesem, posredujejo kulturne vrednote, etnološko znanje, ohranjajo slovensko ljudsko izročilo in spodbujajo h kulturni ustvarjalnosti. Umetniški vodja skupine je ga. Mira Nastran, predsednica društva je ga. Judita Strmčnik.

Svoje poslanstvo, ki ga v sebi nosi ime skupine CINTARE – tavžentrože, pevke udejanjajo z dobrodelnim projektom »Zapojte z nami«, saj že vrsto let nastopajo v bolnišnicah in domovih za starejše, kjer bolnikom ter starostnikom s pesmijo in prijazno besedo pomagajo zdraviti – kot tavžentroža – dušo in telo.

So dobitnice številnih priznanj. Slovensko etnološko društvo SED jim je 11. novembra 2020 podelilo Murkovo listino za ohranjanje slovenskega ljudskega petja in njegovo revitalizacijo.

Vabljeni!

April v vrtcu Borovnica

Mesec april naj bi bil najbolj muhast mesec.

In res nas je že v začetku meseca pričakal »lockdown« in v vrtcu je bilo organizirano nujno

varstvo. Strokovne delavke so v zmanjšanih skupinah poskrbele, da so otroci preživeli nekaj dni kar se da zanimivo.

V mesecu aprilu obeležimo kar nekaj zanimivih dni in s tem

tudi dejavnosti – svetovni dan mladinske književnosti, svetovni dan zdravja, svetovni dan Zemlje ...Strokovne delavke so s svojimi skupinami na različne načine izvajale dejavnosti in otrokom na zanimive in ustvarjalne načine približale različne teme.

Otroci so pripovedovali ob slikanicah, opisovali različne dejavnosti, pripovedovali o tem, kaj so videli in kaj so delali, ... Ozaveščali so se o tem, kako poskrbimo za naše zdravje, izdelovali plakate zdravih in nezdravih živil,... Opazovali naravo, opazovanje plodov in rastlin z lupo, raziskovali naravo in ugotavljali spremembe, ki so se zgodile. Pogovarjali smo se o planetu Zemlja in kako pomembno je poskrbeti, da živimo v čistem okolju in da poskrbimo, da tako tudi ostane. Izvedli smo tudi čistilno akcijo; se sprehodili po Borovnici in pri tem pobirali smeti. Pogovorili smo se o tem, kako delujejo zbirni centri, kateri odpadki so škodljivi, kako ločujemo odpadke in kako lahko recikliramo odpadke.

Svetovni dan Zemlje smo obeležili tudi z ustvarjalnimi dejavnostmi – sadili smo različna semena, jih opazovali, kako rastejo in ugotavljali napredek. Aprilsko muhasto vreme nam je zagodlo in nam onemogočilo obdelovanje vrčevskega vrčička. Po prvomajskih počitnicah pa smo lahko končno poskrbeli, da je naš vrčiček zaživel. Otroci so ga skupaj s strokovnimi delavkami pripravili na različne sadike, tako zelenjavne kot tudi različne dišavnice. Otroci so pomagali pri pripravi gredic, sajenju sadik in urejanju okolice. Pridobivali so nove veščine in na zanimiv in poučen način pridobivali novo znanje.

Za vrčiček bomo poskrbeli skozi celo leto do pozne jeseni.

Svaka na žaru

Bi svaka na žaru? Srednje zapečenega, surovega ali že skoraj zažganega? No, verjetno svaka na žar ne bi dali, ker je bolj priročen ob žaru in to vesta tudi Borovničan Tine Palčič in Grosupeljčan Andrej Kopitar.

Njuna zgodba »Svaka na žaru« gre nekako takole: »Davnega leta sta sedanja svaka, ki sta obsedena z jedmi z žara in samo peko na žaru, spoznala sestrji. Veliko smo se družili in potovali skupaj, ampak zmeraj smo zašli na temo hrane. Ugotovili smo, da smo vsi štirje ljubitelji jedi z žara, vedno smo preizkušali nove jedi in jih tudi sami poskusili speči na vseh možnih variantah žarov. Z leti smo pridobili veliko izkušenj in tudi prijateljev, ki so z nami

Svaka Tine in Andrej skoraj na žaru

radi pekli in jedli.« V teh letih se je zamenjalo tudi kar nekaj

žarov, ki so pregoreli zaradi njihovih strastnih pek. Pa je

Priročen žar "Vulcanus"

prišla »slnasta ljubezen na prvi pogled« – žar Vulcanus. Gre za posebno zasnovan izdelek, ki ne zagotavlja samo vira toplote, temveč tudi prijetno vzdušje, ki bo pritegnilo vaše goste. Za njegovo izdelavo uporabljajo le najkakovostnejše materiale – rezultat je žar, ki ga ni treba vzdrževati, je vremensko od-

poren in lahko v samo eni uri na njem pripravite hrano za do 50 ljudi. »Naša strast do žarov smo začinili s sodelovanjem s češkim proizvajalcem žarov Vulcanus, ki izdeluje prestižne, kakovostne žare, ki jih lahko uporabite v vseh vaših fantazijah gurmanskih užitek.« (RM)

Letno poročilo o pitni vodi za leto 2020 za vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici

Letno poročilo o pitni vodi predstavlja pregled rezultatov preskušanja parametrov pitne vode za leto 2020 na oskrbovalnem območju, kjer je upravljalec vodovodnega sistema Občina Borovnica, Paplerjeva ulica 22, 1353 Borovnica (v nadaljevanju Občina Borovnica).

Obveznost priprave letnega poročila izhaja iz 34. čl. Pravilnika o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17 v nadaljevanju Pravilnik), ki obveznost nalaga upravljavcu sistema za oskrbo s pitno vodo. Uporabniki pa morajo biti o vsebini poročila seznanjeni preko sredstev javnega obveščanja.

Uporabniki so tako obveščeni v občinskem glasilu Naš časopis. Letno poročilo je uporabnikom pitne vode stalno dostopno na spletni strani www.borovnica.si. Temeljna naloga upravljavcev vodovodnih sistemov je zagotavljanje varne oskrbe s pitno vodo, k čemur prištevamo zagotavljanje nemotene oskrbe, zagotavljanje ustreznih količin in tlakov v vodovodnem sistemu ter skladnosti in zdravstvene ustreznosti pitne vode. Upravljavcem vodovodnih sistemov Pravilnik nalaga polno obveznost zagotavljanja skladnosti in zdravstvene ustreznosti vode kot živila, nad katerim mora upravljavec izvajati notranji nadzor na osnovah HACCP sistema (Hazard Analysis by Critical Control Points). Ta omogoča pravočasno prepoznavanje mikrobioloških, kemičnih in fizikalnih tveganj,

ki lahko predstavljajo potencialno nevarnost za zdravje ljudi, izvajanje potrebnih ukrepov ter vzpostavljanje stalnega nadzora na tistih mestih (kritičnih kontrolnih točkah) v oskrbi s pitno vodo, kjer se tveganja lahko pojavijo. Notranji nadzor v letu 2020 je potekal po novo postavljenih postopkih na osnovi HACCP načrta, ki vsebuje mesta vzorčenja, vrsto preskušanj in najmanjšo frekvenco vzorčenja, kar se določa na osnovi ocene tveganj za vsako oskrbovalno območje posebej. Preskušanje vzorcev v okviru notranjega nadzora izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. Poročilo se nanaša na kakovost pitne vode na vodovodnem sistemu Brezovica pri Borovnici. Podatki so pridobljeni iz poročil o izvedeni nalogi Spremljanje zdravstvene ustreznosti

pitne vode – Občina Borovnica (vodovod) in se hranijo na Občini Borovnica. Občina Borovnica upravlja z vodooskrbnim sistemom Brezovica pri Borovnici. **1.1. Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici** Prebivalci naselja Brezovica pri Borovnici in del naselja Dražica so priključeni na vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici. Oskrbujejo se iz vodnega vira Šumnik. Vodo se od avgusta 2020 redno dezinficira. **2.1. Vodovodni sistem Brezovica pri Borovnici** Kakovost vode se ugotavlja z notranjim nadzorom in državnim monitoringom v skladu s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17), ki določa mejne vrednosti para-

metrov pitne vode. Osnova za zagotavljanje kakovosti pitne vode je HACCP načrt. Notranji nadzor izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano – NLZOH po letnem planu. Ta je izdelan tako, da se opravljajo redne in občasne analize vode (mikrobiološke, kemijske in fizikalne) na predvidenih odjemnih mestih, ki se določijo tako, da so v čim večji meri vključeni večji deli vodovodnega sistema. Za vsako opravljeno analizo NLZOH izda poročilo z izvidi preiskav in podanim mnenjem ter predlaganimi ukrepi v primeru odstopanja. Iz opravljenih analiz notranjega nadzora je razvidno, da so bili v letu 2020 za mikrobiološko analizo odvzeti 4 vzorci (iz omrežja in vodohrana) za občasni preiskus. Preventivni ukrep prekuhanja vode za prehranske na-

mene v letu 2020 je bil izdan od 25. 11. 2019 do 23. 11. 2020. **Mikrobiološka preskušanja** Rezultati mikrobioloških preskušanj kažejo, da je bil en vzorec neskladen zaradi prisotnosti Clostridium perfringens (s spori) s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06 in 25/09). Rezultati vzorcev pitne vode, ugotovljenih pri monitoringu – spremljanje pitne vode Monitoring ni bil izveden. Predvideni ukrepi Redno vzdrževanje vodovodnih objektov in vodovodnih armatur na sistemu. Nadzor V prilogi je Tabela 1, tam so podani vsi zbirni rezultati fizikalno-kemijskih in mikrobioloških preskušanj vzorcev pitne vode za leto 2020, odvzetih v okviru notranjega nadzora. **Občina Borovnica**

OSNOVNI PODATKI									INTERNI NADZOR															
Upravljavec	Ime sistema	Ime osk. območja	Št. prebivalcev	Distribucija m3/leto	Dezinfekcija	Dezinfekcijsko sredstvo	Druga priprava vode	Tip vode	mikrobiološka preskušanja						kemijska preskušanja									
									Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev				Št. vzorcev z E.coli		Število vzorcev		Št. neskladnih vzorcev				Neskladni po prilogi B	
									Redne	občasne	redne	vpišite ime preseženega parametra *	občasne	vpišite ime preseženega parametra *	redne	občasne	redne	občasne	redne	vpišite ime preseženega parametra	občasne	vpišite ime preseženega parametra	vpišite št. preseženih parametrov	vpišite ime preseženega parametra
Občina Borovnica	Brezovica pri Borovnici	Brezovica pri Borovnici	257	34000	1	2	/	1	0	4	0	/	1	CP	0	0	0	0	0	/	0	/		

*Legenda:

EC - E. coli, CP - clostridium perfringens, KB - koliformne bakterije, SK22 - št. kolonij pri 22°C, SK37 - št. kolonij pri 37°C, EN - enterokoki, PA - Pseudomonas aeruginosa

Županova beseda

Gremo optimistično naprej

Spoštovane občanke in občani, smo tik pred tem, da zaključimo šolsko leto, ki je bilo polno prilagajanj in vse prej kot lahko tako za otroke, starše kot tudi učitelje.

Upam, da bodo otroci lahko ostali do konca šolskega leta v šolskih klopih in da ne bo prehudih nihanj pri znanju in spretnostih.

Boj s pandemijo Covid 19 še ni končan čeprav že vidimo rezultate cepljenja. Sam sem se dal cepiti takoj, ko sem dobil poziv, ravno v maju pa sem prejel tudi drugi odmevrek cepiva. Pozivam vas, da se greste cepiti, če pa imate dvome se posvetujte z vašim zdravnikom. Le na tak način se bomo lahko vrnili v bolj normalno življenje, lahko se bomo ponovno družili, obiskovali kulturne in športne prireditve ter potovali vsaj približno tako kot pred izbruhom pandemije. V maju smo tudi praznovali meni prav poseben praznik. 20. maja je namreč tradicionalni dan čebel, ki so pomembne za naravo in kmetijstvo. Ob tej priložnosti sem se srečal tudi z ministrom za okolje in prostor mag. Andrejem Vizjakom, ki je tudi pred kamerami pojasnil pomen bivanja v sožitju z naravo, skupaj pa sva predstavila primer urbanega čebelarjenja na strehi stavbe omenjenega ministrstva v Ljubljani.

Naj omenim tudi, da projekti v občini potekajo nemoteno in napredujejo. Končujejo se dela na cesti, ki pelje na Koreno, zelo daleč pa smo tudi pri urejanju vsega potrebnega za gradnjo prizidka v vrtcu Horjul. Trenutno smo v fazi izbire najboljšega ponudnika za izvedbo tega pomembnega gradbenega projekta, ki bo

zagotovil več mest v našem vrtcu. V naslednjem koraku nas čaka pogajanje z izvajalcem in verjamem, da nam bo uspelo dobro določiti vse detajle. Naj poudarim, da so na zadnji seji občinskega sveta svojo podporo gradnji prizidka ponovno podali občinski svetniki in izpostavili pomen širitve. Prav tako nemoteno tečejo aktivnosti pri urejanju vodotoka skozi Horjul. S tem bomo uredili protipoplavno varnost, hkrati pa odpravili določene nepravilnosti iz preteklosti, ko se ni gradilo v skladu s predpisi.

Za konec naj omenim še dva dogodka, ki sta zaznamovala ta mesec. Upam, da vas je prvomajska jutranja budnica naših gasilcev spravila v dobro voljo in poskrbela, da je se vsaj malo začelo dogajati. Potem je pa tu še obisk olimpijske bakle kjer lahko rečem, da smo se s ponosom pridružili občinam, ki podpirajo šport in olimpizem. Tudi na tem področju so se v maju začele določene aktivnosti saj so se strogi ukrepi nekoliko omili in so dovoljena tako združevanja ljudi kot tekmovanja. Šport je za občino pomemben in za njegov razvoj imamo v pripravi dolgoročne načrte tudi pri nas.

Naj vam zaželim še vse dobro ob bližajočem občinskem prazniku. Naj vam ta pogum in odločitev, da smo lahko uspešna in samostojna občina zagotovi optimizem za naprej. Prav je, da se vsako leto 21. junija spomnimo na to.

Župan Janko Prebil

Ponosno praznujemo OBČINSKI PRAZNIK in DAN DRŽAVNOSTI

Vsem občankam in občanom
iskreno čestitamo!

Župan Janko Prebil

Minister Andrej Vizjak in župan Janko Prebil ob prazniku poudarila pomen čebel

Čebele letijo tudi do 3 kilometre daleč na pašo. V ozadiju je Rožnik, ki ponuja dobro pašo.

Ob letošnjem prazniku, svetovnem dnevu čebel, je ministrstvo za okolje in prostor pripravilo manjši dogodek za predstavnike medijev na strehi ene od svojih stolpnic v centru Ljubljane.

V tujini je urbano čebelarjenje vedno bolj priljubljeno, z dvema panjema na vrhu stavbe pa ta trend raste tudi pri nas.

Vsako leto čebele na stavbi ministrstva pridelajo okoli 30 kilogramov medu, kot zanimivost pa naj povemo, da je po analizah med dobre kakovosti brez škodljivih primesi, kar pomeni, da imajo čebele v Ljubljani dobro pašo in da živijo v okolju, kjer ni onesnaženja, ki bi škodljivo vplivalo na čebele ali ljudi. Kot častni gost se je ministru pridružil tudi Janko Prebil, župan občine Horjul, ki je tudi predsednik čebelarskega društva Dolomiti Polhov Gradec in

Iz dveh nakladnih panjev pridelajo na strehi stolpnice 30 kilogramov medu letno.

oskrbnik obeh čebeljih družin. Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak se je ob tem posebnem dnevu zahvalil za trudi in sodelovanje ter dejal: 'To je velika priložnost, da izpostavimo pomen čebel, ne samo za prehrano ampak tudi biodiverzitet in za to raznolik živalski

svet na zemeljski obli. Slovenija daje še vedno velik pomen čebelam, zato je bila tudi pobudnica za ta svetovni dan čebel. Tudi na Ministrstvu za okolje in prostor se tega zavedamo, zato na simbolni ravni dajemo čebelam veliko težo. Zato imajo na strehi naše stavbe, na vrhu

stolpnice svoje mesto. Pridelek iz dveh čebelnjakov pa podarimo ob raznih priložnostih in je namenjen uživanju in prehrani. Med je del slovenskega tradicionalnega zajtrka. Želimo si, da postane simbol naravne prehrane in da bo vedno bolj pogost na jedilnikih slovenskih družin.'

Župan Janko Prebil, ki kot oskrbnik čebel v centru Ljubljane najmanj enkrat na dva tedna pregleduje stanje v čebelnjaku, je izpostavil pomen čebelarskega praznika: 'Za Slovenske čebelarje je 20. maj pomemben dan, saj s tem obeležujemo rojstvo našega rojaka in pionirja čebelarjenja Antona Janše. Prav zaradi čebele je med drugim Slovenija prepoznavna v svetu. Vemo, da imajo čebele velik pomen za delovanje naravnega okolja, pomembne so za kmetijstvo, saj oprašujejo sadno drevje in določene poljščine. To tradicijo moramo nadaljevati tudi zato, ker je Slovenija tako raznolika, saj čebelam ponuja pašo na travnikih in v gozdovih, zaradi svoje občutljivosti na onesnaženost pa so tudi pomembne pri prepoznavanju škodljivih vplivov na okolje.'

Čeprav bo letošnja sezona zelo slaba, po nekaterih informacijah namreč v zadnjih stotih letih čebelarji ne beležijo tako slabega vremena in s tem povezanega pridelovanja medu, pa je Janko Prebil dejal, da nas to lahko nauči nekaj tudi za naše življenje. Čebelarji svojim čebelam v tako težkem času pomagajo, tako kot si moramo med seboj pomagati tudi mi, ko pride do stiske. Na koncu pa vedno ostaja upanje. Upanje, da bo naslednje leto bolje.

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Obvestilo

Objava javnega razpisa za sofinanciranje nepremičnin kulturne dediščine

Obveščamo vas, da je Občina Horjul na občinski spletni strani www.horjul.si v mesecu maju objavila **Javni razpis o sofinanciranju obnove nepremične kulturne dediščine v letu 2021.**

Vse podrobnosti najdete na spletnem mestu. Občina s tem skrbi za ohranjanje nepremičnin, ki sodijo v dragoceno kulturno dediščino v naših krajih.

Vabljeni na ogled dokončanega medgeneracijskega središča

Mobilni Medeni paviljon prikazuje, kako delujejo čebele in bo tudi na ogled vsem obiskovalcem med 15. in 17. junijem

Sredi junija lepo vabljeni na uradno odprtje nove pridobitve v občini Horjul, ki bo povezovala vse generacije.

Veseli nas, da okolica šole ponuja lepo priložnost za popoldanski oddih, morda miren sprehod vsem starejšim ali pa veliko veselja najmlajšim, ko se lahko zabavajo na tamkajšnjih igralih. Vsem obiskovalcem bo v prazničnih dneh pred občinskim praznikom od 15. 6. do 17. 6. postavljen na ogled tudi paviljon projektnega partnerja Če-

belarske zveze Slovenije, ki so ga poimenovali Medena zgodba. Tam boste lahko s strokovnim vodenjem in predstavitvijo izvedeli vse o čebelah, njihovem izrednem pomenu za pridelavo hrane in od blizu videli, kako nastaja med in ostali čebelarški izdelki.

Na Čebelarški zvezi Slovenije v Javni svetovalni službi v čebelarstvu s tem mobilnim paviljonom dodobra predstaviti slovensko čebelarstvo doma in v svetu.

Ob tem še omenimo, da je izvedba medgeneracijskega središča pomemben projekt za

prihodnost, ki ga z evropskimi sredstvi financira LAS Barje z zaledjem z jasnimi cilji, da se bodo tu lahko srečevali, družili in povezovali vsi občani in občanke.

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Peter Kavčič, foto: Peter Kavčič, ČZS

Obvestilo občanom glede plačila NUSZ

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju v krajšem zapisu s kratico NUSZ) se plačuje letno, in sicer je znesek razdeljen na dva dela.

Predvidoma boste položnici prejeli v mesecu juniju, imeli pa bosta različen rok plačila. Ker je trenutno v pripravi sprememba Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč, bi radi opomnili naše občane, da v določenih primerih lahko zaprosite za oprostitev plačila

NUSZ. Vsi novi lastniki stanovanj ali stanovanjskih hiš, ne glede na to, ali gre za nakup ali novogradnjo nepremičnine, lahko zaprosite za petletno oprostitev plačila NUSZ. Zakon o stavbnih zemljiščih v 59. členu namreč določa, da petletna doba oprostitve plačevanja NUSZ začne teči od dneva vselitve v stanovanje ali stanovanjsko hišo.

Obrazec za uveljavljanje oprostitve najdete na spletni strani Občine Horjul (E-OBČINA – Vloge in obrazci – Vloga za petletno oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča). Vlogo lahko oddate osebno v spre-

jemni pisarni, preko klasične pošte ali elektronsko. Upravna taksa za vlogo znaša 22,60 €, razen če je oddana elektronsko, saj v tem primeru znaša 18,10 €. Novost je tudi to, da je v letošnjem letu Občina Horjul pričela s posodobitvijo podatkov o velikosti zemljišč in objektov. Geodetska uprava RS namreč vodi evidenco, v kateri so navedene velikosti, ki so merodajne za obračun NUSZ. Iz tega naslova se lahko zgodi, da se bodo letošnji zneski razlikovali od preteklih, kljub temu da se vrednost točke za izračun nadomestila ni nič spremenila.

Peter Kavčič

Župan in predstavnik Ruske federacije položila venec padlim vojakom

Tradicionalno v maju ali oktobru vsako leto župan Janko Prebil in Alexey Abramov, vodja konzularnega oddelka veleposlaništva Ruske federacije, položita venec pred spomenikom, posvečenim padlim ruskim in sovjetskim vojakom v naši občini.

S tem ohranjata spomin na padle ruske in sovjetske vojake na slovenskih tleh in tudi po celem svetu.

Ta tradicija je pomembna tudi za ohranjanje skupne ru-

ske-slovenske zgodovine in je namenjena tudi ozaveščanju mlajših generacij, da se takšne vojne ne bi nikdar več ponovile.

Župan Janko Prebil se je ob tej priložnosti zahvalil pred-

stavniku Ruske federacije za obisk v občini in pri tem izrazil zadovoljstvo ob sodelovanju in poudaril, da smo dolžni izkazati spoštovanje in čast padlim.

Ta poklon je tudi opomin, da ne smemo nikdar več dopustiti, da pride do takšnih grozot, kot jih prinaša vojna.

Moramo gledati naprej za boljši skupni jutri in sodelovati, da ne bi prihajalo do konfliktov.

Peter Kavčič, foto: občinski arhiv

LEKARNIŠKA PODRUŽNICA HORJUL Z NOVIM ODPIRALNIM ČASOM

Odpiralni čas:

- ponedeljek, torek: 10.00 - 18.00
- sredo, četrtek: 08.00 - 16.00
- petek: 08.00 - 14.00

Slovenska cesta 17, Horjul

Lekarniška podružnica Horjul, ki se nahaja v sklopu Centra starejših Horjul, sedaj posluje s spremenjenim odpiralnim časom.

V Lekarniški podružnici Horjul vam zaposleni strokovno svetujemo o uporabi zdravil na recept in brez recepta, prehranskih dopolnil, raznovrstnih medicinskih pripomočkov, dermokozmetičnih izdelkov ter drugih izdelkov za ohranjanje zdravja in dobrega počutja.

Vljudno vabljeni!

www.lekarnaljubljana.si

Koncert in ples v domu starejših

Sredi maja se je odvil mali koncert Francija Žvoklja iz Podolnice v DSO Horjul.

Glasbenik je s svojo harmoniko razveselil tako stanovalce kot zaposlene v domu, saj je zaradi ukrepov povezanih s pandemijo dogajanja manj kot običajno. Deliti veselje in nasmehe pa je nekaj najlepšega!

V domu starejših so se koncerta zelo razveselili in povedali: 'V času epidemije se oskrbovancem dogaja manj kot

ponavadi, zato smo že lansko leto organizirali koncerte pod balkoni DSO Horjul. Lansko leto so bili strožji ukrepi, zato smo koncert pripravili pod balkoni, letos ko so ukrepi malo bolj sproščeni in so oskrbovanci precej bolj sproščeni. Zaradi slabega vremena smo se določili, da poskrbimo za koncert kar v avli doma. Oskrbovanci so bili obiska zelo veseli. Franci je zaigral pesmi, ki so vsem znane, zato so ob spremljavi harmonike peli, nekateri med njimi so celo zaplesali. Na koncu pa so zaplesali še v 'vlakcu'

in se na ta način še malo razgibali. Dve oskrbovanki sta tisti dan praznovali tudi rojstni dan, zato smo jima zapeli vse najboljše in je bilo vzdušje še bolj veselo.'

Obenem pozivajo tudi vse, ki bi s svojim glasbenim nastopom želeli polepšati dan našim najstarejšim občanom, da kontaktirajo vodstvo DSO Horjul in se dogovorite za vse podrobnosti. Publika bo zagotovo navdušena.

Peter Kavčič,
foto: občinski arhiv

Pristan – pomoč na domu za ostarele

Zavod Pristan je neprofitna organizacija za izvajanje socialnovarstvene storitve pomoči družini na domu, na podlagi dovoljenja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

To storitev sofinancirajo posamezne občine v smislu koncesijskega razmerja. Pogovarjali smo se z Nado Jerala, koordinatorko pomoči na domu in vodjo enote Ljubljana, pod katero sodi tudi Horjul.

Na vprašanje, kako se je pomoč na domu uveljavila na našem področju, je odgovorila: 'Od leta 2015, odkar imamo koncesijo za opravljanje pomoči v Horjulu, se je število uporabnikov v občini zelo povečalo.

Na začetku smo pomagali le dvema starostnikoma, leta 2020 pa smo jih našli kar 17.

V letošnjem letu sodelujemo z dvanajstimi osebami. Večina gre za starostnike starejše od 80 let, ki so še toliko pri močeh, da lahko še živijo doma, a vsega ne morejo postoriti sami.

Zaradi sodobnega načina življenja, ko so ljudje po službah, pa njihovi družinski člani, prijatelji ali sorodniki ne zmorejo ustrezno pomagati. S tem, ko lahko starost preživljajo doma, jim preko naše storitve omogočimo izbiro in niso postavljeni pred dejstvo, da morajo nujno v dom za ostarele. Lahko bi dejali,

Nada Jerala, koordinatorka pomoči na domu za območje Ljubljane.

da nekako razbremenimo družino pri skrbi za svoje.'

Morda še en zanimiv podatek. Tovrstno pomoč na domu, torej v okvirjih kot jih poznamo sedaj, so pred leti razvili slovenski centri za socialno delo in lahko rečemo, da so prilagojeni prav za naš prostor in način življenja.

V kolikor želite izvedeti več, lahko pokličete za dodatne informacije na telefonsko številko 01/547 95 79 ali na mobilno številko 031/702-698 ali preverite spletno stran www.pristan.si

Kdo je upravičen do storitve pomoči na domu?

Pomoč družini na domu je namenjena upravičencem, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, če se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanju nimajo možnosti. V osnovi pa lahko razdelimo upravičence v pet skupin, in sicer: osebe starejše od 65 let, osebe s statusom invalida, druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči, kronični bolniki in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja ter nenazadnje hudo bolni otroci, ki niso vključeni v organizirano obliko varstva.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Pregled gradbenih del na čistilni napravi Podolnica

V začetku maja so predstavniki občine, VOKA Snage in izvajalci del opravili pregled dokončanih gradbenih del na čistilni napravi Podolnica.

Plenice, vartirne paličice, ostanki hrane, lasje, damski vložki ne sodijo v kanalizacijo.

Med pregledom so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti in neskladnosti, ki pa bodo hitro odpravljene. Predstavniki VOKA Snage kot investitor in podjetja Komunale gradnje d.o.o. kot izvajalec ter dobavitelj čistilne naprave ter strojne in elektro opreme, so ugotovili določena manjša neskladja, ki jih mora izvajalec odpraviti do konca maja letos. Z rekonstrukcijo čistilne naprave, ki deluje in opravlja svojo nalogo, je se-

daj negativen vpliv na vodotoke v občini močno zmanjšan. S tem je poskrbljeno za boljše kakovost življenja vseh nas, obenem pa si bo lahko narava hitro opomogla. Z delujočima čistilnima napravama v Horjulu in Podolnici in projektom kanalizacijskega omrežja in čistilne naprave v Žažarju pa bo Občina Horjul naredila še pomemben korak naprej k skladnosti z evropskimi določili, ki jih nalaga EU svojim članicam glede ravnanja z odpadnimi vodami.

Žal so omenjeni pregledniki med obiskom čistilne naprave v Podolnici ugotovili tudi, da se vaščani Podolnice oziroma vsi, tisti, ki so priključeni na to čistilno napravo, ne držijo navodil, kaj sodi v fekalno kanalizacijo. Na VOKA Snaga zato opozarjajo, da se v kanalizacijski sistem ne meče odpadkov, ki niso razgradljivi, ter ne spadajo v kanalizacijo, kot so na primer: vata, čistilni robčki, plenice, vatrane paličice. Vsi ti odpadki v straniščno školjko ne sodijo, saj lahko že v vašem hišnem sistemu povzročijo zoprne zamažitve, ko pa pridejo do čistilne naprave, pa povzročajo slabše delovanje, saj mikroorganizmi, ki predelujejo odpadno blato, tega ne razgradijo. Na občini prosijo za upoštevanje teh navodil oziroma priporočil, saj tako ne bo prihajalo do motenj pri delovanju čistilne naprave.

Besedilo Peter Kavčič,
Foto: Občinski arhiv

Rešitev za bolečine v mišicah

Imate bolečine na predelu križa in vratu?

Vam mravljinčijo roke, imate pekoč občutek med lopaticami in glavobole?

Naj vam razložim, da do bolečine pride zaradi zakrčenih mišic. Te so definirane kot togo, občutljivo mesto, ki se nahaja v mišicah, kitah in vezeh. V premer merijo od treh milimetrov do enega centimetra. Mišica je otrdela, včasih tudi boleča.

Glavni razlogi za ta pojav so:

- hitri in nekontrolirani gibi
- velike temperaturne razlike
- pretiran mišični napor
- nepravilna drža
- slab krvni pretok
- pomanjkanje fizične pripravljenosti

Kaj lahko storite?

Najboljša rešitev je obisk terapevtske masaže, po kateri boste imeli sproščene mišice, boljše gibljivost sklepov in več energije. Bolečina pa se bo zmanjšala ali celo odpravila. Obisk je priporočljiv 1x mesečno, saj sproščanje mišic pripomore k temu, da se težava ne razširi tudi na druge predele. Prav tako boste imate kvalitetnejši spanec, boljše splošno počutje in delo v službi bo potekalo nemoteno.

Mnenje stranke: zaradi sedečega dela sem imela pekočo bolečino v vratu, pod lopaticami in ramenih. Po priporočilu prijateljice sem začela enkrat mesečno hoditi na masaže k Juditi. Po treh terapijah je bolečina popolnoma izginila. Kljub temu ohranjam masažo enkrat mesečno, ker mi je mar za svoje zdravje in počutje in ker Judita res ve, kako sprostiti zategnjene mišice! Super je! Z veseljem se vračam k njej! J. J.

Da bi to bolečino odpravili tudi vi, nas čim prej pokličite na telefonsko številko 068 645 507 in skupaj preverimo, kaj bi bilo treba narediti.

Judita – masažni in kozmetični salon
Ljubljanska cesta 19, Horjul

Gasilska budnica na 1. maj

V soboto, 1. maja, jutraj na svetovni praznik dela, je po horjulski občini odmevala prav posebna budnica.

Kolona gasilskih vozil se je zapeljala skozi Horjul in vse vasi ter zaselke v občini in na tak način popestrila praznični dan občanom.

Morda vas je koračnica, ki so jo predvajali prek ozvočenja v poveljniškem avtomobilu, zbudila, morda ste jo slišali ob jutranji kavi ali pa že, ko ste se odpravljali po opravkih. V vsakem primeru pa smo prepričani, da vam je koračnica ob spremstvu kolone vseh rdeče obarvanih gasilskih vozil vsaj malce polepšala sobotno jutro. Glede na odziv ljudi ob cesti, ki so se ustavljali in mahali gasilcem v pozdrav, so v ta čudni pandemični čas prinesli malo dobre volje in razveselili stare in mlade.

Z gasilsko budnico pozdraviti ljudi

In ravno to, kako polepšati čas, ko se praktično nič ne dogaja, je bil glavni motiv poveljnika Gasilske zveze Horjul. Robert Kranjec, pobudnik te akcije, je povedal: 'Predolgo časa se bolj malo ali praktično nič ne do-

gaja. Ko sem razmišljal, kako bi nadaljevali tradicijo prvomajske budnice, ki je sicer v preteklih

letih potekala s pomočjo godbe na pihala in je dosegla le del občine, sem prišel na idejo, da po-

zovem vsa prostovoljna gasilska društva v občini, da izpeljemo to budnico. Poklical sem vse

poveljnike društev in naletel na pozitiven odziv. Hitro smo se dogovorili glede vseh podrobnosti, si razdelili naloge, sam pa sem pripravil še izbor slovenskih koračnic, ki sem jih potem prek ozvočenja v avtomobilu predvajal med vožnjo po cestah in ulicah v občini. Z akcijo sem bil zadovoljen, seveda pa lahko še kakšne stvari izboljšamo. Obenem pa smo to vožnjo izkoristili tudi za kondicijski trening soferjev. Vedeti morate, da po mnogih manjših društvi gasilska vozila niso veliko v uporabi, sedaj, ko pa niti ni bilo tekmovanj in gasilskih dogodkov, pa ta vozila še bolj samevajo. Za voznike je dobro, da malo osvežijo občutke za volanom in kako se, predvsem s tistimi večjimi tovornjaki, zapeljati skozi ozke ulice ali po ovinkastih cestah. Sicer je pa zelo dobro tudi za tehniko, za mehanske sklope, za dele motorja, menjalnika in prenosov, da se malo aktivirajo po daljšem mirovanju.'

Koreni, se zapeljali do Samotorice, spustili skozi Vrzdenc, nato jih je pot vodila v Horjul mimo doma starejših občanov in nazaj v Ljubogojno, nakar so se zapeljali v Žazarja, iz Žazarja v Lipalco, nato nazaj skozi Horjul v Zaklanec. Šli so obrnit tudi v Lesno Brdo in se po ozki cesti spustili nazaj v horjulsko dolino in odpeljali v Podolnico in se postrojili na hribu pod cerkvijo svetega Urha.

Predsednik gasilske zveze Horjul Lado Prebil, ki je sukal volan v velikem gasilskem tovornjaku, je priznal, da je bilo treba ves čas ohranjati zbranost in pozornost na velikost tovornjaka. V primeru alarma seveda tak dvourni trening vožnje pride še kako prav. Sicer pa je pohvalil prizadevnost gasilskih društev in pripravljenost, da so se takoj odzvali in sodelovali v tej prvi prvomajski gasilski budnici. Pravi, da bodo za naslednje leto še malo dodelali koncept in organizacijo, predvsem pa si želi, da bo že naslednje leto kak nov prostovoljni gasilec s šoferskim izpitom za tovornjak in bo z rdečim velikanom vijugal po ulicah in cestah v občini.

Akcijo je pozdravil tudi župan Janko Prebil, ki se zaveda, kako pomembno vlogo imajo prostovoljni gasilci in društva v občini. 'Vedno, ko je treba priskočiti na pomoč, so prvi zraven, res smo lahko ponosni na naše stare in mlade gasilce. Zato upam, da bodo nadaljevali s to zagnanostjo in dobrim delom še naprej. Veselim se nove prvomajske budnice prihodnje leto.'

Besedilo in foto:
Peter Kavčič

Športni izzivi na OŠ Horjul

Vsi vemo, da je korona čas pustil svoje posledice.

V tem času so osnovnošolci nazadovali v gibalnih sposobnostih, predvsem v vzdržljivosti in kondiciji. Najnovejše raziskave potrjujejo, da je za obvladovanje širjenja virusov in preprečevanje širjenja le-tega najbolj pomembno, da poskrbimo za izboljšanje telesne zmogljivosti in odpornosti.

V okviru Zdrave šole smo se odločili, da našim otrokom in njihovim družinam ter vsem zaposlenim na šoli ponudimo športni izziv.

Občina Horjul ima za hojo in pohodništvo obilo možnosti, saj je okolica razgibana. Cilj izziva je bil prehoditi čim več višinskih metrov ali kilometrov. Izziv je potekal od 15. marca do 11. aprila. Izziv je bil dobro sprejet. Dnevno smo beležili koliko kilometrov/višinskih metrov smo prehodili. Mlajši učenci so se večinoma odločali za izziv, koliko dolžinskih kilometrov so prehodili. Ob koncu izziva nam je ponovno ponagajala korona, vendar nas to ni ustavilo. 4. razreda sta skupaj prehodila Slovenijo (1382 kilometrov). Pohvalo si zasluži učenka Marija Bastarda iz 4. a razreda, ki je prehodila kar 105 kilometrov. Ob zaključku izziva sem dobila kar nekaj predlogov in idej, kako bi športni izziv še izboljšali. Upam, da na šoli postane tradicionalen. Pridno nabirajmo metre še naprej, saj z vsakodnevnim gibanjem lažje premagujemo napore in stres, ki nam jih prinaša življenje. Ena ura gibanja na dan – odžene zdravnika stran.

Mentorica Zdrave šole,
Petra Peternel

Matic G., 4. a

Marija in Ela, 4. a

Učenci 4. a razreda napisali nekaj misli in pesmi na temo športni izziv.

Športni izziv je vedno igriv. Izziv nama je bil všeč, ker radi hodiva. Bilo je zabavno.

Ota in Eva, 4. a

Športni izziv mi je bil zelo všeč, ker sem bila v naravi in svežem zraku.

Karin, 4. a

Športni izziv nama je bil zelo všeč, ker sva se lahko pogovarjali in sva bili več časa v naravi na svežem zraku.

Marija

in

Ela, 4. a

Športni izziv se mi je zdel dober in zanimiv.

Matic G., 4. a

Športni izziv mi je bil všeč, ker sem bil z družino veliko v naravi.

Ko si doma, hočeš tja v gore in vidiš različne svetove.

Ko si tam gor, nočeš več dol.

Tilen

in

Tarik, 4. a

Športni izziv je bil

zelo zanimiv in to je

velik za vas poziv.

Športajte redno, še boljše pa vedno.

Bil je zelo dober zame,

upam, da tudi za te.

Hoditi smo mogli,

kakor smo zmogli.

Rezultate pisali smo v tabelo,

da je iz nas kar gorelo.

Resno vzemite to sporočilo,

ker je za gibanje vabilo.

Aljaž

in

Erazem, 4. a

Olimpijska bakla v Horjulu

Baklo je športnikom predal župan Janko Prebil.

Imamo olimpijske sanje, je slogan turneje olimpijske bakle, ki potuje po Sloveniji.

V ponedeljek, 10. maja, se je bakla ustavila tudi v občini Horjul, kjer so jo kot štafeto ponesli različni športniki in športna društva. S tem smo tudi mi postali del olimpijske zgodbe in bili priča dogodku, ki je nekaj posebnega.

Kljub temu, da je dogodek potekal med tednom in v dopoldanskem času, je bilo vzdušje olimpijsko, polno pozitivne energije in športnega naboja. Rok Šinkovc iz Agencije Sport Media Focus, ki za Olimpijski komite Slovenije izvaja obisk olimpijske bakle po slovenskih občinah, je pred štartom štafete, ki je nato tekla, kolesarila in rolala po občini, dejal: 'Občina Horjul je 23. po vrsti, kamor smo popeljali olimpijsko baklo, tako da smo bolj na začetku glede na to, da bomo pokrili 212 občin. Torej dober teden je za nami, pred nami pa še 11 tednov aktivnosti. A že sedaj lahko rečem, da je izkušnja fenomenalna. Vtis, ki so na nas naredili ljudje in občine, kjer smo že bili, je fantastičen. Navdušenje je veliko, sploh v kakšnih manjših občinah, kjer se zaradi vsem znanih razlogov v zadnjem letu in pol prav veliko ni dogajalo. Ljudje so željni, da se kaj dogaja na vasi ali v kraju. V prvem delu smo obdelali primorsko, goriško, vipavsko in idrijsko regijo, sedaj pa smo tu med vami na začetku naše poti po osrednjeslovenski regiji. Z nami so tekli vsi, od najmlajših otrok iz vrtcev do starostnikov. Mislim, da je bila najstarejša gospa v Kobaridu stara že 85 let, pa je sodelovala. Izkazalo se je, da naš slogan 'jeklena volja' še kako drži za prave športnike, ki se ne ozirajo na vreme in sodelujejo. Nekatere občine se odločijo za sodelovanje s tekom štafet in baklo ponesejo po večjem delu kraja, spet druge to naredijo krožno, recimo na športnem poligonu, oziroma štadionu. Seveda so med najbolj navdušenimi otroci, ti pa po navadi, ko vidijo baklo od blizu, vprašajo, kje je ogenj? No, ogenj že nekaj časa ni več v uporabi, ampak so ga nadomestile razne lučke, a bistveno sporočilo ta bakla še

Kolesarja KK Zapravlječev ob prihodu na občinski trg.

Na rolerjih sta jo ponesla tudi mlada hokejista.

vedno prinaša med ljudi in to je tisto, kar je zares pomembno.'

Štafeto so ponesli športniki

Štafeta je dejansko povežala športnike iz celotne občine. Jože Marolt, domačin, tekač in vrhunski maratonec, ki je med drugimi pretekel tudi berlinski maraton, je bil med prvimi, ki je ponesel štafeto v horjulski občini iz Podolnice na vrh Urha. Dejal je: 'To je poseben dogodek za vsakega športnika, zame je to izjemna čast, da lahko ponesem olimpijsko baklo. Seveda vedno spremljam olimpijske maratone, ki so vedno nekaj posebnega in zame najvišja preizkušnja. Veselim se tudi možnosti, ki se mi

odpira zaradi norme, saj sem del skupine tekačev, ki se lahko udeležuje šestih največjih maratonov na svetu. Na naslednjih olimpijskih igrah v Parizu leta 2024 bomo lahko rekreativci z normami skupaj štartali na olimpijskem maratonu. To bi bilo res nekaj odličnega.' Skupaj z najuspešnejšim domačim maratoncem so tekli tudi Simon Rožnik in Tadej Muha (člana ŠD Vrzenec), Jernej Vrhovec, Janez Trček in Bernard Trček, trije gasilci PDG Žažar, ki se tudi lahko pohvalijo z udeležbo na gasilski olimpijadi. Na vrhu jih je pričakala že druga ekipa.

Del poti iz Urha do Zaklanca so baklo ponesli člani športne-

Na vrh Urha je baklo prinesla prva skupina, kjer je tek el tudi maratonec Jože Marolt, ki upa, da bo lahko tek el na olimpijskem maratonu v Parizu.

Člani športnega društva Vrzenec so baklo ponesli v dolino.

Leteča' predaja štafete v Zaklancu.

ga društva Vrzenec. Tekli so Franci Vrhovec, Uroš in Andreja Mrzlikar, Aljaž Vrhovec in Petra Janželj, vsi ljubitelji športa in rekreacije: 'Glede na to, da je v našem društvu športni duh, smo bili zelo veseli, da smo se tega enkratnega dogodka lahko udeležili tudi mi. Konec koncev olimpijska bakla še nikoli ni bila v naši občini, zaradi česar je to še večja čast in hkrati zgodovinski dogodek, ki ga ne bi želeli izpustiti. Baklo je ponesel Franci, ki je naš najstarejši član, vsestranski športnik, ki rad kolesari, teče in hodi v hribe. Kot rekreativni športnik je pravi 'kerlc' za svoja leta in tudi zgled nam mlajšim.' V Zaklancu pa

so Vrzenčani štafeto predali kolesarskemu društvu Zapravlječev. Kolesarja Robi Šušteršič in Grega Čepon sta baklo popeljala vse do občinskega trga v središče Horjula kjer sta jo predala članoma hokejskega kluba Dinamiti. Hokejista sta baklo ponesla na rolerjih in v čisto pravi hokejski opremi do Mažoretne in Twirling skupine Horjul, ki so jo predstavljale: Valentina Buh, Nur Živa Kranjec in Maruša Trobec. Dekleta so ponesla baklo do šole kjer so baklo prevzeli učenci osnovne šole Horjul pod vodstvom nek-

danje olimpijke Nine Bednarik. Njihova učiteljica športne vzgoje se je zimskih olimpijskih iger udeležila leta 2006 v Torinu in 2010 v Vancouvru. Učiteljica Nina je svojo izkušnjo opisala z besedami: 'Ena mojih največjih želja, ki sem jih imela kot tekmovalka, državna in olimpijska reprezentantka, se mi je izpolnila v službi. Ob tem so se mi izpolnile tudi otroške sanje. Trenutek, ki bi mi bil na poti do zimskih olimpijskih iger v Torinu 2006 in Vancouvru 2010 v neizmerno čast in ponos, se je zgodil danes, leta, leta kasneje.

Devetošolci ob štafeti v družbi dvakratne olimpijke Nine Bednarik, sicer njihove učiteljice športne vzgoje.

Nepričakovano, z jekleno voljo. Nekateri sanje se nam izpolnijo, ko se ne zdijo več tako pomembne.

Nekateri želje se izpolnijo šele kasneje, ko že izzvenijo.

Neizmerno sem vesela, da smo skupaj z učenkami in učenci devetega razreda OŠ Horjul danes za trenutek povezali našo šolo, povezali vse šolarke in šolarje dvestodvanajstih slovenskih občin, občanke in občane, prebivalke in prebivalce Republike Slovenije z jekleno voljo, ko smo del poti prehodili, pretekli skupaj in z vso odgovornostjo ponosno nesli slovensko olimpijsko baklo. Za še boljše vzdušje je pogrešala le malo več

spodbujanja in mahanja ljudi ob cesti, je še dodala.

Ravnatelj Aleksander Gube je ob tej priložnosti, ko je olimpijska bakla obiskala Horjul športnicam in športnikom, ki bodo zastopali slovenske barve na poletnih olimpijskih igrah v Tokiu 2021, zaželel še da izpolnijo vse sanje!

Šolarji so v zadnji etapi štafeto prinesli na občinski trg kjer je sledil še kratek nagovor predstavnikov Olimpijskega komiteja Slovenije in župana Janka Prebila, ki je pozdravil vse, ki so si vzeli čas in prišli na ta svečani dogodek.

Izpostavil in pohvalil je vse športnike in športna društva, ki

se vsak po svojih močeh trudijo za dobre rezultate, upa pa, da bomo nekoč lahko navijali tudi za kašnega domačega športnika ali športnico na olimpijskih igrah in bo ponesel Horjul tudi daleč izven naših meja.

V zadnjem obdobju so v mednarodnem merilu najuspešnejši športni ambasadorji Horjulski hokejisti.

Za uspehe na vseh področjih in ne samo v športu pa je potrebna jeklena volja, kar je sicer sporočilo, ki ga slovenska olimpijska bakla prinaša v naše kraje.

Olimpijska bakla iz Slovenije

V obsegu mogočnih gozdov Mežiške doline jeklarji že 400

Župan je izrazil upanje, da nekoč dobimo tudi horjulskega olimpijca ali olimpijko.

Mažorete so na značilen način pozdravile olimpijsko baklo.

let oblikujejo plemenito in čvrsto ravensko jeklo. Bogata tradicija trdega dela in povezanost z okoljem na ljudeh puščata pečat, oblikujeta značaj, prebujata notranjo moč.

Nevidna sila nas vodi k ureničevanju sanj, ko stopamo po poti vzponov in padcev, ob tem pa nas bogatijo spoznanja, da lahko posežemo više – do zvezd.

Le z jekleno voljo pridemo tudi na cilj.

S slovensko baklo za olimpijske igre Tokio 2020 se Skupina SIJ – Slovenska industrija jekla priklanja Ravenčanom in vsem jeklarjem za doprinos k večstoletni tradiciji. In tudi vsem športnikom, ki bodo barve Slovenije zastopali na olimpijskih igrah v daljnem Tokiu, bolj oddaljenem kot katere koli olimpijske igre doslej.

Imamo olimpijske sanje! Slovenska bakla je izdelana iz nerjavnega jekla in bukovega lesa. Oblika in izbor materialov sta prepletena z močno simboliko: reciklirano nerjavno jeklo kot simbol trdnosti in trajnosti ter bukov les kot simbol modrosti in samozvesti. Plamenico zaključuje krona v silueti Triglava.

Ročaj iz bukovega lesa objema pet olimpijskih krogov, simbolov povezovanja. Plamen v kroni širi svetlobo, simbol upanja.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Kako otroka pravilno naučite rolanja

Rolanje je odlično za razvoj ravnotežja in koordinacije ter v toplih spomladanskih popoldnevih zabaven način rekreacije na prostem.

Odlično je tudi kot prevozno sredstvo. Štejemo ga med »ravnotežne športe«, ki pozitivno vpliva na učenje drugih športov, kot so drsanje, smučanje, kolesarjenje in podobno. Za nasvet, kako začeti in kako otroka pravilno usmeriti v rolanje, smo povprašali Katarino Leben, športno pedagoginjo, ki tudi sicer organizira razne športne dejavnosti za najmlajše, med drugim pa tudi tečaje rolanja. V nadaljevanju vam želimo nekoliko pomagati z nasveti in pravilnimi postopki, ki vam bodo olajšali začetke učenja rolanja vaših najmlajših in morda tudi nekoliko starejših otrok.

Oprema

Brez ustrezne opreme seveda ne gre. Najprej potrebujemo rolerje ustrezne velikosti, čelado, ščitnike za komolce, zapestja in kolena. Katarina pa priporoča tudi uporabo športnih oblačil, kot so daljše nogavice, tanka majica z dolgimi rokavi in dolge hlače, saj s tem preprečimo odrgnine, ki včasih nastanejo ob nošenju ščitnikov in rolerjev.

Pri tem seveda ne pozabite na platenko z vodo, saj bodo otroci ob gibanju hitro postali žejni.

Pred začetkom učenja preverite naslednje:

1. Preverite zaščitno opremo in rolerje, ali se vsi kolesčki vrtijo, ali imajo zavoro, ali so ščitniki in čelada prave velikosti.
2. Ko so rolerji na nogah, preverite, ali so dovolj zapeti (se noga znotraj ne premika) ter, ali so čelada in ščitniki pravilno nameščeni. Še posebej bodite pozorni na dlančnike, če ste v dvomih, kako jih pravilno nosimo, vedite, da mora biti debelejši (močnejši del) na dlani. Zaščita zapestja je izredno po-

Otroci se bodo največ naučili skozi igro.

membna, sploh pri učenju.

3. Z otrokom si oglejte rolerje

TEČAJ ROLANJA z MIGI-jem

V kolikor bi želeli, da se vaš otrok nauči rolati pod strokovnim vodenjem, pa lepo vabljen na tečaj rolanja, ki se bo izvajal na zunanjem igrišču OŠ Horjul. Tečaj bom vodila Katarina Leben, uni. prof. športne vzgoje. V 8 letih sem pomagala vzljubiti rolanje že več kot 200 otrokom in verjamem, da ga lahko približam tudi vašemu. Na tečaju bo pomagal tudi Jan Leben, profesionalni hokejist, trener in sodnik hokeja otrok.

KDAJ: 21. 6.–25. 6. 2021 (16:30–18:00)
KJE: zunanje igrišče OŠ Horjul

PRIJAVE (do 31. 5. 2021) in **VEČ INFORMACIJ:**
info@migi-yogi.si
www.migi-sport.si
040 656 963 (Katarina)

in zaščitno opremo, da bo čim bolj razumel, čemu kaj služi. Torej, kako se kolesca vrtijo, na katerem rolerju je zavora, kako je roler sestavljen (čevelj, podvozje, ležaji, kolesca, zavora), katero zaščitno opremo je pomembno, da ima otrok na sebi (čelada in ščitniki – dlančniki, komolčniki in zapestniki).

Prva ura učenja rolanja

Če otrok še nikoli ni rolal, mu bo za začetek največji izziv ohraniti ravnotežje na kolesčkih. Zato nujno začnite na poškošenem travniku. To pa zato, ker je podlaga na travniku manj drseča in bo otrok lahko samostojno stal na rolerjih. Tudi če pade, ga ne bo bolelo, s tem pa bo pridobil na samozvesti in motivaciji.

Naj bo začetek kot igra

Najboljši način za otroke je skozi igro. Otroci si naj izbere žival in oponaša način gibanja živali po travniku. Lahko se igrate tako, da se spreminja v namišljene živali. Na primer v miško, ki nizko dviguje noge in v rokah drži sirček. Roke spredaj omogočajo, da se otrok nauči padati naprej na ščitnike in nazaj.

Potem ga spremenite v račko, ki z nogami ustvari kljunček tako, da peti približa skupaj in prste postavi narazen. Roki naj drži pred seboj. Na ta način se otrok premika po travniku. Nato sledi oponašanje dinozavra. Otroci naj visoko dviguje noge in s tem tudi kolena. Z rokami pred seboj naj kot dino-

zaver straši naokoli. S tem bodo pridobivali na ravnotežju. Potem se naj spremeni v metulja, ki leti oziroma, se premika malce hitreje. Dodajte še živali, ki jih ima otrok rad in ga bodo motivirale za nadaljevanje rolanja.

Če je otrok na rolerjih že stabilen, je igrice lahko zanimiva tudi na bolj gladki površini. Predlagamo le, da se pred tem otrok nauči, kako varno pasti in vstati. Varen padec je le, ko pade naprej, zato naj to stori z oponašanjem ježka. Otroci naj pokrči kolena. Ko pride do nevarnosti, se ježek skriva v klopčič tako, da se vrže na ščitnike v zaporedju: kolenčniki – komolčniki – dlančniki. Prste ima obvezno iztegnjene (»bodice«), brado in zadnjico pa dvignjeno navzgor. Ježek ne leži na trebuščku, da se ne popraska.

Za učenje vstajanja pa naredite takole: Otroci naj poklekne in eno nogo postavi naprej. Na kolenu sprednje noge si zamisli čarobni gumb, ki ga mora pritisniti močno, z obema rokama. Hkrati se odrine od sprednje noge, kar mu omogoči, da vstane.

Katarina Leben še dodaja, da je za prijetne začetke učenja rolanja potrebno nekaj potrpežljivosti. Se pa splača vztrajati, saj rolanje prinaša veliko veselja otrokom.

Peter Kavčič
Foto: Katarina Leben

Zapravljivčkov spomladanski kronometer

V nedeljo, 16. maja, so članice in člani kolesarskega kluba Zapravljivček tudi uradno opravili s prvim letošnjim kronometrom v okolici Horjula.

S sprostitvijo omejitvenih ukrepov za športne aktivnosti na prostem so lahko izpeljali tudi ta uvodni kronometer, ki je s tem prinesel tudi velik simbolni pomen zmage nad viru-

som in vsem, kar je prinesel seboj. V ženski konkurenci je s kronometrom najbolje opravila Barbara Černigoj. Za progo je potrebovala 14 minut in 32 sekund in 2 stotinki. Nastopilo je pet tekmovalk. V moški konkurenci, kjer se je med seboj pomerilo devet kolesarjev, je najhitrejši čas postavil Darko Šačman. S progo je opravil v 12. minutah, 20. sekundah in 9. stotinkah.

Upamo, da ta dober uvod pomeni tudi izvedbo tradicionalnega vzpona na Koreno, ki

je v lanskoli sezoni zaradi preprečevanja in športnih prireditev odpadel. No, v vsakem primeru pa člani in članice KK Zapravljivček vabijo vse, da se s kolesom ali peš čim večkrat povzpnete na Koreno, če ste hitri na kolesu pa z njimi odpeljete tudi kakšen krog po njihovih ustaljenih tedenskih kolesarskih 'rundah.' Njihove aktivnosti lahko spremljate na facebook strani KK Zapravljivček.

Peter Kavčič: Foto: KK Zapravljivček

Dan za spremembe v Horjulu

V začetku aprila 2021 je v Horjulu potekal Dan za spremembe.

Gre za vseslovensko prostovoljsko akcijo, ki jo že 12. leto zapored z namenom spodbujanja državljanov k aktivnemu odzivu na potrebe svoje skupnosti in ustvarjanja priložnosti, da se čisto vsak lahko preizkusi v vlogi prostovoljke ali prostovoljca, organizira Slovenska filantropija.

Slogan letošnjega Dneva za spremembe je Premagajmo osamljenost. S tem namenom sta se v medgeneracijski izmenjavi povezala DEOS Center starejših Horjul in Osnovna šola Horjul. Koordinacijo so-

delovanja sta prevzeli Emanuel Grom in Barbara Buh.

Ker se, zaradi ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja okužbe, nismo smeli srečati v živo, smo akcijo izvedli na daljavo. Prav zato smo jo poimenovali Povezani na daljavo.

Učenci 2. a in 5. a razreda OŠ Horjul so pod mentorstvom učiteljic Alenke Krušič in Anje Filipič ustvarili čudovite likovne izdelke s prijaznimi sporočili in jih podarili stanovalcem DEOS Centra starejših Horjul.

V Centru starejših so nato strokovni delavci Centra sku-

paj s stanovalci izdelke razstavili in s tem poživili svoje prostore. Starostniki so ob ogledu razstave in prebiranju prijaznih sporočil obujali spomine.

Strokovni delavci Centra so pripravo in ogled razstave fo-

tografirale ter si zapisale vtise stanovalcev Centra. Oboje so nato posredovali koordinatorki na OŠ Horjul, ki je iz prejetega materiala oblikovala virtualno razstavo, ki je dostopna na spletni strani OŠ Horjul. Vsi

udeleženci letošnjega Dneva za spremembe v Horjulu si želimo, da se že naslednje leto znova srečamo v živo.

**Barbara Buh,
Emanuela Grom
in Patricija Frece**

in napako izkoristili in na koncu slavili z rezultatom 3 : 4. Ekipo TNT-ja čaka naslednja tekma že v petek, 21. 5. 2021 na Lukovici, tekmovali bodo proti Prevojam.

Tekme državnega prvenstva se bodo letos odvijale na Lukovici in v Dolenjskih Toplicah. Žal tekem ne bo v Horjulu, saj horjulski občina in zveza nista našli skupnega jezika za igranje v horjulski dvorani. Tim Fink pojasnjuje: 'Zveza ni pristala na nehumane pogoje, zahtevane s strani občine. Iz naše strani smo zelo razočarani, saj tako največja dvorana za igranje in-line hokeja v Sloveniji sedaj sameva, hokejisti pa so se sedaj kljub domači dvorani primorani peljati na druga prizorišča.'

Horjulske hokejiste in njihove športne dosežke lahko zaenkrat spremljate le prek interneta, saj obisk gledalcev trenutno še ni dovoljen. Najdete jih na facebook strani HK Dinamiti Horjul in na www.dinamiti.si

**Besedilo in foto:
Peter Kavčič**

Horjulski hokejisti v boj za naslov državnega prvaka

Sredi maja, natančneje v petek, 14. 5., se je začela tudi letošnja sezona državnega prvenstva v in-line hokeju.

Dinamiti Horjul se v boj za prestižni naslov državnega prvaka v zelo skrajšani sezoni podajajo z dvema ekipama. Največ pričakujejo od prve članske ekipe Horjula, katere glavni in edini cilj je osvojitve naslova državnega prvaka. Žal tekme letos ne bodo potekale v Horjulu, ampak le v gosteh.

Močno pomlajena druga ekipa TNT Dinamiti Horjul, v kateri so združili moči starejši, a bolj izkušeni in mlajši, a zelo zagnani hokejisti, pa stremi

predvsem k napredku in razvoju mladih.

Zaradi vseh zdravstvenih in varnostnih ukrepov je format tekmovalj tudi nekoliko spremenjen. Državno prvenstvo sedaj poteka pod strogimi zdravstvenimi ukrepi. Ekipa, ki se morajo redno testirati, trenirajo in tekmujejo v ekipnih 'mehurčkih.' V letošnji sezoni v državnem prvenstvu nastopa 9 ekip, ki so razdeljene v dve skupini. Vsaka horjulski ekipa nastopa v svoji skupini in palice lahko prekrizajo že v četrtfinalnih tekmah. Prva ekipa ima še nekaj časa za pripravo, saj jih prvi dve tekmici čakata v soboto 29. maja v Dolenjskih Toplicah. Ekipa TNT-ja pa že opravi la ogneti krsti. Fantje so svoje

znanje in borbenost pokazali v boju proti hokejistom z Brezovice. Pomlajena ekipa je pokazala veliko željo po borbi in kmalu vodila z rezultatom 2:0 (zadela sta Breznik in Kranjec). Nekaj minut za tem so Brezovčani odgovorili in vodstvo zmanjšali. V drugi polovici tekme, ko je v polno zadel Kogovšek, smo povečali vodstvo (3 : 1). A tekma še zdaleč ni bila končana. Že nekaj trenutkov po zadetku naših TNT-jevcev se je odvijal pravi boj na igrišču, ki so ga so v zadnjih minutah dobili nasprotniki. Tri minute do konca so zadeli z igralcem več in nato izenačili 25 sekund pred koncem rednega dela na 3 : 3. V podaljškju so po naši napaki v napadu pak v posest dobili Brezovčani

Županov koledar

Delo župana je razgibano in zanimivo, predvsem pa zahteva popolno predanost kraju, občanom in njihovim potrebam. Občanom zato želim ponuditi vpogled v moje delo župana občine Dobrova - Polhov Gradec, ki ga letos z veseljem opravljam že 11. leto. Vsak mesec si boste lahko ogledali izsek iz mojega rokovnika, ki ga redno polnijo sestanki, srečanja z občani in druge obveznosti.

Franc Setnikar, župan

6. 4. 2021: V sodelovanju z JZ Polhograjska graščina smo za Ljubljana TV posneli prispevek o občini Dobrova - Polhov Gradec.

10. 4. 2021: Udeležil sem se občnega zbora TD Črni Vrh, ki je potekal preko spleta.

14., 15. 4. 2021: V želji po uspešni izvedbi projekta »Ureditev ceste Šujica–Stranska vas«, sem se sestal z nekaterimi lastniki zemljišč ob cesti.

15. 4. 2021: Pred prenovo sem si ogledal avtobusno postajo Smolnik–Setnik v Zalogu. Aprila se je na različnih lokacijah v občini pričela prenova avtobusnih postajališč.

16. 4. 2021: Udeležil sem se sestanka glede možnosti izvedbe nove vrtine na območju Brezja, saj je bilo v lanskem letu ugotovljeno, da obstoječa vrtina ni več ustrezna za črpanje pitne vode, saj je izdatnost vodnjaka premajhna in zato ne more več zagotavljati zadostnih količin pitne vode na območju vodovoda Brezje.

19. 4. 2021: Udeležil sem se seje sveta Krajevne skupnosti Dobrova.

20. 4. 2021: Na terenu sem si ogledal projekte, ki potekajo v občini Dobrova - Polhov Gradec, med drugim tudi dokončanje del na cesti Nartnik–Kucelj v Butajnovi.

14.–21. 4. 2021: Tudi v aprilu sem se sestal z nekaterimi lastniki zemljišč, po katerih bo potekala Barjanska kolesarska povezava v naši Občini. Z Ministrstvom za infrastrukturo, Direkcijo RS za infrastrukturo in Mestno občino Ljubljana pa smo se dogovorili, da gradnjo kolesarske povezave od meje z Mestno občino Ljubljana do naselja Gabrje razdelimo na tri etape, kar bo poskrbelo, da se bo projekt nadaljeval kljub morebitnim zapletom pri pridobivanju zemljišč. V Dogovor za razvoj regij, ki je temeljni strateški in programski dokument na regionalni ravni, v sklopu katerega se potegujemo za sofinanciranje projekta s pomočjo sredstev evropske kohezijske politike, smo zaenkrat vključili prvo etapo, ki poteka od križišča v Razorih do table, ki označuje naselje Šujica. Ker v 1. etapi nismo pridobili vseh zemljišč (zemljišč dveh lastnikov), je sofinanciranje projekta z evropskimi sredstvi lahko zavrnjeno. Prva etapa bo predvidoma zgrajena do 30. 6. 2023. Za 2. etapo, ki poteka od Šujice do gostilne Kramar, se gradnja načrtuje v letu 2024, za 3. etapo, ki poteka od meje z Mestno občino Ljubljana do naselja Razori, pa po letu 2025.

21. 4. 2021: Z Direkcijo RS za infrastrukturo in Mestno občino Ljubljana smo podpisali sporazum o sofinanciranju gradnje Barjanske kolesarske povezave.

22. 4. 2021: Sestal sem se s predstavniki Direkcije RS za infrastrukturo glede investicij na državni cesti.

Že od leta 2010 ima župan Franc Setnikar v želji po aktivnem in ažurnem reševanju težav in izzivov vsako sredo, med 12. in 17. uro, vrata svoje pisarne odprta. Tako vsako leto sprejme okrog sto občanov in občanov, s katerim poskušajo poiskati rešitev za nastalo težavo. Zaradi lažje organizacije se je za termin sestanka potrebno predhodno naročiti na telefonski številki 01/3601-800.

Nadaljevanje del na regionalni cesti Polhov Gradec – Dobrova

Regionalna cesta R3-641, ki poteka po južnem robu Polhogrjskih dolomitov, predstavlja eno glavnih prometnih povezav v občini Dobrova - Polhov Gradec.

Manjše zaselke in vasi povezuje z občinskim središčem in ostalim državnim prometnim omrežjem, zato je njena prenova razveselila marsikaterega občana.

Rekonstrukcija regionalne ceste R3-641 na odseku Ljubljana – Ljubljana, natančneje na odseku, ki povezuje naselja Belica, Log pri Polhovem Gradcu, Hrastenice in zaselek Žerovnik, je razdeljena na štiri faze. Dela v 1. in 2. fazi med naseljem Belica in Hrastenice, od km 12.568 do km 14.416, so se pričela oktobra 2019, letos marca pa je potekal še komisijski pregled, ki je bil namenjen potrditvi, ali je cestni odsek, na katerem so bila izvedena obnovitvena dela, primeren in varen za predajo v uporabo.

Projekt je bil obsežen, saj je izvajalec del med drugim poskrbel za razširitev cestišča, izgradnjo spodnjega ustroja in cestnih propustov, ureditev bankin, namestitev odbojne ograje, izgradnjo površin za pešce, preplastitev pločnika in cestišča, postavitev javne razsvetljave in izgradnjo kamnitih opornih zidov ob strugi reke Gradaščice.

Rekonstrukcija regionalne ceste v 3. in 4. fazi se bo nadaljevala letos, trenutno pa je v pripravi razpis za izbiro izvajalca del.

Delo v 3. fazi bodo obsegala rekonstrukcijo ceste od Belice do Dvora v dolžini 620 m. V naselju Belica je poleg prenove cestišča predvidena tudi

izgradnja pločnika v širini 1,5 m. Dela v 4. fazi pa bodo obsegala rekonstrukcijo ceste od Hrastenice do Gabrja (Žerovnikov graben) v dolžini 1.204 m skupaj z izgradnjo pločnika v območju avtobusnih postajališč.

Na celotni trasi rekonstrukcije se bo namreč uredila tudi infrastruktura javnega potniškega prometa. Na obravnavanem odseku regionalne ceste se nahajajo štiri pari avtobusnih postajališč, in sicer v naselju Belica, Log pri Polhovem Gradcu, Hrastenice in Gabrje (Žerovnikov graben). Vsa avtobusna postajališča se bo uredilo v skladu s Pravilnikom o avtobusnih postajališčih, zagotovilo se bo zadostno preglednost, po celotni dolžini pa bodo opremljena še s pločnikom.

3. in 4. faza rekonstrukcije bosta obsegali:

- rekonstrukcijo in širitev vozišča;
- ureditev odvodnjavanja;
- novogradnjo oz. zamenjavo večjih prepustov;
- novogradnjo oz. zamenjavo mostu čez Žerovnikov graben;
- ureditev avtobusnih postajališč in hodnika za pešce v območju naselij;
- ureditev cestne razsvetljave;
- ureditev meteorne kanalizacije, ki vodi padavinsko vodo s cestišča;
- zaščito in prestavitev obstoječih komunalnih vodov in
- dvig nivelete cestišča za približno 1 m, saj se velik del ceste nahaja v poplavnem območju.

Celoten projekt bo predvidoma zaključen v letu 2022, občani pa boste o nadaljevanju del in morebitnih zaporah ceste pravočasno obveščeni.

LR

Ureditev centra Dobrove

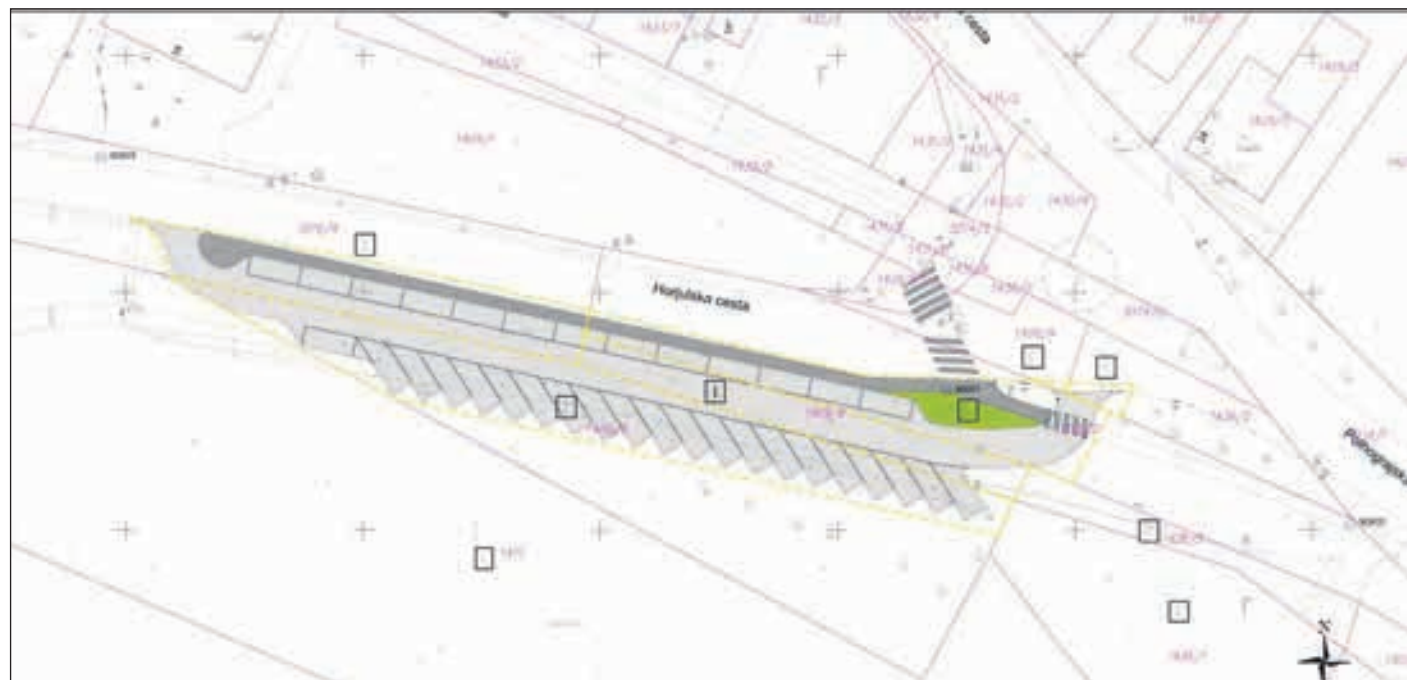
Občina načrtuje ureditev centra Dobrove, ki bo vključevala prenovo ceste, izgradnjo parkirišč, umiritev prometa, postavitev avtobusne postaje, izgradnjo površin za pešce in kolesarje, ureditev javnih površin in prenovu bivše stavbe Zelene doline, ki jo je Občina nedavno kupila.

Ureditev centra Dobrove bo sledila nagrajeni natečajni rešitvi arhitektov Uroša Razpeta, Anje Planišček, Gašperja Medveščka, Klare Bohinc, Mateja Delaka, Saše Regoršek in Eve Senekovič. Z izvedbo projekta bodo prebivalci Dobrove in okoliških naselij pridobili bolj urejen in predvsem funkcionalen javni prostor.

Ureditev centra Dobrove bo obsegala ureditev ceste na Ulici Vladimirja Dolničarja, ki povezuje Horjulsko cesto in Polhograjsko cesto. Rekonstruiran bo prometno neustrezno umeščen priključek na Horjulsko cesto, hkrati pa bo v tem predelu obnovljena tudi stavba nekdanje trgovine Zelena doli-

na na naslovu Ulica Vladimirja Dolničarja 15, ki jo je Občina v letošnjem letu odkupila.

V skladu s Strategijo mobilnosti in varnosti občine Dobrova - Polhov Gradec 2021–2015 in Načrtom šolskih poti 2020–2021 bodo v središču Dobrove izvedeni tudi ukrepi za izboljšanje varnosti pešcev in kolesarjev. Pri rojstni hiši Emila Adamiča je tako predvidena izvedba dvignjenega platoja za varno prečkanje ceste. Za umiranje prometa skozi naselje Dobrova so načrtovane omejitve tovrstnega prometa in omejitve hitrosti, predvsem na območju Ulice Vladimirja Dolničarja. V nadaljevanju pa je načrtovana vzpostavitev cone umirjenega prometa v osrednjem delu Dobrove. V sklopu projekta Barjanska kolesarska povezava pa je ob Polhograjski cesti predvidena izvedba obojestranske mešane površine za pešce in kolesarje. Avtobusna postaja, ki se trenutno nahaja pri kmetijski zadrugi, se bo prestavila v smeri proti krožišču, v bližino stavbe vrtca Dobrova in občinske uprave, namenjan pa bo tako potnikom avtobusne linije 51 (Polhov Gradec–Ljubljana) kot tudi uporabnikom linije 56 (Horjul–Ljubljana). Avtobusna

Izsek iz projekta, ki prikazuje ureditev parkirnih mest ob Horjulski cesti.

postaja nasproti trgovine pa bo posledično ukinjena. Občina je nedavno dokupila tudi zemljišče v središču Dobrove pri stanovanjski stavbi na naslovu Stara cesta 5, s čimer si je zagotovila prostor za ureditev javnih površin.

Predvidena je tudi ureditev lokalne ceste Dobrova–Horjul, na odseku od krožišča do križišča z Ulico Vladimirja Dolničarja. Dogradila se bosta dvosmerni kolesarski pas in pločnik za pešce na eni strani cestišča. Ob delu cestnega odseka pa je predvidena izgradnja parkirišča. Obstoječe makadamsko parkirišče se bo razširilo in uredilo z robniki, odvodnjavanjem in asfaltnimi površinami ter zasaditvijo dreves.

Po umiritvi prometa na Ulici Vladimirja Dolničarja in urbanistični ureditvi središča Dobrove, bodo prebivalci Dobrove pridobili javni prostor, ki bo po besedah arhitektov »povezovalni element v lokalni skupnosti in ključni identifikator naselja«. Pri oblikovanju javnega prostora so stremeli k temu, da na skupni javni prostor privabijo domačine in tako pripomorejo k izgradnji tesno povezane skupnosti.

LR

Stavba nekdanje Zelene doline

V stalni rubriki **Ali veste?** bodo občanom predstavljene koristne informacije, zanimivosti in spremembe, ki se nanašajo na življenje v občini Dobrova - Polhov Gradec in odgovarjajo na pogosta vprašanja, ki jih občani med letom naslovijo na Občino.

Ali veste, katere informacije vam nudi brezplačni spletni pregledovalnik PISO?

PISO (prostorski informacijski sistem občin) je najbolj razširjen občinski geografski informacijski sistem v Sloveniji. Občanom, podjetjem in ustanovam omogoča učinkovit vpogled v državne in občinske prostorske evidence in z njimi povezane javno dostopne informacije, ki se redno posodablja. Uporablja ga že 149 slovenskih občin, med njimi tudi občina Dobrova - Polhov Gradec. Uporaba storitev PISO je vsem uporabnikom na voljo brezplačno, vstop pa je možen tudi brez registracije, a to omeji dostop do nekaterih podatkov.

V sistemu PISO so vam na voljo temeljni geodetski podatki in ostale državne evidence s prostorsko vsebino, kar v praksi pomeni, da lahko občani med drugim sami poiščete podatke o parcelah, lastnikih, stavbah, komunalni opremljenosti in namembnosti zemljišča.

V sistemu PISO so vam na voljo sledeče informacije:

- parcele zemljiškega katastra s podatki o rabi;
- kataster stavb;
- register nepremičnin;
- gospodarska javna infrastruktura (promet, energetika, komunala, komunikacije);
- poslovni subjekti;
- ulice, hišne številke in ostale prostorske enote;
- okoljevarstvene vsebine;
- kulturna dediščina;
- dejanska raba zemljišč;
- državni prostorski akti in ukrepi;
- digitalni ortofoto načrti;
- topografske karte in načrti različnih meril;
- register zemljepisnih imen;
- občinski prostorski načrt;
- na novo pa so na voljo tudi lokacije vseh avtobusnih postaj na območju naše občine.

Občina želi občane spodbuditi k samostojnemu poizvedovanju in pridobivanju podatkov, ki ju omogoča javni dostop do sistema PISO. To pa pripomore tudi k razbremenitvi občinskih in državnih služb zadolženih za izdajanje informacij. Do sistema PISO lahko dostopate preko ikone na občinski spletni strani oz. povezave <http://piso.si>.

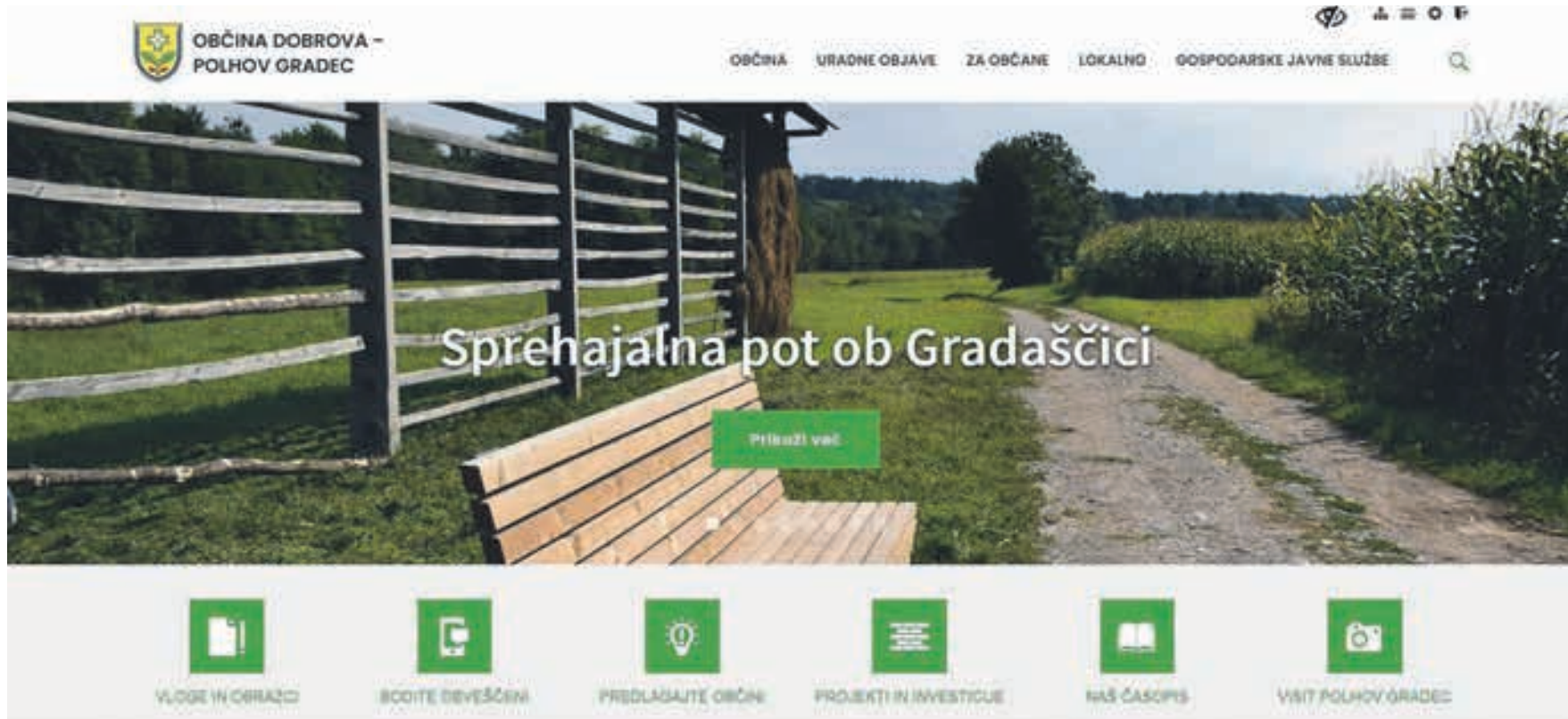

Avtobusna postaja, ki bo ukinjena.

V sklopu urejanja središča Dobrove bodo odstranjeni tudi zeleni stebrički ob pločniku.

Občina ima novo spletno stran

Občina Dobrova - Polhov Gradec je z majem dobila novo spletno stran, ki prinaša številne novosti, predstavljene v nadaljevanju.

Župan Franc Setnikar je ob tem izpostavil, da je bila posodobitev spletne strani nujna, saj je občina prejšnjo spletno stran uporabljala že od leta 2004. Poudaril je, da je bil že prejšnja stran izredno informativna in koristna za občane, a vendar je bilo treba stopiti v korak s časom in slediti trendom in novostim, ki jih prinaša nenehen razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ključno vodilo pri postavljanju nove spletne strani pa je po županovih besedah bilo vprašanje, kako oblikovati spletno mesto, ki bo občanom kar najbolj služilo. Vabljeni k obisku nove občinske spletne strani (www.dobrova-polhovgradec.si).

Nova spletna stran je prinesla naslednje novosti:

Obveščanje občanov preko elektronskih in SMS sporočil

Nova spletna stran je ohranila brezplačno obveščanje občanov preko elektronskih sporočil. Občani lahko ob prijavi na obvestila izberete, katere kategorije obvestil želite prejemati: novice, dogodki, razpisi, seje, urgentna obvestila ... Sedaj pa je občanom na voljo tudi SMS obveščanje, ki se sproži ob urgentnih obvestilih. Vsi, ki ste bili naročeni na obvestila na prejšnji spletni strani, boste obvestila prejeli tudi sedaj – nova registracija ni potrebna. Vsi, ki bi se želeli naročiti na elektronska in SMS obvestila, vabljeni, da to storite s klikom na ikono "Bodite obveščeni" oz. na povezavi <https://www.dobrova-polhovgradec.si/einforming>.

Elektronska oddaja vlog in obrazcev

Na novi spletni strani je omogočena elektronska oddaja vlog,

ki bo poenostavila in pospešila njihovo reševanje. Elektronske vloge ali e-vloge so preproste za izpolnjevanje, z njimi pa ne prihranite le časa temveč tudi denar. Pri nekaterih e-vlogah so namreč upravne takse nižje od upravnih taks pri vlogah v papirnat obliki. Za oddajo e-vloge je potrebno izpolniti elektronski obrazec, ga podpisati s kvalificiranim digitalnim potrdilom in pred oddajo po potrebi plačati takso.

Oddajte pobude in predloge preko portala Predlagajte občini

Občani lahko pobude in predloge županu predstavite osebno po predhodni prijavi po elektronski pošti ali telefonu, ali pa jih oddate preko spletne strani. Nova spletna stran namreč omogoča oddajo pobud in predlogov preko interaktivnega portala, ki vam je dosegljiv s klikom na ikono "Predlagajte občini" oz. na povezavi <https://www.dobrova-polhovgradec.si/objave/391>.

Posodobitev in dopolnitev vsebin

Prenova spletne strani je zahtevala tudi vsebinski pregled in posodobitev vseh obstoječih vsebin. Številne vsebine pa so bile na spletno stran dodane na novo, s ciljem, da bi občani na enem mestu lahko našli vse bistvene informacije o življenju v občini Dobrova - Polhov Gradec. Tako lahko na novi občinski spletni strani najdete številne informativne vsebine, novice, pregled glavnih projektov v občini Dobrova - Polhov Gradec, fotogalerijo, podatke o gospodarskih javnih službah v občini, koristne kontaktne informacije ... Bolj pregledno so organizirane tudi uradne objave; pri občinskih predpisih in razpisih je omogočeno iskanje po različnih kriterijih, pri predpisih pa je omogočen tudi pregled sprejetih predpisov na posamezni seji.

Nova spletna stran prinaša tudi seznam defibrilatorjev v občini Dobrova - Polhov Gra-

dec. Spletna aplikacija je povezana z zemljevidom, ki vas vodi do vam najbližjega defibrilatorja.

Proračun, občinski prostorski načrt in strateški dokumenti so dobili svoj zavihek

Vsebine, ki se nanašajo na proračun, občinski prostorski načrt in strategije razvoja, so za občane pomembne, zato je dostop do njih na novi spletni strani olajšan. Vsebine so sedaj zbrane na enem mestu, zato lahko do njih dostopamo hitreje, hkrati pa so bolj pregledno organizirane. Dokumente, ki se navezujejo na proračun, občinski prostorski načrt in strategije razvoja, si lahko ogledate pod zavihkom "Uradne objave" na prvi strani.

Društva lahko na spletno stran vnesete svoj dogodek ali novico

Nova spletna stran je ohranila možnost vnosa dogodkov s strani občanov. Po registraciji uporabnika ob prvem vnosu dogodka in izpolnitvi podatkov o dogodku, se le-ta posreduje v potrditev občinskemu uredniku. Po potrditvi je vsebina javno vidna na spletni strani v koledarju dogodkov. Društvom pa je sedaj na enak način omogočen tudi vnos novic, ki se nato prikazujejo v rubriki "Lokalne novice". Navodila za dodajanje dogodkov in novic se že nahajajo na spletni strani.

Moj upravljavec – nova spletna aplikacija za vpogled v komunalne storitve

Brezplačna spletna aplikacija Moj upravljavec, ki vsem uporabnikom omogoča pregled nad njihovimi komunalnimi storitvami, je v uporabi že nekaj časa. Do nje lahko dostopate s klikom na ikono "MojUpravljavec" ali preko povezave www.mojupravljavec.si.

MojUpravljavec omogoča stalen vpogled v podatke o odjemnih mestih, števcih, prejetih računih za komunalne storitve in plačilih. S priključitvijo na spletno aplikacijo pa vam je na

voljo tudi skeniranje QR UPN kode na računih, s čimer lahko račune za komunalne storitve še lažje poravnate v spletni banki. Glavna prednost aplikacije pa je možnost mesečnega vnosa stanja vodomera, s čimer se izognete pavšalnemu obračunu vode.

Za prvi vpis v aplikacijo je potrebno navesti kodo, ki ste jo prejeli na računu za vodo. Če za posamezne objekte prejimate različne račune, lahko za do-

stop uporabite isto uporabniško ime, morate pa vpisati kodo za vsak račun posebej. Podrobna navodila za uporabo aplikacije se nahajajo na spletni strani www.mojupravljavec.si.

Prilagoditev izgleda

Sodobne smernice oblikovanja spletnih strani so osredotočene na minimalističen izgled, s prevladujočo belo barvo in jasno pregledno vsebinsko strukturo. Spletna stran je pre-

mišljeno organizirana in hkrati tudi vsebinsko zelo pregledna. Vse vsebine so odslej dostopne z enim do največ dvema klikoma v glavnem meniju, osrednja stran pa vam ponuja hitre ikone za dostop do najpogostejše iskanih vsebin. Spletna stran je prilagojena tudi slepim in slabovidnim uporabnikom. Obiskovalec spletne strani lahko sam (s klikom na ikono v zgornjem desnem kotu) izbere velikost pisave in barvno shemo.

Spletna stran je prilagojena delovanju na mobilnih napravah

Nova spletna stran je prilagojena delovanju na mobilnih in tabličnih računalnikih, tako da bo brskanje po spletni strani na vseh vaših napravah odslej bistveno bolj preprosto in pregledno. Izgled strani se namreč prilagaja velikosti zaslona vaše naprave.

Idej, s katerimi bomo še popertrili in izboljšali uporabnost spletne strani, imamo še veliko. O vseh novostih vas bomo sproti obveščali, vaše ideje in predlogi za izboljšanje pa so dobrodošli, zato nam pišite! Vabimo vas, da se naročite tudi na prejem vseh občinskih novic in obvestil ter tako spremljate aktualno dogajanje v Občini Dobrova - Polhov Gradec.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Vrtci bodo septembra sprejeli 82 otrok

Vpis predšolskih otrok v javne vrtce na območju Občine Dobrova - Polhov Gradec za šolsko leto 2021/22 je potekal od 8. do 31. marca 2021.

Vrtci Polhov Gradec, Dobrova, Brezje, Šentjošt in Črni Vrh so v tem obdobju skupno prejeli 89 vlog za vpis v vrtec, od tega 77 vlog prebivalcev občine Dobrova - Polhov Gradec in 12 vlog za vpis otrok, ki imajo stalno prebivališče v drugi občini. Po zaključku vpisa se je pokazalo, da število prejetih vlog občanov naše občine še naprej upada glede na pretekla leta. Letos so vrtci prejeli 77 vlog občanov, lani 80, leto prej pa 81.

Otrok se lahko vključi v vrtec ob začetku šolskega leta (1. septembra) oziroma takrat, ko dopolni starost 11 mesecev. Vrtci v naši občini bodo letos sprejeli skupno 82 otrok. Vrtec Dobrova bo skupaj z vrtcem Brezje na novo sprejel 38 otrok izmed 43 prejetih vlog. V omenjena vrtca ni bilo sprejetih le pet otrok iz drugih občin; gre za dva otroka prvega starostnega obdo-

bja in tri otroke, ki še ne izpolnjujejo starostnega pogoja. Na področju Polhovega Gradca pa bodo vrtci sprejeli 44 otrok izmed 46 prejetih vlog. Na čakalni seznam sta bila uvrščena dva otroka, ki na dan 1. 9. 2021 ne izpolnjujeta starostnega pogoja za vpis v vrtec. Zelo verjetno pa je, da se bo stanje v prihodnjih mesecih še spremenilo – nekateri starši, ki pošljejo vlogo za vpis v vrtec, iz različnih razlogov pogodbe nato ne sklenejo, kar pomeni, da se v vrtcih lahko sprostijo dodatna prosta mesta.

V primeru, da je v vrtec vpisanih več otrok, kot je prostih mest, o sprejemu v vrtec odloča komisija. Ta na podlagi podatkov, ki so navedeni na vlogi, oziroma podatkov, ki jih pridobi pri upravljavcih zbirk osebnih podatkov, skladno s kriterijem vlogam določi število točk in s tem oblikuje njihov prednosti vrstni red. Starši otrok pa po zaključenem roku za oddajo vloge prejmejo obvestilo s sprejemom otroka v vrtec ali o njegovi uvrstitvi na čakalni seznam.

LR

Spomladanske čistilne akcije

Tudi v letošnjem letu je občina Dobrova - Polhov Gradec pripravljala spomladansko čistilno akcijo, ki občane vsako leto opomni, da vsi nosimo svoj del odgovornosti za čisto okolje.

Načrtovana čistilna akcija je bila zaradi takratne prepovedi zbiranja ljudi zaradi preprečevanja širjenja okužb z novim koronavirusom odpovedana, kar pa ne pomeni, da druge čistilne akcije letošnjo pomlad niso potekale.

Nekatera društva, organizacije in posamezniki v občini Dobrova - Polhov Gradec so organizirali lastno čistilno akcijo. S tem so pokazali, da se zavedajo, kako pomembna je skrb za okolje in postali zgled svojim sokrajanom, za kar smo jim lahko hvaležni. Občina Dobrova - Polhov Gradec jih je pri izvedbi čistilne akcije podprla in jim zagotovila rokavice in vrečke za smeti.

Veliko koticikov v naši občini pa ostaja nasmetenih, zato je pomembno, da vsi prevzamemo odgovornejši odnos do našega planeta in po svojih najboljših močeh prispevamo k lepši in bolj zdravi podobi domačega okolja na vsakodnevni ravni, ne le ob čistilnih akcijah.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Teden rumenih vrečk na OŠ Polhov Gradec

V tednu od 3. do 7. maja 2021 smo na OŠ Polhov Gradec kljub zahtevnim »koronskim« časom organizirali že tradicionalno očiščevalno akcijo bližnje in širše okolice šole.

Namen vsakoletne akcije je ozvestiti učence o pomembnosti čistega okolja za lepo in kakovostno življenje. Vsak razred je počistil določeno področje, tako da je bil v akciji zajet skoraj celoten Polhov Gradec. Učenci in učitelji upamo, da smo s svojim delom pripomogli k prijetnejši poti v službo ali šolo, trgovino ali pošto, mogoče k za oči bolj sproščujočemu popoldanskemu sprehodu in celotni urejenosti Polhovega Gradca. V želji, da bo v takih akcijah vedno manj dela, tudi vas pozivamo k skrbi za čistejše okolje.

Občina za vzpostavitev “pametnih mest”

Občina Dobrova - Polhov Gradec se je vključila v Konzorcij, ki se je s skupnim projektom prijavil na javni razpis za vzpostavitev pametnih mest.

Občina Dobrova - Polhov Gradec se je na povabilo Mestne občine Ljubljana vključila v Konzorcij na področju mobilnosti, ki združuje več slovenskih občin, ki so se skupaj prijavile na Javni razpis za demonstracijske projekte vzpostavljanja pametnih mest in skupnosti (»JR PMIS«). Občina Dobrova - Polhov Gradec, Mestna občina

Ljubljana, občine Domžale, Medvode, Brezovica, Logatec, Idrija, Koper, Ankaran, Izola in Piran so se na javni razpis prijavile s skupnim projektom »Mladost - mobilnost za ljudi in aktivno življenje; digitalno, odprto, standardizirano in trajnostno«. Projekt je posvečen oblikovanju novih digitalnih rešitev v okviru enotne multimodalne

mobilnostne platforme, kar pomeni, da bo občina Dobrova - Polhov Gradec v sklopu javnega razpisa poskušala izboljšati uporabniške izkušnje na področju mobilnosti. Iskala bo nove rešitve, ki bodo na vsakodnevni ravni koristile prebivalcem občine Dobrova - Polhov Gradec. Javni razpis delno sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Republika Slovenija, del sredstev pa bo zagotovila občina sama.

Razpis sicer spodbuja iskanje inovativnih rešitev za digitalizacijo občin na

različnih področjih, kot so upravljanje z viri in infrastrukturo, skrb za okolje, zdravo in aktivno življenje, mobilnost,

storitev, za zmanjšanje stroškov in porabe virov ter za bolj učinkovito in aktivno sodelovanje s svojimi občani.

Urejanje avtobusnih postajališč se nadaljuje

Konec lanskega leta je bila na Draževniku postavljena prva izmed tipskih avtobusnih postaj, prenova urbane opreme pa se letošnjo pomlad nadaljuje na številnih lokacijah v občini Dobrova - Polhov Gradec.

V izdelavi so nove avtobusne nadstrešnice v Podsmreki, na Komaniji, v Podrebru, v Srednji vasi, v Zalogu, na Dobrovi pri osnovni šoli in v Brezju. Aprila so se pričela gradbena dela, ki so obsegala pripravo temeljev za nove avtobusne nadstrešnice, trenutno pa potekajo montažna dela. Nadstrešnice bodo predvidoma do konca maja opremljene še s steklenimi panoji za podatke o voznih redih. Vzporedno se ureja lastništvo zemljišč, potekajo pa tudi geodetske izmere.

Nova postajališča bodo postopoma nadomestila vse postaje v občini Dobrova - Polhov Gradec ter poskrbela

za udobnejšo uporabo javnega potniškega prometa in enotno urbano podobo naše občine, hkrati pa že ureničujejo cilje Strategije mobilnosti in varnosti občine Dobrova - Polhov Gradec. Ureditev avtobusnih postajališč je namreč eden izmed ukrepov

predvidenih v Strategiji, v sklopu razvoja učinkovitega in privlačnega javnega potniškega prometa.

Strategija je temeljnega pomena za učinkovito izvajanje ukrepov na področju prometa v letih od 2021 do 2025, saj zagotavlja jasne cilje, pregled stroškov in koristi ter strokoven pristop. Kot je navedeno v strategiji, bodo vsa neustrezna postajališča urejena v skladu z minimalnimi tehničnimi pogoji (ureditev prometne signalizacije, ureditev čakališč, zagotovitev preglednosti itd.), najbolj frekventna postajališča pa bodo še dodatno opremljena s klopmi, novimi nadstrešnicami in drugo urbano opremo. Izbor avtobusnih postaj, ki se trenutno prenavljajo, je bil narejen na podlagi njihovega stanja, vključne pa so tiste avtobusne postaje, ki že imajo ustrezna izogibališča in se v bližnji prihodnosti ne bodo prestavljale. Občina pa bo urejanje ostalih postajališč nadaljevala skladno s svojim petletnim načrtom.

LR

logistika in transport, kultura, šport in turizem ter varnost in zaščita, razpis pa hkrati spodbuja tudi povezovanje in sodelovanje občin. Cilj javnega razpisa je z uporabo naprednih digitalnih tehnologij doseči boljše upravljanje, komuniciranje, proaktivno reševanje virov in procesov za hitro odzivanje, minimiziranje posledic nepredvidenih dogodkov in naravnih nesreč in zagotavljanje kvalitetnejšega življenja občanov in obiskovalcev.

Kaj so pametna mesta?

Izraz pametna mesta pomeni, da mesto uporablja digitalne ali informacijsko-komunikacijske tehnologije za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti

V praksi pa pametna mesta pomenijo najrazličnejše nadgradnje, ki jih že lahko opazujemo v praksi v nekaterih slovenskih občinah. Gre na primer za vzpostavitev pametnih parkirišč, za katera lahko na spletu preverite njihovo zasedenost, za sistem spremljanja polnosti zabojujnikov za smeti, za sisteme za umirjanje prometa, za digitalizacijo merilnih mest oz. števecv in številne druge pametne rešitve. Če bo prijava občine Dobrova - Polhov Gradec oziroma konzorcija občin na razpisu uspešna, bomo v prihodnosti nekatere lahko spremljali in uporabljali tudi v svojem domačem okolju.

LR

Občina uvrščena v ožji izbor projekta NIJZ in slovenskega portala Zlati kamen za spremljanje razvoja občin

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je letos že šestič objavil podrobne podatke o zdravju prebivalcev v 212 slovenskih občinah.

S posebnim poudarkom na duševnem zdravju, ki je bilo v letu 2021 zaradi epidemije COVID-19 pod še posebno preizkušnjo.

»Dobro duševno zdravje je temelj našega zdravja, pa tudi socialne, družinske in gospodarske stabilnosti, družbene blaginje in kakovosti našega življenja,« so ob objavi podatkov zapisali v NIJZ. S podatki, objavljenimi v publikaciji Zdravje v občini 2021, želi NIJZ predvsem vzpodbuditi občine k različnim aktivnostim za ohranjanje zdravja in prebivalce posameznih občin opomniti, kako pomembna je skrb za varovanje, izboljšanje in krepitev zdravja – tudi duševnega.

NIJZ je v sodelovanju z Zlatim kamnom, slovenskim portalom za spremljanje razvoja

občin, nedavno v ožji izbor kot regijsko finalistko uvrstila tudi občino Dobrova - Polhov Gradec. Priznanje *Občina zdravja* je prejela občina Žiri, ki je izstopala z aktivnostmi za izboljšanje zdravja svojih prebivalcev.

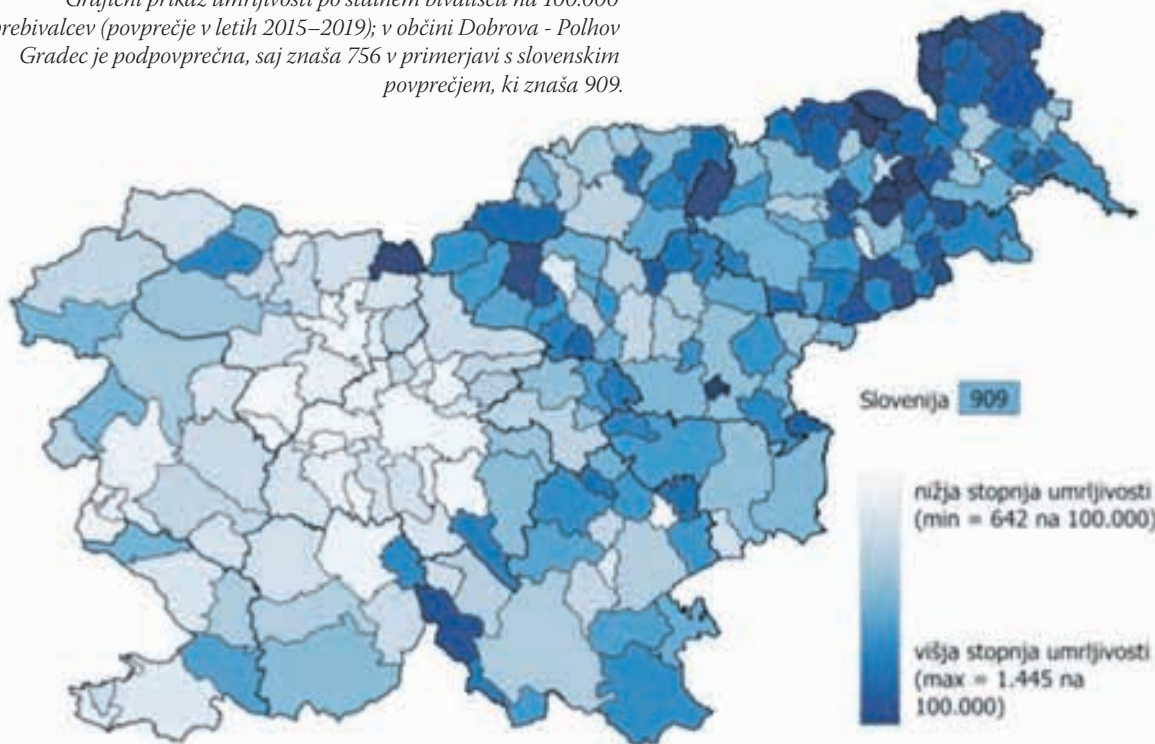
Podatki, objavljeni v publikaciji Zdravje v občini 2021, so namenjeni pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem. Okolje, v katerem prebivamo in delamo, namreč pomembno vpliva na naše zdravje.

Za občino Dobrova - Polhov Gradec je analiza pokazala naslednja dejstva:

Zdravstveno stanje in umrljivost

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 12,0 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 17,7 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil nižji od slovenskega povprečja, za

Grafični prikaz umrljivosti po stalnem bivališču na 100.000 prebivalcev (povprečje v letih 2015–2019); v občini Dobrova - Polhov Gradec je podpovprečna, saj znaša 756 v primerjavi s slovenskim povprečjem, ki znaša 909.

sladkorno bolezen velja enako.

- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 0,9 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1.
- Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 9,5 na 1000, v Sloveniji pa 6,5.
- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja umrljivosti zaradi samomora je bila 15 na 100.000

prebivalcev, v Sloveniji pa 19.

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,9 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4.
- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Odzivnost v Program Svit -

presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 71,7 %, v Sloveniji pa 65,6 %.

- Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 73,8 %, v Sloveniji pa 72,4 %.

Statistično gledano je v občini Dobrova - Polhov Gradec **več zlomov kolka in okužb s klopnim meningoencefalitisom ter poškodb zaradi transportnih nezgod**, od povprečja preostale Slovenije. Občina pa je statistično gledano boljša od povprečja preostale

Slovenije predvsem pri bolniški odsotnosti zaposlenih občanov, ki je pri nas znašala 5 dni manj od državnega povprečja in pri odzivnosti oziroma udeležbi občanov v Programu Svit, ki je dobrih 6 % višja od slovenskega povprečja.

Celotno publikacijo Zdravje v občini 2021, kjer lahko najdete zanimive podatke, kartografske prikaze, primerjave kazalnikov med območji in druge vsebine, si lahko ogledate na spletni strani [obcine.nijz.si](https://www.nijz.si), v zavihku 2021.

Vir: NIJZ

25 % prebivalcev občine cepljenih s prvim odmerkom cepiva, kar je 1,85 % nad slovenskim povprečjem

Konec decembra 2020 se je v celotni Evropi pričelo cepljenje proti COVID-19.

Ministrstvo za zdravje je ob tem poudarilo, da želi Slovenija s cepljenjem zmanjšati

umrljivost zaradi COVID-19, zmanjšati število hospitalizacij in zaščititi prebivalce, ki so najbolj izpostavljeni okužbam. Cepljenje proti COVID-19 se izvaja skladno z nacionalno strategijo cepljenja in navodili Ministrstva za zdravje ter Na-

cionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ). Kot je navedeno v nacionalni strategiji, Slovenija zasleduje cilj, da bi v čim krajšem času dosegla čim boljšo precepljenost prebivalstva, oz. da bi se cepilo vsaj 60 % prebivalcev. Strategija pa določa tudi razdelilnik cepiv, ki je vezan na prednostne skupine in količino cepiva, ki je na voljo. NIJZ ob tem zbira podatke o vseh opravljenih cepljenjih v Sloveniji, kar pomaga pri za načrtovanju in izvajanju cepljenja ter ocenjevanju njegove uspešnosti. Podatki se na spletni strani NIJZ redno posodablja.

Najboljša zaščita je cepljenje

Kot poudarjajo pri NIJZ, so cepiva trenutno edino realno upanje, da se epidemija ne bo ponovila tudi v naslednji hladni sezoni. Pri tem izpostavljajo dejstvo, da je poleg upoštevanja priporočenega zaščitnega ravnanja (ohranjamo varnostno razdaljo, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, v primeru bolezni pa ostanemo doma), cepljenje najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih. Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč, poudarjajo v NIJZ; vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene, postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverja

njihova varnost in učinkovitost. Odločitev za je vsekakor v rokah vsakega posameznika, odgovornost do drugih, predvsem tistih, ki so krhkega zdravja in zato podvrženi resnim zapletom, pa je v rokah nas vseh, še izpostavljajo pri NIJZ.

CEPLJENJE PROTI COVID-19 JE ZA PREBIVALCE OBČINE DOBROVA - POLHOV GRADEC V PRISTOJNOSTI ZDRAVSTVENEGA DOMA LJUBLJANA

Za cepljenje prebivalcev občine Dobrova - Polhov Gradec skrbi Zdravstveni dom Ljubljana. Cepilni center ZD Ljubljana organizira cepljenje proti COVID-19 za odraslo populacijo opredeljeno pri zdravnikih ZD Ljubljana, pri zdravnikih koncesionarjih iz Mestne občine Ljubljana ter pri zdravnikih v primestnih občinah Brezovica, Dol pri Ljubljani, Horjul, Ig, Vodice, Škofljica in Dobrova - Polhov Gradec. Cepljenje proti COVID-19 za prebivalce občine Dobrova - Polhov Gradec poteka na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

V ZD Ljubljana obveščajo, da cepivo naročajo glede na izražen interes za cepljenje v posamezni ciljni skupini, ki je na vrsti za cepljenje glede na nacionalno strategijo cepljenja. Pri naročanju cepiva je namreč potrebno natančno navesti, komu je cepivo namenjeno, kateri starostni oz. prioritetni skupini glede na strategijo. Poudarjajo še, da je hitrost cepljenja ne-

posredno odvisna od količine prejetega cepiva, pri čemer na prejšeto količino cepiva nimajo vpliva.

V tednu od 10. 5. 2021 do 16. 5. 2021 se v sklopu cepilnega centra ZD Ljubljana predvideva pričena tudi cepljenje oseb mlajših od 50 let, nadaljuje pa se cepljenje prednostnih skupin prebivalstva, kamor spadajo kronični bolniki stari od 18 do 49 let, zdravstveni delavci, zaposleni in oskrbovanci v DSO in SVZ, udeleženci Olimpijskih in Paraolimpijskih iger, delavci v kritični infrastrukturi in osebe starejše od 50 let.

Delež precepljenosti slovenskega prebivalstva znaša 12,1 %

V Sloveniji je bilo s prvim odmerkom na dan 10. 5. 2021 cepljenih 486.174 ljudi, z drugim odmerkom pa 253.840, s tem pa delež precepljenosti prebivalstva znaša 12,1 %.

Dodatne informacije o cepljenju so vam na voljo:

- na spletni strani <https://www.cepimose.si/>: Nacionalni inštitut za javno zdravje na tej spletni strani predstavlja aktualne informacije in podatke o cepljenju proti COVID-19 v Sloveniji;
- v Nacionalnistrategiji cepljenja proti COVID-19: Najnovejša verzija je Verzija VI z dne 22. 4. 2021;
- na spletni strani https://www.zd-lj.si/zdlj/index.php?option=com_

[content&view=article&id=688&Itemid=2775&lang=sl](#): Na tem spletnem mestu ZD Ljubljana so vam na voljo praktične informacije o cepljenju (kje poteka cepljenje, kje se lahko prijavite za cepljenje, katera skupina prebivalstva je na vrsti za cepljenje, organizacija in potek cepljenja, kontaktne informacije, potrdilo o cepljenju in druga obvestila);

- v kolikor imate vsebinska vprašanja v zvezi s cepljenjem ali cepivi, se lahko obrnete tudi na svojega osebnega zdravnika.

Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni dom Ljubljana

Cepljenje v občini Dobrova - Polhov Gradec

V občini Dobrova - Polhov Gradec je bilo s 1. odmerkom na dan 10. 5. 2021 cepljenih 25 % prebivalcev, kar je 1,85 % nad slovenskim povprečjem. Z 2. odmerkom pa je bilo cepljenih 12,9 % občanov, kar je 0,81 % nad slovenskim povprečjem.

Občina Dobrova - Polhov Gradec se pridružuje mnenju Ministrstva za zdravje in NIJZ, da je cepljenje proti COVID-19 ključnega pomena pri zaščiti našega zdravja in zdravja naših bližnjih, zato občane pozivamo, naj se cepijo takoj, ko jim bo to omogočeno. S solidarnim in odgovornim ravnanjem vsakega posameznika ter z zaupanjem v stroko lahko skupaj premagamo koronavirus.

Občina Dobrova - Polhov Gradec

Obvestilo

Sprememba urnika delovanja telefona za psihološko podporo ob epidemiji covida-19

Zaradi postopnega umirjanja epidemije pa Nacionalni inštitut za javno zdravje obvešča, da se s ponedeljkom, 17. 5. 2021, delovni čas telefona krajša. Telefon bo po novem urniku deloval vsak delovni dan od ponedeljka do petka med 8. in 22. uro. Med vikendi, prazniki in v nočnem času pa telefon za psihološko podporo ne bo več deloval.

Ob tem izpostavljamo, da je sledeča telefonska pomoč za osebe v duševni stiski še vedno dostopna:

- Klic v duševni stiski: 01 520 99 00 (vsak dan med 19. in 7. uro jutraj).
- Zaupna telefona Samarijan in Sopotnik: 116 123 (24 ur/dan, vsak dan).
- Brezplačni TOM telefon za otroke in mladostnike: 116 111 (vsak dan med 12. in 20. uro).
- Brezplačni SOS telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja: 080 11 55 (24 ur/dan, vsak dan).

Vir: NIJZ

Zaloški gasilci novemu vozilu naproti

Gasilke in gasilci v Zalogu smo s polno paro zakorakali v novo akcijo, nov projekt, ki bo prvič v času obstoja društva v naš gasilski dom pripeljal povsem novo gasilsko vozilo GVGP-1.

Verjamemo, da kjer so volja, pogum in sodelovanje, je tudi pot. Zavedamo se, da nič ne pride samo po sebi in da bomo le s trdim delom, vztrajnostjo in z različnimi akcijami lahko zbrali manjkajoča sredstva za uresničitev cilja, zato se v našem društvu že nekaj časa na veliko dogaja.

Smo eno manjših društev v gasilski zvezi, zato je tovrsten projekt za nas z vseh pogledov velik zalogaj. Vse se je začelo v drugi polovici leta 2020, ko sta nas predsednica in poveljnik na sestanku nagovorila, nam predstavila možnosti in predvideno pot do cilja.

Priložnost, da v našem društvu prvič pridemo do novega vozila, smo zgrabili z obema rokama. Začeli so se vrstiti pogovori, dogovarjanja, usklajevanja, klici, obiski drugih gasilskih društev in tudi marsikatera neprespana noč. V želji po nakupu vozila, ki bo za naš teren in razmere najbolj optimalno, smo preigrali različne možnosti. Rezultat vseh pogovorov in aktivnosti je soglasna odločitev za nakup terenskega vozila z nadgradnjo za gašenje

gozdnih požarov – GVGP-1. Odločitev je zrasla tudi skupaj z Gasilsko zvezo Dolomiti in Občino Dobrova - Polhov Gradec. Tovrstno vozilo bo prvo v naši občini, kar na ramena Zaloških gasilcev prinaša še večjo odgovornost in zavedanje, da projekt ni samo naš, temveč bo pridobil tudi pomembna za vse občanke in občane. Kako resno smo vzeli odgovornost, ki nam jo projekt nalaga, lahko potrdimo tudi z delom in razvojem operative. V zadnjem obdobju smo v društvu pridobili pet novih operativnih gasilcev, dva bolničarja in trije gasilci so obnovili svoja znanja IDA.

Nakup novega vozila je velik

finančni zalogaj. Del finančnih sredstev bo po planu investicij namenila Gasilska zveza Dolomiti. Nekaj finančnih sredstev smo gasilci že prihranili, treba pa je pridobiti še približno tretjino sredstev. Epidemija nam pri tem ne gre ravno naproti. Zaradi ukrepov in predvsem v želji po tem, da ostanemo zdravi, smo bili v lanskem letu primorani odpovedati veselico, kar pa je odneslo tudi del prepotrebnih sredstev. Kako pridobiti sredstva?, je vprašanje, ki nas postavlja pred nove izzive in na preizkušnjo postavlja našo iznajdljivost ter ustvarjalnost. V Zalogu se ne damo, zato smo staknili glave in z različni-

mi akcijami začeli z zbiranjem sredstev. V mesecu maju smo vas povabili k SMS donaciji. V sodelovanju z gostiščem Kramarjev hram smo predzadnji vikend v maju dostavljali pice na vaše domove. Zavedamo se, da le skupaj zmoremo in se trudimo graditi boljši jutri. Z vašo podporo in pomočjo nam bo uspelo.

Zaloška legenda »tamček« se poslavlja in počasi predaja štafeto povsem novemu GVGP-1. Bodite v akciji z nami in nas spremljajte na našem facebook in instagram profilu. Vaše spodbude in podpore smo iskreno veseli. Hvala!

Gasilke in gasilci iz Zaloga

Tržnica Blagajeve dežele predstavljena v novi publikaciji Mestne občine Ljubljana

Mestna občina Ljubljana je nedavno izdala publikacijo, naslovljeno Vodnik po ljubljanski lokalni oskrbi za trajnostno osveščene gurmane, kjer so zbrani ponudniki lokalno pridelane hrane na območju Ljubljane, v publikaciji pa lahko med drugim najdete tudi seznam tržnic v prestolnici, koledar dogodkov, povezanih z lokalno pridelano hrano in seznam prodajnih avtomatov za živila, kot so mleko, jajca in sezonski pridelki.

Po besedah Mestne občine Ljubljana je bilo leto 2020 čas, ko smo morali spremeniti svoje nakupovalne navade, s tem pa je pomen lokalnih ponudnikov postal še bolj izrazit.

V omenjenem vodniku lahko najdete tudi Tržnico Blagajeve dežele, kjer so na prodaj izdelki in pridelki lokalnih pridelovalcev hrane in kmetij iz občine Dobrova - Polhov Gradec. Kmečko Tržnico Blagajeve dežele lahko obiščete vsako soboto med 8. in 13. uro, nahaja pa se nasproti Interspara Vič (na naslovu Tbilisijska ulica 61, 1000 Ljubljana).

V ponudbi Tržnice Blagajeve dežele lahko najdete sadje, zelenjavo, meso in mesne izdelke, mleko in mlečne izdelke, kruh in pekarske izdelke, med, sadike in še več – vabljeni, da jo obiščete.

LR

**VODNIK
PO LJUBLJANSKI
LOKALNI OSKRBI
za trajnostno
osveščene gurmane**

Dogodki in novosti v juniju

**V mesecu rožniku
bomo odprti
vse dni
od 10:00–20:00.**

Polhov doživljajski park je vsekakor nepozabna izkušnja za naše najmlajše. V hišici ob parku se lahko posladkate z dobrotami iz Blagajeve dežele, si prilastite ročne izdelke domačinov ali pa knjige, ki so povezane z lokalnim okoljem. Na zalogi je tudi pijača in sladoled, ki dobro dene ob prebiranju knjig, ki so na voljo v grajski Knjižnici pod krošnjami. Za tiste bolj aktivne po novem ponujamo tudi najem električnih koles, s katerimi lahko raziščete mogoče malo manj znane in obljudene koticke. Kolesa se prav tako nahajajo v Šentjoštu (Možinetova hiša) in na Črnem Vrhu (Pr' Popr).

Dvorska cerkev

Pridružite se nam na ogledu najlepšega primera pozne gotike na Slovenskem – dvorske cerkve sv. Petra v Dvoru pri Polhovem Gradcu. V nedeljo, 6. junija, od 16. do 18. ure. Vodenje je brezplačno. Z vami bo Marjan Malovrh.

Polhov doživljajski park

Polhov doživljajski park je zasnovan tako, da skozi preplet pravilničnega in resničnega sveta ustvarja doživetja, ki otroke spodbujajo h gibanju v naravi in jih na nevsihljiv način učijo o naravi in kulturi Polhovega Gradca. Spodbujajo jih k lastnemu razmišljanju in razvijanju odnosa do narave ter budijo njihovo domišljijo in ustvarjalnost. Vrhunsko doživetje za družine z otroki! Polhov doživljajski park je odprt vse dni v tednu, 10:00-20:00, vstopnice lahko kupite v hišici v parku. Obiskovalce prosimo, da upoštevajo navodila in ukrepe. Prav poseben obisk Polhovega doživljajskega parka lahko doživite vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 10. uri, naslednjič torej 20. 6. ob 10. uri, ko vas ob predložitvi vstopnice na vodenje brez doplačila popelje interpretativni vodnik.

Mozartovi družinski dnevi

Festival ljubiteljev klasične glasbe bo ponovno tu za vas. 20. junija ob 17. uri vabljeni

na 221. Mozartove družinske dneve.

Poroke v Polhograjski graščini so nazaj

V romantični Polhograjski graščini lahko sklenete poročno zaobljubo. Kljub manjšemu dovoljenemu številu svatov sta vam na razpolago poročna dvorana ali v paviljon v grajskem parku. Poročno slavlje lahko nadaljujete v parku, največkrat kar pod stoletno grajsko lipo. Uradne ure za poroke so ob sredah med 12. in 17. uro, vendar le ob predhodni najavi in upoštevanju ukrepov.

Grajska knjižnica Polhov Gradec

Knjižnica v Polhovem Gradcu je od 12. aprila 2021 spet odprta, in sicer ob enakem času kot prej, to je v četrtek popoldan in v soboto dopoldan.

Pišite, pokličite, spremljajte, za vas smo na voljo:
T: 031 776 259

E: info@grad-polhovgradec.si
www.grad-polhovgradec.si
www.visitpolhovgradec.si

Spremljajte nas tudi na FB strani Blagajeve dežele, igrivo zaledje Ljubljane in na Instagram profilu Polhograjska graščina

Pripravili:

Bor Bevc, Nina Slana in Jasna Bokal
(za knjižnico)

Kupili vozilo za misijone, sedaj ga pripravljajo za Madagaskar

Jože Čepon, Janez Krmelj ter Bogdan Oražem

Prav v tem času lahko v mnogih glavnih medijih po svetu in tudi pri nas v Sloveniji spremljamo poročanja o hudi lakoti, ki grozi prebivalcem južnega dela Madagaskarja.

Gre za ljudi, ki živijo daleč stran od velikih mest in so odvisni predvsem od dela svojih rok, torej od poljedelstva in od narave. Janez Krmelj, misijonar, ki že več kot 30 let pomaga tem ljudem na podeželju, pravi, da Slovenija s svojimi darovi pomaga revnim in ubogim na ogromnem področju, ki šteje približno dva milijona prebivalcev.

Sredi maja pa je žarek upanja in dobrote posijal tudi tja, kjer pustošijo peščeni viharji in kjer preti suša. Trud, prizadevanja in tudi molitve so obrodile sad, bi lahko rekli in v nekaj mesecih bo prav v misijonu, kjer deluje naš rojak Janez Krmelj, prišli hitreje in dlje z novim reševalnim vozilom. A, da ne bo pomote, to so za nas Evropejce povsem nepredstavljive razmere. Za 30 kilometrov dolgo pot terenski reševalni avto potrebuje približno šest ur vožnje. Ker pa se v zadnjih letih trgovci iz večjih mest po nacionalnih cestah (ki spominjajo bolj na zelo slabe kolovoze) do podeželskih občin vozijo s terenskimi tovornjaki, pa cesto tako uničijo, da je praktično neprevozna celo z dobrim terenskim avtomobilom. Reševanje življenj je zato mnogokrat zelo oteženo. Ob tem moramo izpostaviti, da je največkrat treba posredovati pri zapletu med porodom na podeželju. Tam za porod običajno skrbijo starejše žene, ki pa seveda ne poskrbijo dovolj za higieno poroda in prihaja do infekcij. Dostikrat se zgodi, da otroke še rešijo, porodnice pa zaradi raznih okužb zbolijo in žal tudi umrejo. Če zdravnik iz misijonarske bolnice pravočasno pride do porodnice in otroka pa jim lahko pomaga z znanjem in zdravili. A, kot omenjeno, to je vse prej kot enostavno, saj za premagovanje

kratkih razdalj potrebujejo zelo veliko časa, ker so ceste tako katastrofalno slabe.

Dobri ljudje so se odzvali in pomagali, vsak evro šteje in rešuje življenja

Z darovi, ki so jih avgusta lani zbrali na Kristofovo nedeljo, so preko organizacije MIVA, ki skrbi za misijonarska vozila, kupili odpisani terenski tovornjak Mercedes – Benz Unimog za malo manj kot trideset tisoč evrov. Pri iskanju ustreznega vozila se je zelo angažiral polhograjski župnik **Bogdan Oražem**, ki je zadnje leto raziskoval različne ponudnike teh vozil, ki so v Evropi zelo iskana, saj jih po tem, ko jih vojska odproda, ljudje pokupijo in predelajo v avanturistične terenske avtodome. Po posredovanju in pomoči podjetja **Prigo d.o.o.** z Brezovice pri Ljubljani pa so le prišli do specializiranega trgovca v Nemčiji, ki je imel primeren terenski tovornjak z nadgradnjo. Misijonar **Janez Krmelj** pojasnjuje: 'Unimog je za potrebe Misijona idealno reševalno vozilo. Vsi njegovi rezervni deli so dobavljivi, tudi če gre za starejše vozilo, kot je to, ki ima zelo preprosto tehniko. Ker je bilo del vojaškega voznega parka, je kljub 30 letom in z malo manj kot 50.000 prevoženimi kilometri v zelo dobrem stanju, predvsem pa znotraj finančnih okvirjev, ki jih za ta namen premoremo. Vozne razmere na podeželju Madagaskarja so zelo slabe, zato vsa sodobna tehnika ne pride v poštev, ker je preobčutljiva na tako ekstremne razmere in pogoje.'

Test od Butajnov do Planine

Po prihodu v Slovenijo sredi maja sta bodoče reševalno terensko vozilo za misijon, ki ga vodi Peter Opeka, na prvo testno vožnjo, da preverita, kako vse skupaj deluje, zapeljala župnik Bogdan Oražem, ki je tudi sam zelo aktiven pri pomoči slovenskim misijonom na Madagaskarju in misijonar, ki je hkrati upravljalec bolnice in šole Janez Krmelj. Da bi bili kar čim bolj učinkoviti, so s testno vožnjo opravili kar v

Unimog med Planino in Butajnovo

okolici Butajnov. Poiskali so le kolovoz in makadamsko cesto in z veseljem ugotovili, da terenski tovornjak, ki je znan po svoji vzdržljivosti in prehodnosti skozi najbolj zahtevne terene, dobro služi. Kljub letom tovornjak dela kot švicarska ura. Sedaj se bodo popravil bolniške nadgradnje lotili lokalni mojstri, ki so tako dobrega srca, da jim ni težko darovati ure svojega dela in znanja, ki je pri takšnih popravilih izredno dragoceno. Rokave sta že zavihala **Jože** in **Klemen Čepon** iz Butajnov ter klepar **Valentin Tominc**. Ko bo reševalno vozilo enkrat odpotovalo z ladjo na Madagaskar, bo namreč daleč stran od mojstrov kot so pri nas, ki premorejo tudi sodobno orodje. V naslednjih fazah bodo notranjost opremili še z zdravstvenimi aparaturnami, ultrazvokom, hladilnikom za cepiva, defibrilatorjem, kisikom, na streho pa bodo namestili fotovoltaične celice za oskrbo vseh aparaturn z elektriko. Še pred koncem poletja bo bolnišnica v misijonu Ampitafa lahko reševala življenja s točno tem reševalnim vozilom.

Janez Krmelj, sočutje do ljudi me žene naprej

Bolnica, ki leži na jugu Madagaskarja, spada pod okrilje mno-

go večje celote z več misijoni, za katero skrbijo slovenski misijonarji na tem velikem območju. V svojem poslanstvu, da približajo vsaj osnovno zdravstveno oskrbo ljudem na podeželju, so uspešni. Posebno poslanstvo ima porodnišnica. Imajo po-

seben načrt, ki vsem omogoča brezplačen porod, obroke za tri dni in obleko za novorojenčka. S tem skušajo čim več mamic privabiti v porodnišnico, da ne bi prihajalo do težav pri porodih na domu, kjer sicer še vedno beležijo kar 10 odstotno

smrtnost. Ljudje mislijo, da če so včasih lahko vse reševali sami, da je še vedno enako. A žal ni tako. Higijenske razmere so se medtem spremenile. Tudi mikrobi so se v zadnjih petdesetih, tridesetih letih razvili in so postali bolj nevarni. Več je tudi nesnage po naseljih in vse to negativno vpliva na zdravje. Ljudem pa je vse to zelo težko to dopovedati, ker so premalo izobraženi. Tega se v misijonu zavedajo in zato delujejo tudi na področju izobraževanja. Doslej so številnim omogočili pot tudi do boljše izobrazbe, nekateri so celo postali učitelji ali zdravniki. Še en zanimiv podatek bomo navedli. V misijonski šoli imajo vsi otroci brezplačno šolanje in hrano. Veste, koliko stane prehrana za šolo, ki jo obiskuje 600 otrok? 4000 evrov za celo leto! Dostikrat je to edini redni obrok pri predšolskih in šolskih otrocih. Zato je vsak evro, vsak dar namenjen direktno bolnici in šoli. Če želite, lahko pomagajte tudi vi.

Besedilo in foto: Peter Kavčič

Tiho teče reka našega življenja. Tako kot reka v daljavo se zgubi, nenadoma od nas odšel si Lado ti. Žalostno so zapeli zvonovi v cerkvi sv. Elizabete na Podreber 18. aprila 2021.

Nepričakova žalostna vest nas je v društvu upokojencev Polhov Gradec močno pretresla. V društvu si pristopil 1. 1. 2010. Bil si član upravnega odbora, poverjenik, predsednik komisije za izletništvo od leta 2013, ter pravi srčni fotograf, kot smo te radi poimenovali. Užival si na naših izletih, ki si jih skupaj s svojo ekipo organiziral, posebno še v trenutkih s fotoaparatom v rokah. Velikokrat si rekel: "Polepšajmo si jesen življenja! Nasmejte se, da bo slika lepša za spomin!" Popeljal si

nas na 39 izletov. Večji del izletov je bilo po

V slovo Lado Nartnik

Sloveniji. Bili smo pa tudi v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in na Hrvaškem. Članice in člani društva, ki smo se udeleževali izletov, se te bomo vedno spominjali, ko si nas pozdravil po žirovsko: "Lep se mejte!" Najino sodelovanje v društvu se je pa pričelo leta 2014. Velikokrat sem ti rekla, da si pravi računalniški mojster, da dobro preskakuješ računalniške ovire in obvladuješ računalniške izzive. Za ves trud in nesebično delo, ki si ga vložil in podaril društvu, se ti iskreno zahvaljujemo. Počivaj v miru!

Vsak človek je zase svet, čuden, svetel in lep kot zvezda na nebu.

(T. Pavček) za DU, Cecilija Jarc

Obiskala nas je slovenska olimpijska bakla

Letošnje leto bodo zaznamovale olimpijske igre, ki bodo v Tokiu potekale od 23. julija do 8. avgusta.

Eden najznamenitejših simbolov olimpijskih iger je olimpijska bakla; slovenska olimpijska bakla je v ponedeljek, 10. maja 2021 prečkala občino Dobrova - Polhov Gradec. Slovensko baklo za olimpijske igre Tokio 2020 so izdelali v Ravnah na Koroškem v Skupini SIJ – Slovenski industriji jekla. Izdelana je iz nerjavnega jekla in bukovega lesa, ki simbolizirata trdnost, trajnost, modrost in samozavest. Zgovorna pa je tudi njena oblika, saj vrh bakle prevzema silhueto Triglava, ročaj pa dopolnjuje pet olimpijskih krogov.

Bakla je v osrednjeslovenski regiji potovala od 7. do 12. maja 2021, na svoji poti od Raven na Koroškem do Tokia, ki jo je pričela 3. maja 2021, pa bo obiskala vseh 12 slovenskih občin. »S potovanjem bakle želimo širiti vrednote olimpizma, povezo-

ti ljudi, prebujati jekleno voljo in navdihovati. Šport je upanje. Vedno znova nas povezuje in dokazuje, da zmoremo,« so besede, s katerimi je Olimpijski komite Slovenije baklo pospremil na pot v pričakovanju letošnjega največjega športnega dogodka.

Slovensko baklo so po ugodnem nagovoru župana Franca Setnikarja in smučarske skalalke Urše Bogataj po zunanjem igrišču pri OŠ Dobrova ponesli domačini. Med nosilce bakle so bile vključene različne generacije, domačini iz vseh štirih krajevnih skupnosti, športniki – mladi, izkušeni, vrhunski in ljubiteljski, predstavniki društev in občani, ki so prikazali glavne značilnosti naše občine.

Slovensko baklo so nosili naslednji domačini:

- člana Folklorne skupine Grof Blagaj oblečena v polhograjsko nošo, ki predstavlja enega od praznih načinov oblačenja kmečkega prebivalstva v okolici Polhovega Gradca, Dobrove in Vrhnike, iz sredine 19. stoletja;
- predstavniki krajevne skupnosti Črni Vrh, ki so poudarili pomen medgeneracijskega sodelovanja in spoštovanja;
- predstavniki krajevne skupnosti Šentjošt, ki je ena izmed najbolj športnih krajevnih skupnosti v naši občini;
- krajevno skupnost Dobrova je zastopala akrobatska skupina Bobri, ki je v svoji karieri nanizala ogromno nastopov, večkrat pa so osvojili tudi naslov državnih prvakov;
- kot predstavniki krajevne skupnosti Polhov Gradec so

- baklo nosili nadobudni športniki in športnice iz OŠ Polhov Gradec,
- polh Blagajko, ki je maskota Polhograjske graščine;
- predstavniki Godbe Dobrova - Polhov Gradec, ki jih poleg glasbe povezuje tudi prijateljstvo;
- plesalci iz Plesnega društva Panorama v družbi Naje Kovarčič in Gaje Malovrh, ki s svojim srčnim pristopom in vztrajnostjo posegajo po najvišjih mestih tako v državnem merilu kot tudi v evropskem in svetovnem;
- ekipa članov A skupine PGD Šentjošt, ki so se leta 2013 uvrstili na gasilsko olimpijado v Franciji;
- Urša Bogataj, ki je članica ženske A smučarske reprezentance, s svojimi izjemnimi

rezultati v smučarskih skokih pa prispeva k prepoznavnosti naših krajev. Leta 2018 se je udeležila zimskih olimpijskih iger v Pjongčangu. Slovensko baklo je ponesla skupaj z županom Francem Setnikarjem in zaključila njeno pot v občini Dobrova - Polhov Gradec.

Ker epidemija koronavirusa še vedno močno vpliva na potek dogodkov, je ta potekal brez gledalcev, a vzdušja to ni pokvarilo, obsežna fotogalerija na spletni strani Olimpijskega komiteja Slovenija pa bo dogajanje približala vsem občanom: <https://bakla.olympic.si/fotoutrinki>. Na spletni strani Olimpijskega komiteja Slovenija pa si preberite, ali je rep polha Blagajka res »oklofutal« baklo: <https://bakla.olympic.si/novica/71>.

LR, foto: Aleš Fevžer

Jurčičevo leto na OŠ Polhov Gradec

Letos mineva 160 let, odkar je Jurčič kot sedemnajstletnik napisal Pripovedko o beli kači, 140 let od izida romana Rokovnjači in prve številke Ljubljanskega zvona, ki ga je zasnoval z Ivanom Tavčarjem, Franom Levcem in Jankom Kersnikom.

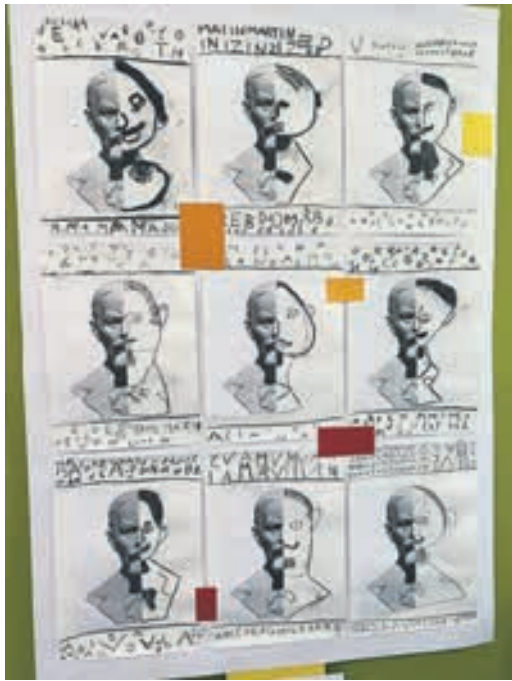
Minilo bo tudi 140 let od smrti prvega slovenskega romanopisca (Deseti brat), pesnika in časnikarja **Josipa Jurčiča**.

Prav zaradi vsega zgoraj naštetega je vlada Republike Slovenije leto 2021 določila za Jurčičevo leto. V ta namen bodo po državi odvijale različne prireditve in razstave v počastitev Jurčičevemu literarnemu opusu. Nič drugače ni na OŠ Polhov Gradec. V poklon pisatelju Josipu Jurčiču je s sodelovanjem vseh oddelkov na matični šoli nastala razstava o življenju in delu Josipa Jurčiča.

Učenci so se posluževali različnih tehnik ustvarjanja: nekateri so se lotili njegovega portreta v obliki risbe, karikature ali moderne verzije oblikovanja. Drugi so ustvarjali motive Jurčičeve domačije in slovenske stavbne in premične kulturne dediščine. Lotili so se trajnostne gradnje, pri čemer so uporabljali naravne materiale (les, kamen, slama). Izdelovali so kozolce, kašče, čebelnjake, domačijo, kajže, vozove, orodje, košare ...

Nekateri učenci so izdelovali polža (po sledih višnjanskega polža). Oblikovali so 3D polže, spirale ...

Simbol Višnje Gore je polž, priklenjen na zlato

verigo. Po legendi je bil v bitki pri Sisku ranjen sin žene Beneškega doža. Viteza je na potovanju našla hči višnjegorskega grofa Sofija Višnje-gorska, ki se je odločila da bo za viteza skrbela. Vsi so bili prepričani, da bo vitez umrl, vendar je po dolgem okrevanju preživel. Višnjegorski grof je poslal po kneginjo Beneške republike, ki je že dolgo mislila, da je njen sin mrtev. V zahvalo je višnjegorskim grofom podarila pozlačeno polžjo hišico v premeru okrog 10-15 centimetrov, okrašeno z diamanti. Polžjo hišico so višnjegorski grofje podarili mestu.

Nekaj časa so jo hranili v mestni hiši, kasneje pa se je izgubila.

Nekateri učenci so se lotili pohodnih čevljev kot simbolne oznake Jurčičeve pohodne poti. Dva groba stara čevlja, ki jih je deseti brat nosil vržene čez ramo, sta zelo zanimiv prikaz naše stare čevljarske zgodovine. Stari čevlji so zelo zanimiv motiv že sam po sebi. S sedmošolci smo »se lotili« humoreske Kozlovska sodba v Višnji Gori. Učenci so pisali o tem, kako bi oni kaznovali kozla Lisca. Izmislili so si prav domiselne kazni. Pri

pouku tehnike so učenci izdelovali 3D obrazne lutke glavnih karakterjev v literarnem delu. Pri zgodovinskem krožku so se pogovarjali o Turkih v Jurčičevih delih in v naših krajih. Prav zanimivo je bilo raziskovati, kako so ženske z vrelo vodo in smolo pregnale Turke z Babne gore. Nastali so različni intervjuji / »pisni« pogovori s starejšimi vaščani in fotografije. Zelo dejavni so bili učenci tudi v sklopu likovne vzgoje. Nastale so ilustracije Desetega brata, turških vpadov, Krjavljeve zgodbe ... Ker se je Jurčič poleg pisateljevanja ukvarjal tudi s častnikarstvom in novinarstvom, so se učenci novinarskega krožka lotili nekaterih idej: kako bi sami oblikovali logo Jurčičevega leta, raziskovali so vlogo pisala skozi čas, raziskovali oblačilno dediščino v Jurčičevih časih, ter kako se je razvijal slovenski časopis skozi zgodovino. Na Jurčiča in njegov stil pisanja je v veliki meri vplival njegov ded, ki mu je v otroških letih pripovedoval pravljice in zgodbe in ga navdušil za turške vpade, razbojnike in dogodivščine. »**Kako doživlja-jo svojega deda današnje generacije?**« pa je bilo zastavljeno vprašanje, na katerega so odgovarjali osmošolci. Razstavo bogatijo tudi fotografije iz življenja Josipa Jurčiča. Idejni vodja razstave je bila knjižničarka Darinka Orel.

Razstava je učencem na ogled v šolski avli in prav ob vsakem »srečanju« z Josipom Jurčičem, ko hitim v zbornico, me navdahne s ponosom, kako ustvarjalni so naši učenci.

Urška Žagar, učiteljica slovenščine

Pograjski dom je gostil Tita!

Korona gor ali dol, treba je jesti, piti in se družiti!

To je slogan vsake gostilne in tudi Pograjski dom ni izjema. Preživeli so težke samotne dni zaprtja zaradi epidemije z dostavo malic stalnim strankam in z veliko razumevanja TD Polhov Gradec glede moratorija najemnine. In so edina prava gostilna v Polhovem Gradcu, ki z zaledjem vred šteje 3.000 prebivalcev!

Te dni so sobe nad gostiščem Pograjski dom zasedene s strani pisarne in stanovanjskih potreb lokalne družine, ki gradi novo hišo, sicer pa je pet sob z devetimi ležišči in skupnim balkonom dostopne turističnim gostom z zajtrkom. Zanimivo je, da so te sobe urejene že od samega začetka in da je tu nekaj poletij zapovrstjo počitnikovala vnukinja Riharda Jakopiča z družino, pa tudi Miro Cerar si je privoščil več gostij in oddihov, redna gostja je bila slikarka Dora Plestenjak. In seveda maršal Tito ...

V graščini se je začelo

Moj sogovornik je Marjan Plestenjak, upokojenec z izrednim spominom, rojen l. 1943 sredi vojne vihre. Bil je dolgoletni predsednik turistične zveze Dolomiti in upokojskega društva Polhov Gradec, pa tudi predsednik krajevne skupnosti Polhov Gradec v času od l. 1987 do 1994. Predvsem pa je ustvarjalen družbeno angažiran človek z veliko izkušnjami in dobrim spominom.

»V preteklosti so se dogajale napake, režimske in ostale. V Pograjskem domu je visela črnobela slika Tita s spremstvom, pa je izginila. Prav tako čudovita oljna slika Polhovega Gradca narisana s strani slikarke Dore Plestenjak, mame pevcia Jana Plestenjaka. Pa sta izginili znano kam, pa nimam dokazov.« Takole dramatično začne svojo zgodbo Marjan.

Po pripovedovanju domačinke, ki je bila služkinja v graščini, so okoli božiča leta 1945 ukazali lastnikom graščine Polhov Gradec, da imajo le nekaj ur časa, da se izselijo iz vasi in Slovenije, da s seboj vzamejo le najnujnejše in so postali izgnanci in zaživel na novo v Argentini. Še isti večer so iz Ljubljane prispeli kamioni in odpeljali dragocene slike in pohištvo. V graščini je bila nato ustanovljena partijska šola in predvojaška vzgoja. Osnovna šola je bila takrat še v stavbi nasproti cerkve, tam je Marjan obiskoval 1. razred, drugega pa že v graščini. Takrat se je osnovna šola delila na prve štiri razrede osnovne šole in 4. razrede nižje gimnazije, srednja šola pa je imela naziv višja gimnazija. V graščini so učili štirje profesorji vse učne predmete, seveda je bila partijska knjižnica predpogoj za tako javno službo. Prostori so bili mrzli, jutraj so velike lončene peči na drva v posameznih prostorih zakurile snažilke, otroci so pa preko dneva nosili drva iz grajske kleti in učitelji so jih nalagali na ogenj. V kleti je bil tudi majhna sobica

kot zapor za poredne učence, za uro ali dve pokore, sicer pa so bil del šolske vzgoje tudi udarci z ravnilom po dlaneh preveč živahnih ali neposlušnih otrok. Pa tudi kakšna klofuta je padla ob jezikanju.

Turistični dom ustanovili učitelji

Pograjski dom, takrat imenovan turistični dom, je bil zgrajen udarniško ... Marjan je hodil v 3. razred nižje gimnazije šole v graščini (današnji 7. razred) ko so začeli l. 1957 z gradnjo takratnega turističnega doma na idilični lokaciji ob potoku, na zemlji, ki so jo pridobili od domačinov Čamernikovih z zamjenavo z nadomestno. Takratni učitelj nemškega jezika je bil dober govorec, svetovljan in je otroke navdušil nad včlanitvijo v takratno turistično društvo. Otroci so takrat kot člani društva pomagali pri gradnji doma, nosili opeko, vodo in strešnike. Še posebej intenzivno se je gradilo vsako nedeljo po maši, ki pa so se je udeleževali brez strahu predvsem otroci. Turistično društvo so vodili učitelji, predsednik društva je bil pa Franc Trnovec iz Srednje Vasi.

Takrat je kraj spadal pod Občino Dobrova, kasneje pod občino Ljubljana – Vič, po l. 1995 pa je bila ustanovljena sedanja občina Dobrova - Polhov Gradec.

Na travniku med gostiščem in baliniščem sta se priredila tudi dva izseljenska piknika v organizaciji Izseljenske matice, igrali so Aveniki in pa Veseli planšarji.

Marjan Plestenjak se je l. 1959 izselil iz rojstne hiše na Prapročah in do poroke l. 1969 živel v Škofji Loki in Ljubljani, po poroki se je vrnil v domače kraje. Turistični dom je takrat vodilo gostinsko podjetje Vič d.d., ki deluje še danes, sedež pa ima v gostilni šestica na Slovenski cesti. Pod okriljem ljubljanske družbe sta gostilno vodila nekaj časa tudi zakonca Vogrinčič iz Pratkarjeve gostilne. Kasneje je Turistični dom, kot so ga takrat imenovali, vodil domačin Slova, v kuhinji pa sta delali njegova žena Mici in hči Mimi Plestenjak, ki je bila osebno prisotna ob obisku maršala Tita in vse prisotne je predsednik Jugoslavije zelo navdušil s svojim humorjem in prijaznostjo, saj so od človeka na njegovem položaju pričakovali vse kaj drugega.

Kasneje je bil na razpisu za najemnika neuspešen ravno sogovornik Marjan Plestenjak, verjetno tudi zato, ker ni imel partijske knjižice. Novi najemnik je postal Janko Močnik iz Šiške, naslednji Simič, ki je oddal Čučnik Ljubotu, ki pa po nekaj letih dobrega delovanja objekt turistični dom obdal z leseno ograjo za velikega psa dobermana, z gostinstvom prenehal in se ukvarjal s prevoznim. Marjan Plestenjak je takrat l. 1987 prišel na čelo KS

Tito s spremstvom pred vhodom v gostilno

Župan se je pred leti pred gostilno pripeljal kar s kočijo.

Josip Broz (partizansko ime Tito) se je rodil hrvaškemu očetu in materi Slovenki v vasi Kumrovec v Avstro-Ogrski 7. maja 1892. Vpoklican v vojaško službo se je odlično odrezal in postal takrat najmlajši vodnik avstro-ogrske vojske. Med prvo svetovno vojno so ga cesarski Rusi hudo ranili in ujeli ter poslali v delovno taborišče na Uralu. Sodeloval je pri dogodkih ruske revolucije leta 1917. Po vrnitvi na Balkan leta 1918 je Broz vstopil v novoustanovljeno Kraljevino Jugoslavijo, kjer se je pridružil Komunistični partiji Jugoslavije (KPIJ). Kasneje je bil izvoljen za predsednika Zveze komunistov Jugoslavije (1939–1980). Bil je vodja partizanskega gibanja in tudi predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije od 14. januarja 1953 do svoje smrti 4. maja 1980.

Polhov Gradec in sprožil tožbe za izselitev slabega najemnika. V tožbi za narejeno škodo in izselitev je KS zmagala in pripravila nov razpis za gostinskega najemnika. Več kot leto dni je bila gostilna prazna, a vzdrževana in pozimi kurjena. V najem je vzel Kmetič Dušan, ki je veliko vložil v objekt in po odstopu zahteval povrnitev takratnih 30.000 DEM. Njegova naslednica, najemnica Tončka Ditmayer, je uspela dobiti posojilo od sorodnika, da so lahko izplačali prejšnjega najemnika, KS pa je Tončki ta denar vračala obročno nekaj let. Naslednji najemnik je bil domačin Simon Maček s sestro, tudi on je lepo skrbel za objekt in uredil polletni pokriti vrt, pa tudi veliko sta vložila v streho in centralno napeljava. Naslednja najemnica je bila Irena Mrežar iz Šentvida, kjer je tudi imela gostilno in ki je zaslužna za ureditev pravega ogrevanega zimskega vrta. V njenem času je TD Polhov Gradec vložilo znatna sredstva v prenovalo sanitarij. Zadnji naje-

Igrala je postavila občina.

mnik je Tihomir Matič, po rodu iz Dalmacije, ki je tudi prevzel nase izdatno poplačilo sredstev za obnovo do prejšnje najemnice in sedaj že šesto leto posluje dobro in v veselje domačinov in gostov od drugod.

Kot zanimivost mi je Marjan povedal tudi to, da je po končanem mandatu na KS vsa dokumentacija Turističnega doma izžagana v nenavadnem požaru, ter da je bil za časa njegovega predsedovanja KS izražen močan interes za odkup gostišča Pograjski dom s strani lokalnega podjetnika, a je sam temu odločno nasprotoval.

Tito obiskal svojega kuharja

Turistični dom so odprli za goste l. 1958 in že takrat je Tito prišel na prvi obisk. Spremljal ga je partijski funkcionar Miha Marinko. Vsi šolski otroci so takrat mahali vrhovnemu maršalu celotne Jugoslavije z zastavicami z obeh strani ceste med graščino in turističnim domom. Njegov obisk ni naključje, saj je prišel na obisk k Rupnik Milanu, kuharju v gostišču, ki pa je pred tem služboval kot Titov kuhar na ladji Galeb. Tito se je takrat mrščil zaradi slabe makadamske ceste med Ljubljano in Polhovim Gradcem. In kmalu je bil tik pred ponovnim obiskom Tita asfalt položen na

celotni trasi in to v rekordnem času, kar pa se je poznalo na kvaliteti, saj razširjena cesta ni bila dovolj globoko temeljena, da bi vzdržala obremenitve. Na drugem obisku, ko se je maršal pripeljal po novi asfaltni cesti, je Tita spremljal Edvard Kardelj. Namen obiska je bil pa med drugim tudi obisk starega prijatelja, s katerim sta se poznala še iz vojnih časov. Imel sem priložnost obiskati Titov muzej na Brionih, otočju poleg Rovinja, in moram priznati, da me je presenetila druga plat predsednika Jugoslavije, namreč, bil je radoživ in vesel človek, ki je znal uživati življenje – intenzivno se je ukvarjal s fotografijo in ribolovom in znal gostiti številne svetovne državnike na zelo prijeten in domač način. Ogleđ muzeja toplo priporočam!

Ladja Galeb reciklirana na ogled

Ladja Galeb je bila zgrajena l. 1938 v Italiji v dolžini 117 metrov, nato zasežena s strani Nemcev in je med vojno služila za polaganje min. Zavezniška letala so jo potopila v pristanišču Reka, ampak po vojni so jo dvignili in obnovili ter l. 1952 predali za šolske namene Jugoslovanske mornarice. Zelo hitro je postalain 27 let ostala predsedniška jahta, kar je lep

zgled vojne obnove in ekologije. Na njejo se vrstila potovanja in zabave z najimenitnejšimi imeni zgodovine, od britanske kraljice do igralcev. Po smrti Tita l. 1980 je ostala zasidrana, po razpadu Jugoslavije l. 1991 last vlade Črne Gore, nato prodana grškemu ladjarju, a je Hrvaška vlada temu nasprotovala. L. 2008 se je delno potopila zaradi prerjavenegatrupa, l. 2009 so jo v klavnem stanju prodali mestu Reka za 150.000 EUR, ki je želela z vlaganjem privatnega sektorja urediti na ladji muzej in bare ter restavracije, vendar interesa ni bilo dovolj. Leta 2020 se je obnova v muzej začela, saj so za devet milijonov evrov vreden projekt obnove pridobili polovico sredstev iz evropskih skladov. Več kot dve tretjini od 4500 kvadratnih metrov površine Galeba bodo namenili muzeju, ostalo gostinskim storitvam in gledališkim ter filmskim predstavam ali delavnicam. Prenovljeni Galeb bo zasidran ob glavnem pomolu potniškega pristanišča na Reki, predvidoma že letošnje poletje, priporočam ogled!

Načrti za naprej

Že pred petimi leti so v Mercatorju kupci izbirali enega od treh projektov za Mercatorjevo donacijo, a projekt mini golf Pograjski dom takrat ni bil izbran, zmagal je vrtec.Igrišče za odbojko na mivki je bilo planirano kot občinska investicija, a lani so mivko uredili na šolskem igrišču. Z občino dobro sodelujejo, pred nekaj leti se je uredila medsebojna solastninska situacija in odtlej je lastnica TD Polhov Gradec urejena od robnika parkirišča in vse do vode, tako da niso več soglasodajalec za vsak piknik ali veselico na zelenih občinskih rekreacijskih površinah. Pogrešamo pa košarkaški koš na pred leti obnovljeni betonski površini, ki je pred dvema letoma zmotil gasilce pri postavljanju šotora veselice, ampak sam osebno sem se obrnil na PGD Zalog, občino in graščino, da bi sedaj postavili dva cenejša premična koša, ki ne bi več ovirala nikogar, hkrati pa bi nudila šport in druženje vsem občanom. Ko bomo imeli pa še most preko potoka za najbližji dostop planincev do Grmade, kakor so nam ga table ob cesti obljubljale že pred desetimi leti, bo pa obisk planincev dodatno napolnil gostilno in rekreacijske površine.

V gostilni bodo letos prenovili ogrevalni sistem, saj bo nova sodobna peč na lesne pelete še letos nadomestila zastarelo plinsko peč, saj plin v jeklenki je skoraj tretjino dražji od zemeljskega plina v mestih, in skoraj polovico od peletov.

»Ko ne gre več, ko se ustavi, dobro vzdušje in okrepčilo v gostilni te spet v ritem spravi.« je prirejen slogan za osvežilno pijačo iz mladih let. Vsak dan vam v gostilni Pograjski dom postrežejo tri različne malice, tudi vegetarijanski meni, odpiralni čas je do 15h, med vikendi pa seveda cel dan.

Sebastjan Vehar

Županova beseda

Petnajst let

Spoštovane občanke spoštovani občani,

V teh dneh obeležujemo petnajsto leto samostojnega delovanja naše občine. Občine, ki so nam jo z veliko truda, pripadnosti in požrtvovalnosti ustanovili naši predhodniki, ki jim je bilo dovolj preglasovanja velike mame, ki je združevala v svojo veliko občino tudi ozemlje naše sedanje občine in vse kar spada zraven.

Verjamem, da ob takih spominih ne gre brez čustvenega doživljanja dogodkov in zgodovinskih odločitev, ki so se že ničlikokrat izkazale za še kako pravilne. Naša lokalna skupnost raste. Skupaj raste mo v vseh pogledih, posebej pomembno in razveseljivo pa je, da znamo in hočemo poenotiti dejanja, ko je to najbolj potrebno. Enotnost in odgovornost nas krepi in povezuje, kar se da v našem okolju vedno bolj čutiti in kot taki smo prepoznani tudi izven naših geografskih in teritorialnih meja. Ne vem, če se resnično dovolj zavedamo koliko je vredno to, da smo odvisni od svoje iznajdljivosti v iskanju rešitev za naše skupno dobro. Verjamem pa v to, da smo butična občina, ki skupaj z vami občanke in občani ve kaj hoče, kje so naši cilji proti katerim skupaj tlakujemo pot, ki je trdna in varna.

Ker skupaj s svojimi najtesnejšimi sodelavci verjamemo v vas kot nepogrešljivi člen v vseh fazah odločanja, smo se odločili, da vam pri rezanju proračunskega hlebca namenimo še več pozornosti, saj boste v prihodnosti lahko aktivno sodelovali v pripravi tako imenovanega participativnega proračuna.

Pred dnevi sem prejel novinarsko vprašanje kaj je glavni vzrok, da se naša občina po precepljenosti z dvema odmerkoma cepiva proti Covid-19 nahaja na prepričljivo prvem mestu v državi. Kar samo se ponuja, da zelo enostavno

odgovorim, da ste vzrok Vi spoštovane in spoštovani. Saj prav vsak posameznik s svojo pripadnostjo in odgovorno držo prispeva k temu, da smo kjer smo. Da pa je stanje tako in medsebojna solidarnost na tako visoki ravni se pa moram zahvaliti vsem, ki zavestno individualno in povezano gojite vrednote, ki so nujno potrebne za preživetje in uspeh skupnosti.

Nenazadnje se ob praznovanju petnajste obletnice naše občine zahvaljujem svojim najtesnejšim sodelavkam in sodelavcem v izredni zasedbi občinske uprave, kreativnim skupinam in posameznikom izven uprave, članom občinskih delovnih teles, vsem društvom, svetnicam in svetnikom ter članom nadzornega odbora občine, ki od začetka mandata deluje zavzeto in preudarno in v katerem čutimo skrb in prizadevanje po konstruktivnem medsebojnem sodelovanju v naše skupno dobro.

Naj ob zaključku poudarim in se zahvalim, da smo skupaj ustvarili pogoje, da se na svečani seji občinskega sveta lahko v živo zahvalimo najbolj zaslužnim in jim podarimo priznanja ter razglasimo tretjega častnega občana naše občine.

Ob občinskem prazniku vam vsem čestitam, želim prijetno in odgovorno praznovanje ter obljubljam, da vas tudi v prihodnje ne bomo razočarali.

*Miran Stanovnik,
vaš župan*

Gradnja kanalizacije še naprej po planih

Log - Dragomer, 14. maj 2021 – V Občini Log - Dragomer se nadaljuje gradnja kanalizacije in čistilne naprave. Projekt naj bi se končal do konca leta 2022, do takrat pa naj bi dela potekala na več gradbiščih hkrati. Kot so nam povedli na Občini, kljub temu, da se je občina spremenila v gradbišče, občani situacijo sprejemajo z razumevanjem in dobro voljo.

V Občini Log - Dragomer v zadnjem letu skoraj na vsakem koraku lahko vidimo gradbeni stroj. Delavci Komunalnih gradenj in Hidrotehnika s težko gradbeno mehanizacijo koplje jarke, polagajo kanalizacijske cevi in jaške, s tovarnjaki prekučniki odvažajo odvečen material, režejo ceste, zasipavajo gradbene jame, utrjujejo teren ter na koncu ceste še poasfaltirajo. Pestro je tudi na Barju, kjer Trgograd gradi centralno čistilno napravo. Zaradi gradnje je nekoliko oviran promet, obvestila o delnih in popolnih zaporah cest lahko najdete na spletni strani Občine Log - Dragomer. Kot pravijo v Občinski upravi, so aktivnosti in tempo gradnje nekoliko zmotili rutino in vsakdanjik občanov, ki pa trenutno situacijo sprejemajo z veliko potrpežljivosti in razumevanja.

Nadaljuje se asfaltiranje cest Hidrotehnik je aprila pripravil trase za asfaltiranje in polaganje grobega asfalta na delu Rimske ceste, Cesti na polje, Cesti ob potoku in Cesti v Lipovce. S finim asfaltom pa so bile preplaščene ulice Cesta na Mele, Aljaževa cesta ter Cesta na polje.

Gradnja vakuumske kanalizacije se je v zadnjem mesecu končala na Cesti v Lipovce, trenutno dela potekajo na Pionirski ulici in Vrhovčevi cesti, kjer sočasno polagajo še plinovodno in telekomunikacijsko omrežje T2. Kot smo izvedli naj bi se junija gradnja vakuumske kanalizacije ob sočasnem polaganju telekomunikacijskega omrežja T2 nadaljevala na trasi Vrhovčeve ceste.

Nato pa naj bi se gradbišče preselilo ob regionalno cesto v

območje kolesarske poti pri odcepu za trgovino v smeri proti Vrhniku, kjer je poleg izvedbe vakuumske kanalizacije predvidena še gradnja primarnega vodovoda, plina in telekomunikacijskega omrežja T2. V Kačji vasi in v Jordanovem kotu naj bi na trasi, kjer je zgrajena kanalizacija, izvedli fine asfalte.

Pestro tudi v Dragomerju

V aprilu 2021 so delavci Komunalnih gradenj zaključili z gradnjo gravitacijske kanalizacije na trasi ulice Na Grivi 5 do križišča z Dragomerško ulico ter nato po Dragomerški ulici do križišča z ulico Pot na Polane. Maja so dela potekala na vhodu v Dragomer, kjer so izvedli prevezavo kanalizacije na Dragomerški ulici z ulico Pot ob gozdu.

Sočasno se je tudi v Dragomerju nadaljevalo asfaltiranje cest. Podjetje Trgograd je izvedlo grobe in fine asfalte na trasi položene gravitacijske kanalizacije na Stari cesti od hišne številke 1 do 17. Junija pa naj bi z grobim in finim asfaltom preplastili še Dragomerško cesto od hišne številke 43 do 55. Na Občini so nam pojasnili da naj

bi bilo maja in junija pestro na Stari cesti, Poti na polane in Poti na mah. »V drugi polovici maja in juniju se planira izvedbe vakuumske kanalizacije in telekomunikacijskega omrežja T2 na Stari cesti od HŠ 10 do HŠ 39, v planu je izvedba gravitacijske kanalizacije ob sočasni izvedbi telekomunikacijskega omrežja T2 in plina na ulici Pot na Polane.

Prav tako v drugi polovici maja in v juniju je v načrtu izvedba kanalizacije na lokaciji Poti na mah od HŠ 1 do HŠ 3 v naselju Dragomer,» pravijo na Občini.

Kmalu betoniranje sten vakuumske postaje

Trgograd je aprila zaključil betoniranje vhodnega črpališča, nato pa so izvajalci izvedli še zabijanje 12 m zagatnice na lokaciji vakuumske postaje. Kot so pojasnili naši sogovorniki je na vakuumski postaji sledil izkop v globino okoli 5 m in izvedba AB talne plošče. »V nadaljevanju je načrtovana izvedba betonskih sten vakuumske postaje s polaganjem armature, opaževanjem sten in vlivanjem betona ter razopaževanjem in zasipanjem za stenami. Vzporedno z izvedbo betonskih del na lokaciji vakuumske postaje potekajo izkopi za izvedbo bazenov ČN,« na Občini dodajajo, da so v drugi polovici junija načrtovana betonska dela za izvedbo talne plošče bazenov čistilne naprave.

V.L., foto: OU

Podprli spremembo Statuta

Log - Dragomer, 21. april 2021 – Občinski svet Občine Log - Dragomer se je sestal na svoji 12. redni seji. Ta je tokrat obsegala petnajst točk dnevnega reda, potekala pa je ob spoštovanju epidemioloških priporočil.

Občinski svetniki so na aprilski redni seji seznanili z letnim poročilom Osnovne šole Log - Dragomer, ki ga je predstavila stara nova ravnateljica Mihaela Mrzlikar, soglasni pa so bili tudi pri potrjevanju letnega programa izobraževanja odraslih Občine Log - Dragomer za leto 2021. Ta opredeljuje

programe in področja izobraževanja odraslih, ki bodo sofinancirana in obseg javnih sredstev, ki bodo zagotovljena v proračunu občine, in sicer bo v ta namen na podlagi izpolnjevanja kriterijev razdeljenih štiri tisoč evrov.

Nato so svetniki dvignili roke za zaključni račun občine za lansko leto,

zeleno luč pa so dali tudi rebalansu s katerim se proračun usklajuje z dejanskimi potrebami, zagotovili pa so tudi dodatna sredstva na nujno potrebnih postavkah.

Tako so z rebalansom bistveno več sredstev namenili za izgradnjo vodovoda.

Na tej postavki se sredstva višajo kar za 390 tisočakov, namenjena pa bodo sočasni prenovi vodovodnega omrežja, ki bo skladno z zmožnostmi potekalo ob gradnji kanalizacijskega omrežja.

Ob regionalni cesti med osnovno

šolo naj bi na dolžini petih kilometrov gradili primarni in sekundarni vodovod. V združeni obravnavi so skozi svetniško sito spustili tudi dopolnjen in nekoliko spremenjen Statut Občine Log - Dragomer, razlog za spremembo pa je odprava neskladnosti z Ustavo RS in trenutno veljavno zakonodajo.

Tudi Poslovnik Občinskega sveta je bil na dnevni red uvrščen zaradi podobnega razloga kot Statut, in sicer zaradi odprave neskladnosti.

Podana je bila tudi pobuda glede snemanja sej, na podlagi katere bo ob-

činska uprava proučila možnosti tako tehnične kot pravno sprejemljive izvedbe predlagane pobude

Občinski svet je soglasno sprejel še spremembe in dopolnitve pravilnika o upravljanju s poslovnimi prostori v lasti občine, soglašal s sklepi o brezplačnem prenosu zemljišč na občino, na koncu pa so se svetniki seznanili s napredovanjem del pri projektu izgradnje kanalizacije in čistilne naprave, Občinski upravi pa so zastavili nekaj vprašanj in nanjo naslovili pobude.

V. L.

Župan Miran Stanovnik

V vsakem projektu iščemo tudi zunanja sredstva

Za vami je že več kot polovica mandata. Nekaj je zastavljen volilni program, drugo je uresničevanje tega v praksi. Se je izteklo po vaših načrtih?

Mislim, da ja. Osebnostno pravim, da več kot dosegamo cilje, ki smo si jih zastavili. Volilni program in strategija razvoja občine nam dajejo nek okvir znotraj katerega se poskušamo, v sodelovanju z občinskimi svetniki, čim bolj racionalno gibati. Ob tem vemo, da strategija ni čisto nepremično zabetonirana. V lokalni skupnosti je treba biti fleksibilen, odzivati se je treba na spremembe in seveda slediti potrebam občanov in občanov, kar razume tudi občinski svet. Na večplastnem nivoju se dotikamo varovanja okolja, tudi z izgradnjo čistilne naprave in skrbimo za starejše občane, ki jim moramo nuditi določene pogoje, da se bodo v naši okolici bolje počutili. Gibamo se v smer, kjer veliko pozornosti posvečamo starejšim oziroma njihovi dolgotrajni oskrbi in ranljivim skupinam, tudi zato gremo v sofinanciranje projekta Podaj roko. Želimo si, da bi naši starostniki čim dlje ostali v domačem kraju in v tem smislu planiramo izgradnjo doma za starejše. Zagotovo je bila ena izmed začrtanih točk v volilnem programu gradnja kanalizacije in čistilne naprave. Vemo, da je to do sedaj, in verjetno tudi v prihodnosti, največji investicijski projekt občine. To, da smo bili deležni nepovratnih milijonov, je zagotovo dosežek in cilj, ker sofinanciranje pomeni bistveno manjšo obremenitev na gospodinjstvo že v samem štartu.

Omenili ste projekt kanalizacije, ta bo finančno precej osiromašil proračun. Kako izpolniti še ostale projekte? Kako uresničiti druge investicije, kakšna je tu strategija občine?

Naša strategija je zelo jasna. Mi smo iz zelo konzervativno vodene občine, kar ne mislim slabšalno, prešli v izredno investicijsko naravnano usmeritev naše občine. Ne zanašamo se le na sredstva, ki jih imamo v malhi, ampak v vsakem možnem projektu, ki je nujen in potreben za naše občane, iščemo tudi zunanja, nepovratna sredstva. Lahko rečem, da tukaj notri izredno dobro sodelujemo z vsemi državnimi organi, z evropsko komisijo in drugimi. Tako, da praktično pri vsakem projektu črpamo določen odstotek sredstev. Tukaj notri vidim dodano vrednost, da se lahko pohvalimo z izjemno strokovno usposobljenimi sodelavci na občinski upravi, ki znajo poiskati nepovratna sredstva, znajo postaviti projekte in jih tudi izpeljati. To imamo vse v hiši, zanašamo se na lastne resurse. Ko omenjamo izvedbo kanalizacije s čistilno napravo lahko rečem, da smo kataloški primer črpanja, saj smo lansko leto realizirali 99 procentov. To je za nekoga v naši državi, ki se ukvarja s podobnimi izzivi kot mi, znanstvena fantastika. Zato lahko še enkrat omenim izredno dobro delovanje med pristojnimi ministrstvi in našo občino.

Če se tu malo oddaljimo od projektov, ki jih lahko sofinanciramo z evropskimi sredstvi, kaj pa druge investicije. Imamo precej dotrajan vodovod in drugo komunalno infrastrukturo, kako bo z obnovo tega?

Seveda nismo pozabili na pitno vodo, ki je konec koncev ena izmed najbolj strateških investicij v naši občini. Že v preteklosti smo se na nivoju občinskega sveta dogovorili, katere zadeve so prioritete in tiste tudi izvajamo. Ko govorimo o tem, da bo slej ko prej treba urediti, ne samo vodovod, tudi javno razsvetljavo in meteorno kanalizacijo, vemo, da tega ni možno narediti v enem mandatu. Vemo kakšna so naša razpoložljiva investicijska sredstva. Ob tem je jasno, da na vsakem koraku iščemo možnosti za prihranke. Zato veliko našega truda vlagamo v sočasno gradnjo z drugimi investitorji, saj v tem primeru mi nekaj privarčujemo. Vse te prihranke v prvi vrsti vlagamo v komunalno infrastrukturo, v pitno vodo. Obnavljamo tam, kjer je to najbolj potrebno, tam,

kjer so največje vodne izgube. Ena takih lokacij je Aljaževa ulica v Jordanovem kotu, kjer smo obnovili vodovod in vse priključke do hiš. Naša prva prioriteta je obnoviti najbolj kritične odseke, je pa treba dovolj jasno povedati tudi to, da je treba vodo do občine najprej pripeljati. Za transportni, torej primarni vodovod ob regionalni cesti, smo izvedli javni razpis za sočasno gradnjo. Dela bomo izvedli skupaj z Direkcijo RS za infrastrukturo, ki bo ob regionalni cesti do Jordanovega kota gradila kolesarsko pot. Tu gre za investicijo, ki ni zanemarljiva, gre za milijon dvesto tisoč evrov vreden projekt. Obnova primarnega voda je temelj, da lahko vlagamo v sekundarne vode in hiše priključke. Žal mi je, da se za izvedbo tega 1,2 milijona evrov vrednega projekta na razpis ni javilo naše Komunalno podjetje Vrhnika, saj bi bilo to verjetno za nas boljše tako s finančne plati, kot tudi v smislu vzdrževanja.

Če je bil prejšnji mandat bolj papirnat, z izjemo obnove stavbe v kateri sedaj gostujete, se je v zadnjem obdobju občina spremenila v gradbišče. Kako so ljudje to sprejeli?

Izkoristil bi to priložnost, da se zahvalim našim občanom za njihovo izredno veliko razumevanje na terenu, za potrpežljivost in strpnost. Kljub temu, da morajo nekateri svoje avtomobile celo več kot en teden parkirati izven svojih parkirišč, da je motena njihova rutina, občanke in občani to povečini sprejemajo pozitivno. Vejo, da je do vsakega zastavljenega cilja določena pot, ki ni vedno najbolj prijetna ter razumejo, da poskušamo doseči višji nivo. Ko obiskujem gradbišča po občini sem vesel, ko vidim, da naši občani delavcem kuhajo kavo, ponudijo kakšen priboljšek. Naši ljudje so izjemni ambasadorji prijetne izkušnje in so se z delavci, ki večinoma ne prihajajo iz našega slovenskega okolja, nekateri ne razumejo našega jezika, tako lepo povezali. Vse skupaj smatram za simbiozo, za komuno, ki bo trajala dve leti in pol. Ob tem ne morem mimo izjemno kvalitetenih izvajalcev. Včasih se tudi zgodi, da nehoti naredimo kakšno napako, ali pomanjkljivost v samem izvajanju, v tem primeru to skušamo čim prej odpraviti.

Če gremo na aktualno stanje, zagotovo ne moremo mimo epidemije, spremlja nas že dobro leto. Kako se občina sooča s to situacijo?

Osebnostno gledam na to, da običajno je zdrav duh v zdravem telesu in obratno. Naloga vseh naših služb, tako občinske uprave, kot službe za zaščito in reševanje, vključno s civilno zaščito je, da poskušamo ustvariti pogoje, kjer se bodo ljudje dobro in domače počutili. Vemo, kje se v današnji dobi kopiči bolezen in iz pozitivnega psihološkega stanja lahko dostikrat izhajamo kot zmagovalci. V prvi vrsti se je tu treba zahvaliti društvom, ki vlečejo vozove in znajo najti prave resurse in ozavestiti člane, da je to prehodno obdobje, ki ga moramo mi z vso odgovornostjo prehoditi do skupnega cilja. Ne smemo pozabiti na starejše občane, ki se združujejo pri jutranjih telovadbah, na vse vzgojiteljice, vse učiteljice in učitelje, ki ustvarjajo klimo odgovornosti in pozitivnosti. Naša lokalna skupnost po tej plati dosega višje nivoje od slovenskega povprečja, v smislu ozaveščenosti, v smislu precepljenosti, v smislu socialne pozornosti drug do drugega, v smislu spodbujanja in opozarjanja. Skupaj z društvu, ki so tu prevzela veliko odgovornost delujemo za skupen cilj in rezultati so vidni.

Ko smo že pri zdravju, se je ravno med epidemijo na novo lokacijo preselila ambulanta in lekarna. Ali na tem področju dosegate cilje, ki ste si jih zadali?

Po eni strani sem vesel, da če bi se sam želel opredeliti za dr. Tasiča, bi se moral postaviti globoko v vrsto, da bi prišel enkrat na njegov spisek. Ljudje zdravstvenemu timu zaupajo, slišim same po-

hvale. Tudi lekarna na novi lokaciji izredno dobro finančno posluje. Vse skupaj ustvarja pozitivno vzdušje, ki ga naša občina potrebuje, je koristno in prinaša dobre učinke na vse nas. Želimo si še več takih projektov in verjamem, da bomo skozi projekt Podaj roko dosegli še višji nivo zaupanja, tako občanov in občanov, kot občinskega sveta.

Ko smo ravno pri starejših, bili smo že zelo blizu gradnje doma starejših. Ministrstvo nam je odobrilo nepovratna sredstva, potem pa se je zataknilo. Kje smo sedaj?

Mi smo še vedno na zelo visokem nivoju realnega optimizma. Jasno je, da na vsaki poti do višjega cilja prihaja do zapletov, do ovir in ne moremo pričakovati, da bodo vsi naši občani dojemali naša skupna prizadevanja. Žal se nekateri v takem primeru bolj osredotočajo na svoje lastne interese in pozabljajo na interese širše skupnosti. Tukaj so določene pravne poti, ki jih moramo spoštovati in to je ena od ovir, ki jo bomo premagali. Imamo že opcijo b, opcijo c, opcijo d, in ne bomo nikakor vrgli puške v koruzo. Smo na pravi poti, da pridemo do tega doma, ki ga želimo imeti. Jasno pa je tudi, da svojih financ nimamo. Kot ste omenili smo bili že tik pred ciljem. Ta cilj se nam je nekoliko izmaknil, vendar kljub temu vidimo realno možnost, da našo vizijo uresničimo.

Občine po Sloveniji že spreminjajo svoje Občinske prostorskih načrte, mi pa ga še niti prvič nismo sprejeli. Postopek traja že več kot deset let, zakaj je temu tako, kako daleč smo?

Če človek hodi po poti, kjer ni sam odvisen od sebe, kjer je veliko dejavnikov, je treba računati, da napredovanje po tej poti ne bo čisto linearno. Funkcionarji, ki delujemo na tem področju nismo buldožerji. Gledati je treba tako na pravno pot, kot na želje in potrebe občanov ter nenazadnje na tiste, ki na koncu dajo štampljko, torej soglasodajalce, ki jih je eno malo morje. Vsi ti vidiki morajo biti zajeti v OPN. Izbrati je treba pravo pot, da nismo izpostavljeni določenim tveganjem. Zaradi napačnih potez v procesu postajajo občine tudi insolventne, tu je primer občine iz Obale, kjer se je zgodila ravno taka zadeva. Nekaj gorenjskih občin je naletelo na določene težave, ki se jim mi izogibamo. Vsak korak, ki je bil narejen, je preudarno narejen. Če že delamo ta OPN, naj bo na koncu tak, da smo z njim vsi zadovoljni. Naš fokus

je zdaj na tem, da soglasodajalci na nivoju države čim prej odreagirajo. Mi že dobivamo določena mnenja nazaj na občino, tako da verjamem, da bo do jeseni zadeva že pripravljena za sprejemanje na občinskem svetu. Dokument je živ in če se ga dela deset let, se v tem obdobju spremeni ogromno stvari, od sodne prakse, potreb občanov, potreb naše lokalne skupnosti, zato je treba tem spremembam slediti. Sprejemu OPN-ja bo kmalu sledila njegova sprememba. Pri dolžini priprave OPN-ja nismo nobena izjema, povprečje priprave je desetletje. Ob tem je treba še povedati, da glede na to, da še nimamo sprejetega OPN, razvoj naše občine ni niti najmanj trpel. Vendar nismo po tem kriteriju najbolj modrena občina.

Težave so tudi pri poslovni coni, kjer se je zapletalo. Ali je tu sploh še kakšen žarek upanja?

Mi kot občina smo na vsakem koraku pripravljeni pomagati, za to območje imamo pripravljen tudi OPPN. Vemo pa, da so se načrti nekaterih podjetij spremenili, nekateri so se izkazali za neprimerne, nekateri so šli v stečaj, lastniki zemljišč pa so postali skladi in banke. V teh primerih vemo, da gre zgolj za številke, tu ni nobenih čustev, nobenih poslovnih načrtov, kako bi se kraj razvijal in v tem primeru občina kot taka nima nobenega vpliva. Veliko je investitorjev, veliko interesov in kot pravijo se pri dveh kuharjih juha rada zažge. Zadeva se primerno odvija na vzhodnem delu cone, kjer zdaj prihaja do priprave gradbenega dovoljenja in do investicij.

Kakšni so načrti občine s TC centrom?

TC center je bil že v preteklosti zasnovan z namenom, da pokrije potrebe prebivalstva, ki so bile takrat prepoznane kot neka prioriteta. Predviden je bil za fitnes, vodene vadbe in družabni del, kjer se mi socialna bitja lahko družimo. Trenutna situacija s Covidom nam ne gre na roko. Če je ta prinesla izzive in tudi poslovne priložnosti na kakšnih drugih področjih, tukaj notri tega ni. Trudimo se, da bi ta objekt revitalizirali v tem smislu, da bi se vanj vrnilo življenje. Imamo dobre odnose z najemniki, imamo dobro komunikacijo, zato smatram, da bo zadeva, ko se bo zdravstvena situacija umirila, bistveno bolj zaživel. Ob tem sem vesel, da ljudje čutijo, da je ta center njihov.

Kaj bo z Zrimškovo hišo? Sprostili so se prostori v Domu krajanov, čemu bodo namenjeni?

Pri Zrimškovi hiši smo bili v preteklosti malo nespretni, da smo dovolili pozidavo med teniškim igriščem in Zrimškovo hišo, kjer bi lahko razvijali našo športno dejavnost. Načrti z Zrimškovo hišo so zagotovo povezani s parkiriščem na nekdanjem pogorišču trgovine. Če bo trenutni lastnik to zemljišče prodal in ne bo več namenjeno parkirišču, bomo mi zagotovo realizirali naše načrte iz preteklosti in bomo parcelo pri Zrimškovi hiši usposobili za parkirišče. Kar se tiče doma krajanov v Dragomerju pa trenutno potekajo obnovitvena dela. Nekaj časa je trajalo, da so se vsa društva uskladila v tem, kako bomo tudi v zakonsko podprtih pogodbenih razmerjih delovali naprej. Vemo, da nas tukaj omejujejo zakoni in mislim, da so zadeve sedaj usklajene. Notri bodo prostor našla zainteresirana društva in posamezniki, prostora bo še preveč. Komunikacija je potekala z vsemi društvi, tako da noben ne bo prezrt.

Lani se je začela obnova dragomerskega pokopališča, ki pa bo potekala postopno.

Nasprotno s pričakovanji, da bo, ko bomo delali kanalizacijo, življenje zastalo, da drugih investicij ne bo, se to ne sme zgoditi. Mi smo skupaj z ljudmi iz Dragomerja prepoznali potrebo po modernem pokopališču, ki bo vreden tega imena. V ta namen sem imenoval delovno skupino, ki jo vodi svetnik Viljem Kosednar, ki je zelo uspešna na tem področju. So v tesni povezavi z župnijo Brezovico in župnikom Jožetom Pojetom. Dosegamo cilje, ki smo si jih zadali. Obnova se je začela lani, letos se nadaljuje, naslednje leto računamo, da se bo zaključila. Če bo vse normalno, in kot tudi kaže bo, bo pokopališče deležno teras, ki bodo lepo urejene in novega poslovnega objekta, skupaj s parkiriščem z dostopnimi potmi.

Vesna Lovrenčič

Bolj zdravi od povprečja

Nacionalni inštitut za zdravje (NIJZ) je že šestič zapored pripravil publikacijo Zdravje v občini.

Letošnja rdeča nit je tematika duševnega zdravja. Podatki glede zdravstvenega stanja občanov občine Log - Dragomer pa so zelo spodbudni, izsledki kažejo, da je zdravje občan in občanov boljše od slovenskega povprečja.

Prikaz Zdravje v občini 2021 je namenjen pregledu ključnih kazalnikov zdravja v občini v primerjavi s slovenskim in regionalnim povprečjem. Okolje, v katerem ljudje bivajo in delajo, namreč pomembno vpliva na njihovo zdravje. S prikazom zdravstvenega stanja želijo na NIJZ spodbuditi deležnike na lokalni ravni, zlasti odločevalce, pri njihovih aktivnostih za promocijo in krepitev zdravja svojih prebivalcev.

Letos so se osredotočili na duševno zdravje. Kot so zapisali v poročilu je dobro duševno zdravje zelo pomembno za kakovost življenja in sposobnost obvladovanja življenjskih vzponov in padcev vsakega posameznika. Epidemija covid-19 je korenito spremenila naš življenjski slog. Čeprav gre za epidemijo nalezljive bolezni ima ta skupaj z ukrepi za njeno obvladovanje pomemben vpliv na zdravje v celoti ter številne dejavnike, ki vplivajo na zdravje-tudi na duševno zdravje, pravijo na NIJZ. Duševne motnje predstavljajo velik javnozdravstveni problem sodobne

družbe. Zdravstveno breme duševnih motenj in samomora je namreč večje breme od sladkorne bolezni ali bolezni dihal.

Nizka stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi

Na področju zdravstvenega stanja in umrljivosti občanov Občine Log - Dragomer so podatki primerljivi s slovenskim povprečjem. V občini Log - Dragomer je bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev trajala povprečno 14,8 koledarskih dni, slovensko povprečje pa je skoraj tri dni višje (17,7). Višji je tudi stopnja delovne aktivnosti.Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka je blizu slovenskemu povprečju, za sladkorno bolezen pa je nižji od slovenskega povprečja. Precej izstopa stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi, ki je bila 0,4 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, slovensko povprečje je več kot petkrat višje, in sicer 2,1 na 1000 prebivalcev. Kot so pojasnili na NIJZ je to ena najnižjih vrednosti v Sloveniji. Izstopa stopnja umrljivosti zaradi raka pljuč, ki je 80 na 100.000 prebivalcev, slovensko povprečje je občutno nižje, in sicer 40 na 100.000 prebivalcev.

Pri starejših prebivalcih občine je bila stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka 5,5 na 1000, kar je za enega manj kot je državno povprečje. Delež uporabnikov pomoči na domu je nižji od slovenskega povprečja. Prav tako je nižja tudi stopnja umrljivosti zaradi samomora in je znašala 17 na

ZDRAVJE V OBČINI 2021

Kazalniki zdravja v občini: Log - Dragomer

Prikazane so izbrane vrednosti kazalnikov zdravja za občino v primerjavi z upravno enoto, statistično regijo in Slovenijo. Graf kaže primerjavo kazalnikov na ravni občine z državnim povprečjem. Kazalniki so testirani na statistično značilnost. V majhnih občinah zaradi majhnega števila dogodkov lahko pričakujemo večja nihanja vrednosti kazalnikov med posameznimi leti. Definicije, dodatni podatki in grafični prikazi so dostopni na NIJZ spletni strani <http://obcine.nijz.si>.

▲ ▲ ▼ Položaj občine glede na povprečje Slovenije (■) in glede na razpon vrednosti po občinah od najnižje do najvišje (■). Pri kazalnikih, kjer ni oznake, v opazovanem časovnem obdobju ni bilo pojava (°).

Barve in oblike oznak pomenijo:

- ▲ Zelena – občina je statistično značilno boljša od povprečja preostale Slovenije.
- Modra – občina je statistično značilno različna od povprečja preostale Slovenije, zelenega gibanja kazalnika ni mogoče enoznačno določiti.
- ▼ Rdeča – občina je statistično značilno slabša od povprečja preostale Slovenije.
- Rumena – občina se statistično značilno ne razlikuje od povprečja preostale Slovenije.
- Bela – vrednost izbranega kazalnika zaradi majhnosti opazovane populacije (majhnega števila primerov) ni zanesljiva.

	Kazalnik	Občina	UE	Regija	SLO	Enota	Manj od povprečja	Več od povprečja
Prebivalci in skupnost	1.1 Razvitost občine	1,11	/	/	1,00	indeks		
	1.2 Prirast prebivalstva	-3,8	2,6	5,8	7,2	°		
	1.3 Starejše prebivalstvo (nad 80 let)	5,1	4,9	5,2	5,4	%		
	1.4 Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj)	7,1	11,4	11,0	13,5	%		
	1.5 Stopnja delovne aktivnosti	68,3	68,8	67,5	65,8	%		
Dejavniki tveganja	2.1 Telesni fitnes otrok	54,7	55,3	51,9	50,0	indeks		
	2.2 Prekomerna prehranjenost otrok	23,3	22,4	20,4	24,1	%		
	2.3 Redni in občasni kadilci	22,8 ^m	26,5	23,8	23,2	%		
	2.4 Visokotvegano opijanje	42,5 ^m	42,8	41,6	42,8	%		
	2.5 Poškodovani v transportnih nezgodah	1,4	1,5	1,6	1,4	sss/1000		
	2.6 Prometne nezgode z alkoholiziranimi povzročitelji	6,4	7,4	7,5	8,8	%		
Preventiva	3.1 Odzivnost v Program Svit	73,3	70,8	66,8	65,6	%		
	3.2 Presejanost v Programu Zora	73,5	75,7	71,7	72,4	%		
	3.4 Presejanost v Programu DORA	74,9	78,4	78,1	77,6	%		
Zdravstveno stanje	4.1 Samoocena dobrega zdravja	70,3 ^m	67,7	71,3	67,5	%		
	4.2 Bolniška odsotnost	14,8	16,9	15,2	17,7	dnevi		
	4.3 Astma pri otrocih in mladostnikih (0-19 let)	1,4	0,9	1,0	0,8	sss/1000		
	4.4 Bolezni, neposredno pripisljive alkoholu (15 let in več)	1,5	1,9	1,9	1,9	sss/1000		
	4.5 Prejemniki zdravil zaradi sladkorne bolezni	4,5	5,3	5,0	5,3	sss/100		
	4.6 Prejemniki zdravil zaradi poviš. krvnega tlaka	21,3	21,9	21,0	22,8	sss/100		
	4.7 Prejemniki zdravil proti strjevanju krvi	10,8	10,5	11,2	11,8	sss/100		
	4.8 Srčna kap (35-74 let)	0,4	1,2	1,4	2,1	sss/1000		
	4.9 Možganska kap (35-84 let)	2,0	2,1	2,0	2,5	sss/1000		
	4.10 Novi primeri raka	586	540	587	564	sss/100.000		
	4.15 Novi primeri raka debelega črevesa in danke	64	60	65	67	sss/100.000		
	4.16 Novi primeri raka pljuč	67	62	74	68	sss/100.000		
	4.17 Novi primeri raka dojke	152	126	125	122	sss/100.000		
	4.11 Zlomi kolka pri starejših prebivalcih (65 let in več)	5,5	6,5	6,6	6,5	sss/1000		
Umrljivost	4.12 Prejemniki zdravil zaradi duševnih motenj	12,6	12,9	13,3	14,4	sss/100		
	4.13 Pomoč na domu	1,2	2,1	2,3	2,7	%		
	4.14 Klopni meningoencefalitis	5,7	10,7	8,1	8,0	sss/100.000		
	5.1 Umrljivost po stalnem bivališču	833	804	808	909	sss/100.000		
	5.2 Umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let)	42	55	56	74	sss/100.000		
	5.3 Umrljivost zaradi vseh vrst raka (0-74 let)	202	161	150	160	sss/100.000		
	5.6 Umrljivost zaradi raka pljuč (0-74 let)	80	48	40	40	sss/100.000		
	5.7 Umrljivost zaradi samomora	17	11	16	19	sss/100.000		

Legenda: /: kazalnik na tej administrativni ravni ni smiselni; sss: starostno standardizirana stopnja na 100, 1.000 ali 100.000 prebivalcev, na slovensko populacijo 17.2014. °: spremenjen izračun po stalnem bivališču namesto po običajnem je pojasnjen v "Opisi kazalnikov" v dokumentu "Metodološka pojasnila" na spletni strani. ^m: Podatki temeljijo na statističnem modelu.

Pojasnilo h kazalnikom:
Prebivalci in skupnost: 1.1 leto 2020; 1.2 leto 2019; 1.3 leto 2019, stari 80 let in več; 1.4 leto 2019, stari 25-64 let; 1.5 leto 2019, stari 15-64 let. **Dejavniki tveganja za zdravje:** 2.1 leto 2019, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.2 leto 2019, otroci in mladostniki, stari 6-14 let; 2.3 leto 2019, stari 15 let in več; 2.4 leto 2019, stari 15 let in več; 2.5 povprečje 2015-2019; 2.6 povprečje 2015-2019. **Preventiva:** 3.1 leto 2019; 3.2 povprečje 17.2016 - 30.6.2019, ženske, stare 20-64 let; 3.4 11.2019 - 31.10.2020, ženske, stare 50-69 let. **Zdravstveno stanje:** 4.1 leto 2019, stari 15 let in več; 4.2 leto 2019, zaposleni prebivalci; 4.3 povprečje 2015-2019, bolnišnične obravnave, stari 0-19 let; 4.4 povprečje 2015-2019, bolnišnične obravnave, starejši od 15 let; 4.5 leto 2019; 4.6 leto 2019; 4.7 leto 2019; 4.8 povprečje 2015-2019, bolnišnične obravnave, stari 35-74 let; 4.9 povprečje 2015-2019, bolnišnične obravnave, stari 35-84 let; 4.10 povprečje 2013-2017, novo odkriti raki razen melanomskega; 4.11 povprečje 2015-2019, bolnišnične obravnave, stari 65 let in več; 4.12 leto 2019; 4.13 leto 2019, stari 65 let in več; 4.14 povprečje 2010-2019; 4.15 povprečje 2013-2017; 4.16 povprečje 2013-2017; 4.17 povprečje 2013-2017. **Umrljivost:** 5.1 povprečje 2015-2019; 5.2 povprečje 2015-2019, stari 0-74 let; 5.3 povprečje 2015-2019, stari 0-74 let; 5.6 povprečje 2015-2019, stari 0-74 let; 5.7 povprečje 2015-2019.

Vir: podatkov: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Statistični urad Republike Slovenije, Ministrstvo za finance, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Fakulteta za šport (UL), Register raka, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.

Obvestilo

Brezplačna podjetniška svetovanja na Občini Log - Dragomer

Tudi junija lahko izkoristite priložnost za celovite brezplačne podporne storitve potencialnim in obstoječim podjetnikom in podjetjem, ki vam jih v okviru SPOT Svetovanje – podjetniško svetovanje in regionalno povezovanje sedaj omogočajo na Občini Log – Dragomer.

Svetovanja potekajo vsak prvi četrtek v mesecu ob 8. uri zjutraj.

Naslednja možnost podjetniškega svetovanja bo že v četrtek, 10. junija 2021, ob 8:00.

Obvezne so predhodne prijave na info@ooz-logatec.si.

V. L.

100.000 prebivalcev (v Sloveniji je 19)

Na področju dejavnikov tveganja za zdravje in preventivi so rezultati pokazali, da je telesna vadba otrok blizu slovenskemu povprečju, nekoliko nižja je tudi prekomerna prehra-

njenost otrok. Bolj pogosta od slovenskega povprečja je astma pri otrocih in mladostnikih do 19 leta staorsti, delež znaša 1,4 na 1000 prebivalcev, slovensko povprečje je 0,8. Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah

je bila 1,4 na 1000 prebivalcev, prav takšno je tudi povprečje. Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskega povprečja. Odzivnost prebivalcev v programih Svit, in Zora je višji od slovenskega povprečja, pri

programu Dora pa nekoliko nižji od povprečja Naj ob tem še omenimo, da je prirast prebivalstva negativen (-3,8), slovensko povprečje je pozitivno in znaša 7,2 promila.

V. L.

Upravni center gosti prvo razstavo

Stopnišče Upravnega centra ima novo funkcijo, po novem je namenjeno tudi razstavam umetniških del. Od 19. maja do 28. julija si lahko ogledate izjemne grafike in skice priznanega akademskega slikarja in grafika Iva Mršnika.

Na stopnišču novega Upravnega centra na Logu do 28. julija razstavlja **Ivo Mršnik**, občan Občine Log - Dragomer. Ivo Mršnik se je rodil leta 1939 v Knežaku pri Ilirski Bistrici. Na oddelku za slikarstvo Akademije za likovno umetnost v Ljubljani je diplomiral leta 1968.

Ob svojem pedagoškem delu je nadaljeval tudi študij na grafični specialki pri profesorju Riku Debenjaku in Marjanu Pogačniku ter leta 1973 pri profesorju Gabijelu Stupici končal še slikarsko specialko. Od leta 1978 je bil zaposlen na Pedagoški akademiji, kjer je leta 1998 postal redni profesor za risanje in grafiko. Leta 2011 so mu podelili še naziv zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani.

Za svoje delo je leta 1969 že kot študent prejel študentsko Prešernovo nagrado, najbolj prestižna pa je gotovo nagrada Ivane Kobilice, ki jo je Ivo Mršnik prejel leta 2018 za prepričljivo umetniško držo in potovanje s tokom časa. Ivo Mršnik je sodeloval na več kot stotih skupinskih razstavah ter samostojno v vseh pomembnih galerijah slovenskega prostora.

Ljubitelji umetnosti bodo tokrat spoznali dvanajst del akademskega slikarja, ki neprekinjeno ustvarja že več desetletij. Ivo Mršnik je že vse od svojega ustvarjalnega začetka v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja zvest piki, črti, liniji, svetu črno-belega, bele in črne. »Ivo Mršnik svojemu likovnemu izrazu, risbi, ostaja zvest in hodi po poti, ki brez velikega pompa prehaja z ene na drugo raven njegovega notranjega sveta.

V risbi je našel popoln izraz, besedo, s katero zapisuje ta neskončni življenjski roman, ki se iz poglavja (cikla) v poglavje spreminja, a vendarle vseskozi ohranja zgodbo,« o umetniku pravi Saša Bučar.

Vrata Upravnega centra so odprta za vse umetnike. Če se na stopnišču prenovlje-

nega objekta na Loški cesti 12 želite predstaviti tudi vi, na Občino pošljite vlogo za razstavo umetniških del.

To najdete na spletni strani Občine Log - Dragomer v zavihku Vloge in obrazci.

V. L.

Priprava Lokalnega energetskega koncepta občine

Smo Goriška lokalna energetska agencija, ki v sodelovanju z Regijsko razvojno agencijo Ljubljanske urbane regije, za Občino Log - Dragomer na njenem območju izdelujemo Lokalni energetskega koncept (v nadaljevanju LEK).

Slednji je po definiciji koncept razvoja samoupravne lokalne skupnosti pri oskrbi in rabi energije, ki poleg načrtov oskrbe z energijo vključuje tudi ukrepe za učinkovito rabo energije, sproizvodnjo toplote in električne energije ter uporabo obnovljivih virov energije. Po 29. členu Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19, 65/20 in 158/20) so občine dolžne izdelati LEK. Slednji bo občini omogočal pridobivanje nepovratnih sredstev za namen izolacije javnih stavb, zamenjavo dotrajanih kotlov, itd.

Za izvedbo LEK-a je potrebna analiza stanja rabe energije, za kar potrebujemo tudi sodelovanje občanov, in podjetji, saj se zavedamo, da ste kot lastnik ali uporabnik objekta najboljše seznanjeni

z energetskega oskrbo objekta, zato se bomo na vas obrnili za posredovanje določenih podatkov vezano na rabo energije v stavbah. Vljudno prosimo za sodelovanje, saj bo le tako lahko LEK dobro pripravljen.

Za sodelovanje se Vam vnaprej iskreno zahvaljujemo Ekipa GOLEA, RRA LUR in Občina Log - Dragomer.

Začelo se je usposabljanje za družinske oskrbovalce

Človek med samostojnostjo in odvisnostjo – pomen pomoči bolnim, onemoglim in invalidnim

Če doma skrbite za starega, onemoglega ali bolnega družinskega člana, spadate v veliko nevidno družbo, ki šteje v Sloveniji nad 200.000 ljudi – to je več kot desetina vseh prebivalcev države.

Priletnega družinskega člana, ki mu pešajo moči, oskrbuje doma vsak dan kakih 50.000 zakoncev – večinoma žene, ki so tudi same v letih, svoje može. Svoje starše oskrbuje približno 50.000 hčera in 30.000 sinov, 25.000 snah svojega tasta ali taščo, približno toliko bratov in sester svojega brata ali sestro – večina od teh to dela ob službi in skrbi za svoje otroke. Tudi nad 20.000 sosedov priskoči na pomoč svojim onemoglim sosedom po nekaj ur tedensko.

Vse te ljudi imenujemo družinski oskrbovalci. Uporablja se tudi izraz neformalni oskrbovalci, ki poudari razliko s poklicnimi ali formalnimi oskrbovalci – ti so zaposleni v

domovih za stare ljudi ali v organizacijah za pomoč, oskrbo in nego na domu.

Takih ljudi vas je te dni, zaradi epidemije covid-19, še več.

Pomoč pri oskrbi in negi onemoglega ali bolnega starega človeka je pomembna in zelo zahtevna življenjska naloga. Da bi jo lažje opravljali, je zelo pomembno, da razumemo njen smisel za druge in za nas same.

Tega, kakšen pomen ima oskrbovanje za človeka, ki oskrbovanje prejema, ni težko videti. Onemogel star ali bolen človek se s pomočjo drugih hrani, giblje, ima poskrbljeno za čistočo, družbo in vse druge vsakdanje življenjske dejavnosti, ki jim ni kos sam.

Če pomoč sprejema z veseljem in hvaležnostjo, je veliko lažje in prijetneje tistim, ki mu pomagajo.

Kakšno 'korist' pa imate bližnji od tega, da pomagata onemoglemu? Nekateri svojci povedo, da so ob oskrbovanju doživeli globok občutek koristnosti in zadoščenja, ker so bližnjemu pomagali. Človek se ob oskrbovanju tudi marsikaj

nauči, česar prej ni znal ali vedel. Svojci sami pripovedujejo o notranjem zadovoljstvu, kako se ob oskrbovanju bližnjega učijo odnosov z ljudmi, kako se odzvati, kadar sami prejemajo kako pomoč.

Pripovedujejo, da se vanje naseljuje zaupanje, da bo tudi zanje nekdo poskrbel, ko obnemorejo – kajti čeprav smo v vlogi tistega, ki pomaga, močni, je vsakdo izmed nas kdaj nemočen, vsakdo je v čem nemočen in potrebuje pomoč. Največja korist od pomoči nemočnim pa je to, da se učimo vživljati se v drugega, solidarno čutiti z drugim in se prav odzivati na njegove potrebe, da se učimo pristne človeške ljubezni. To so najvažnejše stvari za srečno življenje. Učimo pa se jih lahko samo v praksi vsakdanjega življenja, ko skrbimo za pomoči potrebne, za otroke, za bolne in za onemogle stare ljudi. Ko pomagamo onemoglim svojcem, se učimo biti bolj človeški. Oskrbovanje onemoglih je med najzahtevnejšimi šolami v življenju, usposablja pa nas za najbolj pomembno sestavino življenjskega zadovoljstva.

Za pomembno nalogo, ki jo opravljate družinski oskrbo-

valci, Inštitut Antona Trstenjaka (ki deluje na področju staranja in sožitja med generacijami), organizira *Usposabljanja za družinske in druge neformalne oskrbovalce*. V sodelovanju z občino se je takšno usposabljanje pričelo v občini Log – Dragomer v mesecu maju. Usposabljanje je sestavljeno iz 10 srečanj, na katerih udeleženci spoznavajo naslednja področja: medsebojne odnose, razumevanje starosti, kako si pomagati proti lastni izgorelosti, demenca, nega, kako se pripraviti na odhod svojca v dom; umiranje in žalovanje. Na usposabljanju redno sodelujejo strokovnjaki – patronažna seštra, fizioterapevti, medicinske sestre itd. Pomembno vlogo

pa imajo predvsem udeleženci sami, ki na usposabljanjih aktivno sodelujejo in delijo svoje dobre izkušnje iz katerih se vsi najlažje učimo – vsi smo namreč učitelji in vsi učenci.

V kolikor tudi sami oskrbujete ali pa vas tematika zanima, si lahko več preberete na naši spletni strani <http://www.inst-antonatrstenjaka.si> (med drugim na strani najdete tudi pogosta vprašanja in odgovore o oskrbovanju), nas pokličete na +386 64 299 599 ali pa nam pišete na elektronski naslov kattja@iat.si. V kolikor boste želeli, vas bomo dodali na skupno listo (email), preko katere boste prejeli aktualne novice o novih usposabljanjih in drugih koristnih informacijah o oskrbi

svojca. Lahko se pridružite tudi Facebook skupini Družinski oskrbovalci.

Poleg tega pa bo v prihodnjih mesecih v občini Log – Dragomer zaživela tudi Pisarna za starejše v okviru projekta Podaj roko in o kateri bomo še več pisali v prihodnjih mesecih. Pisarna, locirana v občinskih prostorih bo prostor, kjer boste družinski oskrbovalci dobili koristne informacije, ki vam bodo v pomoč; morda pa se boste ob skodelici kave pogovorili o vaših težavah ali dobrih izkušnjah oskrbovanja.

dr. Jože Ramovš in Katja Bhatnagar, Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje v imenu ožje skupine Podaj roko

KUD Kosec in “zelenoprstneži”

V letošnjem, z virusi in cepljenjem obremenjenem letu smo ob običajni skrbi naših zelenih dojenčkov (sadih) s strahom spremljali epidemiološko sliko in ta ni razočarala.

Končno smo se zelenoprstneži smeli spet srečati na Zelemenjalnem dogodku Flancarija. Tokratna Flancarija je bila že osma. Z izjemo lanskega leta,

ko je dogodek zaradi epidemije odpadel, jo izvajamo že od leta 2014. Običajno je potekala usklajeno s podobnimi dogodki, izvajanih po raznih slovenskih krajih, pod okriljem slovenske nevladne, neprofitne, nepolitične organizacije Zelemenjava. Letos smo zaradi pomanjkanja dogodkov drugod po Sloveniji dogodek izpeljali samostojno.

Ob upoštevanju ukrepov, ki so še vedno v veljavi, smo se dobili na igrišču ob stavbi občine Log - Dragomer, da izmenjamo viške semen in sadih (ljubkovalno poimenovanih flance). Nabrala se je pisana družčina starih in novih obrazov, kakih 15 nas je bilo. Menjalo se je veselo in s kančkom kaosa, kot smo na naših menjavah že vajeni. Poleg materialne menjave smo menjali tudi nasvete in zanimivosti iz

naših vrtov. Glavna tema je bila kvaliteta kupljene zemlje in skrb za kvaliteto zemlje na vrtovih. Poleg tega smo se spomnili na lunin koledar in pomen sledenja le-temu. Ob letošnjem presenetljivo majhnem številu sadih paradižnika (ki ga je prejšnja leta bilo v izobilju) smo se vsi skupaj zavedli kako občutljivo je pridobivanje lastnih sadih.

Na ta sončni torek je bilo prav prijetno spet priti skupaj. Okrepili smo stara zelena prijateljstva in sklenili nekaj novih. Vsi smo se strinjali, da se spet dobimo, mogoče jeseni, če bomo organizirali jesensko Zelemenjavo, kjer bomo menjali presežke z vrtov in vložene dobrote. Za termin dogodka spremljajte Naš časopis.

Zeliščna sekcija – Mojca Primus, KUD Kosec

Društvom kmalu na voljo novi prostori

Log - Dragomer, 18. maj 2021 – Občina Log - Dragomer je v začetku meseca maja začela z obnovenimi delu v Domu krajanov v Dragomerju. Prenovljeni prostori naj bi nove uporabnike dobili z začetkom novega šolskega leta.

Potem, ko se je iz Doma krajanov v Dragomerju izselila Občinska uprava Občine Log - Dragomer, ki je nove prostore dobila v Upravnem centru na Logu, bodo objekt nekoliko prenovili. Kot so nam pojasnili na Občini, so se dela že začela, obsegajo pa rušitev dveh notranjih sten, pleskanje prostorov in brušenje parketa. Nameščen pa bo tudi sistem za vstop v objekt in prostore s karticami. Dela naj bi bila končana v poletnem času, za uporabo pa bodo na voljo od 1. septembra dalje. Kot so nam pojasnili, bodo prostore lahko uporabljali vsi, ki so se javili na razpis. Na voljo je več možnosti, med njimi so mesečni najem s plačilom obratovalnih stroškom, brezplačna uporaba, kjer uporabnik krije obratovalne stroške, stroške manjših vzdrževalnih del in med drugim še stroške zavarovanja. Cene se v tem primeru gibljejo od 55 do 220 evrov mesečno, možna pa je tudi

oddaja v občasno uporabo. »V maju je potekalo javno zbiranje ponudb za koriščenje prostorov v lasti občine Log - Dragomer, razpis se zaključil 17. maja, sledil bo pregled vlog in priprava razporeda koriščenja prostorov,« so nam še pojasnili na Občini. V Domu krajanov bodo oddajali 7 prostorov, še dva pa bosta na razpolago tudi v TC centru. Kot smo še izvedeli bodo trije prostori opremljeni tudi s pohištvo.

V. L., foto: OU

Olimpijska bakla se je ustavila tudi v naši občini

Log - Dragomer, 10. maj 2021 – Na začetku meseca maja je na pot po vseh 212. občinah krenila slovenska olimpijska bakla.

Na 81 dni dolgem popotovanju po Sloveniji jo bo nosilo več kot pet tisoč ljubiteljev športa, ki bodo pomagali širiti olimpijski duh in optimizem ter poudarjati jekleno voljo. V občini Log - Dragomer je z njo teklo preko sto dvajset občanov.

Drugi teden popotovanja po državi je slovenska olimpijska bakla začela v občini Log - Dragomer, dvaindvajseti postojanki na svoji poti do olimpijskega Tokia. Prvi častni krog je pred osnovo šolo Log - Dragomer v družbi ravnateljice Mihaele Mrzlikar odtekel župan Miran Stanovnik, ki je bil vesel ob ogledu na postroj vrtčevskih otrok in učencev šole, ki so v mehurčkih prihajali na atletsko stezo in v družbi učiteljic z baklo in zastavami odtekli nekaj krogov. Sprva so si baklo, ob razkuževanju v skladu s priporočili NIJZ, podajali najmlajši vse do 9. razreda osnovne šole. Častni krog so z nasmehom pretekli tudi športna učiteljica, hišnik in šolski kuhar. Sledili so člani športnih društev, upokojeanci, balinarke, med nosilci pa je bil tudi častni občan Občine Log - Dragomer, Matija Nik.

Kot je ob tej priložnosti povedal župan Miran Stanovnik, ki je za več kot 125 tekači odtekel še zadnji krog in slovensko baklo predal organizatorjem, je vesel časti, da lahko tudi občina Log - Dragomer pospremi olimpijsko baklo, simbol optimizma. »Kljub temu, da tokratni dogodek ni tako javen, naj bo simbolno sporočilo slovenskim športnicam in športnikom, da navijamo za njih.«

Tokratni projekt Slovenska bakla je dostopen praktično slehernemu Slovencu. Gre za promocijski projekt, v katerega bi organizatorji radi vključili čim več lokalnih ljubiteljev športa, aktivnih otrok, zdajšnjih in nekdajšnjih vrhunskih

športnikov ter gospodarstvenikov in drugih zanimivih občanov. Do 23. julija bo bakla obiskala vseh 212 občin v Sloveniji. »Z baklo želimo širiti vrednote olimpizma, sporočila solidarnosti, upanja in jeklene volje. Želimo tudi pokazati, da sta rekreativni in vrhunski šport med seboj tesno povezana. Hkrati pa želimo baklo na podlagi predlogov lokalnih skupnosti ponesti v nekatere skrite kotičke Slovenije, tako da upamo, da se bo bakla spustila na dno Slovenskega morja, da bo skočila s padalom, se peljala v rally vozilu in na splavu, zašla v kraško jamo in še kam,« pravijo organizatorji.

V. L., foto: V. L.

PGD Log pri Brezovici – 100 let v službi ljudstva

Sto let delovanja našega društva (1921–2021) je nekaj, kar nam vsem da veliko misliti.

Zagotovo ni bilo nekaj samoumevnega, da je leta 1921 v našem kraju nastala gasilska četa. Ni šlo samo za prestiž in to ni bilo nekaj vsakdanjega. Skupina mož, ki je stopila skupaj in ustanovila gasilsko društvo Log, je izhajala iz potreb. Že sama vas je razpotegnjena ob cesti, ki iz Ljubljane pelje vse do Trsta, in če je prišlo do požara, je vsakdo potreboval pomoč. Brizgalne, ki so jih vlekli konji, so nedvomno boljše opravile svoje delo kot vedra, polna vode, ki so si jih podajali obupani vaščani čisto na drugem koncu vasi ali pa že v sosednji vasi. Ampak na začetku ložanski gasilci niti brizgalne še niso imeli, imeli pa so nekaj, kar je osnova in temelj vsega – pogum, srčnost in vizijo.

Eden najmlajših povojnih županov v novi državi južnih Slovanov, Ivan Remškar, pa Stanislav Vrhovec, ki je prišel na Log za nadučitelja, pa vendar kot Horjulec ni bil popoln tujec, in vsi ostali so zastavili svoje ime,

Zbornik ob jubileju

čas in voljo, da se je začelo nekaj, kar je razlog za praznovanje in razmislek. Leto pozneje je bilo PGD Log sprejeto v ljubljansko gasilsko župo in se tako povežalo s sosednjimi društvi v skrbi za bližnjega v stiski. Ko je zagorelo na Plešivici, ko je zagorelo v Dragomerju, ko je planil rdeči petelin v Bevkah, so bili Ložani zraven, pripravljeni za pomoč. In nič drugače ni danes; včasih je bilo plat zvona, danes sredi noči zacvilijo pozivniki s kratkim sporočilom: »Pojdi, gasilec, pohiti, prostovoljec, nekdo te potrebuje!« In čeprav te pekli zavest, da boš po neprespani

noči morda le stežka zdržal še v službi, te vendar ženeta čast in dolžnost, da pomagaš. V vseh teh stotih letih ta zavest ni nikoli potihnula, mogoče je bila na trenutke le manj vidna, manj občutena, mogoče je bilo kdaj manj prostovoljcev, ki so se bili pripravljeni izobraževati, se urediti na zahtevnih vajah, da bi bili, ko bo šlo zares, kos ognjeni stihiji, kos naraslim vodom, kos težkim posledicam žleda.

V naših krajih gasilec postaja nekdo, od kogar vsakdo pričakuje, da mu bo rešil vse probleme. Pravzaprav mu jih očitno mora rešiti. Gasilstvo je za nas prostovoljce zahtevno poslanstvo, ki zahteva trezno in

premišljeno glavo ter strokoven pristop. Upoštevati je treba tako subjektivne kot objektivne nevarnosti, da se izognemo nepotrebnim nezgodam in poškodbam.

Ob praznovanju našega gasilskega praznika – 100-letnice Prostovoljnega gasilskega društva Log – se želimo zahvaliti Občini Log - Dragomer in njenim predstavnikom za zgledno sodelovanje in posluh za gasilsko poslanstvo, Gasilski zvezi Vrhnika, vsem društvom v zvezi, prijateljskim gasilskim društvom, pobratenemu gasilskemu društvu Vrh Svetih Treh Kraljev za dolgoletno uspešno sodelovanje in seveda vsem

krajankam in krajanom Loga, ki nas po svojih najboljših močeh podpirate v našem gasilskem poslanstvu.

Velika pohvala pa gre tudi vsem našim sedanjim operativkam in operativcem, veteranom in veterankam, mladini in pionirjem, ki sodelujejo na intervencijah, vajah, izobraževanjih ter pri vzdrževanju gasilskega doma in okolice. Nešteto ur gasilskega dela ne bo nikoli dovolj poplačanih, zato na tem mestu velja samo beseda HVALA!

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili tudi uredniškemu odboru, ki je izčrpno zbral gradivo za Kroniko PGD Log, da je ta danes lahko pred nami, in tudi

vsem, ki ste kakor koli prispevali gradivo v pisni, ustni ali vidni obliki.

Za konec pa še citat častnega predsednika PGD Log, pokojnega tovariša Ivana Turka: »Marsikomu bo težko razumeti, kaj je vodilo generacije gasilcev, da so leta in leta vztrajali v gasilskem društvu in s prostovoljnim delom ter odrekanjem ohranjali društvo z namenom pomagati sočloveku v nesreči. Vse, kar smo v društvu dosegli, je doseženo zaradi enotnosti, trdega dela in odrekanja med gasilci in krajanji Loga.«

V službi ljudstva - na pomoč.

Upravni odbor PGD Log

Vodni viri na Logu, nadaljevanje

V prejšnji številki

Našega časopisa ste si lahko prebrali o vodnih virih na Logu in o tem, kako so si pri preskrbi z vodo pomagali naši predniki.

Zbiralnik v Jordanovem kotu (zajetje Jordanov studencev), detajli

V tej številki pa bi radi nanašali nekaj dejstev o gradbenih projektih izgradnje vaškega vodovoda.

Verjetno je bila gradnja vodovoda na Logu že dolga skrita želja skoraj vsakega prebivalca te vasi ob cesti, ki povezuje ljubljanska s postojnskimi vrati. Žal je vmes posegla velika svetovna vojna, kljub tem pa so že zgodaj spomladi leta 1944 stekli postopki za gradnjo novega vodovoda. 27. marca je bil opravljen komisijski ogled napeljave vodovoda v vasi. Gradivo o gradnji vodovoda na Logu je del fonda Arhiva Repu-

Rezervoar na Lesnem Brdu (zajetje Strgar)

blike Slovenije, iz dvojezičnih italijansko-slovenskih skic za stavbo zajetja Jordanovega studenca pa je mogoče sklepati, da so z idejnim konceptom začeli že pod italijansko okupacijo, se pravi pred jesenjo leta 1943. Posestniki, po katerih zemljiščih naj bi tekla vodovod, so brez izjem odstopili služnost občini Log. O samem projektu nimamo prav veliko podatkov, po ustnem izročilu in nekaterih podatkih s pokojninskega zavoda (nekateri Ložani so pri gradnji sodelovali kot še nepolnoletni mladeniči) pa naj bi gradnjo prevzelo podjetje inž. Josipa Dedka. Pri gradnji so pomagali tudi oddelki nemške delovne brigade TODT.

Oba zbiralnika, tako tistega v Jordanovem kotu kot onega nad Jamom oz. blizu Žiberšana, naj bi končali prav ob koncu vojne leta 1945, o čemer priča tudi napis iz kamnov pri zbiralniku nad Jamovih studencem.

Ta vodovod je bil dimen-

zioniran za približno 650 prebivalcev. Ker pa je število prebivalcev na Logu prav hitro raslo čez to številko, so v krajevni skupnosti Log v sedemdesetih letih ustanovili vodovodni odbor, katerega predsednik je postal Ciril Rus. Ta je kot mladenič sodeloval že pri gradnji vodovoda v organizaciji podjetja inž. Dedka, zato je imel na tem področju vsaj malo izkušenj. V sodelovanju s Franciškom Stanovnikom, ki je bil po poreklu Gorjancov z Lesnega Brda, so našli močan izvir v Strgarju, ki je v dolini pod cerkvijo oz. mestom porušenega gradu na Lesnem Brdu. S prostovoljnim delom tako Ložanov kot Lesnobrdcev so zgradili zajetje v Strgarju s črpalko v betonski zgradbi ter položili cevovod do zbiralnika v Jordanovem kotu. Lesnobrdci so z udarniškim delom skopali vodovod do svojih domov. Rezervoar v Strgarju je bil dokončan leta 1973, slovesno pa

je bil odprt leta 1974. Žal je bil glavni problem pri črpalkah na Lesnem Brdu nestabilno električno omrežje, zaradi česar je pogosto prihajalo do izpada varovalk. Prav tako so bile črpalke energetsko potratne, saj je bilo treba vodo potisniti čez hrib proti Jordanovemu kotu. Obenem je z intenzivnim priseljevanjem na Log in gradnjo novih hiš tudi ta vodovod kmalu postal premalo zmogljiv za vse večje potrebe po pitni vodi, zato je vodovodno omrežje na Logu kmalu postalo del širšega vodovodnega omrežja v občini Vrhnika z glavnim virom na borovniškem vršaju, naposled pa del Komunalnega podjetja Vrhnika. Zgradili so pretočni zbiralnik na Rosovšah in trenutno očitno vodovodno omrežje zadošča za potrebe v občini Log - Dragomer, ki se ne širi več tako intenzivno. Oba krajevna vodovoda ne služita več svojemu namenu. Vodovod v Strgarju so potem še kar nekaj časa uporabljali prebivalci horjulskega dela Lesnega Brda, dokler niso na Prošči z vrtino prišli do močnega izvira vode za lesnobrdski del horjulske občine. Danes voda iz Strgarja odteka v potok, vse stavbe obeh krajevnih vodovodov pa še stojijo in pričajo o zanosu prebivalcev Loga, ki so si skušali zagotoviti pitno vodo.

Za člane ŠK pripravil Miha Rus

Vabilo

Pohod po poteh studencev in zajetij na Logu

ŠK Vodni viri na Logu pripravlja pohod pa poteh studencev in zajetij na Logu.

Zbrali se bomo na parkirišču Osnovne šole Log - Dragomer, nato pa nadaljevali

- mimo Podstrmčana čez Mole do Tasredjih;
- čez Rosovše do Škandra;
- mimo Grila, Sajovca in Petra do Jamovega studenca (zbiralnika);
- z ogledom Popitovega studenca in lokacijo blizu Vrbiča;
- iz Lipovcev do Jordana in mimo Jordanovega studenca (rezervoarja)
- čez hrib do izvira Strgar na Lesnem Brdu
- in sklenili pohod pri Gorjancu, zraven cerkve na Lesnem Brdu, kjer se bomo po okoli triurnem pohodu okrepčali pri gospe Majdi Zdešar (Gorjancovi), izmenjali vtise ter še kaj povedali o studencih in zajetjih.

Pohod bosta vodila Miha Rus, Miha Lenaršič, ki sta tudi pripravila program

Olga Drofenik

ŠK Pogovori z Darjo Rojec uspešno deluje na virtualnih srečanjih

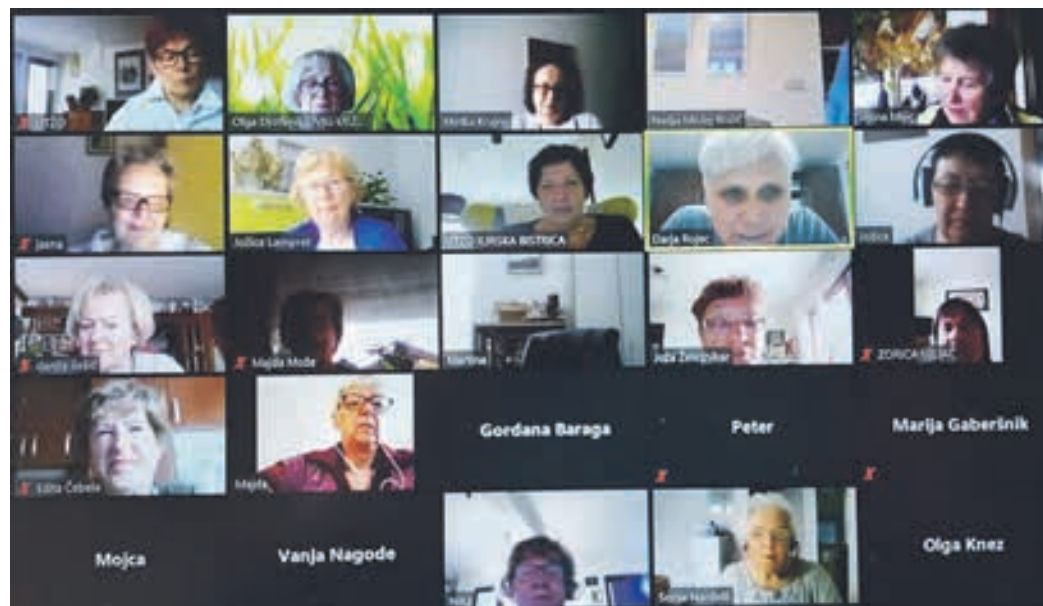
Prva ponedeljka v aprilu in maju nam je naša sokrajanka Darja pripravila ne le zelo poučno, ampak tudi aktualno predstavitev pomena vitaminov in mineralov za ohranjanje našega zdravja, kar je še posebej aktualno v času Covida, in tudi za ohranjanje lepote naše kože. Obe srečanja sta potekali po Zoomu.

Veliko število udeleženk, tudi iz drugih občin, dokazuje kako-vost Darjinih predstavitev.

O vitaminih

Opozorila nas je na to, da se eni topijo v vodi, drugi pa le v olju. Če jih ne uživamo v pravem »mediju«, potem je tako, kot da jih sploh nismo zaužili.

Večina od nas dobro ve, zakaj je pomembno uživati dovolj C vitamina, ne samo zaradi neposrednih učinkov C vitamina, ampak tudi zato, ker pomaga pri absorpciji drugih vitaminov. Priporočila je, da namesto uživanja C vitaminskih tablet in prehranskih dopolnil raje posežemo po naravnih virih

tega pomembnega vitamina: to pa niso le limone, največ ga je namreč takoj pod krompirjevo lupino. Zato doma pridelanega krompirja (ali bio pridelanega) uživamo skupaj z lupino. Odličen vir je tudi paprika, zelje, peteršilj pa jagode, maline, borovnice, ribez, ... prihajajo meseci, v katerih bodo dosegljiva sveža hrana in postrežimo si z njimi

in obogatimo naš jedilnik.

Veliko časa je namenila vitaminom skupine B, poimenovanih B kompleks.

V skupino vitamina B sodi več kot 20 vitaminov, pogosto jih zasledimo tudi pod imenom B kompleks. Med najbolj pomembne vitame B prištevamo vitamin B1, B2, B3, B5, B6, B7, B9, B12 in druge. Dovolj raznovrstna in tudi kalorično ustrezna hrana sicer vsebuje dovolj vitaminov kompleksa B, ker pa zaradi vse hitrejšega načina življenja pogosto posegamo tudi po predelani in vitaminsko osiromašeni hrani, mnogo ljudi trpi za hudim pomanjkanjem vitaminov skupine B. Posledice pomanjkanja se pogosto kažejo v slabem počutju, potrtosti, depresiji, povečani vrednosti holesterola, razpo-

kah na koži, ustnicah, spolnih organih; pomanjkanje vpliva na razpoloženje in delovanje možganov. Skupina vitaminov B je nepogrešljiva je pri celični presnovi in celičnem dihanju, pri pretvarjanju zaužitih hranil v energijo ter pri prenosu živčnih celic. Vitamini B delujejo povezano in se dopolnjujejo. Vsak ima svoje naloge, ki pa so v določenih primerih izvedljive le, če tudi drugi vitamini opravljajo svoje. Povedala nam je recept, kako si »domač« B kompleks za malo denarja, s kvasom, lahko pripravimo doma.

V času Covida smo mnogi začeli uživati D vitamin, ker izjemno poveča imunsko odpornost (je pa tudi ključnega pomena pri presnovi kalcija v kosteh), ki se absorbira samo v olju. AD 3, ki ga pogosto predpisujejo

zdravniki, je na vodni osnovi in če ga ne uživamo z maščobo, ga našo telo izloči tako, kot ga ne bi zaužili. Priporočila nam je, da redno uživamo Oleovit D3 vitamin, v katerem je D vitamin v olju. Oleovit D3 lahko pri nas dobimo samo na zdravniški recept, udeleženke srečanja pa so povedale, da ga je možno kupiti na Hrvaškem.

Na srečanju smo zvedela tudi veliko o vitaminu K.

O mineralih

Vitamini brez mineralov ne morejo delovati v našem telesu. Medtem ko nekaj vitaminov lahko tvori telo samo, mineralov ne more. Dejavnih mineralov v našem telesu je po do sedaj znanih dejstvih 18. Podrobneje nam je predstavila 7 osnovnih, to pa so kalcij Ca, magnezij Mg, kalij K, fosfor P, cink Zn, jod J in železo Fe.

Dobile smo recept za »železo-vo« marmelado, brez dvoma je odlična, saj so v teranu skuhan borovnice, brusnice, suhe slive in črne razine, cimeti in ingver, ter med. Marmelada nam dvigne imunsko odpornost in nam da moč. Posebno priporočljiva je pri okrevanju po boleznih. Udeleženci so dobili tudi recept za pripravo raztopine za lajšanje vnetij (revme) in za pripravo fiziološke raztopine, da nam je ni potrebno kupovati v lekarni.

S pogovori z Darjo Rojec bomo v DVIG-u nadaljevali oktobra 2021.

Olga Drofenik, DVIG

Dolina rož — dnevniški zapis Dvigovega bralnega krožka

Kriminalke niso bile nikdar moja priljubljena tematika. Že v najstniških letih, ko so prijatelji navdušeno brali Agatho Christie, sem sama komaj kdaj vzela v roke katero od njenih knjig.

Pozneje so mi nekateri navdušeno pripovedovali, kakšna strast je v prebiranju skandinavskih avtorjev, ki smo jih lahko spremljali tudi v različnih televizijskih nadaljevalkah.

A zame spletke, intrige, nasilje in politikanstvo, ki vodijo do nerazumljivih reakcij posameznih junakov, niso navduševale, temveč rušile moj notranji mir in zadovoljstvo. Veliko raje sem prebirala zgodbe iz polpretekle in pretekle zgodovine, spoznavala kraje in ljudi in njihove odnose širom naše ožje in širše domovine in po svetu, se navduševala nad biografijami znanih domačih in svetovnih imenitnih ljudi, ki so s svojim delom in ustvarjalnostjo pomembno vplivali na svoje delovno, kulturno, umetniško okolje ali prispevali k razvoju na področju, ki so ga obvladali.

Pa me je v bralnem krožku nekega dne navdušeno prepričeval prijatelj Janez, kako dobre so kriminalke izpod peresa Augusta Demšarja. Celo posodil mi je nekatera njegova dela in mi nekako približal tudi to literarno zvrst. O nečednih poslih v naši družbi je pisal tudi Igor Karlovšek in me prav tako pritegnil k prebiranju njegovih zgodb.

Tadeja Goloba sem najprej spremljala na njegovi alpinistični poti. Šele potem smo ga

Dragica Krašovec, urednica Dnevnika bralnega krožka

vsil brali Jezero, spremljali nadaljevanke, posneto po tem delu na slovenski televiziji, in kriminalistične spretnosti in razkritja inšpektorja Birse. Drugi so spet prisegali na delo Leninov park, tretji na Dolino rož. Zadnji roman, ki me je navdušil, je nosil naslov Virus.

Dolina rož, kako pomenljiv naziv za Rožno dolino v Ljubljani, kjer se v vili zgodijo ne-navadne reči, je roman, ki smo ga obravnavali na bralnem krožku v maju. Dve prerešeni trupli najdejo v spalnici in eno v dnevni sobi vile. Sprva kaže na dvojni umor s samomomomom, a razplet zgodbe pokaže, da prvi vtisi vendarle niso odraz pravih dogodkov.

Inšpektorja Birso na Policijski upravi Ljubljana degradirajo. Užaljen zato oddide.

Kmalu ugotovi, da ni človek, ki bi poležaval na kavču in bi mu bilo kolesarjenje dovolj za ubijanje prostega časa. Zato odpre pisarno kot samostojni detektiv. Zaplete se v preiskavo primera, ki ga novi inšpektor Ahlin preiskuje skupaj z Birsovima nekdanjima sodelavcema in tako se zgodba lahko nadaljuje.

Človeka navduši avtorjevo poglobljeno poznavanje različnih postopkov tako na področju zakonodaje, kriminalističnih metod, odnosov med posameznimi delavci v različnih oddelkih policije, anatomije človeškega telesa in nekaterih zakonskih podlag, ki urejajo posamezna področja, ki jih roman obravnava. Prav zato je zgodba še bolj prepričljiva, privlačna in realistična ter bralca dobesedno prisili, da ji sledi vse do popolnega razpleta.

Verjamem, da boste uživali ob prebiranju romana.

Dragica Krašovec, urednica

Znova zadonela pesem

Brez občinstva, ob spoštovanju covidnih ukrepov so se po več kot enem letu znova sestali pevci skupine Mladi po srcu.

V okviru projekta »Vseslovensko petje s srci« so prepevali pred gasilskim domom v Dragomerju.

»Pevska skupina Mladi po srcu smo izjemno veseli, da smo lahko ponovno odprli svoja srca in na ves glas skupaj zapeli. Naše druženje je bilo prekinjeno za res dolgo časa in tokratni nastop, ki sicer poteka brez občinstva, je prva vaja po več kot enem letu,« nam je

povedala predsednica KUD Kosec, Anica Vengust. Mladi po srcu so ob spremljavi kitare in harmonike zapeli v okviru projekta, ki že četrto leto povezuje ljudi, ki radi prepevajo.

»Vseslovensko petje s srci« je projekt, ki povezuje vse generacije, vse družbene sloje doma in po svetu, neguje slovensko kulturo in jezik, krepi nacionalno pripadnost in ustvarja boljše vzdušje, ozavešča o po-

menu slovenske glasbe in jo prenaša na mladi rod.

Kot pravijo pobudniki projekta petje na nas vpliva harmonično, kar dokazujejo tudi znanstveniki, ki uporabljajo petje pri zdravljenju, blaženju in okrevanju po veliko različnih boleznih.

Skupinsko petje pa je odlično sredstvo vzajemnega usklajevanja diha, duha in notranjega ravnovesja pevcev.

Z njim ustvarjamo prostor ljubezni, ki jo je bilo čutiti tudi ob prepevanju Mladih po srcu, ki jo vodi Iztok Urbanc.

V. L., foto: V. L.

Pokliče me morda šele drugič v življenju nekdanja mariborska sošolka in mi reče: »Poslala ti bom pravljico nekega lepega, pametnega, talentiranega dekleta, ki mu je bilo ime Irma. Poglej in nekaj napiši, če se te bo dotaknila.«

Mimogrede torej izvem, da tega dekleta ni več med nami. Odšla je za vedno, za njo je ostala bolečina in drobna pravljica z nenavadnim naslovom Cmokači z Barja.

Pravljice so večne in neuničljive. Lahko so napisane in celo samo narisane v kaki slikanici, lahko pa ostajajo žive tudi nena-pisane, saj imajo tudi svoje dru-go življenje – v pripovedovanju; in mladih poslušalcev se naro-di v ta svet vsak dan kar veliko. Mame in očki, največkrat celo dedki in babice, vzgojiteljice in gospe, ki čuvajo otroke, kadar staršev ni doma, jih pripovedu-jejo otrokom, največkrat preden zaspijo ... Otroci pa že z zaspamim glasom pravijo še, še, še ...

Čeprav so torej pravljice neka-kšna ljudska literarna dediščina pripovedovalcev in otrok, so se z leti ustvarili nekakšni vzorci, kakšne naj bodo pravljice, da jih bodo otroci radi poslušali večer za večerom ... Navadno se go-dijo nekoč in nekje, še najrajši za devetimi gorami in devetimi

vodami in pred sto in sto leti, ko so bili za vsakim grmom prin-ci in princeze, kralji in kraljice, velikani in vile, hrabri vitezi na belih konjih, a tudi nevarne čarovnice, zmaji in škrti, celo hudobne mačeha ... Velikokrat so si junaki pomagali s čarobni-mi palicami ali celo čudežnimi kamni in prstani, da so dosegli svoje želje.

Toda največkrat sta se princ in princesa vendar poročila in bila srečna do konca dni, junaki so premagali zmaje, dobri ljudje so zmagali, hudobni pa so izgi-nili. Zato velja, da imajo pravljice srečen konec.

Ampak ne vse ... Najdeš kako prav žalostno pravljico, celo pri največjem mojstru pravljice Andersenu, če pomislim samo na njegovo Morsko deklico v Kopenhagnu ... Ali pa slavčka in rdečo vrtnico, ki jo je napisal Oskar Wilde.

Spomnim se, da sem sam, ko sem kot dijak pisal pesmi, raz-očaran, ker me lepa deklica ni marala in se mi je zdelo, da me

tudi nihče na razume in mara, napisal pesem z naslovom »Tudi pravljice včasih žalosten konec imajo.«

In taka je pravljica lepega, pametnega in dobrega dekleta, ki ji je bilo ime Irma in ki je ni več ... Pravljica, ki je ne pozabiš in nehote še dolgo premišljuješ o njej. Pisateljica pravi, da si je ni izmislila sama, ampak ji jo je pripovedoval dedek. Kot druge pravljice pozna tudi njena ču-dežna bitja Cmokavče, ki imajo celo svojega kralja.

Vendar se pravljica ne doga-ja v neznani deželi za devetimi gorami in devetimi vodami, ampak na vlažnem in včasih močvirnem ljubljanskem Barju, kjer je bila najbrž deklica doma.

Čudežna bitja so bila majhna, zelena, njihova glave pa so bile lepe in nekaj posebnega, drugih telesnih pritiklin očitno niso imela, voda in mokre poti, kaj

šele jame, so bile njihov dom.

Tam so zgovorno čebljala, čmok, čmok, čmok in ljudje so mislili, da ta glas v mokri zemlji povzroča njihova hoja, a ko so ugotovili, da se oglašajo ze-le-na drobna bitja, so jim pravili Cmokači.

In Cmokači so imeli svojega kralja, ki je želel, da bi bili ko-ristni in bi pomagali ljudem na Barju. Priložnost se je ponudila, ko je po hudih nevihtah ostalo polje na barju uničeno, koruza na primer polomljena, listi sce-frani, storži so propadali.

Kralj je rekel, da morajo lju-dem pomagati. In so se lotili dela, vendar s svojimi telesci niso bili kos usodi in uničenju. Še več, ljudje so rekli, da jim cmokači uničujejo polja, pre-ganjali so jih in drobna bitja so spoznala, da jih na Barju ne marajo in da jih celo preganjajo. Sklenili so, da odidejo do mor-

ja, v pristanišču pa bodo zlezli na kako ladjo in odpluli v kako daljno deželo, kjer bi jih nekdo maral ... Ne bom ponavljal, kar je presunljivo opisala mlada Irma, kaj so doživljali na poti, kako jih je pot zmučila, vroče sonce uničevalo, vozovi na ce-sti pogazili in usmrtili, le nekaj malega, tako za vzorec, se jih je rešilo in pritihotapilo na ladjo ... Kaj je bilo potem z njimi, ne vemo ... Vsekakor žalostno.

Cmokači so bili uničeni, manj kot odstotek se jih je rešilo, toda morda le ni vse tako žalostno. Moramo biti hvaležni za čas, ko so prebivali na Barju. Moramo biti po svoje srečni, da so bila med nami bitja, ki so hotela po-magati drugim.

Obstaja celo upanje, da se je kdo od njih prebil na oni svet, o katerem so sanjali, kjer ni hudobije ... Na marsikaj otroci lahko pomislijo, ko jo bodo gle-

dali, brali, poslušali. Odrasli pa bomo ugibali, ali niso Cmoka-či prisposoda za ljudi, ki so po hudi vojni nevihti množično bežali do pristanišč, da bi se izognili maščevanju. Prav tam okoli barja ni bilo malo takih.

Ali pa je bila mlada lepa, pa-metna in talentirana Irma tak barjanski Cmokač? Se ji ni mo-goče v občutljivem srcu zazdelo, da ljudje niso dovolj dobri, da sovražijo, da je nihče ne razu-me ... Da to ni njen svet? Pa je tudi ona odšla; na srečo je ostala za njo sedaj najdena pravljica, ki bo pričala, da je bilo med nami tako dekle ... Mala Cmokačka z Barja!

Pravljica je nenavadna, toda saj nam je napovedala, da je njen ljubi dedek pripovedoval nenavadne pravljice.

Tone Partljič

Pisali smo z roko

Tudi v letošnjem januarju smo se pridružili akciji društva Radi pišemo z roko in povabili vse, ki radi pišejo, da nam pošljejo prispevek.

Letošnja tema je bila Pišem pismo prijatelju. Vse je, v duhu časa, potekalo na daljavo. Klub temu smo zbrali številne pri-spevke in izdali že tretjo knji-žico. Prisrčna pisma in sporo-

čila, ki ste jih poslali, so lepa na pogled in zanimiva za branje. V veselje nam je videti toliko različnih pisav.

Vsem, ki ste sodelovali, se najlepše zahvaljujem. Obe-nem vas vabim, da prevzame-te svoj izvod, pokličite 031 643 228 (Nika) in se dogovorimo.

Upamo, da bomo tudi na-slednje leto izvedli podobno akcijo.

Nika Gams,
društvo DVIG

Dvig v Tednu ljubiteljske kulture

Letošnji Teden ljubiteljske kulture letos postavlja v ospredje literarno ustvarjenost in instrumentalno glasbo.

V DVIGU bomo v TLK v središče postavili naše naj-mlajše literarne ustvarjalce, člane študijskega krožka Od pravljice do lutke in Irmo Lavrenčič, nekdanjo učenko naše osnovne šole.

Najmlajši so v ŠK ustvarili svoje ilustrirane avtorske pra-vljice, ki smo jih objavili v knji-žni izdaji in jih bomo prebirali na srečanju predšolskih otrok,

staršev in njihovih najbližjih dne 19. 5. 2021.

Irma Lavrenčič je kot naj-stnica napisala pravljico Cmo-kači z barja. Z izdajo v knjižni obliki smo pravljico iztrgali pozabi. Na literarnem sreča-nju s Cmokači z barja bomo počastili spomin na Irmo in predali javnosti pravljico, ki jo je ilustriral Gorazd Vahen, oblikovala Jelena Bobbera, njen izid pa so omogočili ob-čina Log - Dragomer in do-natorji. Srečanje s Cmokači z barja pa bo potekalo 28. maja 2021.

Olga Drofenik, DVIG

Vabilo na literarno srečanje s Cmokači z barja

Spoštovani ljubitelji slovenske besede

Ob izdaji pravljice Cmokači z barja vas vabiva na slavnostno prireditev v novih prostorih občine dne 28.5. 2021 ob 17h.

Počastili bomo spomin na avtorico pravljice Irmo Lavrenčič, nekdanjo učenko naše osnovne šole, in hkrati obogatili Teden ljubiteljske kulture, ki letos postavlja v ospredje literarno dejavnost.

Nika Gams

predsednica Društva DVIG
Univerza za tretje življenjsko obdobje

Miran Stanovnik

župan občine Log - Dragomer

Prosimo vas, da svojo prisotnost potrdite najkasneje do četrтка, **27.5. 2021** na elektronski naslov dvig@iold.si ali po telefonu **031 254 125. Na prireditvi bomo upoštevali pravila NIJZ.**

Društvo
DVIG
univerza za tretje
življenjsko obdobje

TEDEN
LJUBITELJSKE
KULTURE

Študijski krožek

Živim v Sloveniji – prvo srečanje v živo

Vsi, ki ste že prebrali 6. številko DVIG-ove revije Pogovori z občani, veste, da smo se člani srečevali izključno po Zoomu.

Zato se Borka, Bogumila, Steve in Rosario ter člani »domo-rodci« še nismo srečali v živo oziroma le nekateri. Ko je bilo

zbiranje do 10 ljudi le dovoljeno, smo se zbrali v manjšem krogu in se preizkusili v igri Štrbunk, kar v Toscani.

Načrtujemo še dve srečanju, eno v Športnem parku Log, kamor nas je povabil Steve na igro Štrbunk.

Drugo srečanje bo 25. septembra v Toscani. Rosario nam

bo pripravil italijansko opoldansko srečanje in pogostitev. Po italijansko seveda.

Olga Drofenik, članica ŠK

Predstavljanje pesmi naših

občanov iz zbirke Šepet barja

Februarja smo v Našem časopisu začeli z objavami pesmi naših občanov, objavljenih v zbirki Šepet barja.

Po aprilski objavi nas je poklicalo kar nekaj občanov z vprašanjem, kje lahko zbirko dobijo. Z objavljanjem pesmi nadaljujemo, zbirko pa lahko naročite po elektronski pošti dvig@iold.si ali po telefonu 031 254 125. Ob

tem sem vam za donacijo za tisk zbirke vnaprej zahvaljujemo.

In še pesem za ta mesec – str. 18, Šepet Barja:

Dragica Krašovec:

Le en

Stotero poti
vodi v svet,
le ena vrata k duši izgubljeni
in en sam gib
k duši porojeni.

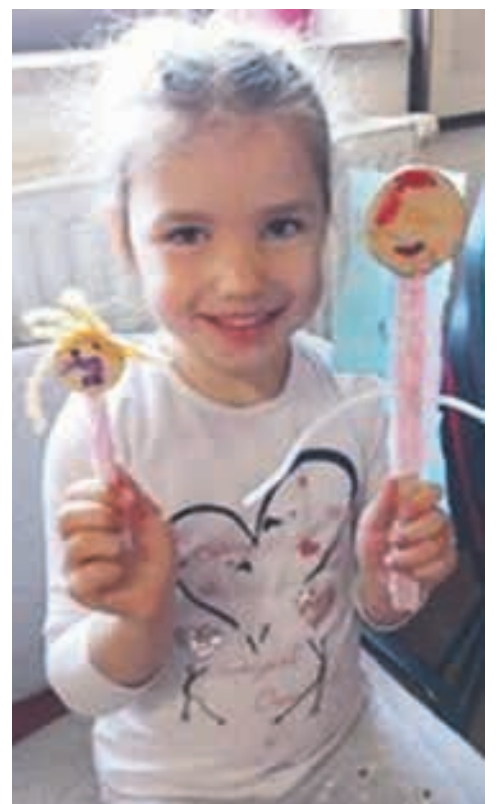
Dogajanje v društvu Dvig

Od pravljice do lutke

Vsako sredo ob 17h se zberejo malčki v bralnem krožku Od pravljice do lutke. In veliko so ustvarili od prvega letošnjega srečanja 31. marca.

Končali so ilustrirane avtorske pravljice, zdaj so že v tiskarni. Spoznali so dve novi slovenski pravljici Malo Marjetico in gozdnega moža (Vida Brest) in Pikija Jakoba – medvedja mamica (Kajetan Kovič). Izbrali so svojega pravljčnega junaka/junakinjo, svoje najljubše barve ter naredili lutke na palici (Mala Marjetica) in lutke iz papirja (Piki Jakob).

Društvo Dvig

Študentke in študent o učenju angleščine v Dvigu

Valerija

Z upokojitvijo se vsakemu porodi vprašanje, kaj bo počel ves ljubi dan, ko mu bo čas ostajal. A čas ne ostaja, le koristno ga je vredno uporabiti. Morda imajo nekateri že vnaprej določen urnik, ki so si ga tako želeli že, ko so bili še službeno aktivni.

Nekaj pa je nas tudi takih, ki so si zadali geslo: Nikoli nehati začeti in nikoli začeti nehati.

It is never too late to learn. Tako se nas je zbralo nekaj takih, ki smo si zaželeli spet postati »šolarčki« in s pomočjo

dobre volje naše učiteljice Olge smo aprila l. 2012 začeli z učenjem angleškega jezika. Nekateri so znanje le-tega pridobili že v srednji šoli ali kje drugje. Zame je bila angleščina izziv, saj je bil to prvi začetek učenja angleškega jezika. Ni bilo lahko, a vzpodbujanje učiteljice Olge

je pomagalo, da sem vzdržala in pridobila nekaj znanja in razumevanja jezika. Po 9-tih letih učenja mislim, enako tudi drugi sošolci, da je uspeh viden kljub našim sivim lasem. Kar pa morava z Božo še posebej poudariti, je DRUŽENJE, ob katerem se vsak izmed nas nekoliko sprosti

in tedaj ugotavljamo, da nikoli ni prepozno, da se spoprimemo z začetki tega ali onega učenja.

V letu 2020/21, ko nas je epidemija Covid virus pahnila med domače stene, se nismo dali. S pomočjo nam nove tehnologije ZOOM-a smo nadaljevali učenje. Izkazalo se je, da je bil to dober način učenja – seveda kot izhod v sili. Šolanje na daljavo vseeno nima take vrednosti kot šolanje z učiteljem neposredno v učilnici. Tako je naše šolsko leto bilo vseeno aktivno.

V aprilu 2021 smo se spet zbrali v učilnici naše Olge in vsi veseli zaokrožili v živo naše učne ure ob kavici in bureku, kar smo celo leto pogrešali. Upam, da nam bosta dani zdravje in volja, da bomo naprej utrjevali pridobljeno znanje angleškega jezika.

Boža

Moje sodelovanje v učni skupini angleščine sega v leto 2012 in se me je "dodobra" prijelo. Zato je bil način učenja po Zoom-u na začetku kar malo nenavaden. Poleg tega je bilo treba osvojiti tudi to tehnologijo. No, vse to pa ne more nadomestiti osebnega stika s sošolci, profesorico Olgo in naš klepet ob kavici in bureku seveda. Mo-

ram reči, da mi bolj kot učenje samo zelo veliko pomenijo ta naša srečanja!

Marinka

Kako sem se počutila po enem letu zopet za mizo in ne pred ekrani?

Bilo je super, da smo se lahko videli v živo. Vsi smo bili veseli tega srečanja. Tudi Smrk, Olgin kuža, nas je bil neizmerno vesel, posebej Bože, ki mu vedno prinese poslastico.

Ampak tudi učenje preko računalnika je bilo koristno – osvojili smo tehniko zooma.

Miha

Po dobrem letu smo se spet dobili v živo. Res je, to je čisto nekaj drugega, vendar je treba priznati, da tudi poti, ki nam jih omogoča sodobna tehnologija (zoom), niso od muh.

Ves čas omejitve gibanja in obiskovanja smo ostali v stiku in smo bolj ali manj uspešno nadaljevali z našim učenjem angleščine.

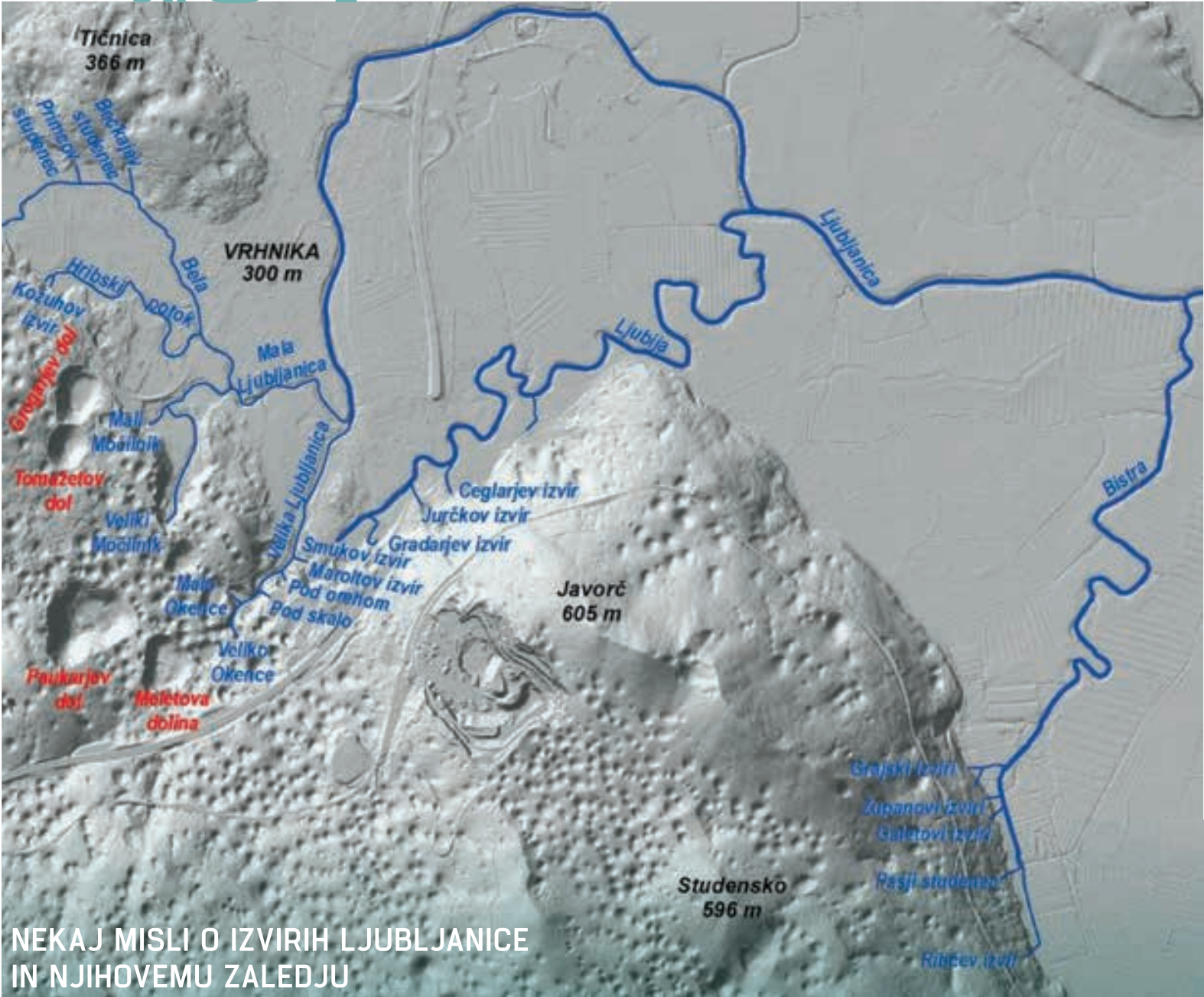
Mogoče bi moral biti nauk iz tega nesrečnega obdobja, da se z malo potrpljenja in strpnosti da preriniti tudi skozi take čudne čase in se ne odzvati na vsako motnjo, ki nam moti vsakodnevno rutino.

MOJA LJUBLJANICA

NOVICE

KULTURNI CENTER VRHNIKA
Tržaška cesta 32
ODPRTO: TO. - NED.: 10.00 - 18.00 / PON. ZAPRTO

št. 54

NEKAJ MISLI O IZVIRIH LJUBLJANICE IN NJIHOVEMU ZALEDJU

Digitalni model reliefa povinja Ljubljance in njegovega neposrednega zaledja

V kolektivni zavesti Vrhničanov imajo izviri Ljubljance posebno mesto. A opažam, da se še premalo zavedamo izjemnega pomena tega območja ob južnem robu Ljubljanskega barja. Ta zapis je mišljen kot droben prispevek k ozaveščanju o lepoti in posebnosti tega prostora.

To, da voda priteče na površje skozi velike izvire, se nam, ki smo odraščali ob Ljubljanci, zdi skoraj samozemno. A večina velikih rek začne zelo skromno, marsikje so morali izvir določiti kar za »zeleno mizo«. Na nekraških območjih vode odtekajo proti morjem ali jezerom po hierarhično organizirani rečni mreži, ki sega od najmanjših potočkov do največjih rek.

V krasu voda raztaplja kamnino skozi katero teče in pri tem iz razpok ustvarja vse bolj prevodne kanale, ki prej ali slej odvedejo skozi podzemlje vso vodo s površja. Razvoj kraških kanalov, ki postanejo jame, ko so prehodni tudi za človeka, je izjemno zapleten proces, ki ga narekujejo številni med seboj prepleteni dejavniki. Podobno kot površinska rečna mreža, le da v podzemlju, se tudi v krasu oblikuje hierarhično urejen sistem kanalov, ki odvaja vodo proti izviru. Tako se lahko vodni tok iz velikega prispevnega območja zbere v enem ali v nekaj kanalov, ki ob stiku s površjem postanejo izdatni izviri. Razvoj mreže kraških kanalov je vzajemno povezan z geološkim razvojem celotne pokrajine.

Vse povedano velja tudi za kraško zaledje Ljubljance, ki sega od Rovt, preko Hrušice, Javornikov, Pivške doline, Snežnika, do Blok in Menišije. V izvire pri Vrhniku se stekajo vode iz več kot 1100 km² velikega območja. Izvirov je več kot dvajset, ob visokih vodah pa se jim pridružijo še številni prelivni. V povprečju na izvirih priteče preko 35 m³ vode v sekundi. Voda iz izdatnih izvirov se steka v s sedimenti izravnano kotanjo Ljubljanske kotline. To dela strugo Ljubljance globoko in plovno skoraj do izvirov in botruje izjemni arheološki dediščini reke. Stalni tok podzemne Ljubljance nazadnje srečamo v Gašpinovi jami pri Logatcu, katere vhod je v neposredni bližini Martinj hriba in Logaških koliševk, razteza pa se tudi pod naselje. Od tam podzemni tok pušča sledi predvsem na površju. Zato se ozrimo še po tem.

Podatki laserskega skeniranja površja Slovenije (LIDAR) so že nekaj let javno dostopni. Tudi tisti, ki iz podatkov ne boste iskali globljih resnic, lahko lepote površja skozi laserske oči opazujete na spletnih portalih. Tak je na primer Atlas okolja na strani Agencije RS za okolje (<http://gis.arso.gov.si/>), kjer lahko za podlago izberete lidarski sloj (Lidar senčenje). Območje med Cerkniškim in Planinskim poljem ter Ljubljskim barjem je posejano z vrtačami. Izjema so pobočja z večjim naklonom, kot so vrhnji

del Ljubljanskega, Bukovega in Tolstega vrha. Zakaj je tako, še ne vemo. V tej »lunarni« pokrajini hitro opazimo »kraterje«, ki so bodisi osamljeni bodisi v gručah in segajo tudi sto metrov globlje od okoliškega terena. To so udornice, ki so ime dobile zaradi domneve, da so nastale z udiranjem jamskih stropov. Domneva v splošnem ne drži, saj so največje udornice tudi desetkrat večje od največjih znanih jamskih prostorov. Novejše raziskave kažejo, da udornice nastajajo postopoma in tam, kjer pomemben tok podzemne vode teče skozi tektonsko porušeno območje. Tu voda najbolj učinkovito kemično in mehansko odnaša kamnino, ki se zaradi porušnosti seseda in na ta način vzdržuje spodjedanje. Pri tem lahko nastajajo podzemni prostori, spodjedanje pa se lahko odraža tudi na površju z nastajanjem udornice. Na Logaški planoti (Ravnik) padejo v oči skoraj 100 m globoke Laška kukava, Rakovška kukava in Ivanjska kukava. Tik ob Logatcu je gruča Logaških koliševk, če gremo naprej proti Vrhniku pa so na obeh straneh avtoceste nanizane še Velika jama, Lenarčica, Drnuljca in Drnovca. Slednja je na spodnjem robu globoka dobrih 70 m, na zgornjem pa več kot sto metrov.

Morda je najboljše prihranjeno prav za konec. V neposrednem zaledju zatrepnih dolin Močilnika in Retovja je niz udornic, ki sežejo skoraj do nivo-

PROGRAM

12. 6. 2021 ob 11. uri
SPLOŠNO JAVNO VODENJE PO RAZSTAVI MOJA LJUBLJANICA

Spoznajte reko Ljubljano, njeno skrivnostno kraško zaledje, številne arheološke najdbe iz njene struge ter zgodovino razvoja Vrhnike, na katero je imela reka velik vpliv. Obiskovalci se lahko javnemu vodenju brezplačno pridružite z nakupom vstopnice. Prijave sprejemamo do petka, dan pred vodenjem: info@mojaljubljana.si ali 041 354 203

19. 6. 2021, 10.00-24.00
POLETNA MUZEJSKA NOČ
Dan odprtih vrat

Na Poletno muzejsko noč vljudno vabljeni v razstavišče Moja Ljubljana na brezplačni ogled stalne in občasne razstave.

19. 6. 2021, 18.00
KRAŠKA LJUBLJANICA
Predavanje:
Prof. dr. Franci Gabrovšek, IZRK ZRC SAZU

Udeležba na predavanju je brezplačna. Število obiskovalcev bo prilagojeno aktualnim ukrepom v zvezi z epidemijo. Informacije: www.mojaljubljana.si, info@mojaljubljana.si, tel. 041 354 203.

27. 9. 2019 - 31. 12. 2021
TOR.-NED. 10.00-18.00
OBČASNA RAZSTAVA
Podvodna kulturna dediščina slovenskega morja

Na območju notranjih morskih voda in teritorialnega morja Republike Slovenije se nahaja devetinštirideset registriranih arheoloških najdišč. Dosedanje raziskave so opozorile na velik potencial potopljenih arheoloških najdišč za poznavanje sprememb okolja in klime v holocenu, plovnih sredstev, pristanišč in drugih pomorskih objektov ter medkulturnih povezav in stikov v prazgodovini, antiki in mlajših obdobjih.

ja stalnega toka Ljubljance, nekatere od njih so ob visokih vodah tudi poplavljen. Grogarjev, Tomažetov in Babni dol ter Pavkarjeva in Meletova dolina so verjetno neposredno povezani z razvojem zatrepnih dolin Močilnika in Retovja, ki se vzvratno vrezujeta v pobočja Raskovca. Vsi skupaj pa sklenejo veličastno podobo Klasičnega in Dinarskega krasa.

Zaradi številnih naravnih vrednot, dolge zgodovine raziskav in izjemne dediščine življenja na krasu, je območje kraške Ljubljance pomembno v svetovnem merilu. Tu so vsem poznani Cerkniško in Planinsko Polje, Rakov Škocjan, Križna jama, Postojnska jama in Planinska jama. Prav zdaj na Unesco odločajo o serijski nominaciji za vpis Klasičnega krasa med Vrhniko in Jadrano v znamen svetovne dediščine. Žal območja izvirov Ljubljance in njihovega neposrednega zaledja ni med lokacijami, ki so izpostavljene v predlogu nominacije.

Na vrednote nekega prostora gledamo z različnih perspektiv. V tem zapisu delim perspektivo krasoslovca in domačina, ki težko razume precej klavрно podobo neposredne okolice enega od najlepših kraških povinij na svetu.

Franci Gabrovšek

Vlaganje v medicinske sestre in babice je naložba v zdravje in državo

5. maja smo obeležili mednarodni dan babic, 12. maja pa medicinskih

Letošnji mednarodni dan babic, ki smo ga obeležili 5. maja, je potekal pod geslom Upoštevajte podatke, vlagajte v babice, moto praznika medicinskih sester 12. maja pa je bil Glas medicinskih sester: vizija za prihodnost zdravstva.

Izvajalci zdravstvene in babiške nege v Sloveniji se dobro zavedajo svoje pomembne vloge pri zagotavljanju zdravstvenega varstva. Zato je strokovna organizacija Zbornica – Zveza odlo-

čevalce pozvala, da je vlaganje v poklic medicinske sestre in babice naložba v zdravje in državo. Glas medicinskih sester in babic mora biti v politiki slišan in upoštevan, če želimo, da bodo prebivalci Republike Slovenije še naprej deležni varne in kakovostne zdravstvene obravnave, kakršno si zaslužijo.

»Brez medicinskih sester in babic ni zdravstvenega sistema. Da nas bo v prihodnje v sistemu dovolj, je nujno treba sprejeti nove, ustrezne kadrovske standarde in normative, ki temeljijo na potrebah pacientov. Te so danes bistveno večje, kot so bile pred desetletji. Le z zadostnim številom ustrezno usposobljenega kadra bomo lahko poskr-

beli za vse, ki bodo potrebovali našo pomoč,« je povedala Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze in dodala: »Odločevalci se morajo zavedati, da vlaganje v poklic medicinske sestre in babice ni strošek, temveč gre za naložbo v zdravje in državo. Le tako bomo lahko državljani z optimizmom zrli v svojo prihodnost.«

Medicinske sestre in babice v središču globalnih izzivov za razvoj in prihodnost zdravstva
Praznika izvajalcev zdravstvene in babiške nege je Zbornica – Zveza počastila s 13. kongresom zdravstvene in babiške nege Slovenije, ki je potekal pod naslovom Medicinske sestre

in babice v središču globalnih izzivov za razvoj in prihodnost zdravstva.

Le-ta je bil v luči koronavirusne bolezni zelo zgovoren, saj je pandemija v središče vsega dogajanja postavila ravno zdravstvo, katerega največji del predstavljajo medicinske sestre, babice, tehniki zdravstvene nege in bolničarji negovalci.

Elizabeth Adams, predsednica Evropske federacije združenj medicinskih sester, je na kongresu poudarila, da je treba vlagati v medicinske sestre in babice ter razširiti obseg dela in licence, saj bo tako mogoče najhitreje zagotoviti učinkovito in kakovostno splošno zdravstveno varstvo.

Monika Ažman, predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Pred pandemijo je Svetovna zdravstvena organizacija predvidevala, da bo do leta 2030 na svetu primanjkovalo devet milijonov medicinskih sester in babic, s pandemijo je primanjkljaj poskočil na 14 milijonov.

Zlasti v drugi polovici tega leta bodo povsem izčrpani izvajalci zdravstvene in babiške nege zapuščali svoje odgovorno delo.

Adamsova je še povedala, da mora zdravstvena politika stremeti k odpornejšim zdravstvenim sistemom in da bi lahko kar 20 odstotkov izdatkov za zdravstvo bolje porabili.

rilu se medicinske sestre na lestvici najbolj cenjenih poklicev uvrščajo takoj za gasilci. Tudi v Sloveniji je zaupanje javnosti v delo medicinskih sester izjemno veliko, saj se po zaupanju v poklice že nekaj let uvrščajo v sam vrh, takoj za gasilci.

Zdravstvena politika in zdravstveni menedžment pa spoznanja raziskav o pomenu in vlogi medicinskih sester ter pomembnosti njihovega izobraževanja ignorirata. V zdravstveni negi v 90 odstotkih delajo ženske in ICN opozarja na velike neenakosti zdravstvene politike do te velike poklicne skupine, ki se kaže v nizkem vlaganju vlad in izboljšanje delovnih pogojev in nedostojnem plačilu za delo v primerjavi z zdravniki, je opozorila prof. dr. Skela Savič in nadaljevala, da se medicinskim sestram onemogoča profesionalni razvoj in se jih namešča na delovna mesta, za katera bi jih bilo treba izobraziti in več plačati. Kadrovski normativi so pod priporočili, kar učinkuje na varnost pacientov ter predstavlja za medicinske sestre stres in povečuje delež neizvedene zdravstvene nege. Prof. dr. Skela Savič je še pozvala, naj se strategije razvoja zdravstva ne pišejo več brez medicinskih sester. (gt)

Iz Upravne enote Vrhnika

Veljavnost osebne izkaznice

Večjemu številu osebnih izkaznic bo v prihodnjih mesecih potekla veljavnost, zato vas prosimo, da preverite veljavnost vašega osebne dokumenta.

Za obisk Upravne enote Vrhnika se je zaradi povečanega poteka listin treba predhodno naročiti na telefonsko številko 01 750 78 50. Rok za izdelavo osebne izkaznice je sedem delovnih dni od prejete vloge, zato vas prosimo, da se za izdelavo nove osebne izkaznice pravočasno naročite. Če boste osebno izkaznico potrebovali prej, lahko doplačate prioriteto izdelavo.

Vlogo za izdelavo osebne izkaznice lahko vložite na katerikoli upravni enoti v Sloveniji. Vložite jo lahko zgolj osebno, za mladoletnega otroka pa vlo-

go vloži zakoniti zastopnik. Če je otrok starejši od osmih let, mora biti navzoč, da se podpiše. Vlogi mora biti priložena stara osebna izkaznica in primerna fotografija ali potrdilo z referenčno številko iz sistema E-fotograf (slika v digitalni obliki). Ob vložitvi vloge se lahko odločite za vročitev izdelanega dokumenta na upravni enoti ali na domu s priporočeno pošto.

V postopku izdaje osebne izkaznice mladoletnemu otroku lahko pristojna uradna oseba zahteva soglasje drugega od staršev, če dvomi, da starša izvršujeta roditeljsko pravico sporazumno.

Pravočasno uredite veljavnost vozniških dovoljenj

Vozniško dovoljenje v obliki kartice velja največ deset let. Julija 2019 je poteklo deset let od začetka izdaje vozniških dovoljenj na kartici. Pri podaljšev-

vanju veljavnosti vozniških dovoljenj opazamo, da državljani pozabijo podaljšati veljavnost kartic, če imajo kategorije veljavne do 80. leta starosti. Tako vozniško dovoljenje ni veljavno. Državljan potrebuje za podaljšanje veljavnosti vozniškega dovoljenja samo novo biometrično fotografijo, staro vozniško dovoljenje ter plača upravno takso in tiskovino v znesku **19,14 evra**.

Če je v staro vozniško dovoljenje vpisana omejitev vožnje iz zdravstvenih razlogov, se vozniško dovoljenje podaljša, ko imetnik vozniškega dovoljenja predloži zdravniško spričevalo, da je telesno in duševno zmožen za vožnjo motornega vozila določene kategorije.

Tovrstno zdravniško spričevalo izda zdravnik medicine dela, prometa in športa.

Zdravniško spričevalo ne sme biti izdano več kot 30 dni pred potekom omejitve, sicer se tako zdravniško spričevalo ne upošteva.

Imetniki 'starih' dovoljenj na tridelnih roza obrazcih morajo le-te zamenjati **najpozneje do 19. januarja 2023**.

Za obisk Upravne enote Vrhnika, z namenom urejanja upravnih zadev s področja prometa, se mora stranka predhodno naročiti po telefonu na številko 01 750 78 50.

Upravna enota Vrhnika

Cena osebne izkaznice

OSEBA	VELJAVNOST	CENA	CENA PRIORITETNE IZDELAVE
Po dopolnjenem 70. letu starosti	trajna	18,86 evra	27,96 evra
Polnoletna oseba	10 let	18,86 evra	27,96 evra
Otrok, star od 3 do 18 let	5 let	14,26 evra	18,76 evra
Otrok, ki še ni dopolnil starosti treh let	3 leta	12,46 evra	15,16 evra

Odhajate na dopust?

Preberite napotke

NIJZ pred odhodom ali pa rezervacijo poletnih počitnic svetuje, da pri načrtovanju poti v tujino spremljate epidemiološko stanje na območju načrtovane poti, preverite pogoje vstopa v državo potovanja in upoštevate odločitve tamkajšnjih oblasti.

Se vračate iz »rdeče države«?

Pred vstopom v poletje je na rdečem seznamu, za katere velja visoko tveganje za okužbo, velika večina evropskih držav, vključno z vsemi našimi sosednimi državami. Da bi se oseba, ki prihaja iz države na rdečem seznamu, izognila desetdnevni karanteni, mora ob prehodu meje predložiti:

- dokazilo o negativnem rezultatu testa PCR, ki ni starejši od 48 ur (od odvzema brisa);
- potrdilo zdravnika, da je prebolela COVID-19 in od začetka simptomov ni minilo več kot šest mesecev;
- dokazilo o cepljenju proti COVID-19,

če je od drugega odmerka cepiva proizvajalcev Biontech ali Pfizer preteklo najmanj sedem dni, drugega odmerka Moderne najmanj 14 dni, prvega odmerka Astre Zenece najmanj 21 dni, odmerka cepiva Johnson & Johnson ali Janssen-Cilag najmanj 14 dni, drugega odmerka cepiv Sputnik V, Sinovac Biotech ali Sinopharm najmanj 14 dni.

Kdo se lahko vrne brez karantene?

Obstajajo izjeme!

Nekaj najbolj pogosto uveljavljenih izjem, ko oseba, ki vstopa v Slovenijo iz rdečih držav, ne bo napotena v karan-

teno in tudi ne potrebuje negativnega testa PCR, če:

- potuje v tranzitu in Slovenijo zapusti najpozneje v 12 urah po vstopu;
- gre za opravljanje mednarodnih prevozov;
- v tranzitu prevaža blago ali osebe v gospodarskem, tovarnem ali potniškem prometu;
- gre za otroke pred dopolnjenim 15. letom v spremstvu ožjega družinskega člana;
- gre za dvolastnike ali najemnike zemljišča v obmejnem območju ali na obeh straneh državne meje, ki prehaja mejo zaradi opravljanja kmetijsko-poljedelsko-gozdarskih del in se vrača čez mejo najpozneje v desetih urah;
- gre za osebo, ki mejo prehaja iz nujnih razlogov, vezanih na odpravo neposredne nevarnosti za zdravje, življenje, premoženje, nastanek ma-

terialne škode, ali iz poslovnih razlogov in se vrača čez mejo v 12 urah po prehodu meje.

Kakšni so pogoji Hrvaške za vstop?

Hrvaška ima drugačno starostno mejo glede testiranja otrok, kot to za zdaj velja pri nas. Za vstop na Hrvaško tako lahko brez testa vstopijo le otroci, mlajši od sedem let.

Za vstop v Slovenijo je ta meja določena pod 15. letom starosti. No, tudi na Hrvaškem razmišljajo v tej smeri, da bi dvignili starostno mejo. Odločitev naj bi sprejeli do konca meseca.

Sicer pa Hrvaška za vstop od potnikov iz Slovenije zahteva sledeča dokazila:

- dokazilo o negativnem rezultatu testa PCR, ki ni starejši od 48 ur (od odvzema brisa);
- dokazilo o cepljenju proti COVID-19, če je od zadnjega potrebnega odmerka minilo vsaj 14 dni;
- dokazilo o negativnem rezultatu hitrega antigeneskega testa, ki ni starejši od 48 ur, priznajo teste, proizvedene v EU, in test kitajskega proizvajalca Shenzen Ultra – Diagnostic Biotech;
- zdravniško dokazilo o prebolelem COVID-19 ali potrdilo o pozitivnem testu PCR ali hitrem antigenem testu.

Kje na Hrvaškem se lahko testirate?

Pretežna večina slovenskih državljanov se pred odhodom iz Hrvaške, da bi se lahko vrnili domov brez 5 dnevne karantene, odloči za testiranje. Slovenija zaenkrat za vrnitev iz Hrvaške še vedno zahteva dokazilo o negativnem PCR testu. Ta dokazila testirane osebe prejmejo po elektronski pošti, prevod iz hrvaškega v slovenski jezik za prehod meje ni zahtevan.

Seznam vseh lokacij, kjer je možno opraviti teste, večinoma gre za PCR in ponekod tudi hitre antigenske teste, je objavljen na spletni strani koronavirus.hr.

Glavni regionalni obmorski centri so trije:

Istra: ZJZ Pula, kjer izvajajo teste PCR vsak dan z izjemo nedelje, obvezno se je naročiti prek e-naslava covidtest@zzjz.hr

Kvarner: NZZJZ Reka, kjer izvajajo teste PCR vsak dan od ponedeljka do vključno sobote med 8 - 12h

Dalmacija: DZ Novalja, kjer izvajajo teste PCR vsak dan od ponedeljka do vključno sobote ob 14:30h, naročila prek e-naslava covidnovalja@gmail.com

(gt)

Dragi naši popotniki!

Palmovci se že mesece pripravljamo na to posebno poletje. Zato, ker vemo, kako zelo si vsi želimo doživeti svobodo in sončne avanture, zadihati svežo energijo, skakati po vodi in se igrati brez meja. Pripravili smo vse, da vas lahko pomirimo in pripravimo na varno potovanje ter vam počitnice organiziramo tako, da boste lahko zadovoljno rekli: **»Ja, to je poletje po moje«.**

Palmina posebna letala bodo poletela iz Ljubljane na grške otoke, v Španijo, Portugalsko, Turčijo, Črno Goro, Egipt in Dalmacijo. Na Hrvaško ali po Sloveniji se boste lahko odpravili tudi z lastnim prevozom, pod Palmo pa bomo poskrbeli za vse drugo. Skupaj bomo **potovali na sever, vse do Škotske, Irske, Skandinavije, Islandije in Baltskih dežel.**

Skočite pod Palmo, kjer ste kot doma, a zmeraj od doma, in se dvignite nad izzive tega leta. Naj bo to poletje po vaše.

Srčen pozdrav, Vaši Palmovci

In svet se vas dotakne – www.palma.si

EGIPT je Palmina specialiteta že 20 let – poletimo vsako soboto iz Ljubljane, vseh 365 dni v letu

Vabljeni v Hurgado, kjer boste preživeli nepozabne počitnice. Tamkajšnje čudovito Rdeče morje je znano po izjemno bogatem podvodnem svetu, ki ga boste lahko raziskovali med potapljanjem, snorkljanjem ali samo s prijetnim sprehodom ob vodi. Morje v Hurgadi ima celo leto kopalno temperaturo, plaže so dolge in kar vabijo, da nanje položite pisano brisačo.

4 naj doživetja v EGIPTU

1. Dolina kraljev

Dolina kraljev ne bi mogla bolj točno opisati svetega kraja pod

najvišjo goro starodavnih Teb, prestolnice novega kraljestva. Tu so več kot 500 let pokopavali faraone in njihove bližnje, nekatere grobnice imajo tudi po 120 prostorov.

2. Piramide

Če je Luksor kot prestolnica novega kraljestva največji muzej na prostem na svetu, so piramide pri Kairu najstarejše ohranjeno svetovno čudo in najsvežji prostor starega kraljestva Egipta, ki so jih gradili že v 3. tisočletju pred našim štetjem. Cel svet pozna podobo skoraj 150 m visoke Keopsove ali Velike piramide, ki jo je 100.000 ljudi gradilo polnih 20 let, po vodi pa so opravili verjetno pol milijona prevozov težkih kamnitih blokov.

3. Z jeepi k beduinom v puščavo

Se še spomnite beduina iz Palmine akcije Pustite Egiptu v srce, ki je vztrajno trdil, da je njegova kamela Špela? Že vožnja z jeepi po brezpotjih med sipinami je doživetje. Težko je ugrabiti, kako vozniki najdejo pot do pravega beduinskega tabora. Tam zmotimo mir vetra in peska, ki postane oprijemljiv, ko se usedemo na blazine in začnemo srkati beduinski čaj sredi puščave.

4. Podvodni svet in otok Giftun

Ko enkrat doživimo sončni zahod, medtem ko lebdimo v zdravilno slanim Rdečem morju, si ga ne moremo izbiti iz glave. Isto velja za podvodni svet, kjer se v hipu počutimo kot soigralci v Disneyevih filmih Nemo ali Dori. Izlet na otok Giftun s snorkljanjem odkrije še bolj pisano mavrico koral in rib pod vodo. Slepence turkizne vode in radovednih ribjih pogledov ne boste nikoli pozabili.

POTOVANJA SO NAZAJ – POLETIMO IZ LJUBLJANE! IRSKO in ŠKOTSKO

Predstavljamo dve priljubljeni destinaciji med poletjem:

Škotska je dežela zeleno – modrih obzorij, svežine, romantike in skrivnostnosti, karirastih kiltov, dud, ponosnega srca, srednjeveških mest in neverjetnih vremenskih kontrastov. Škotsko višavje je zibelka škotskega naroda, kjer so živeli najbolj zavedni in bojeviti škotski klani. Štirje škotski pomembneži: Wallace in Bruce, ki sta se z orožjem bojevala za škotsko neodvisnost, ter sira Walter Scott in Robert Burns, ki sta za orožje izbrala pero.

Irska je dežela več kot 40 odtenkov zelene, mehkih trav in visokih klifov, morja in slikovitih vasi, skrivnostnih meglic in gozdov, pisanih mest, delfinov, glasbe in plesa, sproščenosti, piva in pubov. Obalna pot Adare – Tralee – Dingle – Cork. Divji Atlantik prinese vsako leto viharje na obale grofij Cork in Kerry. Najslikovitejšo divjo obalo s stotinami lepih peščenih plaž na jugozahodu Irske ustvarjajo valovi in veter.

Plačana objava

Urejanje žive meje

Zelena barva pomirja in navdihuje, v obliki dreves in grmovja pa tudi varuje. Pred radovednimi pogledi in vremenskimi vplivi, recimo preprihom ...

Žive meje je treba redno vzdrževati, sicer se lahko hitro poslovimo od nje. Izbiramo lahko med ročnim, električnim, tudi akumulatorskim orodjem ali motornim orodjem oziroma škarjami. Ročne škarje so le še redko v uporabi, največkrat za oblikovanje pušpanov, ki izgledajo z naših vrtov.

Motorne škarje uporabljamo

za večje površine, tudi akumulatorske so vedno bolj zmogljive, njihova prednost pa je, da ne povzročajo hrupa in so še posebno primerne za uporabo v urbanih središčih. Za visoke žive meje lahko uporabimo tudi motorne škarje na dolgi teleskopski palici, s katero lahko dosežemo res visoke rastline.

Husqvarna 525HE3 je motorni trimmer, z rezilno palico 60 cm in veliko hitrostjo noža, ki je zasnovan za profesionalne uporabnike in za velike površine. S strojem lahko uredimo visoke in nizke žive meje, dosej je namreč tri metre. Motor služi kot protiutež, zaradi česar je naprava uravnotežena in udobna za

uporabo.

Husqvarna 520LiHE3 so akumulatorske višinske škarje za živo mejo, ki združujejo zmogljivost motornih strojev s tihim delovanjem brez neposrednih emisij. Z dosegom do 3,5 m in s hitrim rezanjem zagotavljajo profesionalno stopnjo izvedbe. Delovanje je tiho in nemoteče. Pri tem modelu potrebujemo še polnilec in baterijo. Svetujemo nakup baterije Husqvarna Bli200, s katero lahko eno uro opravljamo težje naloge oziroma dve uri, če je obrezovanje lažje. Potrebujemo še polnilec, recimo Husqvarna QC250, s katerim lahko baterijo napolnimo na 80 % v 35 minu-

tah oz. do 100 % v 55 minutah.

Zadnja leta so vedno bolj priljubljeni baterijski stroji. Začetni nakup z baterijo in polnilcem je lahko nekaj dražji, a nakup se povrne že v nekaj letih. Baterije imajo možnost polnjenja do 1500-krat (če bi napolnili 1500 rezervoarjev z gorivom, to ni zanemarljiv strošek, ali ne). Poleg tega pri baterijskih strojih ni rednih servisov tako kot pri motornih, kar tudi ustvari dodatni prihranek.

Če ste še vedno v dilemi, se obrnite po pomoč na prodajalce v vrtnih centrih Eurogarden na Dobrovi pri Ljubljani in v Krškem ali pa preverite ponudbo v spletni trgovini eurogarden.eu.

Vrtni center
EUROGARDEN
V harmoniji z naravo
PE Dobrova | PE Krško

SPLETNA TRGOVINA
www.eurogarden.eu

Ana svetuje

Spanje za zdravje

Vas muči nespečnost? Več kot polovica vseh ljudi ima občasno težave s spanjem in celo tisti, ki zaspijo brez težav, pogosto ostanejo budni dlje, kot bi želeli.

Najpogostejše se to zgodi pred velikimi življenjskimi dogodki in če bi se lahko znebili težav s spanjem, bi se v življenju počutili veliko bolje.

Po definiciji je nespečnost ponavljajoča se motnja spanja, ki sledi noč za nočjo, včasih se celo zdi, da je brez konca. Navadno se začne postopoma, dalj časa traja, da zaspite, ponoči se prebudite in ne morete nazaj zaspiti. Nato opazite, da se ob neprespanih nočeh težje zberete in ste manj učinkoviti. Še bolj neprijetno pa vam postane, ko ugotovite, da vas nespečnost začne skrbeti. Takrat se težava hrani sama s seboj. Skrbi nespečnost poglobljajo, kar pa vodi v še večje skrbi in tako se začarani krog zavrti. Da bi iz tega kroga izstopili in nespečnost ozdravili, pa je potrebno ta krog pretrgati.

Da pa bi težavo rešili, je potrebno najprej spoznati njeno naravo. Pogosto lahko ugotovimo, da je z nespečnostjo povezano še nekaj drugega, ne samo težave s spanjem. Za nespečnostjo se tako kot pod vrhom ledene gore skrivajo mnoge druge težave, ki jih je potrebno razvozlati. Sem pogosto spadajo številne druge skrbi, npr. delo, način življenja, napetosti, obremenitve, stres... Sicer pa lahko nespečnost tudi povzroča prav vsakdanji vzrok; morda se je potrebno izogniti kofeinu, ali je potrebno več telesne aktivnosti, zamenjati ležišče, uravnati sobno temperaturo, pravočasno ugasniti vse elektronske naprave, možni so tudi nekateri drugi razlogi. Vzroki za nespečnost so torej lahko jasni na prvi pogled ali pa popolnoma skriti. Zato naj vas ne bo strah, pogumno se ozrite po vseh možnih vzrokih in nato ukrepajte!

Obstajajo tudi različne tehnike, kako pridobiti sposobnosti obvladovanja telesa, umetnosti sproščanja, se osredotočiti na eno stvar in izključiti vse druge in tako lažje zaspiti. Hkrati pa je pomembno vedeti, kadar prepoznamo, da je nespečnost posledica skrbi npr. zaradi vašega zakona ali da ne najdete smisla v življenju. Takrat nespečnost samo opozarja na problem, za katerega je potrebno narediti nekaj več, kot se le dobro naspiti. Zato je potrebno pretehtati, katere stvari v življenju potrebujejo vašo pozornost in se hkrati naučiti tehnik, s katerimi si lahko izboljšate spanec

Ana Podlipnik,
mag. psihosocialnega svetovanja, mag. socialnega dela.
ana@motivacijainsvetovanje.si, www.motivacijainsvetovanje.si
Tel: 040 126 826

in posledično tudi duševno in telesno počutje. Zdravje lahko dosežemo le, kadar so pozitivne in negativne lastnosti med seboj v ravnotežju.

Kako se pred spanjem lahko umirimo? Sprostitev s tehniko dihanja

Lezite in izkoristite trenutek za to, da zaprete oči in opazujte občutke v telesu. Bodite pozorni na dihanje. Ali ga zadržujete? So vdih kratki? Potem, ko spremljate svoje dihanje, se skušajte sprostiti ob začetku in koncu vsakega novega diha. Predstavljajte si, da je vaše dihanje kot plima in oseka. Poteka gladko, stalno in brez potrebe po premoru. Ponavljajte, dokler niste preplavljeni z mirom in dokler dihanje ne poteka bolj tekoče.

Vizualizacija

Pri vizualizaciji pozornost usmerimo na sliko ali zgodbo, s katero preženemo skrbi in misli, zaradi katerih ne moremo zaspiti. Ležimo, zapremo oči in se sprostimo. Poskusimo si predstavljati pomirjujoč prizor ali dogodek, ki se nam je vtisnil v spomin. Na primer najljubše počitnice, kotichek v gorah, otok, kjer se valovi mirno zlivajo po obali, kako ležimo v travi na toplem spomladanski dan ali kako nas obdajajo topli sončni žarki. Osredotočimo se na vsak del telesa in začutimo, kako se počasi umirjamo.

Vaja dela mojstra, tudi pri spanju. Tehnike namreč ne boste mogli uspešno uporabiti brez vaje, čeprav se sama po sebi zdi popolnoma preprosta. Do rezultatov običajno ne pridemo tako zlahka, dosežemo jih po več tednih rednih vaj. Vadite torej! In lahko noč ...

Če potrebujete osebo, ki vam bo pomagala poiskati in zgraditi nove možnosti v medsebojnih odnosih, potrebujete spodbudno besedo, nasvet ali imate vprašanje, lahko stopite v stik z mano. Prisrčno vabljeni, da skupaj vnesemo več sproščenosti v naša življenja!

Pri Plevniku ustvarjajo srečne zgodbe podeželja

Podjetje Plevnik se lahko pohvali že z več kot 25-letno tradicijo uspešnega delovanja in izdelave sodobnih naprav iz INOX-a za predelavo mleka.

S svojim poslanstvom stremijo k uspešnemu **ustvarjanju srečnih zgodb podeželja**. Pri Plevniku spodbujajo stalni

osebni in strokovni razvoj zaposlenih, delovnih procesov ter preostalih deležnikov, s katerimi poslovno sodelujejo (dobavitelji, lokalno okolje ...).

V preteklosti je bilo podjetje na leto prisotno na več kot petnajstih sejnih, večina v Evropi. Ker v teh časih ni tovrstnih dogodkov, so poiskali druge načine, kako bi se približali in srečali s kupci. Tako so v maju uspešno organizirali že drugi domači dogodek: Hišni sejem Plevnik. Obiskovalci so si lah-

ko ogledali Plevnikove naprave, bili deležni strokovnega svetovanja, ugodne sejemске ponudbe in poučnega predavanja **Dodajmo mleku vrednost**. Pri Plevniku namreč njihovo poslanstvo vidijo v tem, da podjetnim lastnikom kmetij s svojimi izdelki in znanjem omogočijo pet- ali večkrat večji prihodek. Na tak način pa skrbijo za razvoj podeželja.

V juniju podjetje organizira potujoči sejem, saj bodo na tak način približali naprave kup-

cem. Plevnikovi strokovnjaki za predelavo mleka se bodo z izdelki podali na pot po Evropi v želji, da bi dali tudi kupcem iz tujine priložnost, da bodo v živo videli izdelke ter povprašali po strokovnih nasvetih, kako urediti idejo – **Dodajmo mleku vrednost**.

Podjetje kljub manj ugodnim tržnim razmeram odlično posluje in posledično tudi zaposluje nove kadre – proizvodne sodelavce, krepki pa tudi razvojni oddelek.

VARILEC in OBLIKOVALEC IN SPAJALEC KOVIN (m/ž)

OPIS DELA:

- izdelava izdelkov in naprav iz INOX-a z delovnimi postopki; varjenje (TIG, MIG), vrtanje, žaganje, brušenje,...
- sestava in montaža elementov naprav, mehanska in varilska sestava naprav,
- uporaba tehnične dokumentacije, samokontrola polizdelkov, končnih izdelkov.

KAJ PRIČAKUJEMO:

- srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali sorodnih smeri,
- znanje TIG postopka varjenja in najmanj 2 leti izkušenj na področju varjenja,
- dobro znanje branja tehnične dokumentacije,
- vozniški izpit B kategorije,
- veselje do dela v kovinski industriji, ročne spretnosti, urejenost, učljivost, natančnost.

UPRAVLJALEC ROBOTSKÉ VARILNE CELICE (m/ž)

OPIS DELA:

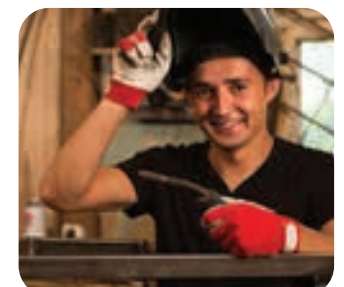
- priprava materiala za varjenje in varilnega aparata,
- izdelava polizdelkov, izdelkov in naprav z upravljanjem robotsko krmiljenih in klasičnih delovnih strojev,
- programiranje robotske varilne celice, manipulacija z materialom; priprava, vpenjanje, izpenjanje,
- menjava orodij na stroju, popravilo manjših okvar stroja, ustrezno vzdrževanje delovnih strojev,
- uporaba tehnične dokumentacije, samokontrola polizdelkov, končnih izdelkov.

KAJ PRIČAKUJEMO:

- vsaj srednja strokovna izobrazba strojne smeri ali sorodnih smeri,
- izkušnje z upravljanjem robotske celice, poznavanje varjenja po TIG postopku,
- dobro znanje branja tehnične dokumentacije, poznavanje dela strojev in naprav za obdelavo kovin,
- vozniški izpit B kategorije,
- veselje do dela v kovinski industriji, ročne spretnosti, urejenost, učljivost, natančnost.

KAJ NUDIMO:

- dolgoročno sodelovanje v uspešnem, rastočem podjetju (možnost zaposlitve za nedoločen čas),
- stimulativno plačilo za uspešno opravljeno delo,
- stalni osebni in strokovni razvoj,
- zanimivo in dinamično delo,
- urejeno delovno okolje.
- delo v timu predanih strokovnjakov.

PRIDRUŽI SE EKIPI PLEVNIK!

Smo uveljavljeno podjetje z več kot 25-letno tradicijo. Ponujamo sodobne in inovativne tehnološke rešitve za predelavo mleka. Spodbujamo osebno in strokovno rast vseh vključenih v delovanje našega podjetja.

RAZVOJNI INŽENIR - KONSTRUKTER (m/ž)

OPIS DELA:

- razvoj celovitih produktov, naprav in orodij – 3D modeliranje, konstruiranje,
- priprava in izdelava zahtevnejših elaboratov (statični in dinamični izračuni; 3D simulacije...),
- izdelava in urejanje zahtevne tehnične dokumentacije,
- tehnična podpora prodajnemu oddelku.

KAJ PRIČAKUJEMO:

- vsaj VI. stopnjo strojne izobrazbe, oz. druge ustrezne smeri,
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj (razvoj, konstruiranje),
- poznavanje 3D aplikacij za projektiranje, aktivno znanje angleškega jezika,
- poznavanje programskih orodij MS Office, vozniški izpit B kategorije,
- natančnost, sistematičnost, kreativnost, učljivost, vztrajnost, timskost.

Če je delovno mesto vzbudilo Vaše zanimanje za delo v našem podjetju in menite, da bi lahko skupaj ustvarjali srečne zgodbe podeželja, Vas vabimo, da se nam predstavite! Pisne prijave sprejemamo do 10.6.2021 na e-naslov: kadri@plevnik.si. Pokličite nas: 01/256-11-50.

Veslimo se srečanja z vami!

V obzoru lepote - Beauty Bar in foto kotiček

Na Vrhniki je odprla vrata nova dm prodajalna

Vrhnika, 13. maj – Na Vrhniki je svoja vrata odprla nova dm prodajalna, ki jo je predvsem nežnejši spol že nestrpno pričakoval.

Prostorna, očem všečna in svetla prodajalna ponuja pester nabor izdelkov trendnih znamk za nego telesa, kakovostna živila iz ekološke pridelave, higienske izdelke, prehranske izdelke za dojenčke, negovalne izdelke za nosečnice, niso pa pozabili tudi na vaše štirinožne prijatelje. Da je vrhniška prodajalna edinstvena, dokazujeta tudi poseben lepota kotiček, Beauty Bar, in foto kotiček ki ju ne najdete v nobeni drugi dm prodajalni.

Prodajalna je že prvi dan, kljub zelo slabemu vremenu, zabeležila številčen obisk, kar dokazuje priljubljenost podjetja dm drogerie markt d.o.o. Stranke so bile v prvem tednu nagrajene še s 15% popustom, prvih nekaj sto tudi s praktičnim darilom.

Posebnost vrhniške dm prodajalne sta tako imenovani Beauty Bar in foto kotiček. V posebnem lepota kotičku boste našli vse za lepe nohte. Brezplačno si lahko uredite manikuro in nalakirate nohte s svojo najljubšo barvo, na voljo pa so vam tudi gel laki in LED-lučka. Imate celo možnost virtualnega preizkušanja make up-a. S pomočjo tablice lahko ustvarjate različne make up videze in preizkušate stile ličenja glede na vaš tip obraza. Svoje nove lepe nohte in različne videze objavite na Instagramu z @dm in #dmbeautybar. Vsak mesec bodo izžrebali nekoga, ki bo dobil paket ličil.

Druga posebnost prodajalne pa je foto kotiček. Na voljo vam je več aparatov za takojšen tisk vaših fotografij, ki omogočajo tudi tisk nalepk in voščilnic ter večjih fotografij, vse do velikosti 20 x 30 cm. Tako lahko svoje najlepše spomine ohranite za vedno, hkrati pa lahko ustvarjate personalizirane voščilnice, nalepke ali naročite izdelke z vašimi fotografijami, ki so tudi čudovito darilo.

Delovni čas prodajalne dm Vrhnika

Ponedeljek	08:00 - 21:00
Torek	08:00 - 21:00
Sreda	08:00 - 21:00
Četrtek	08:00 - 21:00
Petek	08:00 - 21:00
Sobota	08:00 - 21:00
Nedelja	Zaprto

Vstopite v poletje z dm izdelki

Te dni že nestrpno pričakujemo tople in sončne poletne dni, ki nas bodo napolnili s pozitivno energijo in dobro voljo. Pred prihodom poletja moramo svojo lepoto rutino dopolniti z ustrezno **sončno kozmetiko**, s čimer poskrbimo za varno uživanje na soncu. V prodajalni dm na Vrhniki lahko izbirate med pestro ponudbo vrhunskih izdelkov sončne kozmetike, posebej namenjenih tudi potrebam občutljive in otroške kože. Naša koža je v poletnem času bolj izpostavljena soncu, ki lahko našo kožo močno izsuši. Drugi dejavniki, kot sta klor in slana voda, pa našo kožo se dodatno obremenijo. **Izdelki za nego po sončenju** navlažijo in pomirjajo razdraženo kožo ter jo prijetno hladijo, poleg tega pa zmanjšujejo občutek neprijetnega zategovanja.

Toda pozor: prekomerna izpostavljenost soncu ni škodljiva le za kožo, ampak lahko pusti tudi poškodbe na očeh. Ključnega pomena je zato zaščita oči s **sončnimi očali**, ki so tudi odlični modni dodatek poletnemu stajlingu. Da bo preživljanje časa na soncu brezskrbno, izberite sončna očala zase in za svoje najmlajše iz ponudbe dm znamke sundance. Vaši otroci bodo navdušeni nad igrivimi motivi palm, sider in jagod!

„OBOŽUJEM SONCE IN SVOJO KOŽO!“

IZDELKE ZA ZAŠČITO PRED
SONCEM POIŠČITE TUDI NA
dm.si

dm.si

KUPUJEM TAM
KJER NEKAJ VELJAM

OBSTAJAJAJO KEFIRJI IN OBSTAJA KEFIR!

Mlekarna Krepko je edina mlekarna v EU, specializirana za proizvodnjo tradicionalnih kefirjev iz pravih kefirnih zrn. V Mlekarni Krepko že več kot 20 let skrbijo za kefirna zrna s Kavkaza, pradomovine kefirja, ki so ga tamkajšnji ljudje stoletja varovali kot svetinjo in prenašali iz generacije na generacijo kot legendo, da je kefir eliksir zdravja, mladosti in dolgega življenja.

**Edini kefir, narejen v Evropi,
ki je dobil nagrado
Three Star Superior
Taste Award v Bruslju.**

www.mlekarna-krepko.si

Iz pravih kefirnih zrn

Kefir – jogurt 21. stoletja

| **OB ZGORNJEM NASLOVU** se bo verjetno marsikdo vprašal, ali je primerjava med kefirjem in jogurtom sploh mogoča, saj razen tega, da sta »zakisana« mlečna napitka, nimata veliko skupnega.

Dejansko obstajajo trije osnovni načini priprave mlečnokislinskih proizvodov;

- naravno kisanje mleka, ki ga zlasti v poletnem času sprožijo v zraku in v mleku prisotni mikroorganizmi;
- inducirano vrenje mleka pri industrijski proizvodnji kislega mleka in jogurta, ki ga sprožijo različne kulture (streptococcus lactis, lactobacillus bulgaricus in njim sorodne vrste mlečnokislinskih bakterij);
- fermentacija mleka, ki jo sprožijo živa kefirna zrna.

Dober - boljši –kefir

Najbolj pestra je paleta mlečnokislinskih, človeku koristnih mikroorganizmov je v kefirju, fermentiranem

mlečnokislinskem napitku. V njem je nekaj deset različnih vrst bakterij in kvasovk, ki žive v medsebojnem sožitju in proizvajajo številne encime, antioksidante, vitamine, antitumorne substance, vrsto protiteles, biološke stimulanse, ter spreminjajo mleko v bistveno boljšo hrano, kot je mleko samo. Še več! Zaužiti kefir pomaga pri prebavi in presnovi mleka in mlečnih izdelkov ter drugih jedi. »Odpušča« nam prehranske napake in pregrehe, blaži težave in celo zdravi.

Skrivnostna živa kefirjeva kultura dobesedno dela čudeže. Japonski znanstveniki intenzivno raziskujejo to protislovje kefirja in mleka oziroma neverjetne spremembe težko prebavljivega mlečnega sladkorja, beljakovin in maščob v posebne probiotične oblike.

Kefir je doma pod kavkaškimi hribi in je tradicionalni napitek kavkaških ljudstev, ki slovijo po svoji vitalnosti in dolgem življenju.

Skrivnost visoke biološke vrednosti in blagodejnega učinka kefirja na presnovo celotnega organizma, s poudarkom na procesu staranja, je še dokaj neraziskana.

Mlekarna Krepko vsak dan pri vas doma

Mlekarna Krepko

iz Laz pri Logatcu je vodilna mlekarna za proizvodnjo pravega tradicionalnega kefirja in ekoloških mlečnih izdelkov v Sloveniji.

Vse bolj osveščeni kupci vse raje posegajo po kakovostnih ekoloških mlečnih izdelkih Mlekarnе Krepko, seveda iz ekološkega mleka s slovenskih kmetij.

Sledijo najnovejšim dognanjem o zdravi prehrani in dobrem počutju človeka, zato so se že pred leti usmerili v ekološko pridelavo mlečnih izdelkov izključno. Odkupujejo le certificirano ekološko mleko krav, ki se pasejo na slovenskih pašnikih.

Res je, da je Mlekarna Krepko najmanjša mlekarna v Sloveniji, družinska mlekarna vendar z velikimi potenciali in znanjem, ki je zanimiv za kupce, vendar še ne povsem izkoriščen s strani trgovcev. Skratka povpraševanje po njihovih izdelkih je bilo večje kot ponudba v trgovinah. Tako so bili postavljeni pred velik izziv kako ponuditi in predstaviti naše izjemne izdelke slovenskemu kupcu.

Leta 2012 smo se odločili, da direktno pristopimo k oza-veščanju in oskrbovanju potrošnikov, ki jih zanima zdrav način življenja in prehranjevanja. V ta namen smo pričeli s pilotnim projektom prodaje na dom in nekako se ga je prijel

ime »Naročanja iz naslanjača«, kjer se vsak lahko direktno seznani s prednostmi svežih mlečnih izdelkov od katerih je večina ekoloških in se seveda odloči tudi za nakup predstavljenih izdelkov. Posebnost je tudi dodatna ponudba ostalih slovenskih ekoloških izdelkov, ki je zanimiva za vsakodnevno zdravo prehrano.

Pridelki in izdelki skupine Krepko

- Cela paleta BIO mlečnih izdelkov Krepko
- Druga BIO slovenska živila (jajca, mesni izdelki in možnost naročila svežega mesa, sokovi, kis, piškoti, moka..... Vsaka trdna hiša stoji na štirih temeljih in mlekarna Krepko ni izjema. Trem dosedanjim – naravno, zdravo, tradicional-

no – se dodaja še četrty temelj, to je butična proizvodnja po naročilu. V mlekarni se želijo prilagoditi posamezniku in svoje zveste potrošnike razvijati z zdravju prijaznimi dobrotami vedno in povsod.

Trenutno na območju Slovenije deluje štirinajst »Krepkih« prodajnih svetovalcev, ki imajo v klimatiziranih vozilih ob upoštevanju vseh zahtev sistema HACCP v ponudbi do sto različnih ekoloških in drugih zdravju prijaznih izdelkov.

Vsem izdelkom je pa seveda skupni imenovalec skrb za zdravju prijazno prehrano.

V svojih prizadevanjih bo Mlekarna Krepko ostala zvesta svojim dosedanjim načelom, ki so: naravno, tradicionalno, domače ter vedno in povsod zdravju prijazno.

Nekateri znanstveniki verjamejo, da je to povezano z antioksidanti, ki preprečujejo bolezni staranja. Poenostavljeno povedano: antioksidanti varujejo celico pred škodljivimi oblikami kisika (toksične oblike in prosti radikali kisika), ki s svojo agresivno oksidacijsko močjo uničujejo tkivo in v verižni kemični reakciji uničujejo zdrave celice.

Kefir – življenjski eliksir

Delovanje živih mikroorganizmov v kefirju in tvorjenje varovalnih snovi v njem so odvisni od vitalnosti kefirjeve kulture in tehnološko proizvodnega postopka. Prav slovenski kefir Krepko je zaradi svojih probiotičnih lastnosti, značilnega osvežujočega okusa in žametne kislosti deležen številnih pohval doma in v tujini. Izdelujejo ga po izvirnem, naravnem postopku na podlagi žive kefirjeve kulture, brez dodajanj stimulansov ali konzervansov.

Kefir – čudež narave ali darilo bogov?

Pod Kavkazom, v pradomovini kefirja ljudje verjamejo, da je kefirne »gobice« njihovim prednikom nekoč podaril prerok Mohamed, da bi dolgo živeli in imeli veliko potomcev.

Znanstveniki seveda ne verjamejo legendam, radi bi se dokopali do znanstvene resnice, vendar kaj dlje od domneve, da so kefirna zrna nastala zgolj po naključju niso prišli. Kavkaška ljudstva verjamejo in so hvaležna Mohamedu za dolgo življenje in številne potomce. Veliko jih je, ki v svojem dolgem življenju niso niti videli zdravnika.

Kefir, naš slovenski

Od leta 1994 proizvaja ta čudoviti napitek tudi slovenska mlekarna Krepko na Notranjskem, v Lazah pri Logatcu, in je edini pravi kefir, ne le v Sloveniji, celo v EU, ter edini, ki ima opisane zdravilne učinke.

Rahel slan zavitek z rikoto in veliko koprivo

Za tanko vlečeno testo:

- 500 g bele pšenične moke
- 4 jušno žlico (jž) stopljenega BIO masla Krepko za testo
- 1 jž stopljenega BIO masla Krepko za premaz testa
- 300-320 ml tople vode
- 1 čajno žličko (čž) soli

Za koprivno-rikotin nadev:

- 200 g mladih listkov velike koprive
- 400 g rikote Fitness cheese Krepko
- 200 g BIO kisle smetana Krepko
- 100 g mladega sira v slanici BIO Notranjska kajla Krepko
- 1 čž koruznega zdroba
- 2 stroka česna
- 4 jajca
- 1 čž soli
- 1 ščepec mletega belega popra
- 50 g stopljenega BIO masla Krepko za preliv
- 1 jž BIO masla Krepko za premaz pekača
- Za okrasitev:** drobnjak ali ostala sveža zelišča

Testo: Moko presejemo in na sredini naredimo luknjo in vanjo dodamo sol, stopljeno maslo in malo tople vode (dodajamo postopoma). Zgnetemo v nekoliko trše testo. Nato ga razdelimo na tri enake dele in jih pustimo počivati vsaj 30 min. Nato vsak del zmesi ponovno dobro ugnemo, da dobimo gladko testo. Vsak del najprej na pomokani površini razvaljamo in nato še ročno razvlečemo čim tanjšo.

Nadev: koprivine listke na hitro pokuhamo (ne več kot 5 min.). Ohlajene na grobo nase-

kljamo. Rikoto in mladi sir s prsti močno razdrobimo, jajca pa razžvrkljamo. Dodamo kislo smetano, sol, poper in koruzni zdrob. Zmes za nadev z električnim mešalnikom dobro zmešamo, na koncu dodamo še koprivo in stisnjen česen.

Zatem pričnemo z zvijanjem:

Pečico segrejemo na 180°C. Pekač dobro namažemo z maslom. Nadev razdelimo na tri enake dele. Iz vsakega dela testa in nadeva bomo pripravili en zavitek. Tretjino vsakega razvaljanega testa namažemo s stopljenim maslom (½ je za po testu pred nadevom, ½ pa za po vrhu) in nato s koprivnim nadevom. Testo s pomočjo prta zvijemo v zvitek, ki ga položimo v pekač. Pečemo na srednji višini pečice, 45-50 min. pri 180°C, klasičen način peke.

Na enak način lahko zavitek pripravimo tudi s skuto, ki jo zamenjamo za rikoto.
Dober tek!

Možnost naročanja iz naslanjača

- Spletna trgovina Mlekarnе Krepko (www.mlekarna-krepko.si)
- Obisk prodajnega svetovalca na domu ali podjetju
- Lahko pokličete na brezplačno številko **080 28 33**, ter se dogovorite za obisk prodajnega svetovalca na vašem domu ali podjetju v katerem delate

Urška svetuje

Kaj so temelji za zdrav razvoj družine?

Vsak izmed nas si nekoliko po svoje predstavlja, kaj pomeni družina, kakšne so njene naloge, vloge in kako odnosi v njej vplivajo na razvoj posameznika.

Družina kot sistem posameznikov je za razvoj otroka, mladostnika izjemno pomembna. V družinskem okolju se posameznik oblikuje, v njem nastaja njegova identiteta, pridobiva si posamezne navade in prepričanja ter oblikuje pogled nase in na svet.

Družina je torej temeljna celica, iz katere se razvijemo.

Najmočnejši dejavniki za razvoj človeka oziroma nosilci zdravega razvoja in osnovne potrebe vsakega sistema družine so:

- pripadnost, povezanost,
- zaupanje,
- dostojanstvo, spoštovanje,
- prepoznavnost,
- sočutje.

Pripadnost

Temelj družine sta povezanost in pripadnost. Tega si vsi želimo, tako otroci kot odrasli. Starši so odgovorni, da otroku nudijo pripadnost in osnovne

pogoje preživetja. Največja prekinitev te pripadnosti je prekinitev stika. Otrok ne more izbirati staršev in seveda ne, komu bo pripadal, pripadnost je pogoj preživetja. Če je ovrednotenje pripadnosti zdravo, to v otroku zveni tako, da ga starš/skrbnik vedno nosi v svojem srcu, tudi takrat, ko osebi nista v najboljših odnosih. Najhuje za otroka je zapuščenost od staršev; če je stik prekinjen, je otrokova obramba navidezna samozadostnost.

Neuresničene potrebe po pripadnosti najprej prepoznamo pri odvisnikih. Posameznik, ki ne sme biti odvisen od drugih, postane odvisen od substanc, kjer izgubi kontrolo. Tragično je, da se neuresničena potreba po pripadnosti prenaša iz generacije v generacijo in se ponavlja tako dolgo, dokler se ta potreba ne zadovolji. Travmo je mogoče rešiti le sistemsko, to je tako, da se sistem začne zavedati temeljnih potreb po pripadnosti.

To pomeni, da je sistem ranljiv toliko časa, dokler ne zadovolji temeljnih potreb, ki jih je uničila travma.

Zaupanje

Otrok staršem zaupa, da bo dobil pri njih pristen odziv, toda ne gre samo zato. Pomembno je tudi, ali je v nekem odnosu varno, predvidljivo. To pomeni živeti se v drugega in ga začutiti: vem, da ti veš, da jaz vem, kaj ti čutiš. Eden največjih strahov je lažen stik, ki ne omogoča predanosti in zaupanja. Kjer se pojavi strah v zaupanje, takoj nastane obrambni mehanizem pred zavrženostjo, to je preverjanje. Skraein primer uničenega zaupanja so dvojna sporočila, ko starši manipulirajo z otrokom. Otrok je vključen v spor med staršema, kar imenujemo triangulacija. Straši zadovoljijo potrebe, ki jih imajo sami, otrokove pa izključijo. Najhujše manipulacije so grožnje s smrtjo in boleznijo: če ne boš to in to, bom zbolel ali pa: kako trpim ob tebi, ker me ne ubogaš. Primer manipulacije je, da preko otrokovih uspehov zadovoljujejo svoje potrebe po uspešnosti. Veliko težavo pri zaupanju povzročajo prikrite stvari, kot so al-

kohol ali duševne bolezni. Tako otrok izgubi zdravo orientacijo, nikoli ne ve, kaj je prav in kaj ni, otrok se začne čutiti krivega za tisto, za kar so krivi drugi.

Kompetenca

Kompetenca ali spoštovanje sebe. Prostor za razvijanje sposobnosti v družini je tolikšen, kolikor je v njem prostora za priznavanje osebnega dostojanstva vsakega posameznika. Za dostojanstvo lahko rečemo, da je dovoljenje, kjer lahko čutiš, kar čutiš, misliš, doživljaš in ti ni treba čutiti, misliti, doživljati tako, kot drugi mislijo ali rečejo, lahko si avtonomen. To pomeni, da lahko zaupaš temu, kar čutiš in se lahko učiš od drugih. V sistemu je razvidno, koliko se lahko člani med sabo slišijo. Kompetenca je mogoča samo takrat, kadar sta prisotna pripadnost in zaupanje.

Prepoznavnost

Je sposobnost posameznika, da razvije osebni stil, sposobnost poiskati in razdeliti svojo individualnost do take mere, da lahko prepozna poklicanost in

enakost. Izraža spoznanja, do katerih je prišel, v svoje delo vnaša svoja čustva, ne samo doživljanja ali čustev drugih. Ključna prepoznavnost je pogoj za zdrav razvoj; v sami družini pomeni prepoznavnost matere in očeta. Gre za sposobnost, da starša razvijeta pristen stik z vsakim otrokom posebej. Vsak otrok postane le toliko prepoznaven, kolikor ga starši slišijo v njegovih potrebah. Prepoznavnost starševstva pomeni poseben čustveni okvir, ki je ločen od zakonskega odnosa in ločen od otroškega sveta.

Sočutje

Sočutje je temelj vsakega družinskega sistema in hkrati temelj zdrave družine. Pomeni polno iskrenost in resnico. Sočutje se začne takrat, ko posameznik začuti, da je v nekem odnosu svoboden. Odrasli odnosi so simetrični, kar pomeni, da zahtevajo enakovredne sogovornike. Vzpostavitev takega odnosa omogoča le temeljno zaupanje, kar otrok pridobi iz odnosov s svojimi starši, ki jih je imel v otroštvu. Takšen odnos mora biti nesimetričen in mora

predstavljati vir zaupanja. Če razvijamo občutek z resnico, pripadnostjo in povezanostjo, s tem odpiramo možnosti za sočutje, še posebno pri otrocih. Prepoznavnost določa, kaj je resnično in kaj je zares novo. Pri otrocih je to zelo pomembno, da niso samo ojačevalci čutenj, doživljanj in mišljenj svojih staršev ter drugih odraslih vzornikov.

Tisto, kar je pri vsem tem najpomembnejše in je dobro, da vedno znova ozaveščamo, je, da so za kakovosten odnos pomembni iskrenost, spoštovanje drugega, empatija, odsotnost manipulacije in zvestoba.

Povabilo

Vse, ki bi radi ali želeli v svoje življenje vnesti spremembo, vas vljudno vabimo, da nas pokličete na telefonsko številko 031 544 095. Radi se bomo pogovorili z vami in vam odgovorili na morebitna vprašanja.

Urška Jesenovec, mag. zakonskih in družinskih študijev, zakonska in družinska terapija jesenovcurska@gmail.com 031544095

SEZONA PIKNIKOV JE ODPRTA!

ZAGOTOVI SI SVOJO ZLOŽLJIVO VRTNO GARNITURO PO MERI IN UGODNI CENI.

BREZPLAČNA DOSTAVA

041 309 026

GAŠPER MERLAK SP.
PODLIPA 60, 1360 VRHNIKA

MOŽNOST IZDELAVE TUDI SAMO PODNOŽJA.

ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

KVALITETA PO UGODNI CENI

DOSEGLJIVI
24/7

LESNAMONT

KROVSTVO, KLEPARSTVO, ZAKLJUČNA DELA V GRADBENIŠTVU

LESNA MONT D.O.O.
VERD 136B
1630 VRHNIKA

M 041 792 742
M 041 928 975

ZORAN.BULAJIC@GMAIL.COM
WWW.LESNAMONT.SI

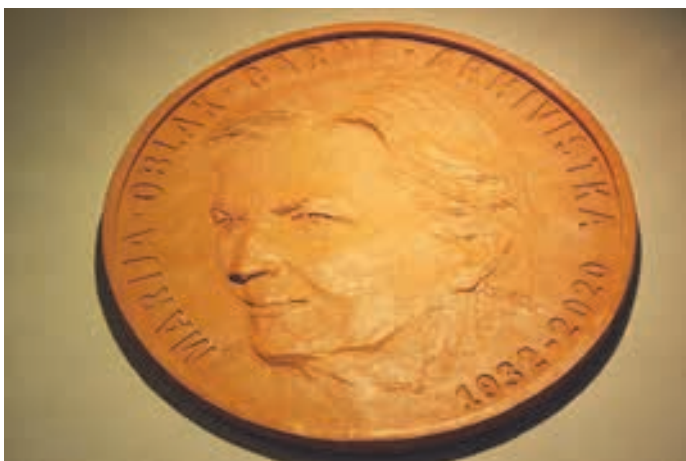

Izšli Vrhniški razgledi 21

Novo številko Vrhniških razgledov 21 so predstavili v ponedeljek, 17. maja, v veliki dvorani Cankarjevega doma.

Tako je po več mesecih vrhniški kulturni hram zopet zaživel v vsem svojem kulturnem sijaju. Seveda so udeleženci upoštevali

sedaj že nekoliko omiljene ukrepe ob koronavirusu. Zbrane je nagovorila predsednica Muzejskega društva Vrh-

Relief prof. Marije Oblak Čarni bo spominjal člane društva na njeno nesebično delovanje.

Novi Vrhniški razgledi prinašajo naslednjo vsebino:

Tatjana Oblak Milčinski: OB 21. ŠTEVILKI VRHNIŠKIH RAZGLEDOV

Katarina Oblak Brown: KAR SEM DOSEGLA, SEM DOSEGLA Z DELOM, MORDA Z MALO SREČE – Marija Oblak Čarni; dolgoletna predsednica, pozneje častna predsednica Muzejskega društva Vrhnika, urednica Vrhniških razgledov in častna občanka Občine Vrhnika (20. december 1932–7. avgust 2020)

Tatjana Oblak Milčinski: OSTALI SO SAMO ŠE SPO-MINI ... Jože Rode, častni občan Občine Vrhnika (17. marec 1936–31. maj 2020)

Alenka Auersperger: GLEJTE, LJUDJE, DON KIHOTA; Iz Cankarjevega življenja v Pulju

Alenka Vidrgar: ČE SI UMETNIK, IMAŠ OČI, DA VIDIŠ SENCO IN LUČ! Kiparska podoba Cankarja v reliefu

Tatjana Hojan: OSNOVNI ŠOLI ZAPLANA IN LOG - ZAPLANA

Tatjana Hojan: FRANC BERNIK (1870–1948); katehet
Tatjana Hojan: FRANJA ERŽEN FURLAN (1873–1965); učiteljica

Tatjana Hojan: LEOPOLD TURŠIČ (1883–1927); katehet in pesnik

Tatjana Hojan: MARIJA (MIRA) STROJ (1904–1957); učiteljica

Tatjana Hojan: ANTON PIRNAT (1914–1994); učitelj in šolski vodja

Tatjana Oblak Milčinski: BRODIL SEM SKOZI ČAS ... Dnevnik Antona Pirnata

Simona Kermavnar: IZ PRETEKLOSTI V VEČNOST; Nagrobni spomeniki in pokopališki križi z Vrhniškega kot del evropskega prostora

Janez Žitko: PRVA KRANJSKA TVORNIC POKALIC IN SODAVICE; sodavičar

Lovro Rogelj
Nataša Oblak Japelj: PARNE LOKOMOTIVE SO OSTALE MOJE SANJE; Marjan Smrtnik, slikar in modelar

Katarina Oblak Brown: POTOVANJE NA VRHNIKO; ob 120-letnici vrhniške proge Ljubljana

Sonja Malovrh: MOJA JE PESEM!; ob 100-letnici rojstva pesnice in pisateljice Marije Brenčič Jelen (1919–2000)

Gašper Tominc: KRONIKA 201

Gašper Tominc: KRONIKA 2020

Katarina Oblak Brown: POROČILO O DELU MUZEJSKEGA DRUŠTVA V LETU 2020

PO SLEDEH PREJŠNJIH ŠTEVILK VRHNIŠKIH RAZGLEDOV

Velika dvorana Cankarjevega doma zaživila s kulturnim dogodkom ob izidu novih Vrhniških razgledov.

nika Katarina Oblak Brown, ki je med drugim poudarila, da so Vrhniški razgledi 21 posvečeni spominu na dolgoletno in pozneje častno predsednico Muzejskega društva ter častno občanko Vrhnike prof. Mariji Oblak Čarni.

O vsebini novih Vrhniških razgledov 21 pa je spregovorila urednica te številke, Tatjana Oblak Milčinski.

Prav ona je prevzela mesto urednice po smrti Marije Oblak Čarni, ki je dolga leta uspešno opravljala to nalogo. Spregovoril je tudi župan Vrhnik Daniel Cukjati, ki je pohvalil nadaljnje izhajanje Vrhniških razgledov, ki so postali ponos in zanimivost vrhniških zgodovinskih in zadnjih dogodkov.

Za kratek in zanimiv kulturni program sta poskrbela učenca drugega razreda vrhniške glasbene šole brata Nikolaj

in Timotej Oblak Brown. Ob koncu predstavitve novih Vrhniških razgledov je kiparka mag.

Alenka Vidrgar Muzejskemu društvu podarila relief častne predsednice prof. Marije Oblak

Čarni. Sam relief je v prostorih društva v Rokodelskem domu.

Simon Seljak

Piazzolla
Schumann

KONCERT

Trio Rupnik in Marko Hatlak

VRHNIKA, cerkev sv. Trojice,

sobota, 12. junij 2021 ob 19. uri

Vstop prost!

Centeno občinstvo naprošamo, da zaradi negotovih razmer, povezanih z epidemijo COVID 19, v dneh pred koncertom spremlja objave na fb strani Tria Rupnik,

zaradi morebitne odpovedi oziroma prestavitve koncerta. <https://www.facebook.com/TrioRupnik>

Ob 160- obletnici rojstva slikarja Petkovška

Muzejsko društvo pripravilo dan odprtih vrat

Ta dan si je bilo mogoče ogledati slikarski zbirki Florisa Oblaka in Pavola Tesarja (zbirka Argonavti).

Vrhnika, 10. maj – Na občinski praznik je Muzejsko društvo Vrhnika, ki je v nekdanjem Rokodelskem domu, na stečaj odprlo svoja vrata za obiskovalce.

Le-ti so poleg slikarskih zbirk Florisa Oblaka in Pavola Tesarja (zbirka Argonavti) lahko pobrskali tudi po arhivu društva, ki premore veliko dokumentarnega gradiva z Vrhnike in iz okolice. Foto-

grafije, stare več deset let, so kot časovni stroj, ki obiskovalce spodbudijo k navdušenju in hkrati k neštetim vprašanjem. Dan je bil tudi priložnost, da so člani društva poravnali letno članarino, hkrati pa že kovali načrte za novo sezono. Ena prvih dejavnosti je bila že naslednji teden, ko so predstavili nove Vrhniske razglede (21. po vrsti) in si ogledali relief Marije Oblak Čarni, ki ga je društvu podarila kiparka Alenka Vidrgar.

Gašper Tominc, foto: GT

CANKARJEV DOM VRHNIKA.....

Program prireditev za konec maja in junij 2021

Do 13. junija 2021

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA
CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA
MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
Simona Kermavnar
IZ PRETEKLOSTI V VEČNOST

Nagrobni spomeniki in pokopališki križi z Vrhniskega kot del evropskega prostora.

Dokumentarna razstava
Avla Cankarjevega doma na Vrhniki

PONEDELJEK, 31. 5. 2021, ob 19. uri.

Vstop z gratis vstopnicami.

ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

Niko Nikolčič: MAŠA ZA NADBESEDO

Predstavitve pesniške zbirke: Pisma za Nemojo

in odprtje razstave fotografij

TRETJI POGLED – BREZ ZAMUDNINE.

Razstava v Galeriji bo na ogled do 30. junija in od 1. do 12. septembra 2021.
Lado Jakša

PISMA ZA NEMOJO.

Multivizija na ogled na:
https://www.ckv.si/Dogodki/Niko_Nikolcic_Matuzinov_Pisma_za_Nemojo

TOREK, 15. 6. 2021, ob 19. uri.

Vstop z gratis vstopnicami.

OBČINA VRHNIKA, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA, MUZEJSKO DRUŠTVO VRHNIKA, CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNIKA

VRHNIKA SE SPOMINJA

Razstava ob 30-letnici osamosvojitve Slovenije bo na ogled do 30. junija in od 1. do 12. septembra.

Avla Cankarjevega doma na Vrhniki

ČETRTEK, 17. 6. 2021, ob 17. uri.

Vstop z gratis vstopnicami.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV VRHNIKA, ZAVOD IVANA CANKARJA VRHNIKA

70 LET DRUŠTVA UPOKOJENCEV VRHNIKA

Velika dvorana Cankarjevega doma na Vrhniki

Predprodaja vstopnic za prireditve: Turistični informacijski center (TIC) Vrhnika, Tržaška cesta 9. Tel.: 051 661 063, e-pošta: tic@zavod-cankar.si
Ponedeljek–petek: od 8. do 18. ure, sobota: od 8. do 14. ure in pol ure pred predstavo na blagajni Cankarjevega doma Vrhnika.

Nakup vstopnic prek spleta: www.mojekarte.si.
Dodatne informacije o prireditvah in morebitne spremembe: www.visitvrhnika.si. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci, zaradi trenutnih razmer obstaja možnost spremembe ali odpovedi programa, zato prosimo, da spremljate naše spletne strani. Hvala za razumevanje!

Cankarja zamenjal Petkovšek

»S Tatjano Oblak Milčinski in Natašo Oblak Japelj smo v začetku aprila iskali idejo za obeležitev 160-letnice Petkovškovega rojstva.

Prišli smo do zamisli, da bi Cankarjeve podobe, ki so dve leti (od 100-letnice pisateljeve smrti) kraljevale v parku pred šolo, zamenjali s podobami Jožefa Petkovška.« je pojasnil Jure Zorič, učitelj likovne umetnosti na Cankarjevi osnovni šoli. Tako so se učenci predmeta likovnega snovanja seznanili s Petkovškovo življenjsko zgodbo, njegovimi deli, Cankarjevo črtico Petkovškov obraz in Kapusovo knjigo Ugrabljeni slikar. »Nato so učenci začeli skicirati.

Po treh urah skiciranja smo pregledali ideje in vsak izmed tridesetih učencev od 7. do 9. razreda je naredil osnutek za ploščo v merilu 1 : 10. Izbral sem osem del, ki po mojem mnenju izražajo Petkovškovo bridko življenjsko zgodbo, prikazujejo njegovo najbolj znano delo Doma, so inovativna in likovno dovršena.«

Tako so kljub veliki časovni stiski, slabemu vremenu in karanteni nekaterih sodelujočih v drugem tednu maja uspešno postavili en steber s podobami Petkovška.

Kot je dejal naš sogovornik, bo drug sledil konec maja, ko se bodo učenke vrnile v šolo.

Gašper Tominc

Avtorji izbranih del in njihovi pomočniki

Avtorjem izbranih osnutkov (**Neža Habič 9.d, Pika Gabrijelčič 9.c, Aljoša Kraševc 9.c, Hana Gramc 8.c, Katarina Kavčič 7.c, Bart Ogrin 7.d, Tasha Toghanro 7.e, Eva Posega 7.e**) so pri poslikavi pomagali tudi vsi ostali učenci, vpisani k izbirnemu predmetu Likovno snovanje (Duraković Edna 7. A, Mesec Manca 7. A, Zrnec Lan 7. A, Koštic Erna 7. B, Metljak Žana 7. B, Kavčič Katarina 7. C, Kocijan Jasna 7. D, Kreuzer Razdrh Tai 7. D, Ogrin Brin 7. D, Demšar Anja 7. E, Kovačević Kasia 7. E, Lulić Melisa 7. E, Nagode Janez 8. A, Eržen Ema 8. B, Zidar Tara 8. B, Kozmenko Kaja 8. C, Rudolf Nika 8. C, Jelovšek Lana 8. D, Huseinović Ajdin 9. A, Micevski Vane 9. B, Fabiani Liam 9. C, Ogrin Stela 9. C, Mrzelj Ambrož 9. D).

CANKARJEVA KNJIŽNICA VRHNICA

Vabljeni
na naše
prireditve
za junij 2021

Izposoja/vračilo
knjižničnega gradiva

Situacija z epidemijo/vladnimi ukrepi je izredno nepredvidljiva, zato priporočamo, da redno spremljate naša obvestila na spletni strani knjižnice (www.ckv.si) in na družbenih omrežjih (Facebook, Twitter in Instagram) oziroma pred obiskom pokličete na št. 041 265 126. Gradivo lahko vračate na knjigomatu v pritličju. V upanju, da bodo dovoljenje vse naše storitve in dejavnosti, vas lepo pozdravljamo. Kolektiv Cankarjeve knjižnice Vrhnika.

E-knjige in zvočne knjige

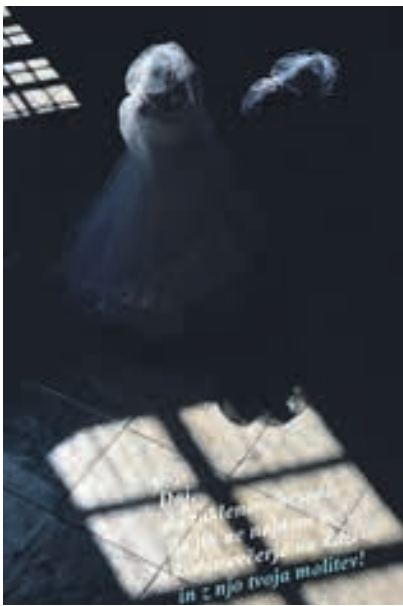
V naši knjižnici si lahko na daljavo brezplačno izposodite e-knjige prek portala Biblos in zvočne knjige prek aplikacije Audibook. Več informacij si lahko preberete v članku Eme Križič na spletni strani www.ckv.si ali na družbenih omrežjih knjižnice.

Branje Cankarjevih
besedil

V sodelovanju s Turističnim društvom Blagajana vas **vsako sredo ob 16.00** vabimo v Močilnik k branju Cankarjevih besedil. Dogodek bo v vsakem vremenu. Prijava na branje na daljavo oziroma informacije o točnem kraju in terminu: mirjam.suhadolnik@gmail.com.

Poletavci in NajPoletavci
2021

Tudi letos bomo v Cankarjevi knjižnici Vrhnika za otroke in najstnike pripravili poletni bralni projekt Poletavci in Najpoletavci, ki bo trajal od 10. junija do 10. septembra 2021. Namen projekta je spodbujanje (tudi zabavnega) branja med počitnicami. Jeseni bo zaključna prireditev, na kateri bodo vsi sodelujoči dobili majico; potegujejo pa se tudi za glavno nagrado (letos bo to elektronski pikado podjetja Hervis). Poletavci lahko postanejo vsi otroci, stari od 7 do 12 let, ki so člani naše knjižnice. Med počitnicami naj berejo 30 dni, vsaj pol ure na dan, ter prebrano zapišejo v bralni seznam, ki ga podpišete starši. Projekt Najpoletavci pa je namenjen najstnikom (13 do 16 let), ki so prerasli Poletavce, a bi še vedno želeli sodelovati. Njihova naloga med poletjem je, da preberejo vsaj tri knjige ter napišejo kratko no-

tico o prebranem. Prijavnice dobite v knjižnici na mladinskem oddelku, dostopne pa so tudi na naši spletni strani www.ckv.si. Lepo vabljeni, da se nam pridružite pri poletnem branju! Nosilka projekta je Mestna knjižnica Ljubljana.

Niko Nikolčič: MAŠA
ZA NADBESEDO –
predstavitve pesniške
zbirke Pisma za Nemojo
in odprtje razstave
fotografij Tretji pogled -
brez zamudnine

»V ponedeljek, **31. maja 2021**, ob 19.00 bom v Cankarjevem domu na Vrhniki daroval večerno mašo za Nadbesedo. Opravi bom rezime neke dobe, nekega pogleda. Moral bi biti zamejni izplen vsega mojega »delovanja in nehanja«. Pa je korona vse spremenila. V bistvu me je korona osvobodila uteži minljivosti. Dovolila mi je reči: ljubil sem, a ne dovolj. Z metaforami sem skrival adrenalina. Z njeno pomočjo. Dovolila mi je priznati, da bežim pred odsotnostjo. Dovolila mi je reči: strah me je smrti svoje lastne in mojih bližnjih. S predstavitvijo svoje pesniške zbirke Pisma za Nemojo in odprtjem razstave fotografij Tretji pogled - brez zamudnine si dovolim priznati svojo majhnost. Zdaj si upam reči: konec je velikih epskih zgodb. Še drevo posadim. In ta večer upam, da tisti, ki jih imam, radi pridejo z mano deliti ljubezen do »nadbesede« in fotografije. Če bo korona dovolila, bomo v organizaciji Zavoda Ivan Cankar, Muzejskega društva Vrhnika in Cankarjeve knjižnice Vrhnika prisluhnili saksofonom Saxladies in verzom, ki jih bodo interpretirali dramski igralci z Vrhnike. Razstava bo v Avli Cankarjevega doma na ogled do 12. septembra 2021. Vabljeni!«

Potopisno predavanje
Sejšeli z otroki

»Se ne dolgo nazaj sem mislila, da so Sejšeli kraj, kamor greš v luksuzen resort in potem tam deset dni uživaš na plaži. Zdeli so se mi predragi in nezanimivi, še posebej, ker sva z možem ugotovila, da nisva osebi za all inclusive hotel in počitnikovanje na eni lokaciji, kjer nimaš drugega kot ležati, se sončiti in jesti, saj nama postane dolgčas. Rada imava dogajanje, odkrivanje novih krajev, dobre trekinge, drugačno kulturo, preizkušanje lokalne hrane in predvsem dogodivščine. Ko sem prebrala potopisa od The beauty we live in Places and notes

in ugotovila, da znajo biti Sejšeli precej kul, aktivni in res doživeti, smo se odločili, da jih doživimo tudi mi. Ugotovili smo, da so res idealni za zimski pobeg na toplo, da imajo res lepe plaže, super trekinge z lepimi razgledi, dobro hrano, toplo vodo in obilo sonca.« je zapisala tokratna predavateljica Andreja Obal. Klub vrhniških študentov in Cankarjeva knjižnica Vrhnika vas vabimo na zadnje potopisno predavanje pred poletno »pavzo«! Se vidimo v **četrtrek, 3. 6. 2021, ob 19.00** prek Facebook Livea!

Tradicionalno 28.
srečanje v Cankarjevem
lazu

V **ponedeljek, 21. 6. 2021, ob 19.00** vas vabimo na kulturni dogodek v Cankarjev laz pod cerkvijo svete Trojice na Vrhniki. Nastopili bodo učenci Osnovne šole Antona Martina Slomška Vrhnika pod mentorstvom Ranke Keser, profesorice slovensščine. Dr. Vesna Mikolič, profesorica slovenskega jezikoslovja, raziskovalka in predstojnica Inštituta za jezikoslovne študije na Znanstveno-raziskovalnem središču Univerze na Primorskem, bo predstavila Cankarjev roman Tujci. V spomin na pesnika Tomaža Šalamuna bodo predstavili tudi del projekta Človek naj bo sojen po sanjah, ki so ga pripravili Andrej Marincič, Maja Gal Štromar in Jasna Žitnik. Prireditve bo s svojimi glasbenimi nastopi obogatil kvartet saksofonistk SaxLadies. Zbrane bosta nagovorila župan Občine Vrhnika Daniel Cukjati in direktorica knjižnice Sonja Žakelj, povezovala bo Mirjam Suhadolnik. Če bo dovoljeno, bo sledila pogostitev s čišnjami in štruklji. V primeru slabega vremena/dežja bo prireditev v knjižnici. Soorganizator: Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika.

Poletni urnik knjižnice na
Vrhniki

Od 26. 6. do 31. 8. 2021 vas v knjižnico vabimo: pon., sre. in čet.: od 13.00

do 19.00. Tor. in pet. od 7.30 do 14.00. V času, ko bo knjižnica zaprta, lahko gradivo vrnete v režo, ki je nameščena v pritličju Kulturnega centra Vrhnika. Želimo vam sproščeno poletje, polno lepih doživetij in dobrih knjig.

RAZSTAVE V CANKARJEVI
KNJIŽNICI VRHNICA

Razstava Silve Poljanšek: Barve moje
duše

Razstava energijskih slik z naslovom Barve moje duše je nastajala v obdobju od pomladi 2017 do pomladi 2018. Besede avtorice: »Moje zatočišče je prostor svetlobe v mojem srcu, v njem najdem mir in zadovoljstvo. Srce mi razkrije resnico. Srce mi zrcali moj pravi jaz. Srce me vodi.« Prijazno vabljeni v Cankarjev salon do konca junija 2021.

Razstava V obsevu zvoka in slike

Gostimo regijsko razstavo otroških likovnikov JSKD OI Vrhnika: V OBJEMU ZVOKA IN SLIKE. Na mladinskem oddelku CKV.

Samotar

V obsevu širnega gozdovja
v tihotni samoti živim,
ni zame lepšega domovja,
si bogastva ne želim.

V mali kočici sred' jase
tu svoj skromni domek imam,
za vse gradove in palače
svoje kočice ne dam.

Nimam bratov ne sestra
ne sinov in ne hčera,
drago mater in očeta
pa krije hladna zemljica.

Pa vendar tukaj nisem sam,
spomini moji so z menoj,
obdajajo me noč in dan,
kako sem bil življenja boj.

Nisem kradel ne moril,
življenje častno sem živel,
sem prevare žrtve bil,
izgubil vse, kar sem imel.

Zdaj v samoti tu živim,
bijem svoj poslednji boj,
le miru si še želim,
potem odidem v spokoju.

Ko zastal mi bo korak,
ugasnil mi pogled,
tako kot tiho sem živel,
zapustil bom ta svet.

Ne bo mi zvonček zazvenel,
ne pevcev zbor zapel,
le veter v visokih krošnjah
mi bo nagrobno pesem pel.

Anton Japelj

SVETOVALNO SREDIŠČE LJUBLJANA

Ljubljanske urbane regije
Brezplačno in zaupno
informiranje in svetovanje
za izobraževanje
odraslih:

– **INFORMIRANJE:** o možnostih učenja in izobraževanja (za poklic, strokovno izpopolnjevanje ali prosti čas), o vpisnih pogojih, o trajanju izobraževanja, o učni pomoči ...

– **SVETOVANJE:** pri odločanju za primerno izobraževanje (neformalno, formalno, NPK), pri premagovanju učnih in drugih težav, povezanih z izobraževanjem (motivacija, učni stili, tipi, vaje za spomin, koncentracijo, načrtovanje učenja, kam in kako ...), pri načrtovanju in spremljanju izobraževanja, pri izvajanju postopkov ugotavljanja in vrednotenja že pridobljenega znanja, spretnosti in kompetenc (učenje učenja, načrtovanje kariere, digitalna kompetenca, državljanska k., socialna k. v osebnem in delovnem okolju) ...

Dejavnost poteka:

– v Cankarjevi knjižnici na Vrhniki enkrat na mesec – prva sredo v mesecu *
od 8. do 9. ure: skupinsko srečanje*
ob 9. do 11. ure: posamezna svetovanja in informiranje*

* V času epidemije bodo svetovanja prek videokonference, zato so obvezne prijave, ki jih zbira na: mateja.vurnik@cdi-univerzum.si ali svetovalno.sredisce@cdi-univerzum.si. Po prijavi vam bomo sporočili povezavo do videokonference.

Povabilo mentoricam in mentorjem k sodelovanju v študijskem letu 2021/2022

Univerza za tretje življenjsko obdobje (U3ŽO) Vrhnikar vabi k sodelovanju mentorice in mentorje za študijsko leto 2021/2022.

K sodelovanju vabimo mentorje in mentorice z dokazili o ustreznih formalnih izobrazbi, ki imajo pozitiven odnos

do starosti in starejših in so pripravljeni izobraževati tudi prek spletnih aplikacij. U3ŽO Vrhnikar si prizadeva, da bo omogočala vsem, ki si želijo biti na tekočem z razvojem: razviti nova zanimanja, utrditi samozavest, z znanjem pomagati sebi in drugim, pridobiti znanje za delo, pridobiti znanje za nove vloge v družbi, utrditi zdravje, delati prostovoljno, razširiti svoj socialni krog in/ali predati svoje znanje drugim. V letu 2020/2021 smo epidemiološkim razmeram navkljub izvedli dva programa na daljavo: Zeliščarstvo (mentorica Terezija Nikolčič) in Italijanski jezik (mentorica Denija Marmilič Peršič). Našo »skodelico novega znanja« želimo razširiti, zato bodo z novimi študijskimi letom osnovani tudi novi študijski programi. K sodelovanju vabimo vse zainteresirane, ki želijo sodelovati. Prijavite se lahko na ckv.u3zo@gmail.com.

Prijava naj vsebuje kratko pisno biografijo (z navedbo formalne izobrazbe, neformalnega znanja, javnih dosežkov, usposobljenosti in izkušenosti na področju izobraževanja odraslih ali starejših) ter okvirni izobraževalni program za študijsko področje, za katerega želite prevzeti mentorstvo. Dodatne informacije glede mentorstva so na voljo na spletni strani ckv.si/u3zo/ ali vsak delovni dan med 12. in 14. uro na telefonski številki: 041 265 126, Jelena Cvetković.

Lepo vabljeni na vrhniško »skodelico novega znanja«.

Upravni odbor U3ŽO Vrhnikar

zrno samote

ko poberem
zrno samote
iz pustinje noči
sanjam
da sem v pesmi
in ti v lase
pripenjam zvezde
ki so ob padcu
na beli papir
zanetile ogenj
da v plamenih
izginjajo verzi jader
za obzornico
viharnega dneva

ti pa si predaleč
od rojevanja vetra
pod krili
temnih ptic
da bi občutila bolečino
izgubljenih dotikov
ko se zublji
najinih sanj
razbijajo ob čereh
tvojih juter
otroškega smeha
in večerov mojih samot
kjer beseda
ugaša
v tišino nedoživetega

da skrbno shrani
neplodna semena
vprašanj

Milan Žniderič

Brezplačne delavnice, tečaji in predavanja

Večgeneracijski center

Ljubljana - »N'Š PLAC« • • • CKV • • •

Dejavnosti bodo sofinancirane tudi s strani RS, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za družino; EU, Evropski socialni sklad, Naložba v vašo prihodnost in Občine Vrhnikar.

V skladu s trenutnimi sproščenimi ukrepi glede širjenja bolezni covid-19 ter v upanju, da bo izboljšana epidemiološka slika trajala dalj časa, vas ponovno vabimo na naše aktivnosti v prostoru Cankarjeve knjižnice Vrhnikar. Pri vseh dogodkih bo treba še vedno upoštevati varnostna priporočila NIJZ. Ker stanje ni stabilno, se lahko ukrepi ponovno spremenijo, zato prosimo, da spremljate aktualne informacije glede izvajanja aktivnosti na spletni strani CKV, tel. 051 620 066 ali e-naslovu ckv.vgc@gmail.com.

Plesi v krogu

Plesi so lahkotni, igrivi in radostni. Plešemo v krogu, z enostavnimi koraki in ob čudoviti glasbi. Za ples ne potrebujemo partnerja. Primerni so za vse generacije, tudi za starejše. Plesi v nas spodbujajo radost in veselje do življenja in počutimo se mlajši in bolj gibki, v globljem stiku s seboj in bližnjimi. Plese vodi Darja Bažec. Vabljeni vsak četrtek ob 9.15 v Grabeljskovo dvorano CKV (predhodno preverite, če bo aktivnost res potekala!). Info in prijave na tel.: 01 750 9441 in 031 682 230 (Darja Bažec).

Beremo s tačkami – program R.E.A.D.

Reading Education Assistance Dogs. Osnovni namen programa je pomagati otrokom pri izboljšanju govornih in komunikacijskih spretnosti ter pri osvajanju in utrjevanju bralnih veščin s pomočjo neobičajnega poslušalca – terapijskega psa. V sodelovanju z društvom Tačke pomagajte. Prijave: ckv.vgc@gmail.com ali 051 620 066.

Tečaj norveškega jezika

Vabljeni na brezplačen tečaj norveščine, ki bo potekal ob sredah, četrtek in petek (ob 10.00) v maju in juniju 2021 v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnikar. Tečaj poteka že od 14. maja 2021, a se mu lahko pridružite tudi z zamikom. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

Računalniški tečaj – elektronska pošta

Vabljeni na brezplačen tečaj računalništva, kjer boste spoznali osnove uporabe elektronske pošte. Prvo srečanje bo že v maju v računalniški učilnici Cankarjeve knjižnice Vrhnikar. Tečaju se lahko pridružite tudi pozneje. Info in prijave: na e-naslovu ckv.vgc@gmail.com in tel. 051 620 066.

Cankar

ponosni, da je tu doma.
Da je naš.
Vedno!

Oba filma zdaj tudi na DVD!

PRODAJA:

TIC Vrhnikar, Tržaška cesta 9
od ponedeljka do petka, 8:00 - 15:00 (051 661 063)

Cankarjeva spominska hiša
od ponedeljka do petka, 9:00 - 13:00,
v soboto in nedeljo, 14:00 - 18:00

V spletni trgovini: www.filmoteka.eu

NAJHITREJE DO FILMA **FILMOTEKA.EU** SPLETNA TRGOVINA S FILMI

Siliko blizu finala

Kar pet tekem je bilo potrebnih, da je Futsal klub Litija, klub z desetimi naslovi državnega prvaka, izločil mlado vrhniško zasedbo.

1. SFL, polfinale, 5. tekma, 20. 5.
FC Litija – Siliko Vrhnik 1:0 (0:0) (3:2 v zmagah)
1:0 Jurić (34.)

1. SFL, polfinale, 4. tekma, 18. 5.
Siliko Vrhnik – FC Litija 1:4 (0:1) (2:2 v zmagah)
0:1 Debeljak (6.), 0:2 Vrhovec (33.), 0:3 Arnon (37.), 1:3 Jandrić (38.), 1:4 Arnon (40.)

1. SFL, polfinale, 3. tekma, 14. 5.
FC Litija – Siliko Vrhnik 2:4 (1:1) (1:2 v zmagah)
1:0 Arnon (3.), 1:1 Muratagić (11.), 2:1 Jurić (34.), 2:2 Jandrić (38.), 2:3 Muratagić (40.), 2:4 Jandrić (40.)

1. SFL, polfinale, 2. tekma, 30. 4.
Siliko Vrhnik – FC Litija 1:3 (1:1) (1:1 v zmagah)
1:0 Čosić (1.), 1:1 Fideršek (19.), 1:2 Lennon (32.), 1:3 Leitao (40.)

1. SFL, polfinale, 1. tekma, 16. 4.
FC Litija – Siliko Vrhnik 2:3 (0:1) (0:1 v zmagah)
0:1 Vesel (19.), 1:1 Lennon (25.), 1:2 Končan A. (29.), 1:3 Čosić (31.), 2:3 Fideršek (33.)

Kapetan Aljaž Končan, Maks Vidmar, Nejc Berzelak, Nikola Jandrić, Jure Suban, Admir Čosić, Tod Ciuha, Stefan Popović, Blaž Končan, Žan Janež, Max Vesel, Alan Muratagić in Tobija Kavčič so se več kot dostojno

upirali zvezdniški ekipi tujcev in reprezentantov Slovenije, kot so Igor Bratić, Marko Đeković, Abraham Sanchez Martinez, Marko Bjelčević, John Lennon Felinto Silva, Timotej Debeljak, Gašper Vrhovec, Josip Jurić, Arnon Santos Cassemiro, Patrick Osredkar, Fernando Gomes Leitao, Matic Račić, Tine Šturm in Matej Fideršek. Finale je bilo blizu, a so naši fantje dejansko klonili šele šest minut pred koncem pete tekme, ko je po napaki zadel Josip Jurić.

Zdaj ekipo stratega Mileta Si-meunovića čaka tekma za tretje mesto, kjer jih že nekaj časa čakajo Bronxi iz Škofij. V finalu pa se bosta pomerila Dobovec in

Litija. O razpletu obeh tekem pa v vaši naslednji številki.

Zanimivo je tudi v mladinskem tekmovanju, kjer se v času nastanka tega članka igra polfinale. Naši mladinci so se na prvi tekmi v Ljutomeru pomerili s KMN Meteorplast, Litija pa z Bronxi. Obe tekmi sta se končali brez zmagovalca. Finalista bosta tako dali Vrhnik in Litija.

Uspešna je tudi naša kadetska ekipa, ki je tri kroge pred koncem v igri celo za naslov prvaka. O razpletih vseh tekmovanj bomo seveda poročali v naslednji številki Našega časopisa, vse tiste, ki bi bili radi na tekočem, pa vabimo na FB stran Siliko Futsal.

Naj vas na koncu opozorimo tudi na Siliko futsal poletno ligo, ki je nastala lani in takoj postala uspešnica. Letos se je število prijavljenih ekip podvojilo, tako da bo ob četrtkih zanimivo kar na obeh igriščih vrhniškega športnega parka. 17. junija se bo pomerilo prvih šestnajst parov in tako bo vse do 7. avgusta, ko bo na istem mestu zaključni turnir šestnajsterice. Vikend za tem, pa največji turnir v državi, prav tako v vrhniškem športnem parku.

Vabljeni.

*FK Siliko, Futsal.si,
Foto: Robi Kramperšek*

JAVNI POZIV

K ODDAJI VLOG ZA NAJEM ŠPORTNIH DVORAN V UPRAVLJANJU ZAVODA IVANA CANKARJA ZA KULTURO, ŠPORT IN TURIZEM VRHNIKA ZA SEZONO 2021/2022

Športna društva, klube ter rekreativne skupine obveščamo, da do 2. julija 2021 sprejemamo vloge za najem Športne dvorane Ivana Cankarja Vrhnik, Telovadnice Partizan Vrhnik in Večnamenske športne dvorane Antona Martina Slomška Vrhnik za sezono 2021/2022.

Najem dvoran je mogoč od ponedeljka do petka v popoldanskem in večernem času od predvidoma 15.30 do 22.00 v Športni dvorani pri OŠ Antona Martina Slomška in od 16.30 do 23.30 v Telovadnici Partizan in Večnamenski športni dvorani Ivana Cankarja Vrhnik. Ob sobotah in nedeljah je najem mogoč ves dan, razen v Večnamenski športni dvorani Antona Martina Slomška, ki je rezervirana samo za tekme klubov.

Obdobje najema dvoran je od 1. septembra 2021 do 31. avgusta 2022 oziroma najmanj od 1. oktobra 2021 do 30. aprila 2022.

Pri oddaji športnih objektov v uporabo imajo prednostno pravico društva in posamezniki, ki:

- so izvajalci letnega programa športa,
- uporabljajo dvorano za programe vadbe otrok ali mladine, usmerjene v kakovostni in vrhunski šport, programe kakovostnega športa in programe vrhunskega športa,
- so občani Občine Vrhnik,
- uporabljajo dvorano več kot osem mesecev,
- dvorane najemajo že več let in so redni plačniki.

Cenik za najem dvoran je objavljen na spletni strani: <https://www.visitvrhnika.si/si/zavod-ivana-cankarja/najem-dvoran-in-opreme/ceniki>.

Vlogo za najem športnih dvoran za sezono 2021/2022 in Pravilnik o uporabi športnih objektov v upravljanju Zavoda Ivana Cankarja za kulturo šport in turizem Vrhnik najdete na spletni strani: <https://www.visitvrhnika.si/si/zavod-ivana-cankarja/razpisi/sport>. Vlogo lahko dvignete tudi v tajništvu zavoda v času uradnih ur.

Izpolnjene vloge posredujete do 2. 7. 2021 na naslov Zavod Ivana Cankarja Vrhnik, Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnik, ali na elektronski naslov sport@zavod-cankar.si s pripisom: »NAJEM ŠPORTNE DVORANE«.

Zaradi lažjega in hitrejšega poslovanja vas prosimo, da ob oddaji vloge izberete prejetje računov za najem po e-pošti.

Dodatne informacije dobite na telefonski številki 051 661 061 ali po elektronskem naslovu sport@zavod-cankar.si.

Gašper Stržinar, višji svetovalec področja II

Juhu, tekme so spet tu

Člani Gimnastičnega društva Vrhnik ne počivamo, ampak vztrajno drvimo s polno paro naprej, novim izzivom naproti.

Pod okriljem Gimnastične zveze je v petek, 7. 5. 2021, potekal osmi Znanstveni kongres, v soboto, 8. 5. 2021, pa že enajsti Stokovni kongres Gimnastične zveze Slovenije.

Različna predavanja smo poslušali vsi trenerji in sodniki in tako osvežili znanje ter pridobili novo. Kongres je, razen lani, vsako leto z namenom obnavljanja različnih licenc na področju športa.

V soboto, 15. 5. 2021, je v Gimnastičnem centru Ljubljana, v organizaciji Kluba za ritmično gimnastiko, potekala prva tekma za posamezne sestave. Naše društvo so zastopale Ana, Kajta, Klara, Maša, Anuša in Živa. Dekleta so dokazala, da kljub omejitvam pri treningih niso počivala in prikazala lepe vaje. Prostora za izboljšave pa je še veliko.

V kategoriji kadetinj je Kajta s kolebnico osvojila odlično prvo mesto, takoj za njo pa se je z

istim rekvizitom uvrstila Ana. Klara je s kiji zasedla tretje mesto in Maša z obročem osmo. V kategoriji mladink je Živa le za las zgrešila stopničke in osvojila četrto mesto v vaji z žogo, Anuša pa je z vajo z obročem zasedla peto mesto. Dekleta sta v trenerski in sodniški vlogi spremljali Barbara in Špela. Dekletom in organizatorjem iskrene čestitke.

V društvu se obenem pripravljamo na izvedbo domačega tekmovanja. V soboto, 22. 5. 2021, bo v telovadnici Antona Martina Slomška potekalo tekmovanje prve in druge skupine v skupinskih sestavah. Kljub nekaterim sprostitev omejitev bo tekmovanje potekalo brez gledalcev, da bomo lahko zagotovili čim bolj varno izvedbo tekmovanja.

Želimo si, da bi se lahko konec maja in v začetku junija udeležili še državnih prvenstev za posamezne in skupinske sestave. Takrat mogoče že z gledalci. Po državnih prvenstvih pa še ne bo časa za počitek. Za letošnje poletje načrtujemo še več aktivnosti in treningov, da bi nadomestili izgubljeno. Kot že več let zapored bomo v avgustu organizirali poletne priprave.

GD Vrhnik

Boštjan Avbelj zmagal italijansko klasiko

Ljubiteljem avtomobilističnih dirk ime Rally Piancavallo verjetno še vedno vzbuja spomine na tiste romantične dni dirkanja v osemdesetih, devetdesetih letih in ob prelomu tisočletja.

Da bo na tradicionalnem, že 34. Rallyju Piancavallo, zmaga slovenska posadka, pa ne bi upali staviti niti najbolj optimistični. A se je zgodilo prav to! Na prvi letošnji dirki močnega italijanskega mednarodnega prvenstva v reliju, ki se imenuje IRC International Rally Cup, je vso konkurenco ugnal Boštjan Avbelj s sovoznikom Damijanom Andrejko. Vrhničan, ki se bo v letošnji dirkaški sezoni povsem posvetil dirkam v prvenstvu

IRC, kjer vozi za močno italijansko ekipo, je kljub mladosti dokazal veliko mero zrelosti, saj so bile vremenske razmere na severu Italije za prvi majski konec tedna vse prej kot idealne. Nalivi, nizke temperature in celo udar strele v komunikacijske naprave so organizatorjem, ki so sicer vajeni organizacije v vseh razmerah, dodobra ponagajali. Svojo taktiko je Boštjan opisal z besedami: »Ker so bili to moji prvi kilometri v dežju z reli avtomobilom Škoda Fabia R5, sem na začetku še malo ti-pal in iskal meje. Hitro sem dobil dober občutek in kmalu sva z Damijanom peljala na polno in nizala zelo konkurenčne čase ter se prebila v vodilno skupino kjer ni manjkalo dobrih dirkačev in zelo konkurenčnih avtomobilov. Res mi je bilo žal, da so organizatorji odpovedali

sobotno hitrostno preizkušnjo zaradi zelo slabega vremena saj sem imel dober ritem. Vseeno je bila dirka izjemno zahtevna, prav zaradi hitro se spreminjajočih pogojev na sami trasi.« Kako zelo so bili izenačeni v boju za zmago, priča podatek, da sta imela Boštjan in Damijan pred zadnjim 'brzincem' le pol sekunde prednosti pred drugouvrščenim, zato sta morala ostati zbrana vse do zadnjega kilometra. Odpeljala sta ga pametno in tekoče ter na koncu kar malo presenečena ugotovila, da sta privzela veliko prednostjo. »Sovoznik Damijan je tudi tokrat opravil odlično delo in me vrhunsko navigiral v zelo ekstremnim pogojih. Predvsem gre zahvala tudi ekipama X-motors in Munaretto, za izkazano zaupanje,« je še dodal Boštjan, ki priznava, da je bilo navduše-

nje v ekipi v cilju veliko. Ker je bil več kot sekundo na kilometer hitrejši od drugouvrščene posadke, je na koncu zmagal z 8,9 sekunde naskoka pred dvojico Re-Menchini, ki sta vozila dirkalnik Volkswagen polo R5. Od posadke Miele-Mometti, ki sta peljala Citroen DS3 WRC, pa je bil hitrejši za 28,3 sekunde. Naj dodamo še, da je dosežek na tem reliju zelo odmeval v italijanskih medijih, Boštjan pa si je z zanimivimi vožnjami že zgradil veliko bazo navijačev v Italiji, ki gredo na dirke tudi za to, da lahko v živo spremljajo mojstrske vožnje Vrhničana. Do konca sezone so še štiri dirke prvenstva IRC, naslednja bo na sporedu od 28. do 29. maja v okolici Genove.

Peter Kavčič, foto: Luca Amico Rally Dal Porto

Pilates, stres in sproščanje

Znano je, da je pilates učinkovit pri zmanjševanju stresa. Usmerjanje uma na svoje telo, ozaveščanje dihanja, gibalne aktivnosti – vse to pripomore k boljšemu psihofizičnemu počutju.

Med vadbo pilates sta zelo pomembni koncentracija in osredotočenost na izvedbo vaj.

Ob povečani količini stresa pa sproščanje s pilatesom ni vedno dovolj. Velika količina negativnih informacij prek TV, pomladanska utrujenost, dodatne kovidomejitve – vse to dodatno povečuje stopnjo stresa.

Obstaja mnogo vrst in tehnik sproščanja. Če hočemo živeti zadovoljno, moramo premagati številna negativna duševna stanja: stres, strah, tesnobo, zavist, nevoščljivost in druge.

Za boljše življenje pa moramo gojiti številna pozitivna duševna stanja: potrpežljivost, samozavest, sočutje, modrost in druge. Sprostitvene tehnike so učinkovitejše, če jih izvajamo redno, najbolje vsak dan. Za začetnike so primerne predvsem krajše meditacije, vsaj 15 minut.

Rezultati so odvisni od vaše motivacije, rednosti sproščanja in potrpežljivosti. Na vsako posamezno vajo se je treba pripraviti, prav tako moramo vaditi v skladu s svojimi zmogljivostmi. Sproščanje mora biti prijetno.

Nekaj preprostih vaj za sproščanje.

– **Štetje in dihanje:** Štetje pri dihanju lahko pomaga ozaveštviti zdravje in čustva ter znova vzpostaviti pomirja-joče ravnovesje uma, telesa in duše. Globoko vdihnite, preden začnete šteti. Nato se lotite štetja in prenehajte, ko začutite, da so pljuča polna, potem pa začnite odštevati od številke, do katere ste prišli pri vdihu. Če ste torej vdihavali pet sekund, izdihavajte pet sekund. Pri tej vaji si vzemite čas. Mogoče ne boste takoj našli ravnovesja. Dopustite, da se počasi pojavi prava simetrija.

– **Če se vam po glavi vztrajno podijo tesnobne misli,** vam lahko ta dihalna vaja pomaga do olajšanja. Postavite se v položaj, v katerem boste lahko

udobno in globoko dihal (lahko sede, stoje ali leže – kot vam najbolj ustreza). Med dolgim vdihom skozi nos se oklenite ene izmed tesnobnih misli. Potem pa si med izdihovanjem skozi usta predstavljajte, da misel zapuša telo. Ponovite tolikokrat, kolikokrat je treba, da se znebite vseh stresnih misli, ki se jih oklepate.

– **Dih hvaležnosti:** Pripravite se z nekaj normalnimi vdihmi in izdihmi. Ob naslednjem vdihu najдите stvar, za katero ste hvaležni, ob izdihu pa se ji v mislih iskreno zahvalite. Zahvalite se čudovitim stvarim v svojem življenju in postanite srečnejši.

Aktivirajte svojo srečo.

Tudi vadba pilates zelo vpliva na naše počutje, spodbuja krvni obtok in ustvarja endorfine sreče. Pomislite, na kakšne načine lahko v svoje življenje vnesete več aktivnosti. V službo se lahko odpravite peš ali s kolesom, namesto z dvigalom pojdite po stopnicah. Poskusite narediti eno aktivno spremembo v vsakdanjem življenju in pogledajte, kako to vpliva na vaše življenje.

Pogosto boste ugotovili, da ste sami sebi najboljši motivacijski govorec. Konec koncev vi najbolj veste, kaj vas navdihuje in spravlja v dobro voljo. V času velikih izzivov vedite, da se vedno lahko zanesete nase, zato si prišepnite kakšno prijazno misel.

»Na pilates in sproščanje lahko gledamo kot na svojo domačo lekarno zdravlila do brega počutja. Kadar zbolimo za slabim razpoloženjem, poiščemo primerno sprostitveno vajo, s katero lahko izboljšamo naše razpoloženje.«

VADBA PILATES poteka v živo ali na daljavo. Skupinsko in posamezno. Pridružite se nam. Poletje trka.

Za prijavo in več informacij naju pokličite.

040 126 826, Ana Podlipnik
040 559 991, Breda Štupica

Tenis, Olimpijske igre in Teniški klub Vrhnika

Ko so Atene leta 1896 gostile t. i. prve moderne olimpijske igre današnjega časa, se uresničijo sanje barona Pierre de Coubertina, ustanovitelja današnjih olimpijskih iger.

Coubertin je z oživitvijo olimpijskih iger v kolektivni spomin zapisal rituale, simbole, heroje, predvsem pa vrednote, ki jih antični olimpijski duh goji skozi stoletja in oblikoval specifično identiteto olimpijskih iger, ki naj bi temeljile na antični tradiciji. Izbranih je bilo devet različnih športov in tenis je bil v moški kategoriji del tega športnega mejnika. Štiri leta kasneje (1900) pa v Parizu nastopijo tudi ženske.

Kot olimpijski šport ima tenis zelo razgibano zgodovino. Dolgo časa je bil problem v tem, da je mednarodni olimpijski komite teniškim prvakom očital, da se s tem športom ukvarjajo poklicno. Tenis je bil tako leta 1924 izločen, nato pa ponovno postal olimpijska panoga leta 1984 na OI v Los Angelesu. Za ponoven vstop tenisa na seznam športov OI so bili najbolj odgovorni takratni predsednik ITF-a Philippe Chatrier, generalni sekretar ITF-a David Grey, podpredsednik ITF-a Pablo Lorens ter predsednik IOC-a Juan Antonia Samaranch. Nedvomno pomembno vlogo pri ponovni vključitvi tenisa v OI ima krovna teniška zveza ITF. Z močno podporo strokovne ekipe, igralcev in priljubljenosti tenisa, ki je iz leta v leto naraščala.

Učenje tenisa je s sodobnimi metodnimi postopki, ki jih predlaga ITF (Play and Stay), postalo še bolj zanimivo in enostavno tako za otroke kot tudi za odrasle. V praksi to pomeni, da so oprema, igrišče in zahteve prilagojene sposobnostim igralca. Metodiki Play in Stay sledimo tudi v Vrhniki teniški šoli. Poudarek je pri mlajših tenisačih, kjer je pravilna raba opreme (loparjev, žoge in rekvizitov) bistvenega pomena pri hitrejšem učenju pravilne tehnike udarcev. Tako so pri najmlajših igrišča zmanjšana, loparji primernejši in lažji, žoge počasnejše in večje, vsa usmeritev vodi k temu, da bi tenisači pričeli z igro tenisa od prve učne ure naprej. Pridite, preverite in obiščite nas v našem klubu.

TK Vrhnika

Državna liga do 12 let

Tenisači TK Bobi dosegli drugo mesto v skupini

Tekmovalci Teniškega kluba Bobi so v maju igrali tekme državne lige do 12 let. Dosegli štiri 4 zmage (TA Breskvar, TK CC, Branik MB, ŠD Lokrovec Celje) in morali priznati premoč proti branilcem naslova iz Maribora (ŽTKMB).

Glede na to, da je večina tekmovalcev prvič nastopila v kategoriji do 12 let in imajo možnost v tej kategoriji tekmovati še najmanj dve leti, je rezultat zelo vzpodbuden.

Pohvale za nastope si zaslužijo: Leon Lajos Majszit, Julija Ivanc, Enej Kralj, Vitan Marušič, Sofija Petrič, Tim Pristavec, Kevin Kukovica.

TK Bobi

TVOJ MATCH POINT PROTI VIRUSU!

Tenis je varen šport, ki ga lahko igraš tudi v teh časih.

Pa veš, zakaj ga je varno igrati? Ker to dokazujejo štiri dejstva in zakoni fizike!

1. Teniško igrišče obsega okoli 720 m².
2. Razdalja med igralcema je od 5 do 28 metrov.
3. Edini stik med igralcema je žogica, ta pa ne omogoča prenosa virusa.
4. Teniški baloni za postavitev potrebujejo nenehen dotok svežega zraka.

Igrajmo varno in odgovorno!

MALI OGLASI

Storitve

Računovodske storitve in davčno svetovanje že od leta 1999, Andreja Piskač s. p., Horjulska cesta 116, 1356 Dobrova. 041 581 584 ali 040 904 859, andreja.piskac@telemach.net.

Poučujem klavir in električne klaviature. Sem pedagoginja s pet-najstletnimi izkušnjami. Zagotavljam uspeh in zadovoljstvo udeležencev. Poučujem na Vrhniki. Eugenij, Sabina Mivšek s.p. Tičnica 24, Vrhnika. GSM: 041 878 661. Mail: sabina.mivsek@siol.net Lepo povabljeni.

Popravljam električno ročno orodje: vrtalne stroje, brusilke, žage ... Previjam rotorje, statorje. Elektromehanika Andrej Mesec, s. p., Ob progi 8, Vrhnika, GMS 051 220 192, elektromehanika.mesec@gmail.com

Psihosocialno svetovanje – Nudim strokovno pomoč pri reševanju vsakdanjih težav ali življenjskih dilem. Učinkovito vam lahko pomagam pri sprejemanju zavestnih odločitev za spremembo in osebnostno rast, kadar iščete odgovore na konkretna in aktualna življenjska vprašanja. Ana Podlipnik, 040 126 826. www.motivacijainsvetovanje.si

Nudim lektorske storitve. Za podrobnejše informacije pokličite na tel. št. 030 343 000.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih, na primer pomivanje oken, sesanje ... 040 784 718.

Nudim storitve in svetovanja s področij **delovne terapije in rehabilitacije**. Sem delovni terapevt in Bownov terapevt z izkušnjami na področju rehabilitacije. Alen Bučar Baras, tel. 041 811 732.

Nudim pomoč starejšim osebam na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoči v gospodinjstvu, pri prevozu in spremstvu, komunikaciji ipd. Telefon: 051 234 311.

Izdelujemo kovinske nadstreške, kovinske ograje (kovane, cinkane, inoks ...) in stopnice. Telefon: 031 304 600

Pomagam družinam in starejšim osebam pri hišnih opravilih. Tel.: 070 219 044.

Podarite sliko na lesu z imenom in motivom patrona vašemu najbližjemu ob rojstnem dnevu, godu, krstu, obhajilu ali birmi. Na voljo več kot 400 imen. Tel.: 041 619476.

Poučujem klasičen in jazz klavir ter pop oziroma rok kitaro (akustično in električno) skupaj s teorijo (klasično in jazz). Zainteresirani lahko dobite več informacij na št. 040 453486 ali marincicandrej83@gmail.com

Potrebujete pomoč ali nasvet? Za računovodske storitve, poslovno in davčno svetovanje pokličite na tel. št.: 041 293 847 Leonido Dolinar, s. p., ali pišite na e-naslov: racunovodstvo.leona@gmail.com.

Pomagam družinam in starejšim osebam pri čiščenju v hiši in stanovanju (npr. sesanje, pomivanje oken itn.) Tel. št.: 070 219 044.

Nepremičnine, gradnja

Prodamo zazidljivo parcelo na Drenovem Griču, 1200 m², mirna lokacija, z vsemi priključki. Vpisano v ZK. Vabljeni na ogled. 041 404 329.

Kupim manjšo samostojno hišo, Vrhnika z okolico, do 90 tisoč evrov. Telefon: 070 83 73 54.

Kupimo zazidljivo parcelo ali hišo na območju Polhovega Gradca ali Horjula. Prosim pokličite na 051201056.

Na Vrzdencu prodamo zazidljivo parcelo v velikosti 3600 m², na kateri že stoji objekt v velikosti 120 m². Voda in elektrika sta na parceli, dostop z javne ceste. Telefon: 041 632 370 (Boštjan Škof).

Najamem z možnostjo odkupa (mogoč tudi nakup) vikend ali manjšo hišo 50 km od Ljubljane. Vse drugo po dogovoru. Tel. 040-485-000.

Ugodno prodam talne in stenske keramične ploščice. Informacije: 041 631 556.

Starejšim osebam nudim pomoč na področju socialnega varstva, osebne oskrbe, pomoč v gospodinjstvu, prevoz in spremstvo, komunikacija ipd. Telefon: 051 234 311.

Mlada družina na Vrhniki kupi starejšo hišo s pripadajočim vrtom. Tel. št.: 051-350-174.

Družina kupi hišo na Vrhniki ali v okolici, do 100 tisoč evrov. Telefon: 070 219 044.

Kupim nezazidljivo parcelo na Sv. Trojici ali v okolici, ob Ljubljani ali drugje na Vrhniki, odmaknjeno od naselja. Velikost okvirno 1.000 m². Tel. 040 50 62 50.

Prodamo stanovanjsko hišo na odlični lokaciji: v bližini centra Vrhnike, v naselju Lošca, zgrajeno l. 1978, K + P + M, na parceli v velikosti 444 m², ki obsega 201 m² površine. Je lepo vzdrževana in ZK urejena. Hišo prodajamo v zasebni ponudbi, kupec z nakupom nima nobenih dodatnih stroškov. Vabljeni na ogled: 031-562-218.

Prodamo zazidljivo parcelo na Vrzdencu, 800m2, s priklopom vode, elektrike in lepim razgledom. Telefon: 041 632 370.

Oddam garažo 20m² (bloki Na klistu): cena: 100 EUR/mesec. 051 825 072

Kupimo manjšo hišo ali urejeno zazidljivo parcelo na mirni, sončni lokaciji na območju med Dobrovo in Polhovim Gradcem. Velikost zemljišča do 1000 m² oz. okoli 150 m² bivalne površine. Zaželeno bližina javnega prometa. Smo tričlanska družina, resni, urejeni. Prosimo za ponudbe na telefonsko številko 041 904 616 ali po e-pošti na fajfarji@gmail.com

Kupim zazidljivo parcelo ali starejšo hišo na območju Babne Gore, Polhovega Gradca, Lesnega Brda, Horjula ... Pokličite na št. 031/317-513.

Kmetijstvo

Sadike aronije, črnega ribeza ..., veliki grmi, ki že rodijo. Po dogovoru mogoč prevzem na relaciji Borovnica–Ljubljana. 041 499 424.

Rastlinjak Termoflor, dolžine 3 m, s polico in z dvema oknom za zračenje, rabljen le eno sezono, prodam. Cena 700 evrov. Info: 041 784 600 Vrhnika.

Prodam tri velikolistne lipe in dve navadni brezi, višina 2 m, posajeno v loncih, prevzem Borovnica. Telefon: 041 499-424.

Vse za vaš Mercedes

Prigo center Mercedes-Benz na Brezovici je pooblaščen servis za osebna in dostavna vozila Mercedes-Benz, kjer boste našli tudi pestro ponudbo malo rabljenih Mercedesov, tehnične preglede in avtopralnico.

Ste lastnik Mercedes? Potem je pravi naslov za vas Prigo servisni center Mercedes-Benz na Brezovici pri Ljubljani, kjer bodo strokovno poskrbeli za vašo zvezdo. Podjetje, ki že od leta 1989 uspešno deluje na področju transporta in logistike, na tem mestu ponuja vse, kar potrebujete za osebna in dostavna vozila znamke Mercedes-Benz. V delavnici, ki je opremljena

po najnovejših standardih Mercedes-Benz, izvajajo pooblaščen servis osebnih in lahkih gospodarskih vozil, center pa med drugim vključuje profesionalno vulkanizersko delavnico ter pralnico za osebna in dostavna vozila. Za vas lahko poskrbijo tudi, če svojega Mercedesa še nimate.

V centru Prigo na Brezovici namreč ponujajo malo rabljena osebna in dostavna vozila znamke Mercedes-Benz s stalno zalogo med 40 in 50 vozil, ki si jih lahko ogledate in preizkusite. Ker v podjetju Prigo delujejo po principu »vse na enem mestu«, v servisnem centru na Brezovici poleg strokovnega vzdrževanja vašega

vozila omogočajo še ureditev tehničnega pregleda, sklenitev zavarovanja in registracijo vozila.

Tako lahko sklenete ali podaljšate zavarovanje za svoje vozilo in ga registrirate.

Poleg tega vam omogočajo, da brez dodatnih poti zavarujete in nadenete tablice na vozilo Mercedes, ki ste ga izbrali iz programa malo rabljenih vozil Mercedes-Benz.

Sveže in udobno v poletje.

Pripravite vaš Mercedes-Benz na poletni oddih, ter si priskrbite potrebno dodatno opremo s katero bodo vaši izleti še udobnejši.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Prigo, d.o.o., Brezovica | Servisni center Brezovica | Podpeška cesta 10
1351 Brezovica | T: 01 365 82 23 | S: http://mercedes-benz.prigo.si

Prodám 1000-litrské PVC-cisterne. Cena po dogovoru. Tel.: 040 815 393.

Oddám 785 m² veliko zemljišče, primerno za enega ali več vrtov. Lokacija: ob AP Lesno Brdo (pri Drevesnici Kržič). Tel: 031 285 622.

Traktor, mulčar, prikolico, koso, trosilnik, motokultivator, priključke, druge stroje, tudi v okvari, kupim (041 407 130).

Prodám suha bukova drva. Tel. (040) 815-393.

Prodám suha drva (bukova ali mešana). Mogoča razrez in dostava. Telefon 031 584 801.

Prodám namizno krožno žago. Ima trifazni motor, moči 0,75 kW in 2750 obratov, z regulacijo višine reza (40 mm) in rezilo s premerom 180 mm. Pokličite na tel. št.: 01 75 65 802.

Prodám traktor Zetor 25/11 in **nakladalko** Šempeter 15. Tel.: 041 625 044.

Prodám **silážne bale**, prva in druga košnja. Tel: 041 833 352.

Prodám dnevno sveža prepeličja jajčka. Naročilo: 041 645 558.

Čebelje družine na 10 AŽ-panjih prodám. Vrhnika, tel.: 041 853793.

Kupim njivo, travnik ali sadovnjak na Vrhniki ali Stari Vrhniki, do 4000 m². Tel.: 051 363 359.

Prodám tračni obračalnik SIP TO 160 za manjši traktor, cena 100 evrov. (Borovnica, tel. 041 555 845).

Za traktor šore prodám zadnjo feltno - platišče. Cena 100 evrov. (Borovnica, tel. 041 555 845).

Prodám samonakladalko bevilackue, 15–16 m³, ličarsko obnovljena, v delovnem stanju, primerna za gorske terene, cena 600 evrov. (Borovnica, tel. 041 555 845).

Prodám industrijski trifazni cirkular mio-standard za 300 evrov. (Borovnica, tel. 041 555 845).

Prodám cisterno creina – 2200 litrov, letnik 1987, z okvaro črpalke, cena 420 evrov. (Borovnica, tel. 041 555 845).

Prodám rabljene traktor-ske gume, 28 col, 40 % profil. Cena 30 evrov/kos, na voljo dva kosa (Borovnica, tel. 041 555 845).

Ugodno prodám hrastovo hlovodvino in drva. Tel.: 041 631 556.

Ugodno prodám **čisto rodovitno** zemljo za vrt ali sadovnjak. Okolica Borovnice. Inf.: 041 631 556.

Ostalo

Vabimo vas na proučevanje Svetega pisma v majhni skupini na Vrhniki. Dobivamo se mladi in stari, družimo se, delimo izkušnje in proučujemo. Prijave na 040 475 703.

Prodám eliptični trener, orbitrek ter navadno sobno kolo. Tel. št. 051 353 057.

Zaradi bolezni ugodno **prodám stroj za izdelavo novoletnih okraskov.** Stroj prodám z vsemi pripomočki. Informacije: 041 631 556.

Prodám tri zimzelene rastline, višine več kot 2 m: drevo življenja, fikus in benjamin. Telefon: 031 627 959 (Ljudmila).

Kupim mizarski ponk, starejše izvedbe. Tel.: 041 631 556.

Prodám novo belo motoristično čelado Lazer helmets, LZR, model e9yh-of 865, velikost M57/58. 1050g. Inf. na tel. št. 041 828455.

Prodám dnevno sveža in vložena **prepeličja jajčka.** Naročilo: 041 645 558.

Prodám električni invazivni voziček – juvo b4, širši model, letnik marec 2019, zelo malo rabljen. Cena 2500 evrov oz. po dogovoru. Tel. 01 7565286, 041 661 512.

Ugodno prodám mlin za sadje in stiskalnico. Tel. 041 446 028.

Prodám šahovske knjige: Šah za najmlajše (za začetnike, 4–6 let); Šah za osnovne šole 1 (nadaljevalna); Šah za osnovne šole 2 (nadaljevalna). Knjige so nove. Nova metoda z malimi šahovnicami, novost v Sloveniji! Tel.: (041) 257-176.

Prodám sinonimni slovar. Slovar je nov, še nerabljen. Obsega 1292 strani. Cena ugodna. Tel.: (041) 257-176.

Ugodno prodám nove »pante« za vrata, okna, omare itn. Cena samo en evro. Informacije na 041 631 556.

Prodám razne stole, mize. Telefon: 041 583 629.

Prodám nov vzidan štedilnik na drva. Tel.: 041 670 726 (Borovnica).

Starinsko omaro, kuhinjsko kredenco, mizarsko mizo, skrinjo, mizo, stole, klop ... kupim 041 623 165.

Prodám planinske čevlje, Planika - Jalovec, št. 46, nikoli nošene, za polovično ceno, 75 evrov. Tel. št. 051 861 436.

Prodám malo rabljena drsna vrata iz polnega smrekovega lesa. Borovnica, 041 276833.

TO JE NOVA

OPEL MOKKA

NE OBIČAJNO. BOLJ MOKKA

Predstavljamo novi Opel. Drzen in pristen, tudi v električni različici. Več na opel.si.

Avtotohiša Sever

Sinja Gorica 112

1360 Vrhnika

Tel.: 01 750 6 330

www.opel-sever.com

Kombinirana poraba goriva (po WLTP-ciklu): 4,4–6,0 l/100km, poraba električne energije: 17,4–18,0 kWh/100km ter izpusti CO₂: 0–137 g/km. Emissionijska stopnja EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0–0,46 g/km. Trdi delci: 0,052 g/km in število delcev: 0,09 *10¹¹ /km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povzanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Opel Zajamčeno zadovoljstvo s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila Opel, za katera je od izročitve novega vozila kupcu minilo manj kot 30 dni oziroma je bilo z vozilom prevoženih manj kot 2000 km – katerikoli pogoj je prvi izpolnjen, ter ni na voljo za vozila, ki so upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil; zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Več informacij je na voljo na www.opel.si ali pri pooblaščenih Opel trgovcih. Podržujemo si pravico do spremembe. Slike so simbolične. WAE CEE Kft, Szabadság utca 117, 2040 Budaörs, Madžarska.

OPTIKA DAMJANA

OPTIKA S POSLUHOM

KER VAM ZNAMO PRISLUHNITI

IDRIJSKA CESTA 42,
1360 VRHNIKA

TEL.ŠT: 031/490-908

E-MAIL: optika.damjana@gmail.com

POKLIČITE NAS IN SI ZAGOTOVITE
PROST TERMIN
IN POSVET

Z VAMI VSAK DAN
OD PONEDELJKA -
PETKA
OD 9:00 DO 17:00

- MERJENJE DIOPTRIJE
- STROKOVNO IN PROFESIONALNO SVETOVANJE
- ŠIROKA IN UGODNA IZBIRA OKVIRJEV
- HITRA IZDELAVA
- PRIJAZEN POPRODAJNI SERVIS

P

PLESKO[®]MOTO

STRASTNI DO VOŽNJE

PLESKOMOTO.COM

Zaradi upokojitve kot nekdanja šivilja ugodno prodam 150 čisto novih zadrževalnikov različnih velikosti in različnih vrst blaga. Tel.: 01 3641 288 ali 070 670 933.

Poslikam čebelarje (panjske končnice) s starimi slovenskimi motivi. Tel. 041 882 179.

Čaji dobre misli Terezije Nikolčič – 101 zelišč za ljudi in živali in pesniška zbirka Pisma za Nemojo Nika Nikolčiča Matužinova sta lahko darilo za praznične dni. Vrednost obeh je bistveno večja kot njuna cena: knjiga o zeliščih, trda platnica, 25 €, in pesniška zbirka, trda platnica, pa 10 €. Obe knjigi skupaj 30 €. Več na terezija.nikolcic@gmail.com ali tel. 041 537 147.

Prodajam sušilni stroj za perilo, malo rabljen. Telefon: 040 714 119.

Prodajam dobro ohranjen avtosedež Romer King Plus (9 do 18 kg), cena pod dogovor (tel. 041 472 -975).

Prodajam dobro ohranjen avtosedež Nania (15 do 36 kg), cena pod dogovor (tel. 041 472-975).

Poceni prodajam vrata, 0,9 x 2 m, podboj in del stene zimskega vrta z 10 mm in

akrilom – 8 m². Tel.: 041 721955.

Poceni prodajam nakovalno opremo in nekaj kovaških izdelkov ... Tel.: 041 721955.

Prodajam dve ženski jakni – krzneni kanadski bizam, zelo lepo ohranjeno, ter toplo in usnjeno črno motoristično jakno. Oboje ohranjeno in zelo malo nošeno, št. 42. Info na tel. 041 828455.

Moško kolo Lombardo Taranto 400, 24 prestav, velikost kolesa 28, menjalnika in prestavne ročke Shimano, zavore Alloy, eno leto rabljeno, nepoškodovano, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Ima vso dodatno opremo: baterijski luči, zvonec, ščitnik verige, blatnike, prtljažnik, nogogico. Zraven podarim moško čelado. 051 258 004

Starine

Kupim stare figurice PEZ. 031 878351.

Kupim star mizarski ponk, skrinje, omare, mize, fotelje, vozičke in druge stare predmete. Tel.: 031 878351.

Odkupujem vse vrste starin: mizarske ponke, skrinje, orodja, kipe in drugo. Tel.: 051 258 936.

»Instrukcije«

Instrukcije kemije, telefon: 031 352 124. Zelo uspešno, z dvajsetletnimi izkušnjami, inštruiram kemijo za gimnazije, druge SŠ, osnovno šolo in pripravljam za maturo. ATO-KEM. Zlatko Šorn. s. p., e-pošta: zlatko.sorn@siol.net

Nudim učno pomoč šoloobveznim otrokom. Po izobrazbi sem pedagoginja in imam veliko izkušenj ter zagotavljam odlične rezultate. Več informacij: 051 346 179

Inštruiram matematiko za osnovno in srednjo šolo, tudi na vašem domu. Informacije na telefonsko številko: 031 392-842.

Ima vaš osnovnošolec ali srednješolec težave pri matematiki? S svojim znanjem in izkušnjami na področju pomoči pri učenju matematike lahko pomagam, da bodo te težave hitro mimo. Pokličite na 041 621 343. Slaviča Peševska.

Ponujam instrukcije za angleščino za osnovnošolce in osnovnošolke. 040 524 640.

Ponujam instrukcije za angleščino, slovenščino in matematiko. Zagotavljam uspeh. Lepo povabljeni. GSM: 041 878 661, Sabina Mivšek, Tičnica 24, Vrhnika.

NOVI FIAT TIPO IN FIAT TIPO CROSS
Z NOVO TEHNOLOGIJO, NOVIMI LED ŽAROMETI TER UČINKOVITEJŠIMI IN OKOLJU PRIJAZNEJŠIMI MOTORJI.

NOVI FIAT TIPO ZA 13.940 EUR
Z BONUS FINANCIRANJEM, BOGATO OPREMO IN VKLJUČENO STORITVIJO FIAT 5 PLUS.

FIAT
fiat.si

Povprečna poraba goriva: 6,0 – 4,8 (l/100 km). Emisije CO₂: 137 – 127 g/km. Uradna vrednosti emisije stopnje: Euro 6d. Specifične emisije NO_x: 0,0496 – 0,0186 g/km. Oglikov dioksid (CO₂) je razpisovatelj izločil iz prodaje. Pri povzročanju globalnega segrevanja. Vrednosti specifične emisije izidnih delcev pri določenih motorjih: 0,00222 – 0,00019 g/km. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k ozemljeno povzročanju koncentracijam praznega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5}, ter dušikovih oksidov. Navedena cena 13.940 EUR velja za model 1.0 T3 GSE 74 kW (100 KM) Easy in že vsebuje redni popust v višini 8 % cene vozila. Ob nakupu vozila s financiranjem pri Summit Leasing prejmete dodaten popust v višini 1.000 EUR. Izjema in izjema v navedeno ceno, ter brezplačno storitev Fiat 5 Plus (5 let ali 120.000 km, vključno s ki nastopi prvi). Več informacij o pogojih in ceni je na voljo pri podizvajalnih prodajalcih. Podržujemo si pravico do sprememb. Podrobnejše informacije in pogoje storitve Fiat 5 Plus so na voljo na www.fiat.si. AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika, Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika.

AVTOTRADE VRHNICA

01 755 79 05
AVTOTRADE, d.o.o., Vrhnika, Sinja Gorica 11, 1360 Vrhnika

TOTALNA ODPRODAJA NORI POPUSTI

DO -42% POPUSTA

KIA

NOVI RIO	že od	11.099 €	DO -28 % POPUSTA
NOVI CEED	že od	13.599 €	DO -32 % POPUSTA
NOVI XCEED	že od	15.999 €	DO -27 % POPUSTA
NOVI PROCEED	že od	23.199 €	DO -23 % POPUSTA

VOZILA NA ZALOGI. ODPELJITE TAKOJ.

SPORTAGE že od **16.599 €** DO -36 % POPUSTA

STONIC že od **11.999 €** DO -42 % POPUSTA

Podjetniki pozor!

V veljavo je stopila nova embalažna uredba, ki zavezuje vsa podjetja, ki prvič dajejo na slovenski trg embalirano blago, da se **do 24. maja vključijo v embalažno shemo.**

V Surovini **6., 13. in 20. maja** pripravljamo **brezplačne delavnice**, na katerih boste izvedeli vse o svojih novih obveznostih in rešitvah zanje.

Več informacij na **www.embalazna-shema.si**.

Embalaža vaša, skrb je naša.
www.embalazna-shema.si

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ

From **wood** to **wonders**.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let

Predelava hlo dovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

● DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058

● BARAGA Bojan ☎ 030 634 434

KOVINOS

Orodja za brezskrbno proizvodnjo.

Delo na CNC brusilnem stroju

Opis delovnega mesta:

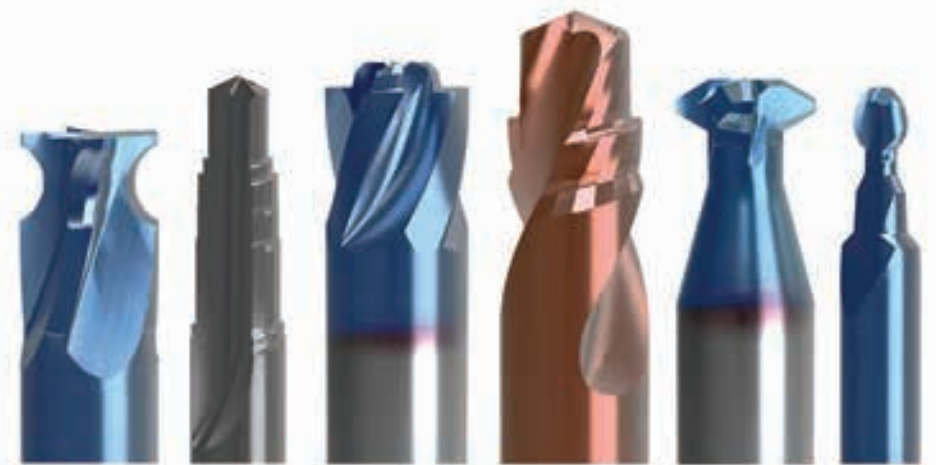
- programiranje CNC brusilnih strojev,
- obnova rezilnega orodja,
- izdelava namenskega rezilnega orodja,
- skrb za urejeno delovno okolje.

Nudimo:

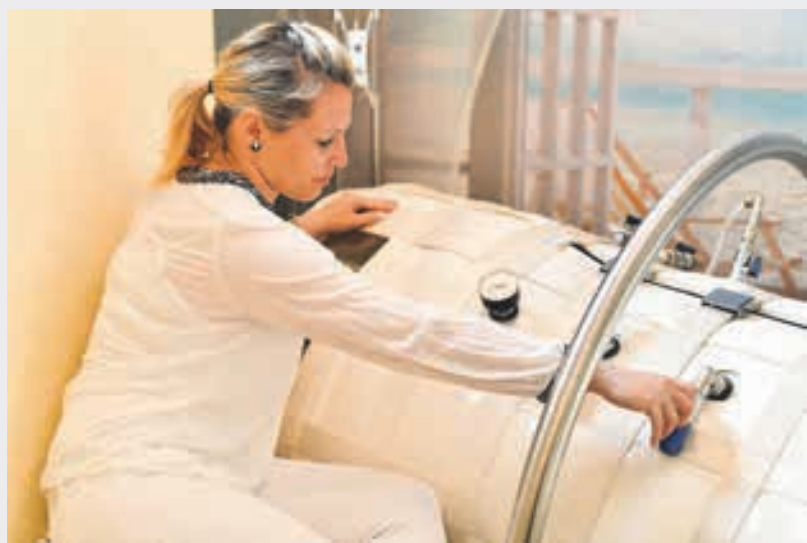
- zaposlitev za nedoločen čas s 6 mesečnim poskusnim delom,
- urejeno delovno okolje,
- možnost strokovnega izobraževanja in usposabljanja,
- delo v dinamičnem in kreativnem delavnem okolju,
- stimulatívno plačilo.

Vsi, ki vas takšno delo zanima, pošlite prijavo na info@kovinos.si ali pokličite na številko 041 692 788.

Veselimo se srečanja z vami!

Terapija s kisikom

Ko smo pred 4 leti na Rudniku prerezali rdeči trak se je začela naša zgodba. Zgodba, ki je bila na našem trgu neznana.

V tem času smo se skupaj marsikaj naučili in hvaležni smo za vaše zaupanje, vse pohvale, kritike, da ste delili z nami svoje izkušnje, dobro energijo, nasmehe in solze. Brez vas ne bi bili to kar in kjer smo danes. Pot do danes je bila turbulentna, podobna kot vožnja z vlakom od Ljubljane do primorske.

Vijugasta, polna vzponov in padcev, strma in težka. Na zadnji del poti seveda najbolj vpliva obdobje epidemije oz. virusa Covid – 19. Ste ga vi že preboleli?

Uporaba hiperbarične komore za okrevanje sindroma po COVID-19

Uporaba hiperbarične komore se v znanstvenih krogih vse pogostejše omenja kot učinkovito pomoč pri okrevanju po bolezni Covid – 19. Na žalost bolezen ni le akutna in je pri veliki večini prebolelih ljudi pustila dolgoročne posledice, ki jih imenujemo sindrom po COVID – 19. Najpogostejše gre za kronično utrujenost, motenj spomina – koncentracije, bolečine v sklepih, mišicah, prsih, glavobole, zadihanost ..

Mi imamo za vas rešitev, da lažje prebolite po- Covidne simptome.

Ogromno je študij, ki dokazujejo, da hiperbarična komora pomaga pri boljšem imunskem sistemu, za lajša-

nje simptomov covid a in po covidu. Učinek hiperbaričnega kisikovega tretmaja pozitivno vpliva na težave z dihanjem, poveča nasičenost krvi s kisikom, zmanjša pretiran vnetni odziv, pozitivno vpliva na simptome kronične utrujenosti in slabega počutja.

»Skrivnost« kisika

Kisik je osnova življenja. Z vsakim vdihom pri normalnem atmosferskem tlaku človek prejme približno 20% kisika. Študije so pokazale, da hiperbarični kisikov tretma veliko bolj uspešno poveča nasičenost krvi s kisikom kot vdihavanje kisika z masko. Vdihavanje kisika v hip. komori pa je preprosto in neinvazivno ter večini uporabnikov ne povzroča ne-

lagodja. V istem časovnem obdobju lahko vdihnemo veliko več kisika kot v običajnih pogojih. Ta odvečni kisik je nato lažje dostopen vsem telesnim celicam, s čimer jih hrani in obnavlja, kar je še posebej pomembno za organizem, ki je izčrpan zaradi boja proti bolezni COVID-19.

Ali sem primeren za HBOT?

Verjetno se marsikdo sprašuje zakaj bi prišel k nam in je mnenja, da ne potrebuje takšnega kisika. Običajno nas lahko vsak, zgolj preventivno oz. za pospeševanje regeneracije telesa, pospešitev celičnega dihanja.

Z vdihavanjem kisika pri povešanem tlaku lahko zvišamo meje lastne fizične vzdržljivosti, pozitivni učinki HBOT pa zagotovo prispevajo k hi-

trejšemu in učinkovitejšemu okrevanju po različnih boleznih, pa tudi po fizični izčrpanosti in stresu, kar prepoznajo že številni športniki in rekreativci.

Kot pri večini zdravljenj obstajajo absolutne in relativne kontraindikacije tudi pri uporabi hiperbarične komore. Za absolutne in relativne kontraindikacije se posvetujte z hiperbaričnim operaterjem oz. zdravstvenem osebje. Sindrom po COVID-19 še vedno raziskujejo, tako začetni kot nadaljni rezultati nas spodbujajo k dejstvu, da je lahko HBOT eno izmed učinkovitih orodij v boju proti virusu SARS-CoV-2.

V hiperbaričnem centru **Medico B art**, za doseganje najvišjih higienskih standardov in upoštevanje priporočenih epidemioloških ukrepov uporabljajmo mono komoro (v kateri je samo ena oseba). Na ta način lahko dosežemo osebni pristop do vsakega uporabnika in se v celoti posvetimo namenu prihoda. V našem centru ne diagnosticiramo bolezni in ne dajemo zdravstvenih nasvetov.

Malo za šalo, drugače za res, javno pozivamo gospo, ki je od nas odšla brez bergle, da jo še vedno lahko prevzame na našem naslovu:

**Hiperbarični center
Medico B art d.o.o.,
Verd 159,
1360 Vrhnika.
Info: 040423878,
FB: @medicobart**

Oglasno sporočilo

**Avtohiša
SELIŠKAR**
IOC Zapolje I 2a, 1370 Logatec

ODKUP RABLJENIH VOZIL

s slovenskim poreklom

PLAČILO - TAKOJ -

01/75-02-252 | 040/307-711

MM GOZDARSTVO, d.o.o.

- ▶ SEČNJA IN SPRAVILO LESA
- ▶ ČIŠČENJE ZARAŠČENIH POVRŠIN
- ▶ ODKUP LESA NA PANJU – PLAČILO TAKOJ
- ▶ PRODAJA DRV **041/706-359**

Velika Ligojna 74, 1360 Vrhnika mm.gozdarstvo@gmail.com www.gozdarske-storitve.si

ŽALNO PETJE

*Pevci Okteta Raskovec polepšamo
slovo od vaših najdražjih.*

Kulturno društvo Krizantema
www.kd-krizantema.si
Franci Končan, 041 730 559

Zahvale

Želite tudi vi objaviti zahvalo?
Pošljite nam jo po elektronski
pošti na
nascasopis@zavod-cankar.si
(beseđilo v wordu, sliko kot
pripunko) ali po klasični pošti
na Naš časopis, Tržaška 9,
1360 Vrhnika. Cena zahvale je
68,72 evrov z DDV. Zraven pripišite
šz naslov plačnika in telefon.

*Nič več te ni
med tvojimi gredicami,
nič več te ni
med poljskimi meglicami.
Ko sonce pomladno za goro je šlo,
si tiho od nas vzela slovo v
tihem pomladnem večeru.*

ZAHVALA

Od nas se je poslovila mama, stara mama in
prababica

JOŽEFA DRAŠLER,
rojena BOVHA,
po domače Žnidarjeva mama iz Niževca
(13. 3. 1933 – 18. 4. 2021)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno
sožalje, za darove za maše in sveče. Posebna zahvala tudi dežurnemu osebju ZD
Vrhnika, osebju Pacienta, Hematološke klinike, še posebno dr. Biljani Todorovi in
dr. Mariji Munda ter sestri Mateji za vso pomoč.

Hvala tudi Pogrebni službi Pieta, pevcem, trobentaču, gospodu župniku Janezu
Šilarju in vsem drugim za lepo opravljen obred.

Vsi njeni
Borovnica, april 2021

*Srce je utonilo,
tvoj dih je zastal,
spomin nate bo
za večno ostal!*

V SLOVO

Naši dragi mami in prababici

EMI OBID,
rojena Golob,
9. 6. 1928 - 5. 5. 2021.

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom in znancem za izrečena sožalja in darovano cvetje ter sveče. Hvala
Domu upokojencev Vrhnika za vso nego in skrb v času njenega bivanja. Hvala
praporščakom za lep poslovilni govor, petje ter zvok trobente. Zahvaljujemo se
pogrebni službi Vrhovec za lepo opravljeno slovesnost. Hvala vsem, ki ste jo imeli
radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni
Vrhnika, maj 2021

ZAHVALA

ob izgubi našega dragega moža, očeta, brata,
tasta in dedka

**VLADIMIRJA
LENARČIČA,**
po domače Tamicovega Lada
(1945–2021)
iz Bevk

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sovaščanom
in drugim za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in darove za svete maše.
Zahvala gospodu župniku Janezu Očkonu ter diakonu Boštjanu Koprivcu za lepo
opravljen poslovilni obred, Jerneju Lenarčiču za prebrane besede slovesa, pevcem
Kvarteta Grm, DU Vrhnika ter Pogrebni službi Vrhovec. Hvala vsem, ki ste ga
spoštovali, imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi
Bevke, maj 2021

V 93. letu starosti je tiho odšla naša draga mama

TEREZIJA JURCA

(Vrtnarjeva mama)

25. 9. 1928 - 17. 5. 2021 iz Podlipse.

Iskrena hvala vsem za izraženo sožalje, za darovane sveče in darove za svete maše. Zahvaljujemo se g. župniku Jaksetiču, pogrebem, pevcem, trobentaču, govorniku in pogrebni službi Lavanda za lepo opravljen obred. Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Vsi njeni
Podlipa, maj 2021

*V grenki nasmeh zažarelo je lice,
stisnili roko smo ti v slovo,
slišala nisi več krikov resnice,
šla si za vedno, nazaj te ne bo.*

ZAHVALA

KRISTINA TRŠAR

14. 11. 1931 - 14. 4. 2021

Ob boleči in hitri izgubi naše drage none se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje ter vse iskrene besede sočutja v težkih trenutkih. Hvala vsem za darovano cvetje in sveče, hvala pevcem in trobentaču ter kolektivu Doma upokojenцев Vrhnika.

Vsi njeni: Franci, Danica, Mitja z družino in Tjaša z družino

*Tiho teče našega življenja reka,
tiho teče solza mojega spomina,
umre srce, a ostane bolečina
v srcu dragega in večnega spomina.*

Ob izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

IVANA CIUHA

(1930–2021)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate in ste ga imeli radi. Hvala za izrečeno sožalje, cvetje in sveče, hvala tudi gospodu župniku in Pogrebni službi Lavanda za lepo opravljen obred.

Žalujoča žena Tončka in drugo sorodstvo
Dobrova, april 2021

*Lastnosti značaja ob rojstvu dobiš,
v tebi ostanejo, dokler živiš.*

V SLOVO

V slovo dragemu atu

CIRILU MOČNIKU

(13. 7. 1930 – 18. 4. 2021)

Od njega smo se poslovili v najožjem družinskem krogu. Počivaj v miru.

Vsi tvoji
Dragomer, marec 2021

Aktualna elektronska številka

in arhiv preteklih izdaj

Našega časopisa

na

VisitVrhnika.si

*Prelepa pomlad je prišla, ampak
srce je omagalo.
Tvoj dih je zastal, a nate dragi ata
spomin bo večno ostal.*

ANDREJ NOVAK

30. 11. 1959 – 17. 4. 2021

Od njega smo se poslovili v torek 20. aprila na pokopališču na Vrhniki. Od nas je odšel po hudi bolezni, ki je napredovala zelo hitro. Do zadnjega dne je bil borec in optimist. Ob izgubi se iskreno zahvaljujemo onkološkemu inštitutu, še posebej dr. Petriču ter vsem na oddelku, ki so ga oskrbovali. Zahvala tudi osebnim zdravnicam dr. Brenčičevi ter patronažni službi, pa tudi vsem dežurnim zdravnikom Vrhnika.

Hvala gospodu župniku, pevcem ter pogrebni službi Pieta in Vrhovec za lepo opravljen poslovljni obred. Zahvala tudi vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje in sveče, predvsem pa za podporo v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: Olga, sin Roman z ženo Darjo, vnuki Lucija, Viktorija, Jernej

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin bo večno ostal.*

V SLOVO

dragi mami, sestri, tašči, babici in prababici

MARICI GOLİČ

(7. 6. 1940 – 13. 4. 2021)

Od nje smo se poslovili 19. aprila na pokopališču na Verdu v ožjem družinskem krogu. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem za tople besede, izrečeno sožalje, za darovano cvetje, sveče ter druge prispevke. Iskrena hvala tudi Cvetličarni Jana, trobentaču, pevcem in Pogrebni službi Vrhovec za lepo opravljeno slovesnost in cvetje. V naših srcih boš ostala za večno.

Vsi njeni
Bistra, april 2021.

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih se živiš.*

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega moža, atija, ata, tasta, brata in strica

FRANCA VRHOVCA,

po domače Markovčevega Franceta

(5. 8. 1949 – 5. 5. 2021)

V spominu nam ostajajo njegova vedrina, prijaznost, dobrota in ljubezen.

Njegova skrb za vse okoli njega je bila neskončna.

Še ko je počasi odhajal s tega sveta, ga je bolj skrbelo za nas kot zase. Pri njem smo vedno dobili podporo in tolažbo ter čutili prijazo in toplo ljubezen. Imel nas je rad in mi smo imeli radi njega.

V tolažbo nam je, da nam je bilo dano lajšati mu zadnje dni in ure ter biti ob njem do zadnjega diha.

Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Infekcijske klinike Ljubljana.

Hvala vsem, ki ste se mu v velikem številu prišli poklonit, se udeležili pogrebne slovesnosti

in
posebna hvala
Lovski družini Dobrova

ter
Gasilskemu društvu Dobrova za lepe govore.

Hvala za spodbudne besede in podporo sorodnikom, znancem in prijateljem.

Zahvala velja tudi Pogrebni službi Vrhovec in

gospodom župnikom Alojziju Golobu, Miru Šlibarju in Janezu Kvaterniku za opravljen obred,

lepe besede ter pesmi sočutja na zadnji poti.

Žalujoči: žena Albina in vsi njegovi

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč je.*

V SLOVO

dragemu možu, očetu, dediju in prijatelju

LADISLAVU NARTNIKU

(5. 6. 1949 – 18. 4. 2021)

Ob boleči in prezgodnji izgubi moža, očeta, dedka in prijatelja se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki nam v teh težkih časih stojite ob strani. Zahvala za izrečeno sožalje, darovane sveče, cvetje, sv. maše in darove za cerkev. Posebna zahvala sosedu Janku, gasilcem PGD Polhov Gradec in ekipi Prve pomoči UKC Ljubljana, ki ste se ob zastoji srca borili za njegovo življenje. Zahvala g. župniku Bogdanu Oražmu in Pogrebni službi Lavanda za lepo zadnje slovo.

Žalujoči domači

V SLOVO

JULIJANI JESIH,

roj. Smrtnik

(1946–2021)

Od nje smo se poslovili 26. aprila na pokopališču v Notranjih Goricah v ožjem družinskem krogu.

Njeni: hčerka Anica z možem Jernejem, vnuka Nina in Žiga z družino

Borovnica, Ohonica, Verd, maj 2021

**POGREBNE STORITVE
VRHOVEC**

DRENOV GRIČ 128, VRHNIKA

☎ 01/755 14 37 ☎ 041 637 617

24 - URNA DOSEGLJIVOST ☎ 031 716 176

**IZVAJAMO CELOTNE POGREBNE STORITVE NA OBMOČJU OBČIN
VRHNIKA, DOBROVA, POLHOV GRADEC, LOG, HORJUL ...****OBVESTILO**

Obveščamo vas, da je z dnem 1.1. 2021 na podlagi sklenjene pogodbe s Komunalnim podjetjem Vrhnika, **edini pooblaščen izvajalec** pokopališke dejavnosti na Vrhniki **pogrebna služba VRHOVEC**.

**NUDIMO VAM TUDI
LASTNE ŽALNE
ARANŽMAJE**

BREZPLAČNA DOSTAVA

www.vrhovec.eu**POGREBNA SLUŽBA PIETA***24-urna dosegljivost***Franci Tršar** s.p.

Gabrče 9, 1360 Vrhnika

e-pošta: franci.trsar@siol.net

pieta.trsar@gmail.com

www.pieta.si**031 774 939****051 371 177****041 930 936**Delujemo na območju občin Vrhnika,
Borovnica, Log-Dragomer in Brezovica.**KAMNO
SEŠTVO****DOLNIČAR**OKENSKÉ POLICE • STOPNICE
KUHINJSKI IN KOPALNIŠKI PULTI
PORTALI • BALKONSKÉ OBROBE
NAGROBNI SPOMENIKI

Dolničar d.o.o., Sinja Gorica 34, Vrhnika, tel.: 040 223 105

* * * e-mail: marko.dolnicar@siol.net * * *

**LAVANDA
POGREBNE STORITVE**MARJAN ŽVOKE LJ S.P.
PODOLNICA 33, HORJUL**041 747 646 DOSEGLJIVI 24 UR**www.usluge-lavanda.si*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli. (T. Pavček)*

V 81. letu nas je zapustila draga

ANA (ANICA) ŠEMROV

Od nje smo se poslovili 1. maja na pokopališču v Podlipi. Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam stali ob strani in pomagali, darovali za maše, cvetje in svečke, pevcem (Janezu Šemrovu), Pogrebnemu zavodu Vrhnica, podlpskemu župniku za lep obred, dr. Nini Kafel Jere za vso pomoč pri njeni bolezni in besede, patronažni službi ZD Vrhnika in vsem, ki ste jo imeli radi. Babi, počivaj v miru in vedi, da smo te ljubili, kakor si ti ljubila nas. Pogrešava te in vedi, da se vidiva nekoč in spet bova eno.

Tvoja vnukinja Sabina z možem Ivom*Sklenjen je krog življenja,
a ljubeč spomin živi naprej.
V grobu preranem naj v miru
počiva
do snidenja spet nekoč, nekje.***ZAHVALA****BORUT KAVČIČ**

(26. 2. 1971 – 4. 5. 2021)

Ob boleči izgubi našega dragega očija, sina in brata se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in druge darove. Hvala g. župniku, pevcu, pogrebni službi in Petru za poslovlilni govor.

Vsi njegovi*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo, je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanaš se v spomine.***ZAHVALA**Ob prezgodnji izgubi dragega moža, očeta,
dedka in pradedka**JAKOBA KRŽIŠNIKA**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se našemu Jaku poklonili še na zadnji poti in z nami delili bolečino v srcu. Hvala tudi vsem za darovano cvetje in sveče ter izrečeno ali zapisano sožalje. Zahvala velja tudi Pogrebni službi Lavanda za vso pomoč in profesionalnost.

Žalujoči: vsi njegovi, ki ga imamo radi.*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
solza, žalost, bolečina,
ostala bo praznina.***ZAHVALA****FRANCI PLESTENJAK –
FRENK**

(3. 10. 1950 – 20. 4. 2021)

Ob prezgodnji in boleči izgubi moža, očeta in dedka se iskreno zahvaljujemo vsem. Sorodnikom, prijateljem in vaščanom za osebno in pisno sožalje, za sveče in cvetje. Zahvala g. župniku Janezu Kvaterniku in Pogrebni službi Vrhnica.

Žalujoči: žena Mici, sinova Tadej in Igor z družino**ZAHVALA**

V 92. letu se je za vedno poslovila

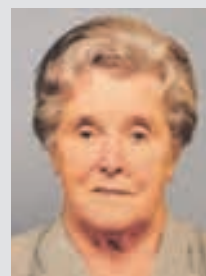
IVANA SELIŠKAR

Od nje smo se poslovili 22. 4. 2021 na pokopališču Dobrova. Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali sveče in cvetje. Iskrena hvala za vso pomoč in nego medicinskemu osebju Splošne ambulante Dobrova in Zavodu Pristan, še posebno pa Niki, Kseniji in Sandri.

Zahvaljujemo se tudi duhovniku g. Kvaterniku
in Pogrebnemu zavodu Lavanda za lep obred.**Vsi njeni***Življenje niso dnevi,
ki so minili,
temveč dnevi,
ki smo si jih zapomnili.
(Paulenko)*Tiho sedaj si odšla, kot lepa misel, ki mine in nam
pusti le spomine.
V 99. letu je za vedno zaspala**FRANČIŠKA PIŠEK,
rojena Žibert**

4. 10. 1921 – 3. 5. 2021

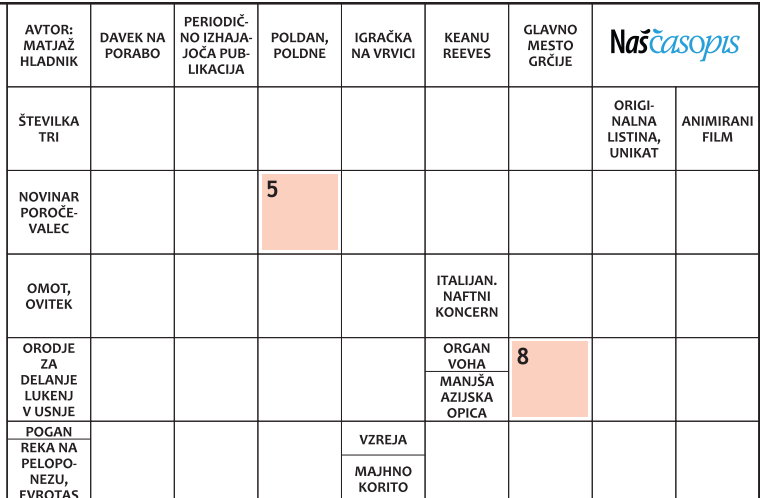
Ob smrti drage mame, babice in prababice se vsem iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, cvetje in sveče.
Hvala tudi pevcem Kvarteta Krt iz Domžal.

Vsi njeni
Vrhnika, maj 2021**POGREBNE
STORITVE****24-urna dosegljivost****☎ 041 776 436***Celotna organizacija pogrebov.
Urejanje grobov skozi vse leto.
Edina spletna trgovina
v Sloveniji z okrasnimi žarami.***WWW.monumentum.si****Pogrebe izvajamo na vseh pokopališčih.
Po dogovoru pridemo tudi na dom.****MONUMENTUM d.o.o.**, Pisarna: Drenov Grič 21a, 1360 Vrhnika
E: info@monumentum.si, T: 041 776 436, W: monumentum.si*Pa bom šel na planine,
na visoke gore,
da bom slišal zvoniti
zagorske zvone.***V SLOVO**

Zapustila nas je

IVANKA MACERLz Vrhnike
(29. 1. 1931 + 12. 5. 2021)Od nje smo se poslovili v Čemšeniku.
Jaklnovi iz Verda

S U D O K U

Geslo:

1	2	3	4	5	6	1	7	8	9	10	1	5	6	9	11	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	---	---	---	---	----	---

Rešitve (nagradno geslo) za tokratno križanko pošljite najkasneje **do 14. junija** na elektronski naslov nascasopis@zavod-cankar.si ali na Naš časopis. Tržaška cesta 9, 1360 Vrhnika, s pripisom »Nagradna križanka«. Izžrebali bomo 5 srečnejšev, ki bodo prejeli brezplačno pranje avtomobila pri podjetju **Prigo**.

☐ V primeru, da sem izžreban, dovoljujem da Naš časopis objavi moje osebne podatke.

PRIIMEK IN IME:

TOČEN NASLOV:

TELEFON:

Direktor pride v pisarno k tajnici jo vpraša: »Gospodična, a vi kaj delate v nedeljo?« »Nič ne delam.« »Potem pa pogledjte na koledar in naj vas spomnim, da danes ni nedelja!«

Kriminalist pride k kmetu, da bi preiskal njegovo posest. Kmet mu pravi, da lahko vse pregleda, razen tistega nasada tam. Kriminalist mu pokaže značko in pravi: »Vidiš to značko? S to značko

Čez nekaj minut se kriminalist začne
dreti, ko beži pred razjarjenim bikom.
Kmet odvrže orodje, steče k ograji in
se zadere: »Potegni značko ven! Pokaži
mu značko!«

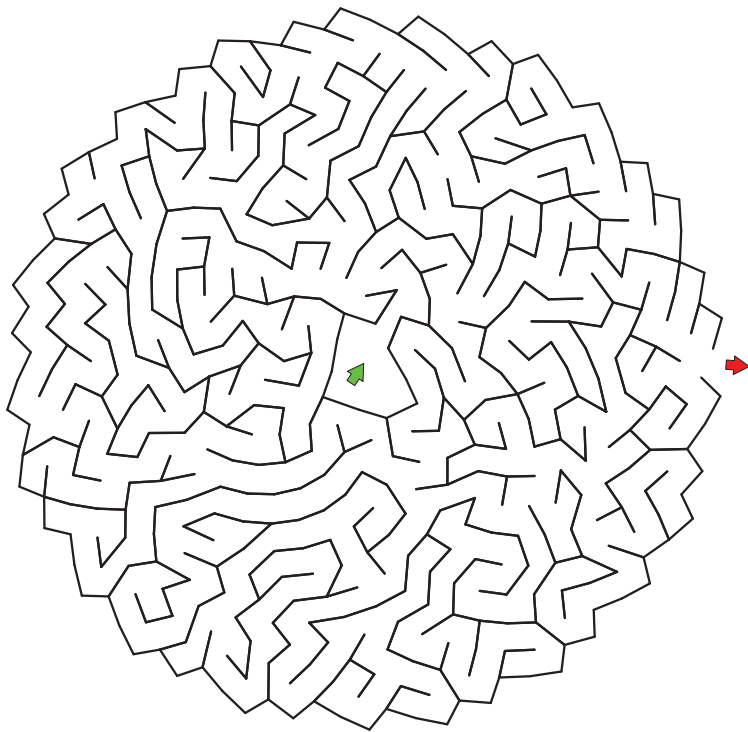
Direktor kandidatki za tajnico: »Upam, da niste klepetulja in poslovnih skrivnosti ne trosite okoli.«

»Bodite brez skrbi. Lahko vam povem,

Joža je k sebi povabil goste in jim ob
povabilu naročil: »Ko boste prihajali,
pridite vsi skupaj!« »Zakaj pa?« »Da psu
ne bo treba dvakrat lajati!«

»Koliko sklonov pozna slovenščina?«
je učence vprašala učiteljica. Janezek se
oglasil: »Sedem!« Učiteljica: »Janezek, si

Cilj igre sudoku je izpopolniti mrežo tako, da se v vsakem stolpcu, vrstici in malem kvadratu 3×3 le enkrat uporabi ena izmed danih štetev. Nobena številka ali barva se torej v vrstici, stolpcu ali malem kvadratu ne sme pojaviti dvakrat. Za pomoč pri reševanju si lahko pomagata z zaznamki, ki jih vpišete v prazna polja.

prepričan?« Janezek: »Seveda, sedmi je novi. Imenuje se podkupovalnik, vprašamo pa se, komu in koliko.«

Po lovu so vsi lovci dali 2 evra za slasten golaž, ki jim ga je pripravil kolega. Čeprav je levec Jaka ni nikoli dal prispevka, saj je raje si je prinesel malico od doma. Nekeč po lovu so mu kolegi izmaknili iz suknjica malico. Pol krajske klobase so mu zamenjali z zamrznjenim pasjim iztrebkom in vrnili zavitek v žep suknjica. Ko že vsi jedo golaž Jaka še

vedno nemirno hodi okrog in kadi. Pa
ga le eden od lovcev privošljivo vpra-
ša: »Kaj je s tabo Jaka, a ne boš danes
nič malical?« »Saj bi, pa sem pol kloba-
se dal pogreti v golaž, sedaj je pa kuhan
ne najde!«

Dva moža sta tiho ribarila in pila pivo. Potem Janez reče: »Mislim, da se bom ločil od svoje žene, že dva meseca ni govorila z mano.« Ivan ribari naprej in počasi pije pivo, ter reče: »Raje premisli Janez, tako žensko je težko najti.«

f MEGA PHONE VRHNIKA

LG Q7
119.90 €

Cena brez vezave

Povečana odpornost
na vodo in prah (IP68)

Povečana odpornost mobitela
po vojaškem standardu MIL-STD-810G

TOLÉA d.o.o., Robova c. 6, Vrhnika. Pooblaščen prodajalec Telekom Slovenije d.d. Možne so napake v tisku. Slike so simbolične.

meg@phone

TC MERCATOR VRHNIKA

Robova cesta 6, T: 01 755 71 61 / M: 041 342 000, mega.phone@siol.net

DELOVNI ČAS:

Pon-pet od 8.00-19.00

Sobota od 8.00-13.00

Vrtni center
EURO GARDEN
V harmoniji z naravo

RAMDA
KVALITETA

VRTNA KOSILNICA NAHRBTNA KOSA

IZBRANO
ZA VAS

VSE ZA VRT

SUPER
CENE

RASTLINA MESECA - BEGONIJA

DIŠAVNICE

BALKONSKO
CVETJE

Vrtni center
Eurogarden

PE Dobrova
Podsmreka 7b
1356 Dobrova
01 24 25 100

PE Krško
Cesta krških žrtev 147
8270 Krško
07 49 88 385

ODPRTO

SPLETNA TRGOVINA
www.eurogarden.eu